

Върбица 9870, ул. "Септемврийско въстание" № 40, тел. 05391/2131, факс 05391/2095,
E-mail: obshtina@varbitsa.org

ДОКЛАД

ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

Ревизия 2

Общ устройствен план (ОУП) на Община Върбица Област Шумен фаза Предварителен проект ревизия 2 Възложител: Община Върбица

(Съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми приета с ПМС № 139, ДВ бр. 57/2.07.2004г., изм. и доп. ДВ, бр. 3/10.01.2006г., посл.изм. ДВ, бр. 70/07.08.2020г.)

март 2022 г.

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ НА ПЛАНА.....	7
1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОУП. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНА И ВРЪЗКА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.....	9
1.1 Обща характеристика на ОУП на Община Върбица. Цели и задачи. Основни устройствени елементи, зони и територии	9
1.2 Териториален обхват. Местоположение и териториални параметри.....	37
1.3 ВРЪЗКА НА ПЛАНА С ДРУГИ СЪОТНОСИМИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	52
2 АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА.	101
2.1 Климат и Атмосферен въздух.....	101
2.2 ЗЕМНИ НЕДРА. ГЕОЛОЖКИ СТРОЕЖ.....	118
2.3 Води.....	123
2.3.1 Повърхностни води.....	125
2.3.2 Подземни води.....	145
2.4 ЗЕМИ И ПОЧВИ.....	157
2.5 БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ.....	185
2.6 ЛАНДШАФТ	201
2.7 КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО	205
2.8 ОТПАДЪЦИ	208
2.9 ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА.....	218
2.10 ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ - ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ. ШУМ	219
2.11 МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ.....	222
2.12 ЗДРАВНО ХИГИЕННИ АСПЕКТИ.....	222
2.13. ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ.....	223
2.14 ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ТЯХНОТО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА	225
3 ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО МОГАТ ЗНАЧИТЕЛНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПЛАНА	230
4 СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ	234
5 ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА, ОТРАЖЕНИЕ НА ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА.....	249
6 ВЪЗМОЖНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ ПО ЧЛ. 4 И 5 НА ЗООС, КУЛТУРНО - ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ.....	253
6.1 КЛИМАТ И АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	253
6.2 ЗЕМНИ НЕДРА	257

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

6.3	ВОДИ.....	258
6.4	ПОЧВИ. ЗЕМИ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ	261
6.5	БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ.....	263
6.6	ЛАНДШАФТ	266
6.7	КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО	267
6.8	ОТПАДЪЦИ	268
6.9	ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА.....	269
6.10	ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ – ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ.....	269
6.11	ЗДРАВЕН РИСК.....	271
6.12	МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
7	МЕРКИ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ -ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА	275
8	МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ	303
9	ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, СПИСЪК НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ И ПРОГНОЗА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА	304
10	ИНДИКАТОРИ И НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА	312
11	ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ	315
12	СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ	315
13.	ЕКИП , ИЗГОТВИЛ ДЕО.....	316
14	ЗАКЛЮЧЕНИЕ, КОНСТАТАЦИИ И ПРЕПОРЪКИ КЪМ ПЛАНА.....	317

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1	Картен материал (Предварителен проект на ОУП)на хартиен и електронен носител
Приложение 2	Предварителен проект на ОУП на Община Върбица – на ел.носител
Приложение 3	3.1. Декларации по Чл.16, ал.1 на Наредбата за ЕО 3.2. документи, удостоверяващи професионалната квалификация на експертния колектив, изготвил ДЕО.
Приложение 4	Справка за проведените консултации. Копия на предоставените становища и препоръки взети предвид при изготвянето на съдържанието и обхвата на Доклада за ЕО. Копия от съгласувателни писма и документи- на хартиен и електронен носител

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ- на хартиен и електронен носител

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АИС	Автоматична измервателни станции
БАН	Българска академия на науките
БДЧР	Басейнова дирекция Черноморски район
БПК	Биологично потребление на кислород
В и К	Водоснабдяване и канализация
ГК	Градска канализация
ДВ	Държавен вестник
ДВГ	Двигатели с вътрешно горене
ДГС	Държавно горско стопанство
ДФФ	Държавен горски фонд
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ДЕО	Доклад за екологична оценка
ДОС	Доклад за Оценка на съвместимостта
ДОСВ	Доклад за Оценка степента на въздействие
ЕЖ	Еквивалентен жител
ЕС	Европейски съюз
ЕО	Екологична оценка
ЕО	Екологична оценка
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗЗ	Защитена зона
ЗТ	Закон за защитените територии
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закона за устройство на територията
ЗКН	Закон за културното наследство
ЗРР	Закон за регионално развитие
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИКОМОС	Международния комитет за паметници на културата и забележителни места
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИУЕЕО	Излезли от употреба електрическо и електронно оборудване
ИП	Инвестиционно предложение

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

КАВ	Качество на атмосферния въздух
КВС	Карта на възстановената собственост
КИН	Културно историческо наследство
ЛПСОВ	Локална пречиствателна станция за отпадъчни води
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИЕ	Министерство на икономиката енергетиката
МПС	Моторни превозни средства
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МОСВ	Министерството на околната среда и водите
МС	Министерски съвет
Наредба за ЕО /НУРИЕОПП	Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми
Наредба за ОС	Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
НДЕ	Нормите за допустими емисии
НЕМ	Национална екологична мрежа
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НКЦ	Недвижими културни ценности
НСИ	Национален статистически институт
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НСРР	Националната стратегия за регионално развитие
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОУП	Общ устройствен план
ОУПО	Общ устройствен план общински
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПДН	Пределно допустима норма
ПЗ	Природна забележителност
ПСПВ	Пречиствателна станция за питейни води
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУП	Подробен устройствен план

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

ПУРБЧР	План за управление на речните басейни в Черноморски район
РДВ	Рамкова Директива за водите
РДТБО	Районно депо за твърди битови отпадъци
РЗИ	Регионална Здравна Инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РКОНИК	Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РПР	Регионален план за развитие
РЦУО	Регионален център за управление на отпадъците
СЗО	Световна здравна организация
СИР	Североизточен район
СК	Сондажен кладенец
СОЗ	Санитарно-охранителна зона
СМК	Система за Мониторинг и Контрол
ССФ	Селскостопански фонд
СТМ	Служба по трудова медицина
СУК	Системата за управление и контрол
ТБО	Твърди битови отпадъци
ТК	Тръбен кладенец
ФПЧ ₁₀	Фини прахови частици под 10 микрона
ШК	Шахтов кладенец
ХПК	Химически потребен кислород
ЮНЕСКО	Организацията на обединените нации за образование, наука и култура
НА ЛАТИНСКИ	
CITES	the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora Конвенция по международната търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна
CLP	Регламент (ЕО) № 1272/2008 Регламент за класификация и етикетиране на опасни химични вещества и смеси
European Waste Catalogue	Европейския каталог на отпадъците (ЕАК)
IUCN	Международен съюз за защита на природата
REACH	Регламент (ЕО) № 1907/2006 за Регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване употребата на химикали Директива 67/548/ЕС
PCBs	Полихлорирани бифенили, полихлорирани терфенили, монометилтетрахлордифенил метан, монометилдихлордифенил метан, монометилдибромдифенил метан и всяка смес, съдържаща над 0.005 тегловни %.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

ВЪВЕДЕНИЕ. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ НА ПЛАНА

ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за екологична оценка на **Общ устройствен план на община Върбица** е изготвен съгласно изискванията на Глава шеста, Раздел II от Закона за опазване на околната среда (ЗООС, обн. ДВ, бр.91 от 25.09.2002г. посл.изм. и доп.) и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (приета с ПМС№ 139 от 24.06.2004, обн. ДВ, бр. 57/2.07.2004г., посл.изм. и доп.) от колектив експерти за изготвяне на Екологични оценки/ЕО по отделните компоненти и фактори на околната среда към фирма „Еко Енергопроект” ООД, гр. София.

При изготвянето на екологичната оценка (ЕО) са взети предвид целите на предлагания план, териториалния обхват и степента на подробност, която на този етап може да се идентифицира, за да се опишат, анализират и оценят възможните въздействия върху здравето на хората и компонентите на околната среда, които възникват с реализацията му. Необходимостта от възлагането на ЕО като самостоятелен доклад е на базата на нормативните изисквания за процедуране на ОУП на Община Върбица.

Екологичната оценка е в съответствие с указанията и методите за съдържанието на Доклада за ЕО и за провеждане на консултации със заинтересованите лица и институции.

РИОСВ-Шумен е издала съответните становища относно Заданието на Възложителя за обхвата на ОУП за Община Върбица (писмо на РИОСВ-Шумен с изх. № 3121/10.05.2014 г.) и Заданието за обхват и съдържание на ДЕО (писмо на РИОСВ-Шумен с изх. № 5756/10.10.2015 г.). Основа за изготвянето на ДЕО представлява актуализираното Задание за обхват и съдържание на екологичната оценка .

Получена е положителна оценка от РИОСВ Шумен за качеството на ДОСВ редакция 1 по смисъла на чл.24, ал.5, т.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба ОС) -писмо № 5756/29.08.2016 г. Изготвен е ДЕО на Предварителен проект на Общ устройствен план на Община Върбица редакция 1 след положителната оценка на ДОСВ. Проведени са консултации по чл. 20 на компетентния орган/ КО РИОСВ Шумен, РЗИ Шумен, БДЧР, НИНКН и др.институции.

Проведено е обществено обсъждане на Предварителния проект на Общия устройствен план на Община Върбица Редакция 1 и Доклад за екологична оценка към него, в който са взети предвид всички смекчаващи мерки предложени в ДОСВ редакция 1.

Община Върбица прави предложения за промени в представения Предварителен проект на ОУП на Община Върбица.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

РИОСВ Шумен изисква за предложените промени в Предварителния проект на ОУП на Община Върбица да се процедира нова екологична оценка редакция 2 на ДЕО на Предварителен проект на ОУП на община Върбица и ДОСВ редакция 2 към него.

Изготвен е ДОСВ редакция 2 на Предварителен проект на ОУП на Община Върбица с направените промени и необходимите корекции и допълнения, съгласно писмо №6151/04.12.2017 г. и писмо №2359/14.12.2018 г. на РИОСВ Шумен.

Получено е положително становище на ДОСВ на Предварителен проект на ОУП на община Върбица редакция 2 от КО РИОСВ Шумен за вземане на решение РИОСВ Шумен Становище ЕО-8(1) / 07.10.2019 г.

В представения Доклад за екологичната оценка Редакция 2 на Предварителния проект на Общ устройствен план на Община Върбица са взети предвид всички предложени смекчаващи мерки в ДОСВ редакция 2.

Проведени са консултации по чл.20 от Наредбата за екологична оценка на ДЕО на ОУП на Община Върбица- Предварителен проект - редакция 2 с КО РИОСВ Шумен , РЗИ, БДЧР, ВиК Шумен ООД, РМ“Шумен“, ДГС“Върбица“, ДГС „Преслав“и др.

Проведено е обществено обсъждане на Предварителния проект на Общия устройствен план на Община Върбица Редакция 2 и Доклад за екологична оценка към него, в който са взети предвид становищата на отделните институции .

В представения ДЕО за екологичната оценка Редакция 2 на Предварителния проект на Общ устройствен план на Община Върбица са взети предвид всички препоръки за корекции и допълнения при направените консултации по чл.20 от Наредбата за Екологична оценка и проведеното обществено обсъждане.

Предмет на Доклада за екологичната оценка редакция 2 е Проект за Общ устройствен план на Община Върбица (фаза Предварителен проект –редакция 2).

Целта на Доклада на екологичната оценка е да отчете екологичните проблеми на най-ранен етап на вземане на решение и да направи процеса на оценяване на екологичните последици от предложения план по-прозрачен посредством консултации и участие на широката общественост да допринесе за интегриране на въпросите на околната среда при реализацията на ОУПО Върбица, с което да се осигури по-високо ниво на защита на околната среда и устойчиво развитие на района. Докладът за ЕО (ДЕО) съдържа информацията, изискваща се по чл.86, ал.3 от ЗООС, и е съобразена със степента на подробност на плана. Методологията на оценката е в съответствие с Практическо ръководство за обучение по директивите за СЕО и ОВОС – Основни елементи, 2013. „Ръководство за екологична оценка на планове и програми” в България, София, 2002 .(<http://www.moew.government.bg>, ключова тема „Превантивна дейност”) и др

В процеса на разработване на плана, Възложителят провежда консултации с компетентните органи съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Към ДЕО са приложени всички документи,

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

свързани с процедирането на ОУП. Приложена е и справка за проведените консултации с компетентния орган и заинтересованите лица и институции.

Възложител Община Върбица

Пълен пощенски адрес

9870 гр. Върбица, Област Шумен,
ул. "Септемврийско въстание" № 40

Кмет на Община Върбица Мердин Мустафа Байрям

Тел/ факс/е-mail: Телефон: 05391/21 31 E-mail: obshtina@varbitsa.bg

Бейсим Мустафа – зам.кмет Телефон: 05391/21 31 E-mail: obshtina@varbitsa.bg
Хава Хасанова–директор Д„РРХДИП“, GSM+359889693920, email:obshtina@varbitsa.org

„Фор Райс“ ООД е Изпълнител на проекта на основание спечелена обществена поръчка и сключен договор с поръчител Община Върбица за изпълнение на ОУП.

Представляващ екипа арх. Спасов тел. +359 888729492; e-mail fur_raus@abv.bg

Екип от експерти по ЕО към „ЕкоЕнергопроект“ ООД София е Изпълнител на Екологичната оценка на Проект на ОУП на Община Върбица. Р-л колектив ЕО: инж. Стела Иванова GSM +359 879 651213; e-mail ivanova_stela@yahoo.com:

Р-л колектив ДОСВ: Даниела Велева

GSM +359 0887329904; e-mail daniella.veleva@gmail.com

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОУП. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНА И ВРЪЗКА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

1.1 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОУП НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.ОСНОВНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЕЛЕМЕНТИ. ЗОНИ И ТЕРИТОРИИ

➤ ОСНОВАНИЯ ЗА ПРОЕКТИРАНЕ/ РАЗРАБОТВАНЕ НА ОУП

Устройственото планиране на общината е в пряка зависимост от обществено-икономическите условия и законовата уредба.

Предложена е необходимата за общината цялостна концепция за развитие, отчитаща промените в икономическата обстановка, в обществения живот и социалната структура на населението.

Обхватът на разработката включва землищата на всички 16 населени места на територията на община Върбица : землището на общинския център – гр. Върбица и 15 села: Божурово, Бяла река, Иваново, Коневе, Крайгорци, Кьолмен, Ловец, Маломир, Менгишево, Методиево, Нова Бяла река, Станянци, Сушина, Тушовица и Чернооково.

Целите и приоритетите в развитието на Община Върбица, заложили в приетите и действащи стратегически и планови документи, налагат мобилизирането на целия местен потенциал – човешки, инвестиционен, териториален, за да може да се постигне търсеното ускоряване на развитието на общината.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Разширяването на урбанизираните територии се обосновава с прилагането на по-високи стандарти за различните функционални системи и устройствени среди. Наред с това идват възможностите и задълженията за опазване на околната среда, възможностите за развитие на туризма (с акцент на спортния и културно – историческия туризъм), възможностите за ефективно използване на природните ресурси, възможностите за задоволяване на нуждите на бизнеса и др. Същите следва да бъдат доказани и утвърдени с анализи и прогнози, свързани с изработването на нов Общ устройствен план на общината.

Общият устройствен план на дадена община е стратегически документ от регионално значение, а в определени случаи и в национален аспект, който дава конкретни предвиждания за развитие на територията на общината. Той свежда всички стратегически документи от по-високо ниво на териториално ниво и фактически дава отражение на прогнозите на тези документи върху развитието на територията на общината. Общият устройствен план се явява ключов документ за постигане на устойчиво развитие на общината.

В резултат на желаното постигане на устойчиво развитие и на съществените промени настъпили в социално – икономическите условия през последните години, възниква необходимост от прилагане на качествено нови принципи и практически подходи в устройственото планиране, които следва да отчитат:

- качествено нови условия в развитието на различните видове среди - нормативно – правна, икономическа, социална, информационна, устройствена;
- равнопоставеност във формите на собственост;
- различни подходи при определяне цените на поземлените ресурси с използване на пазарните критерии за търсенето и прилагането;
- възможности за инвестиционна инициатива и еднакви условия и баланс на интересите на всички участници в устройствения процес.

Необходимостта от наличието на актуални устройствени планове на населените места и на териториални общности се обосновава и от редица изисквания, които са заложили в условията за финансиране на конкретните проекти и програми по линия на Националните оперативни програми и други финансови инструменти. Едно от основните изисквания за ползване на ресурсите по финансовия инструмент JESSICA (Съвместно европейско подпомагане за устойчиво развитие на градските ареали) – инициатива на Европейския съюз, Европейската инвестиционна банка и Банката за развитие на Съвета на Европа и др. необходимо е наличието на актуален общ устройствен план. Аналогични изисквания съществуват и по отношение на проекти, свързани с градското развитие, финансирани по Оперативна програма “Регионално развитие”.

Основни фактори, налагащи промените:

- ✓ Важно значение за развитието на територията имат настъпилите значителни промени в броя и структурния състав на населението, между които:

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

-
- а) промяна в броя на населението с изнасяне на трудовата заетост в по-големите градове на страната;
- б) промяна в социалната структура и възрастовия състав на населението - застаряването на населението и промяна на потребности от различни социални услуги;
- ✓ Социално-икономическите промени налагат нов подход към устройственото развитие на територията:
- а) инвестиционната инициатива на собствениците на земеделски земи и гори извън границите на населените места за промяна предназначението им, предимно за изграждане на обекти за курортни дейности и отдих;
- б) насочване на инвестиции за развитие на курортни зони;
- в) наличие на инвестиционна инициатива за изграждане на нови производствени предприятия;
- г) наличие на археологически, архитектурни и исторически културни ценности;
- д) наличие на защитени територии и защитени зони с особено богато биологично разнообразие и значение;
- ✓ Друг не по-малко важен и определящ фактор, налагащ неотложни мерки в устройственото планиране е транспортът - територията е трудно достъпна поради релефа, габаритите и състоянието на пътната мрежа.
- ✓ Важно значение за правилното функциониране на територията и обвързването на отделните населени места в общ организъм има зелената система.
- а) възстановяването на собствеността върху земеделските земи и гори създаде предпоставки за промяна предназначението им без единна концепция;
- б) липсват горски паркове, обвързани в единна система на територията на общината;
- в) липсват съвременни терени за спорт и отдих на населението.
- ✓ Всички промени в начина на ползване на териториите трябва да намерят адекватен отзвук в инфраструктурата в и извън урбанизираната територия.
- а) част от съществуващата инфраструктура е морално и физически остаряла;
- б) в по-голяма част от населените места липсва централен колектор за отпадъчните води;
- в) за част от населените места съществува недостиг на питейни води предимно през летния сезон.
- ✓ Местоположението на общината, многообразието на природни и антропогенни ресурси, красивата и екологично чиста околна среда, богатото и признато културно наследство и съхранените традиции са предпоставка за развитие на разнообразни форми на туризъм.
-

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

➤ ИЗХОДНА ИНФОРМАЦИЯ

- Проект – предварителен на *Общ Устройствен план на Община Върбица.*

Данните и изискванията, включени в Задание за изработване на проект за *Общ устройствен план на община Върбица.*

- Задание за обхват и съдържание на ЕО на ОУП на Община Върбица
- Становище на РИОСВ Шумен.
- Регистър на недвижимите културни ценности от НДА при НИНКН;
- Писмо на РИМ-Шумен
- Списък на военни паметници и паметни плочи в Община Върбица, РИМ - Шумен.
- Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025г.
- Областна стратегия за развитие на Област Шумен 2014-2020 г.
- Регионален план за развитие на СИР 2014-2020 г.
- ОПРО Върбица, 2014-2020 г.
- Планът за развитие на община Върбица за периода 2015-2020 г.
- Регионални годишни доклади за състоянието на околната среда РИОСВ Шумен от 2013, 2014, 2015, 2016 г., 2017 г., 2018 г., 2019 г., 2020 г.
- План за управление на риска от наводнения в ЧРБУ 2010-2015г./ПУРН
- План за управление на риска от наводнения в ЧРБУ/ПУРН 2022-2027г.- проект
- План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление 2016-2021г./ПУРБ
- План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление, 2022-2027г./ПУРБ- проект
- Планът за интегрирано развитие на община Върбица за периода 2021-2027 г. –ПИРО
- Програма за управление на отпадъците –2015-2020 г.
- Програма за управление на отпадъците –2021-2027 г.
- Актуална информация от Община Върбица

➤ ОБЩА КОНЦЕПЦИЯ И ЦЕЛИ НА ОУП

Общият устройствен план в съответствие с изискванията на чл. 105, т. 1 от Закона за устройство на територията се разработва за територията на община Върбица, като обхваща всички населени места в общината и техните землища.

Обхватът на разработката се определя от действащото законодателство за устройство на територията (Закон за устройство на територията), Наредба № 7 за правила и нормативи за

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

устройство на отделните видове територии и устройствени зони. и Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове и изискванията на Община Върбица.

С формулирането на стратегическите цели и приоритети за развитие се определят основните насоки и очакваните резултати, които следва да се постигнат при реализацията на плана. Приоритетите дефинират ключовите области, в които общината и общинското ръководство ще се намесят за постигане на заложените цели. В този смисъл приоритетите са конкретни и предполагат тясно обвързване с целите. Добрата обвързаност и обосновааност на приоритетите и целите позволява да се оцени тяхната значимост и това оказва силно въздействие при изпълнение на Общия устройствен план на община Върбица.

Стратегическа цел на Общия устройствен план на Община Върбица е да създаде основа за балансирано и устойчиво устройствено развитие и хармонична жизнена среда в урабанизираните и извънурбанизираните територии.

Предприемането на адекватни мерки в устройственото планиране и разработването на нов Общ устройствен план за територията на цялата община се налага от настъпилите значителни промени в обществено-икономическите условия и съвременните изисквания за устройство на територията, възникналите общински нужди за обекти на общината, частни инвестиционни инициативи и др.

Основната цел на ОУП е да даде цялостна концепция за развитие на територията на община Върбица, отчитаща изискванията за интегриран подход, ресурсна ефективност, опазване на околната среда и адаптация към промените. Произтичащите от основната цел задачи съответстват на изискванията на нормативната уредба за устройство на територията и на съвременните постановки за интегрирано пространствено планиране и устойчиво развитие.

Целите и задачите на ОУП на община Върбица произтичат от предназначението на устройствените планове за формиране на хармонична и устойчива жизнена среда в населените места и извън нея при отчитане на спецификата на конкретния обект и изискванията, предявени с Плановото задание за изготвяне на ОУП на община Върбица.

Рамковата цел на ОУП на община Върбица е да предложи адекватен и съвременен пространствен модел за развитие на територията на общината, както и да формулира подходяща политика и нормативни рамки за неговата реализация.

В обхвата на тази цел, подцелите се формулират като:

- Определяне на нормативна основа на териториалния обхват за пространствено развитие на населените места от общината до 2035 година и при утвърден сценарий за демографско развитие.
- Обвързване на развитието на общината с факторите от регионално, национално и наднационално ниво.
- Оптимизиране на функционалната структура на населените места от общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

-
- Оптимизиране на начините и режимите на земеползване;
  - Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми и взаимодействието между тях.
  - Организация, йерархична съподчиненост и локализиране на основните елементи от социалния сервиз
  - Определяне на структурата, трасетата и принципите на връзки между елементите на комуникационна мрежа – републиканска и общинска.
  - Развитие, оразмеряване и провеждане на елементите на инженерната мрежа
  - Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на общината.
  - Създаване на предпоставки и условия за ефективно управление на развитието на всички видове територии в рамките на отделните землища и общината като цяло.
  - Валоризация на територията в условията на конкуренция в развитието на отделните общини.
  - Разработване на програма от мероприятия и система за управление и реализация на ОУП

Задачи на ОУП

Планирането на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на нейното природно и културно наследство.

С общия устройствен план на общината (ОУПО) се определят /съгл чл 16 от Наредба №8/:

- Общата структура на територията - предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части,
- Местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, защитените зони, санитарно-охранителни зони на водоизточници, нарушените територии за възстановяване, водните течения и площи и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
- Насоките и устройствените мерки за усъвършенстване на структурата на селищната мрежа, вкл. селищните елементи без собствен демографски ресурс за развитие.
- Извънурбанизираните територии - изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост, и режимът на тяхното устройство;
- Регламентиране на общия режим на устройство по отношение на всяка от териториите, както и на извънселищните територии – изключителна държавна,

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

публична, държавна и публична общинска собственост, който включва най-обща цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие.

- Обосноваване развитието на комуникационно-транспортната инфраструктура и определяне съответстващото усъвършенстване на транспортните мрежи.
- Обосноваване развитието на системите на техническата инфраструктура на територията и определяне разположението на мрежите и съоръженията им, вкл. връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение
- Регулиране на взаимодействието между устройството на територията и природната ѝ среда и регламентиране на допустимото натоварване на естествените рекреационни и други ресурси, както и дефиниране на необходимите компенсационни мероприятия.
- Създаване на условия за социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности.
- Идентифициране на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и регламентиране на необходимите превантивни мерки и начини на устройство и защита.
- Определяне на териториите за активно прилагане на ландшафтно устройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл. 10, ал. 3 ЗУТ.
- Извеждане на приоритетните устройствени мероприятия и определяне на общата последователност на реализиране на устройствените мероприятия, ангажиращи публични инвестиционни и други ресурси.

Цели на екологична оценка на общия устройствен план на Община Върбица:

- Да се направи Екологична оценка на Предварителния проект на Общия устройствен план на Община Върбица след нанесените промени и направени допълнения във връзка с предложението на общината за включване на допълнителни устройствени решения в представения Доклад за екологична оценка редакция 2.
- Да се интегрират предвижданията за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на територията на Община Върбица в обхвата на Общия устройствен план по отношение на околната среда в процеса на развитие, като цяло и да се въведе принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и 9 от Закона за опазване на околната среда;
- Да се идентифицират, опишат и оценят по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на предложенията, които Общия устройствен план редакция 2 предвижда върху компонентите на околната среда, при отчитане на целта и

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

териториалния обхват, а именно територията на Община Върбица с нейните населени места и землищата им, и степента на подробност на ОУП с направените допълнения в редакция 2;

- Да се обезпечи превантивен контрол по отношение на опазването на околната среда и защитата за здравето на хората.

Орган, отговорен за одобряването, и орган по прилагането на Общия устройствен план на община Върбица е Община Върбица.

Компетентен орган за даване на решение по ЕО и ОС е РИОСВ гр. Шумен.

ЕТАПИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНА

Етапите на реализиране на плана са определени чрез Закона за устройство на територията, свързани с устройство на територията, инвестиционно проектиране и строителство.

Устройствените планове са общи и подробни.

Екологичната оценка се изготвя за Проект за „Общ устройствен план на Община Върбица“.

1. „Предварителен проект“.
2. „Окончателен проект“, в който се отразяват всички забележки и препоръки, направени от компетентните органи, засегнати юридически и физически лица и институции.

ОУП е комплектован със схеми и планове на инженерните системи.

Общите устройствени планове определят общата структура на територията, режими за устройство на всяка територия със съответните правила и нормативи.

3. Следват подробни устройствени планове /ПУП/ за един или глупа квартали, за отделни обекти. Те се придружават с планове за вертикално планиране, планове-схеми за комуникация и транспорт и инженерни мрежи.

Предвижданията на ПУП са задължителни за инвестиционното проектиране.

4. Следващ етап е инвестиционно проектиране.

5. Строителство.

Първоетапно следва да бъдат изградени инфраструктурните обекти, да се осигури комуникационна обезпеченост на зоните.

На следващ етап ще се реализира основното застрояване на територията, при спазване на градоустройствените показатели за общите и подробни устройствени планове/ОУП и ПУП/, както и инвестиционните обекти.

Важно е да се отбележи, че предвидените с ОУП промяна предназначението на територии и на поземлени имоти с цел застрояване ще се извърши на следващ етап, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план /ПУП/. Чл 9 от ЗУТ (2).

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

✓ Резюме на прогноза за пространствено развитие – Предварителен проект на Община Върбица

Решенията на задачите, които произтичат от основната цел съответстват на нормативната уредба за устройство на територията и на съвременните постановки за интегрирано пространствено планиране и устойчиво развитие. Изпълняват се всички цели и задачи на ОУП.

Обхватът на разработката включва землищата на всички 16 населени места на територията на Община Върбица: землището на общинския център – гр. Върбица и землищата на селата: Божурово, Бяла река, Иваново, Коневе, Крайгорци, Кьолмен, Ловец, Маломир, Менгишево, Методиево, Нова Бяла река, Станянци, Сушина, Тушовица и Чернооково

Преобладаващата селищна структура на общината е компактна, обуславяна от природо-географските условия и преминаващи през населените места реки и главни пътища, които са градообразуващи фактори.

Предвижданията на ОУПО Върбица за пространствено развитие са насочени основно към социално-икономическото развитие, създаване на условия за реализация на инвестиционни инициативи, отговарящи на целите и приоритетите на регионалното развитие.

Моделът на развитие на общината се характеризира със самите селищни системи и стремеж към устойчиво и балансирано развитие на цялата територия съобразявайки се с естествените демографски процеси, природните дадености и потенциала за развитие на туризма.

Бъдещето на община Върбица зависи от демографското състояние и обитаване на територията. Демографското ѝ развитие за разлика от повечето подобни общини, разположени в селските планински райони на страната не е налице тенденция на намаляване на броя на населението в резултат от естествения и механичен прираст. Повечето населените места са с перспективи за естествено възпроизводство на населението и броя на жителите се запазва относително постоянен.

Един от основните приоритети е задържането на трудоспособното население и привличане на квалифицирани кадри, чрез стратегии за насърчаване на инвестициите, иновациите и предоставяне на добра икономическа и социална среда за живеене.

В регионален мащаб всички селища от Община Върбица са поставени в позицията на периферни и полу-периферни, слабо урбанизирани територии. Транспортната достъпност на населените места се осигурява чрез система от републиканска и общинска пътна мрежа. За да се подобри достъпа до населените места е необходимо подобряване състоянието на пътищата в цялата община.

По отношението на техническата инфраструктура от основно значение е рехабилитацията, доизграждането и поддържането на качествени комуникационни трасета, които от своя страна да се синхронизират с развитието на логистични, складови и производствени зони.

От ключово значение е развитието на телекомуникациите, разширяване на достъпа до високоскоростни и мобилни ширококолентови мрежи високоскоростни оптични връзки и

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

повишаване на компютърните умения на хората и способностите за работа в дигитални пространства.

Инвестициите в селското стопанство, биоземеделieto, отдиха и туризма във всичките му разновидности и развитието на традиционните промишлени производства ще допринесе да се обхване целия ресурс и потенциал за бъдещо икономическо развитие в общината. По линия на междуобщинското сътрудничество могат да бъдат реализирани редица проекти със съседни общини в бъдеще.

Изпълнена е основната цел на Общия устройствен план на община Върбица да даде цялостна концепция за развитие на територията на общината, отчитаща изискванията за интегриран подход, ресурсна ефективност, опазване на околната среда и адаптация към промените. Решенията на задачите, които произтичат от основната цел съответстват на нормативната уредба за устройство на територията и на съвременните постановки за интегрирано пространствено планиране и устойчиво развитие.

ОСНОВНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЕЛЕМЕНТИ, ЗОНИ И ТЕРИТОРИИ

✓ Пространствено развитие

Предвижданията на ОУПО Върбица за пространствено развитие са насочени основно към социално-икономическото развитие, създаване на условия за реализация на инвестиционни инициативи, отговарящи на целите и приоритетите на регионалното развитие, както и доразвиване на стратегически планове в обхвата на общината и техните проекти.

Моделът на развитие на общината се характеризира със селищните системи и стремеж към устойчиво и балансирано развитие на цялата територия съобразявайки се с естествените демографски процеси, природните дадености и потенциала за развитие на логистични и производствени бази.

Основно предназначение на териториите

Териториалната структура на Община Върбица според вида на територията се дели на: Урбанизирани територии (населени места и селищни образувания); Територии на транспорта, Земеделски територии; Горски територии; Територии, заети от води и водни обекти; Защитени територии; Нарушени територии за възстановяване.

✓ Развитие на териториите

Спрямо чл.16 от Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените планове, с общият устройствен план на общината се определят границите на урбанизираните територии, които са „строителна граница на населено място“.

За територията на Община Върбица има действащи актуални цифрови модели на картите на възстановената собственост (КВС).

Основното при разработването на ОУПО е за всяко населено място да се даде възможност за развитие, въпреки негативната прогноза за икономическото и демографското развитие на

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

района. В близост до всяко населено място или махала или селищно образувание да се предвидят територии с възможност за смяна на предназначението.

При пътните възли, при входовете и изходите от населените места се предвиждат терени със смесена функция, като целта е да се осигури възможност за строителство на различни сгради във функционално отношение /обществени – хотели, мотели, бензиностанции, жилищни, производствени или складови/.

Задължително се предвижда увеличаване на терените на гробищните паркове. На места където съществуващите гробищни паркове граничат с терени общинска собственост отреждането за озеленяване /т.е гробищен парк/, а на места където собствеността е частна е предвидена възможност за смяна на предназначението на земята.

При стопанските дворове и производствените бази са предвидени територии с Пп или Смф предназначение. По този начин се цели увеличаване на възможността за инвестиции и набавяне на повече работна ръка в регионите, а от там и увеличаване на икономическия и демографския ръст.

Показателите за застрояване са съобразени с условията на Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.

Съгласно чл. 7 от ЗУТ и чл. 4 от Наредба № 7 от 22 декември 2003 г. на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии, могат да бъдат определени следните зони:

- За жилищни функции;
- За обществено обслужващи функции;
- За производствени дейности;
- За складови дейности;
- За рекреационни, курортни и вилни зони;
- За озеленяване, паркове и градини;
- За изолационно озеленяване;
- За спорт и атракции;
- За комунално обслужване и стопанство;
- За обработваеми земи –ниви;
- За обработваеми земи –трайни насаждения;
- За необработваеми земи;
- За гори;
- За горски земи;
- За водни площи;
- За транспорт и комуникации;
- За техническа инфраструктура;
- За защитени зони по Директивите за местообитанията и птиците (НАТУРА 2000);
- За защитени територии по Закона за защитените територии;
- За територии за природозащита;
- За територии на недвижимото културно наследство;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

-
- За защитени територии за опазване на културното наследство;
  - За територии за възстановяване и рекултивация.

Съгласно Наредба №7 от 22 декември 2003 г. на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии:

- *Жилищните територии* обхващат части от населеното място, в които са обединени урегулирани поземлени имоти, предназначени предимно за жилищно застрояване.
- *В територии за общественно-обслужващи функции* се разполагат обектите за обществено обслужване, които осигуряват следните видове дейности: 1. образование; 2. здравеопазване и социални грижи; 3. култура; 4. религия; 5. административни услуги; 6. търговия, обществено хранене и битови услуги; 7. други общественно-обслужващи дейности.
- *Териториите за производствени и складови дейности* са предназначени за устройство и застрояване предимно със сгради и съоръжения за производствени и складови дейности.
- *Територии за рекреационни, курортни и вилни зони* се обособяват като устройствени зони в границите на населените места и селищните образувания или извън тях и се определят съгласно следните разновидности: курорт; • ваканционно селище; • вилна зона; • други рекреации (гольф селища, аквапаркове, дисниленд и други).
- *Територии за озеленяване, паркове и градини* - зелената система включва обществените озеленени площи, в т.ч. всички паркове, градини, улично озеленяване, извънселищни паркове и горски паркове, гробищни паркове, ботанически градини, защитни насаждения и разсадници.
- *Територии за спорт и атракции* - разполагат се в населените места и в крайселищната им територия. Обекти за спорт и атракции, освен в тези територии, могат да се разполагат също и в териториите за жилищни функции, озеленени територии и зони за рекреационни дейности.
- *Земеделски територии* – включват необработваеми земи (пасища, скатове, дерета, оврази и други), обработваеми земи – ниви (ниви, зеленчукови градини, ливадии други) и обработваеми земи – трайни насаждения (овощни градини, лозя и други).
- *Горски територии* - конкретното предназначение на поземлените имоти в горските територии биват два вида – гори (дървопроизводителни гори, защитни гори, рекреационни гори и други) и горски земи (поляни, земи, заети от храсти, скали и други).
- *Територии, заети от води и водни обекти* - териториите за водни площи обхващат естествени и изкуствени водни обекти - реки, канали, езера и язовири.
- *Територии за транспорт и комуникации* - Тези територии включват обекти и съоръжения на транспорта и комуникациите: пътища и улици, гаражи и паркинги, автогари, летища, пешеходни алеи и площи, велосипедни алеи, скиорски пътеки и плацове, станции на въжени линии, яхтени пристанища и други.
- *Територии за техническа инфраструктура* - Териториите за техническа инфраструктура обхващат такива за водоснабдителни, канализационни, енергийни, хидромелиоративни съобщителни и други мрежи и съоръжения.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

В Предварителния проект на ОУПО Върбица се предвиждат следните видове устройствени територии и зони:

- Жилищни територии - устройствени зони с малка и със средна височина на застрояване;
- Територии за обществено обслужване;
- Производствени територии;
- Територии за рекреационни дейности;
- Територии за спорт и развлечения;
- Озеленени територии;
- Терени за техническата инфраструктура;
- Горски и земеделски територии;
- Смесени територии;
- Нарушени територии за възстановяване и рекултивация;
- Територии със специално предназначение /за обекти на сигурността и отбраната/;
- Защитени територии и защитени зони, включително за опазване на културното наследство.

➤ УСТРОЙСТВЕНИ ТЕРИТОРИИ УСТРОЙСТВЕНИ РЕЖИМИ И ПАРАМЕТРИ

Във връзка с изискванията за населените места, за съществуващите и новопредвидени селищни образувания, както и за други части от общинската територия, с ОУП на Община Върбица Предварителен проект са определени устройствени зони и самостоятелни терени с устройствен режим, вкл. при необходимост и:

- територии (земеделски и горски) без право на промяна на предназначението им;
- територии за превантивна устройствена защита (по чл. 10, ал. 3 на ЗУТ);
- рискови територии – зони с потенциални свлачища и абразия и потенциално наводняеми територии;
- територии за прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия;
- територии за разполагане на съоръжения, генериращи енергия от ВЕИ, с или без промяна на предназначението на ПИ.

Разпределението на територията на общината по видове общо (преобладаващо) предназначение и видове устройствени е извършено с номенклатурата и възможностите на Наредба № 7, при съобразяване с режимите, установени по реда на други закони и на фактическото ползване.

Обхватът на разработката включва землищата на всички 16 населени места в общината .

Преобладаващата селищна структура на общината е компактна, обуславяна от природо-географските условия и преминаващи през населените места реки и главни пътища, които са градообразуващи фактори.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Предвижданията на ОУПО Върбица за пространствено развитие са насочени основно към социално-икономическото развитие, създаване на условия за реализация на инвестиционни инициативи, отговарящи на целите и приоритетите на регионалното развитие.

Моделът на развитие на общината се характеризира със самите селищни системи и стремеж към устойчиво и балансирано развитие на цялата територия съобразявайки се с естествените демографски процеси, природните дадености и потенциала за развитие на туризма.

Бъдещето на община Върбица зависи от демографското състояние и обитаване на територията. Демографското ѝ развитие за разлика от повечето подобни общини, разположени в селските планински райони на страната не е налице тенденция на намаляване на броя на населението в резултат от естествения и механичен прираст. Повечето населените места са с перспективи за естествено възпроизводство на населението и броя на жителите се запазва относително постоянен.

Един от основните приоритети е задържането на трудоспособното население и привличане на квалифицирани кадри, чрез стратегии за насърчаване на инвестициите, иновациите и предоставяне на добра икономическа и социална среда за живеене.

В регионален мащаб всички селища от Община Върбица са поставени в позицията на периферни и полу-периферни, слабо урбанизирани територии. Транспортната достъпност на населените места се осигурява чрез система от републиканска и общинска пътна мрежа. За да се подобри достъпа до населените места е необходимо подобряване състоянието на пътищата в цялата община.

По отношението на техническата инфраструктура от основно значение е рехабилитацията, доизграждането и поддържането на качествени комуникационни трасета, които от своя страна да се синхронизират с развитието на логистични, складови и производствени зони.

От ключово значение е развитието на телекомуникациите, разширяване на достъпа до високоскоростни и мобилни широколентови мрежи високоскоростни оптични връзки и повишаване на компютърните умения на хората и способностите за работа в дигитални пространства.

Инвестициите в селското стопанство, биоземеделието, отдиха и туризма във всичките му разновидности и развитието на традиционните промишлени производства ще допринесе да се обхване целия ресурс и потенциал за бъдещо икономическо развитие в общината. По линия на междуобщинското сътрудничество могат да бъдат реализирани редица проекти със съседни общини в бъдеще.

Зониране и устройствени режими

На територията на общината са въведени два режима:

- Земеделски и горски територии със забрана смяна на предназначението (ЗЗзаб) – забранява се промяната на настоящото предназначение на териториите;
- Земеделски територии с допустима смяна на предназначението (ЗЗтп) – допуска се смяна на предназначението според решение на ОбС, ОЕСУТ и компетентни органи.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

С Общия устройствен план на Община Върбица, съобразно местните и регионални характеристики на територията на общината, се осигуряват необходимите условия за устойчиво комплексно развитие на територията при едновременно:

Отчитане и съхраняване на околната среда, осигуряване на здравословни условия на обитаване и труд;

Икономично използване на теренните ресурси, изявяване и доразвитие на качествата на традиционното му застрояване;

Опазване и интегриране на културното и историческо наследство в живота на местната общност;

Сигурност на населението и управление на естествените и антропогенни рискове за нея;

Запазване, обновяване и развитие на съществуващите населени места, оформяне на техния облик и хинтерланд.

Предложените дейности в окончателния проект на ОУП са съобразени с изискванията за опазване на защитените зони по Натура 2000, като се предлагат мерки за съвместимост с предмета и целите на опазването им, съгласно ЗООС и ЗБР.

Границите на Община Върбица, на устройствените зони, на терените с конкретно предназначение, в и извън населените места и на териториите с културно-историческо наследство, са определени в схема в М 1:25000

➤ Устройство зони и терени с конкретно предназначение

В зависимост от преобладаващото си предназначение и характера на застрояване, освен определените с Наредба № 7 устройствени зони, се включват и такива смесени зони, характерни за Общината.

В устройствените зони или извън тях са обособени терените, предназначени за:

- образование и здравеопазване;
- техническа инфраструктура;
- спорт;
- озеленени площи за широко обществено ползване,
- някои озеленени площи със специфично предназначение (защитно озеленяване, както и улично озеленяване, ветрозащитно озеленяване;
- специални терени;
- терени на комуналното стопанство;
- терени за обществено обслужване, културно-историческо наследство и озеленяване, означени с терени за гробища.

Извън границите на населените места и селищните образувания са определени следните видове територии:

1. земеделски земи с право на промяна в предназначението или застрояване в пределно допустими размери;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

2. земеделски земи без право на промяна на предназначението;
3. територии с режим на превантивна устройствена защита по смисъла на чл. 10, ал. 3 и § 5, т. 5 ДР на ЗУТ.
4. територии за горскостопанска дейност, чието предназначение не може да се променя.

С ОУП Върбица са предложени следните режими на устройство и застрояване:

1. урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);
2. земеделски територии;
3. горски територии;
4. защитени територии;
5. нарушени територии за възстановяване.

Границите и обхватът на териториите са определени в съответствие с наличното им предназначение (фактическото им ползване) и в съответствие с предвиждането на устройствения план

Зонирането и устройствените режими включват:

- Урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);
- Жилищни устройствени зони - (Ж);
- Производствени и складови територии - (П);
- Територии за рекреационна дейност - (О);
- Смесени устройствени зони - (С);
- Смесени устройствени територии.

✓ Развитие на рекреационна и туристическа функция

Оценката на потенциала на туристическите ресурси на общината не дава основание да се очаква развитието на туризъм в мащаби, които да му определят като дестинация самостоятелно място на регионалния, националния и международния туристически пазар. Независимо от това възможностите за развитие не са малко и туризмът може да заеме достойно място в общинската икономика.

За да се реализира потенциалът на този ресурс следва да се подпомага развитието на туристическата инфраструктура. Необходимо е, освен обновяването на сградния фонд в границите на населените места, да се формират и нови селищни образувания – вилни зони, ваканционни селища, в които „оборотното“ посещение на курортисти се съвместява с периодично или сезонно ползване от собственици („вилен отдых“), както и с практически постоянно обитаване от собственици с постоянен адрес и месторабота в границите на общината.

Селският характер на района може да бъде добра основа за развитие на алтернативен селски (или агро-) туризъм. Такъв може да се развива в повечето от населените места в общината

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

За реализиране на тези възможности е необходимо да се преодолее незадоволителната степен на инфраструктурна обезпеченост и благоустроеност.

Културно-историческото наследство, разглеждано като част от един значителен ресурс в регионален мащаб, допълва набора от туристически атракции. Елементите на недвижимото материално наследство едновременно формират средата и представляват обект на познавателен интерес. Разнообразно нематериалното наследство – фолклор, фестивали, съхранени бит и традиции.

В курорта „Върбица“, юг-югозападно от гр. Върбица, от десетилетия е известен лечебен извор със студена минерална вода, съдържаща сероводород и значителни концентрации на калциеви йони. Прокаран е и сондаж, водата, от който също така е студена, с висока минерализация, хлоридна натриева, съдържаща йодид и бромиди. Ресурсите на тези минерални водоизточници не са проучвани, но от общинаа са предприети действия по изследване на химичния състав и качеството на водта. Това ще повиши интереса на посетителите към балнеолечението .

Благоприятни предпоставки:

1. Благоприятна екологична обстановка;
2. Наличие на чиста природа и биологично чиста храна;
3. Наситена с културни ценности територия;
4. Наситена с природни забележителности и защитени местности територия;
5. Опазени местни традиции;
6. Разнообразна и самобитна атмосфера на населените места, вътъкали етническо и религиозно разнообразие, които съжителстват в хармония и толерантност;

Изисквания към ОУПО, взети предвид при изготвяне на Предварителния проект

Реализирането потенциала на туристическите ресурси на общината поставя към Общия устройствен план основни изисквания, взети предвид в изготвянето му :

- с устройствените си предвиждания, правила и нормативи планът се осигурява в максимална степен едновременно социализацията и опазването на всички ценни природни и антропогенни дадености – природозащитени обекти, културно-историческо наследство;
- създадени са условия за развитие на териториите, подходящи и привлекателни за разполагане на инфраструктура, обслужваща курортния туризъм и отбиха - ваканционни селища, хотели, почивни станции, както и вили, организирани в селищни обрзувания;
- определени са териториите, подходящи за развитие на нови селищни образувния с курортно предназначение и да въведе (чрез Правилника за прилагане на плана) правила и нормативи за устройството и застрояването им, които да гарантират недопускане на

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

експлоатационно пренатоварване, безконтролно ползване на ресурса, необратими промени в естествената среда всякакъв вид замърсяване от човешки дейности, включително с наднормен шум;

- Разработване на маршрути за алтернативни форми на туризъм: Еко пътеки, велотуризъм, пешеходен туризъм.

Поставените изисквания са взети предвид при изготвянето на ОУПО на Община Върбица - Предварителен проект.

✓ Изисквания към ОУПО относно устройството на населените места

Поставени задачи пред ОУПО на Община Върбица, които са взети предвид при изготвянето на Предварителния проект:

- При устройството на населените места с плана се обосновават потребностите от тяхното териториално развитие, като основен теренен резерв за териториално развитие следва да се считат инфраструктурно осигурени терени, както и такива с характеристики, подходящи за застрояване и за инфраструктурно обзавеждане;
- Перспективното развитие на населените места се определя на база капацитета на териториите, при спазване на оразмерителните параметри за отделните устройствени зони и територии;
- Жилищните устройствени зони се устройват съгласно чл.14, ал.1 от Наредба 7/2003 на МРРБ, в зависимост от вида на населеното място;
- С ОУПО се определят подходящи територии в селищна среда за висококатегорийно обитаване в индивидуални поземлени имоти;
- По отношение на общинския център ОУПО се съобразява с предвижданията на действащия цялостен подробен устройствен план на града, като посочва местата и предписва вида на необходимите негови изменения в случай, че такива се окажат наложителни в следствие на настъпили промени във фактическата обстановка, във връзка със заявени крупни инвестиционни намерения, вписващи се в цялостната планова концепция и представляващи обществен интерес, както и по други устройствени съображения, обосновани с проектните решения на ОУПО;
- Предвиждане разширяването на спектъра от функции в малките населени места, напр. изграждане обекти за социални грижи и др.
- В предвижданията на ОУПО за всички населени места се предвижда изграждане или доизграждане на техническата инфраструктура, в т.ч. довеждаща пътна инфраструктура;
- ОУПО следва да предвиди актуализация на плановата основа за устройство на населените места (ниво ПУП), с оглед приложимостта на действащите планове и при отчитане на инвестиционната активност. Изискванията към последващото подробно устройствено планиране са описани в ОУПО.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Определянето с плана и изпълнението на устройствените и благоустройствени мероприятия, представляващи общинско задължение, са инструмент за стабилизиране на селищната мрежа и за осигуряване баланс в развитието на отделните части на общинската територия. В този смисъл в проекта се посочва и последователност (приоритетност) на изпълнението на описаните мероприятия в рамките на периода на действие на плана.

✓ Развитие на урбанизираните територии

Спрямо чл.16 от Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените планове, с общият устройствен план на общината се определят границите на урбанизираните територии, които са „строителна граница на населено място“.

За територията на община Върбица има действащи кадастрални и регулационни планове, актуални цифрови модели на картите на възстановената собственост (КВС), както и актуални кадастрални карти (за землищата на с. Сушина).

Предвиждания на ОУПО Върбица за разширяване на строителните граници на населените места обхващат основно непосредствено прилежащите земеделски територии до населените места, които са подходящи за застрояване, или вече са с променено предназначение, но са разпръснати, самостоятелни или не са в група.

Общият устройствен план на община Върбица включва следните основни предвиждания съответно за отделните населени места в общината:

• Землище гр. Върбица

Гр. Върбица е основен обслужващ център в общината, в който е локализирана социална инфраструктура, за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата община. По-големият брой потребители в гр.Върбица и функциите му на обслужващ център – в сферата на образованието, болничната и извънболничната помощ, културата, административните дейности, търговските функции и др. са основният фактор за концентрация на обслужващи дейности и на свързаната с тях социална инфраструктура и в перспектива.

Към настоящия момент в гр.Върбица е концентриран основният демографски и икономически потенциал на общината. Тук са съсредоточени и повечето обекти за обществено обслужване на населението: средното общообразователно училище, медицински център, структурите на местната власт и на правоохранителната система.

Урбанизираните територии - обособява се Жм зона на запад с площ 2.24 ha, а също така се формира и две предимно производствени/Пп зони на северозапад от 7.72 ha и североизток от 1.21 ha. Също така се формира и селищно образование източно от град Върбица с площ 7.87 ha. Обособява се второ селищно образование на базата на съществуващия к.к Върбица в курортна зона (Ок) с площ от 147.43 ha по протежение на Върбишки проход южно от града. Разширяват се и двата гробищни парка – западния до 1.81 ha и източния до 1.54 ha. Отделя се терен за пречиствателна станция за отпадъчни води/ПСОВ от гр. Върбица северно от града с площ 0.40 ha.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Земеделски – предоставя се възможност за смяна на предназначението за жилищни нужди от 48,7 ha западно от града, както и източно за изграждане на болница и жилищни нужди с площ от 9,6 ha.

Предоставя се възможност за смяна на предназначението за предимно производствени дейности с площ от 72,5 ha северозападно от града.

Предоставя се възможност за смяна на предназначението за смесени зони южно от града с площ от 5,6 ha.

Въвеждат се режими за рекултивация на нерегламентираните сметища северно от населеното място.

Горските територии – предоставя се възможност за смяна на предназначението за курортни дейности югозападно от града с площ от 113,8 ha.

• Землище с. Бяла река

Село Бяла река е с функции на вторичен обслужващ център в общината. Това е второто по население селище в общината и притежават относително съхранена демографска жизненост. Съответно може да изпълнява ролята на опорно селище в общината. Поради тази причина тука са локализирани детска градина и училище, които към този момент функционират на територията на общината (става въпрос само за обектите на образованието, които са разположени извън общинския център).

Урбанизирани територии – обособява се Жм зона на юг с площ от 4.13 ha, както и на югоизток с площ 4.46 ha. Формира се производствена зона на база на съществуваща, така на юг с площ от 7.70 ha и всички тези зони се включват в строителните граници на населеното място. Разширява се северното гробище до 0.77 ha

Земеделски територии – западно от селото е обособена зона с допустима смяна на предназначението за жилищни нужди с площ от 5,6 ha

Горските територии не се променят.

В северната част на община Върбица най-подходящото населено място, което може да изпълнява функции на опорен център е село Ловец. Зоната е особено подходяща за развитие на туристически дейности, защото някои от населените места са на брега на язовир Тича и съществуват няколко места за настаняване.

• Землище с. Ловец

Урбанизирани – обособява се жилищна зона Жм южно от селото с площ 1.74 ha. Формира се предимно производствена зона с площ от 3.56 ha, както и ново селищно образование със същите функции източно от селото с площ 12.25 ha. Отделят се терени за изграждане на пречиствателна станция югоизточно от селото с площ 0.66 ha, а също така се разширяват и гробищния парк с площ 1.69 ha.

Земеделски - земи се предоставят с възможност за смяна на предназначението северно от населеното място за жилищни нужди с площ от 2.62 ha и източно с площ 8.68 ha.

Горски територии не се променят.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

В останалите населени места в община Върбица развитието на обектите на социалната инфраструктура е на значително по-ниско ниво. Те са представени предимно от магазини за хранителни стоки и кафенета. Те задоволяват единствено потребностите на населението от базово ежедневно обслужване. През последните години, във връзка с развитието на туристическата дейност, в някои от населените места в общината са разкрити нови хотелски и туристически комплекси със съответните обслужващи обекти към тях (барове, механи, ресторанти).

• Землище с. Божурово

Урбанизирани територии – жилищните територии не се разширяват, а само се въвеждат показатели на застрояване за зони Жм. Формира се предимно производствена зона североизточно на базата на съществуващата такава и се включва в строителните граници на населеното място.

Разширяват се гробищния парк източно от селото до 0.8 ha и се налага рекултивиране на нерегламентираните депа за битови отпадъци.

Земеделски територии - допуска смяната на предназначението на земеделски земи за жилищни нужди западно (1,06 ha) и източно (2,22 ha) от населеното място.

Горски територии не се променят.

• Землище с. Иваново

Урбанизирани територии – обособяват се Жм зони: на запад с площ 0.99 ha и на юг 1.94 ha. Формира се предимно производствена зона източно от селото с площ 18.46 ha и се включва в строителни граници на населеното място. Гробищния парк се разширява до 1.61 ha.

Земеделски земи - Допуска се смяна на предназначението на запад от населеното място с площ 2.13 ха и на изток с площ 2.32 ha. Допуска се смяна на предназначението на юг за смесени зони с площ от 31.3 ha. Допуска се смяна на предназначението на изток за предимно производствени зони с площ от 8.4 ha.

Горски територии не се променят.

• Землище с. Конево

Урбанизирани територии – жилищните територии на населеното място не се променят, а се обособява ново селищно образование за предимно производствени нужди западно от селото с площ 13.19 ha, както и Пп зона източно от селото на базата на съществуващата такава с площ 2.81 ha. Разширяват се гробищните паркове съответно: източен до площ от 0.52 ha и югоизточен до площ от 1.71 ha.

Земеделски земи - Допуска се смяна на предназначението на земеделски земи за жилищни нужди западно от селото с площ 8.80ha Допуска се смяна на предназначението на земеделски земи за курорт и допълващите го дейности с площ 8.80 ha.

Горски територии остават непроменени.

• Землище с. Крайгорци

Урбанизирани територии – разширяват се жилищните територии на север с зони Жм (запад) от 0.22 ha и изток 0.41 ha. Формира се предимно производствена жилищна зона на север с

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

обща площ 2.29 ha на базата на съществуваща такава. Разширяват се гробищните паркове (изток) до 0.65 ha и западното до 0.35 ha

Земеделски – предоставя се възможност за смяна на предназначението на земеделски земи за жилищни нужди западно от селото с площ от 2.31 ha.

Горските територии остават непроменени.

- **Землище с. Кьолмен**

Урбанизирани територии – към строителните граници на селото се присъединява предимно производствена зона обособена на база на съществуваща такава с площ 1.17 ha. Разширяват се гробищните паркове с площ от 0.45 ha.

Земеделски - Допуска се смяна на предназначението на земеделски земи за жилищни нужди източно от селото с площ от 2.48 ha.

Допуска се смяна на предназначението на земеделски земи за курорт и допълващите го дейности с площ от 17,2 ha.

Горски територии - не се променят.

- **Землище с. Маломир**

Урбанизирани територии – обособява се жилищна зона (Жм) източно от населеното място с площ 1.48 ha, както и предимно производствена зона отново на изток с площ 1.45 ha. Разширяват и се двата гробищни парка – западния до площ от 1.57 ha, а източни до площ от 2.07 ha.

Земеделски земи Предоставя се възможност за смяна на предназначението за жилищни нужди южно от населеното място с площ от 3.29 ha и 0.43 ha. Предоставя се възможност за смяна на предназначението за курорт и допълващите го дейности с площ от 31.6 ha.

Горските територии не се променят.

- **Землище с. Менгишево**

Урбанизирани територии – формиране на Жм зона с площ 4.30 ha на базата на съществуваща промяна на предназначението на териториите с жилищни функции – западно на населеното място, както и обособяването на предимно производствена зона от 9.59 ha. Гробищният парк се разширява до площ от 1.91. ha.

Земеделски земи– допуска се смяна на предназначението на земеделски земи северно от селото за жилищни нужди с площ 24.28 ha.

Горските територии не се променят.

- **Землище с. Методиево**

Урбанизирани територии – жилищните територии на населеното място не се разширяват, а се формират южна предимно производствена зона с площ 8.20 ha, както и източна с площ 3.61 ha. Разширява се западния гробищен парк до 2.90 ha, а източния до 1.19 ha.

Земеделски земи– допуска се смяна на предназначението на север с 0.94 ha и на юг с площ 4.19 ha за жилищни нужди.

Горски територии не се променят.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- **Землище с. Нова Бяла река**

Урбанизирани територии – обособява се източна ЖМ зона с площ 2.92 ha а и се включва към строителните граници на населеното място. Формира се северна предимно производствена зона от 15.41 ha. Западно от населеното място се запазва без промяна съществуваща предимно производствената зона. И трите гробищни парка се разширяват съответно: северозападния до площ от 0.52 ha, североизточния до площ от 1.06 ha и източния до 0.92 ha. Формира се тангираща транспортна връзка за извеждане движението от населеното място северно между настоящите строителни граници на селото и новосформираната Пп зона.

Земеделски земи – западно от населеното място се предоставят земеделски земи с възможност за смяна на предназначението за жилищни нужди.

Горските територии не се променят.

- **Землище с. Станянци**

Урбанизирани територии – формират се малки ЖМ зони западно (с вече променено предназначение) 0.14 ha и 0.17 ha, южно 0.37 ha и източно от 0.94 ha и още една от 0.12. Обособява се предимно производствена зона на изток с площ от 1.04 ha. Разширяват и се двете гробища – северното до 0.60 ha и западното до 1.63 ha.

Земеделски земи – предоставят се земеделски земи с възможност за смяна на предназначението за жилищни нужди на юг с площ 1.96. ha.

Горските територии не се променят.

- **Землище с. Сушина**

Урбанизирани територии – формира се централна зона с настоящите строителни граници на населеното място с площ 3.15 ha обособява се ЖМ източно от селото с площ 8.67 ha, както и предимно производствена с площ 12.56 ha.

Земеделски земи Предоставя се с възможност за смяна на предназначението за жилищни нужди източно от населеното място с площ от 0.80 ha и 3.28 ha. Предоставя се с възможност за смяна на предназначението за курорт и допълващите го дейности с площ от 6.60 ha. Предоставя се с възможност за смяна на предназначението за курорт и допълващите го дейности с площ от 40.9 ha в землище 99165.

Горски територии не се променят.

- **Землище с. Тушовица**

Урбанизирани територии – формира се ЖМ зона на югоизток от площ 4.62 ха, както и на юг с площ 6.04 ха. Обособява се западна предимно производствена зона с площ 3.04 ха, източна (2.45 ха) и селищно образование на изток с площ 7.68 ха. Северно от населеното място се предвижда изграждане на пречиствателна станция за отпадни води. Гробищните паркове се разширяват както следва: западния (до площ от 2.35 ха), югозападния до площ от 1.23 ха и южния до 0.54 ха.

На земеделските земи се допуска смяна на предназначението на северозапад с площ 3.90 ха за жилищни нужди.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Горските територии остават без промяна.

• **Землище с. Чернооково**

Урбанизирани територии – присъединяват се малки жилищни имоти към строителните граници на населеното място (западно) от 0.25 ha и се формира жилищна зона на север (3,39 ha), както и се обособява предимно производствена зона на север от 5.14 ha. Разширяват се гробищните паркове с 0.74 ha.

Земеделски земи - формира се зона с възможност за смяна на предназначението северно от селото с площ 3,68 ha за жилищни нужди.

Горските територии не се променят.

✓ **Правила на застрояване**

Показателите за застрояване са съобразени с условията на Наредба 7 за ПНУОВТУЗ и те са следните за основните видове устройствени зони и територии - описани в Приложение 1 на Правила и нормативи за прилагане на ОУПО Върбица

ОУП, съгласно разпоредбите на ЗУТ, има значението на основа на цялостното устройство на територията, като неговите предвиждания са задължителни за последващите подробни устройствени планове.

ОУП определя целесъобразна последователност на изработването на последващите подробни планове, като отчита приоритетите в обществения интерес, мащабите на инвестиционната активност по територии и потенциални заплахи за компрометиране на ресурси или публични мероприятия при продължаване работата "на парче".

Показателите за застрояване са съобразени с условията на Наредба 7 и са следните за основните видове устройствени зони и територии

Таблица 1.1 -1

Наименование на зоната	Макс. плътност на застр. (%)	Макс. Кинт	Мин.озеленяване площ (%)	Н макс. (етажи)
Жм	60	1,2	40	10м (3 ет.)
Смф	60	2	30	15м (5 ет.)
Пп	80	2,5	20	10м (3 ет.)
Ов	40	0,8	50	7м (2 ет.)
Ок	30	1,5	50	15м (5 ет.)
Зтп				

Според ОЕСУТ и компетентни органи

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Таблица № 1.1-2 Устройствови показатели

УСТРОЙСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ						
Устройствово предназначение на видовете територии	Устройствови параметри					
	П застр. %	Кинт.	Позел. %	Н застр. м.	Цветно означение	Буквено означение кв.м/ жител
1	2	3	4	5	6	7
ЗА ЖИЛИЩНИ НУЖДИ						170 - 270
Жилищна устройство-на зона с нискоетажно застрояване	60	1,20	40	10	RAL 8023 	Жм
Жилищна устройство-на зона със средно етажно застрояване	70	2,00	30	15	RAL 8023 	Жс
Жилищна устройство-на зона с нискоетажно групово застрояване	70	2,00	30	10	RAL 8023 	Жг
ЗА ОБЩЕСТВЕНО И ДЕЛОВО ОБСЛУЖВАНЕ						
Устройствова зона, за многофункционално ползване, тип смесена централна	60	2,00	30	10	RAL 3000 	Ц
Устройствова зона, за обществено обслужване	60	2,00	30	10	RAL 3024 	Зо
Устройствова зона, за социална инфраструктура	30	1,20	40	10	RAL 3012 	Зси
ЗА ПРОИЗВОДСТВЕНИ И СКЛАДОВИ ДЕЙНОСТИ						
Предимно производствена зона, и за складови нужди, без вредни производства	80	2,50	20	10	RAL 4005 	Пп
Предимно производствена зона, и за складови нужди, без вредни производства по проект	80	2,50	20	10	RAL 4005 	Пп
ЗА ОЗЕЛЕНЕНИ ПЛОЩИ						4м²/ж
Озеленени територии					RAL 6017 	Оз
Гробищни паркове (съществуващи)					RAL 6016 	Згп
						1,30 м²/ж
ЗА КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО						
Обекти на културата					RAL191,0,255 ГРАФИЧЕН ЗНАК	

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

✓ Зониране и устройствени режими - отразени върху окончателния проект в М 1: 25 000

- С одобряването на ОУП на Община Върбица и правилата и нормативите към него, предвидените устройствени зони и стойности към тях стават задължителни за прилагането на плана.
- При възлагане и изработка на подробни устройствени планове, правилата и нормативите на устройство и застрояване следва да отговарят на тези, предвидени в ОУП.
- Устройство зони с определения режим на устройство и застрояване.
- Терени с обекти на културно-историческото наследство се устройват съобразно изискванията и определените от Националният институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) режими за опазване на недвижимото културно наследство. За тях се разработват специализирани предварителни проучвания, свързани с опазване на недвижимото културно наследство.
- Допустимите и недопустимите дейности за всички устройствени зони се съобразяват с изискванията на наредбите на МРРБ и МЗ.
- Показателите за застрояване са съобразени с условията на Наредба 7 и са следните за основните видове устройствени зони и територии

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУП НА ОБЩИНАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ИЗПЪЛНЕНИ В ОУПО ВЪРБИЦА –ПРЕДВАРИТЕЛЕН ПРОЕКТ

- Да се интегрират предвижданията за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на територията на Община Върбица в обхвата на Общия устройствен план по отношение на околната среда в процеса на развитие, като цяло и да се въведе принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и 9 от Закона за опазване на околната среда.
- Да се идентифицират, опишат и оценят по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на предложения, които Общия устройствен план превижда върху компонентите на околната среда, при отчитане на целта и териториалния обхват, а именно територията на Община Върбица с нейните населени места и землищата им, и степента на подробност на ОУП;
- Да се обезпечи превантивен контрол по отношение на опазването на околната среда и защитата за здравето на хората.

При изготвяне на Окончателния проект на ОУПО Върбица, Изпълнителят на проекта на ОУП - се ръководи от поставените изисквания на техническото задание, актуалните нормативни документи, програми, директиви и регламенти на Европейския Съюз, които имат отношение към управлението на територия и ресурси и добрата европейска практика. Където е необходимо и има възможност, аналитичните проучвания и данни са допълнени и актуализирани, с акцент върху проблемните направления и сектори.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Спазени са всички актуални нормативни документи за изготвяне на Общ устройствен план на община с посочване на конкретните устройствени мерки за територията на община Върбица. Спазени са методическите изисквания, включително доразвиване на всички положителни идеи и тенденции от предходни планове и проучвания за територията. Отчетени са общественото мнение и нагласи. Допълнително се отчитат и над-регионални и европейски програмни условия.

Всички предвиждания на ОУПО следва да бъдат оценени в ДОСВ и в ДЕО и всяка последваща промяна в предвижданията на плана, която не е включена в оценките е предмет на отделна процедура по ЕО по реда на глава шеста, раздел втори на ЗООС;

* За инвестиционните проекти, планове и програми и др. предвидени в ОУП на Община Върбица - окончателен проект ще бъдат изготвяни прединвестиционни проучвания, След провеждане на изискващите се процедури по ОВОС и ОС или ЕО ,като при реализиране на съответното инвестиционно предложение или план ще бъдат спазвани и изпълнявани заложените в съответните Решения на РИОСВ-Шумен мерки и условия за реализацията им, гарантиращи свеждане на въздействията до изискващите се параметри съгласно действащото законодателство.

* Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от ОУП на Община Върбица, попадащи в обхвата на Приложения № 1 и № 2 към ЗООС или извън тях, както и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС за одобряване/съгласуване и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, за одобряване/съгласуване решението/становището.

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА

Съгласно изискванията на Наредба №8/2001 на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените планове, в табличен вид е представено разпределението на териториите по основно предназначение, основаващо се на данните за начин на трайно ползване (НТП) в обхвата на общината от проектното предвиждане. ИЗТОЧНИК: КВС и ГИС БАЗА ДАННИ НА ОУП НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА/ Таблица №1.1 -2

Таблица №1.1 -2 Баланс на територията на Община Върбица

ВИДОВЕ ТЕРИТОРИИ		СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ		ПРОЕКТ	
I	ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	ПЛОЩ (ХА)	% ОТ ТЕРИТОРИЯТА	ПЛОЩ (ХА)	% от територията
1	УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ				
	1.1 Жилищни функции	990.5	2.16%	1015.3	2.22%
	1.2 ОБЩЕСТВЕНО-ОБСЛУЖВАЩИ ФУНКЦИИ	0.9	0.00%	3.2	0.01%
	1.3 СМЕСЕНИ ФУНКЦИИ	0.0	0.00%	0.9	0.00%
	В Т.Ч В УРБАНИЗИРАНАТА ТЕРИТОРИЯ НА ГР. ВЪРБИЦА	0.0	0.00%	0.0	0.00%
	1.4 ПРОИЗВОДСТВЕНИ ДЕЙНОСТИ	66.7	0.15%	169.0	0.37%
	1.5 СКЛАДОВИ ДЕЙНОСТИ	55.1	0.12%	0.0	0.00%
	1.6 РЕКРЕАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ, КУРОРТИ И ВИЛНИ	133.9	0.29%	163.5	0.36%

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

		ЗОНИ				
	1.7	ОЗЕЛЕНЯВАНЕ, ПАРКОВЕ И ГРАДИНИ	36.3	0.08%	46.9	0.10%
		В Т.Ч. ГРОБИЩНИ ПАРКОВЕ	36.3	0.08%	43.9	0.10%
	1.8	СПОРТ И АТРАКЦИИ	5.1	0.01%	0.0	0.00%
	1.9	КОМУНАЛНО ОБСЛУЖВАНЕ И СТОПАНСТВО	4.5	0.01%	0.0	0.00%
2		ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ				
	2.1	ОБРАБОТВАЕМИ ЗЕМИ – НИВИ	9157.8	20.01%	8752.2	19.12%
	2.2	ОБРАБОТВАЕМИ ЗЕМИ – ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ	756.2	1.65%	750.4	1.64%
	2.3	НЕОБРАБОТВАЕМИ ЗЕМИ	5477.4	11.97%	5398.3	11.79%
	2.4	ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ С ВЪЗМОЖНА СМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО	0.0	0.00%	373.5	0.82%
	2.4.1	ЗА ЖИЛИЩНИ ЗОНИ	0.0	0.00%	145.2	0.32%
	2.4.2	ЗА ПРЕДИМНО ПРОИЗВОДСТВЕНИ ЗОНИ	0.0	0.00%	80.9	0.18%
	2.4.3	ЗА КУРОРТИ И ДОПЪЛВАЩИ ГО ДЕЙНОСТИ	0.0	0.00%	110.6	0.24%
	2.4.4	ЗА СМЕСЕНИ ЗОНИ	0.0	0.00%	36.8	0.08%
3		ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ				
	3.1	ГОРИ	26464.4	57.82%	26350.6	57.57%
	3.2	ГОРСКИ ЗЕМИ	117.3	0.26%	117.3	0.26%
	3.3	ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ С ВЪЗМОЖНА СМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО	0.0	0.00%	113.8	0.25%
	3.3.1	ЗА КУРОРТИ И ДОПЪЛВАЩИ ГО ДЕЙНОСТИ	0.0	0.00%	113.8	0.25%
4		ВОДНИ ПЛОЩИ	2379.4	5.20%	2378.9	5.20%
5		ТРАНСПОРТ И КОМУНИКАЦИИ	125.9	0.27%	126.4	0.28%
6		ТЕРИТОРИИ ЗА ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	0.8	0.00%	5.8	0.01%
II		ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ				
1		ОПАЗВАНЕ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО	0.0	0.00%	0.0	0.00%
2		С ОСОБЕНА ТЕРИТОРИАЛНО-УСТРОЙСТВЕНА ЗАЩИТА	0.0	0.00%	0.0	0.00%
3		ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РЕКУЛТИВАЦИЯ	0.0	0.00%	6.8	0.01%
4		ДРУГИ НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ	0.4	0.00%	0.0	0.00%
		ОБЩО:	45772.7	100.00%	45772.7	100.00%
III		ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ (ПРИПОКРИВАЩИ СЕ)				
1		ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ				
		ЗМ "ЧЕРВЕН БОЖУР"	12.1	0.03%	12.1	0.03%
		РЕЗЕРВАТ "МОМИН ГРАД"	6.6	0.01%	6.6	0.01%
		ОБЩО (БЕЗ ПРЕПОКРИВАНЕ НА ЗТ):	18.7	0.04%	18.7	0.04%
2		ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ				
	2.1	НАТУРА 2000 – МЕСТООБИТАНИЯ				
	2.1.1	ЗЗ BG0000117 "КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА" (6.98% ОТ ЗОНАТА СА В ОБЩИНАТА)	4824.9	10.54%	4824.9	10.54%
		В Т.Ч. УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ	70.4	0.15%	74.9	0.16%
		В Т.Ч. ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ С ВЪЗМОЖНА СМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО	-	-	10.7	0.02%
	2.1.2	ЗЗ BG0000393 "ЕКОКОРИДОР КАМЧИЯ-ЕМИНЕ" (22.23% ОТ ЗОНАТА СА В ОБЩИНАТА)	6242.3	13.64%	6242.3	13.64%
		В Т.Ч. УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ	2.7	0.01%	2.7	0.01%
	2.1.3	ЗЗ BG0000421 "ПРЕСЛАВСКА ПЛАНИНА" (25.63% ОТ ЗОНАТА СА В ОБЩИНАТА)	3606.1	7.88%	3606.1	7.88%
		В Т.Ч. УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ	15.7	0.03%	19.4	0.04%
	2.1.4	ЗЗ BG0000501 "ГОЛЯМА КАМЧИЯ" (6.12% ОТ ЗОНАТА СА В ОБЩИНАТА)	13.3	0.03%	13.3	0.03%
		В Т.Ч. УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ	0.0	0.00%	0.0	0.00%

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

2.2	НАТУРА 2000 – ПТИЦИ				
2.2.1	ЗЗ BG0002029 "КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА" (17.64% ОТ ЗОНАТА СА В ОБЩИНАТА)	17521.8	38.28%	17521.8	38.28%
	В Т.Ч. УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ	572.5	1.25%	618.8	1.35%
	В Т.Ч. ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ С ВЪЗМОЖНА СМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО	-	-	267.8	0.59%
	ОБЩО (БЕЗ ПРЕПОКРИВАНЕ НА ЗЗ):	27168.0	59.35%	27168.0	59.35%
	ОБЩО:	45772.7	100.00%	45772.7	100.00%

Източник: КВС и ГИС БАЗА ДАННИ НА ОУП НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА/

Алтернативи на проекта за ОУП

Към настоящия момент не са предлагани други изготвени проекти за ОУП на община Върбица. Не се предлагат алтернативи за предвижданията и за устройство и развитие на територията на общината в Предварителния проект на ОУП на Община Върбица.

Изготвяне на предварителния проект на ОУПО се извършва въз основа на изводите от оценка на въздействието на съществуващата урбанизация на територията на общината върху околната среда и човешкото здраве.

Селищната мрежа на община Върбица се състои от 16 населени места, 1 град и 15 села.

Като нулева алтернатива се разглежда и оценява съществуващото състояние на околната среда и здравно-хигиенните аспекти на територията на общината и неговото развитие без прилагане на ОУП. Същата предполага хаотичност в пространственото разположение на териториите с жилищни, производствени и друг вид функции и елементите на техническата инфраструктура, субективизъм в инвестиционните процеси. Липсата на регламент за изграждане на необходимата за селскостопанските производители материална база лишава голяма част от земеделските стопани, които са част от населението на общината от възможности за развитие, на основните в района селскостопански дейности, прилагане на добри практики и достъп на програмите за подпомагане на селскостопанските производители от страна на Европейския съюз. Поддържането на нефункциониращите производствени площадки в сегашния им размер при ограничаване на възможността за разполагане на сгради и съоръжения за допълващи и спомагателни дейности или заделянето за тези дейности от площта на земеделските земи или горите също е неприемливо.

Направен е анализ и оценка на алтернативите и е отхвърлена нулевата алтернатива.

1.2. Териториален обхват. Местоположение и териториални параметри

✓ Местоположение и териториални параметри:

Община Върбица се намира в Североизточна България. Територията и заема югозападните части на област Шумен (териториална единица от ниво NUTS 3 според класификацията на

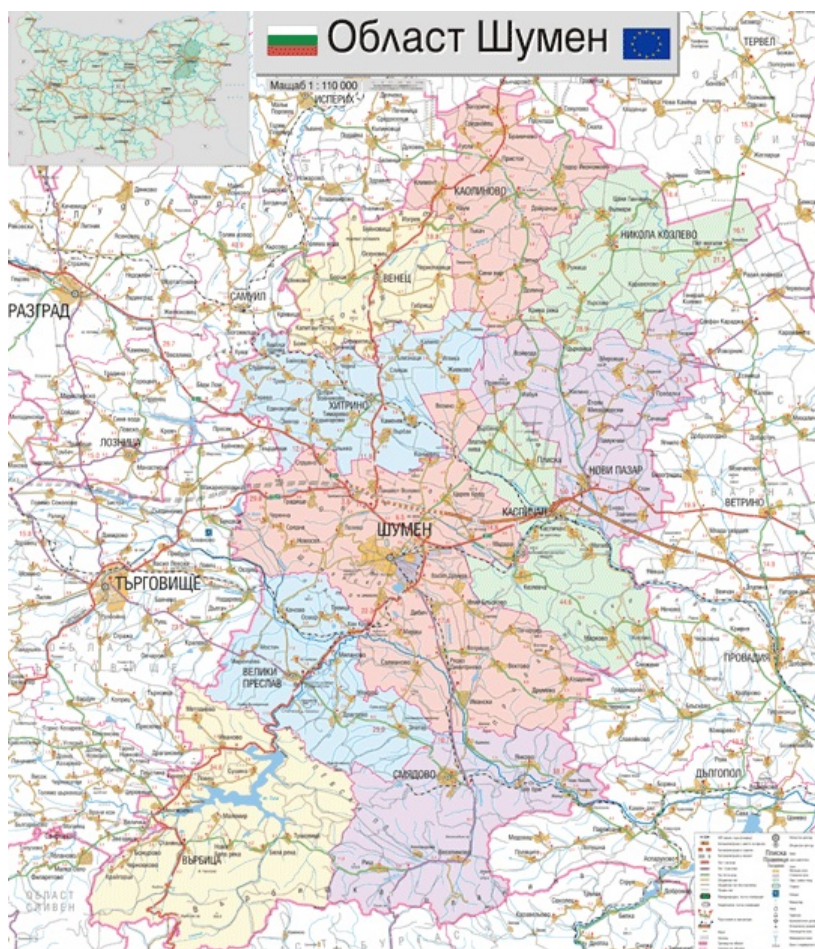

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

системата NUTS1) и Североизточен район (СИР) от ниво NUTS 2. Разположена е в част от Старопланинската област, Предбалкана и Герловския район.

Територията на общината е 456,803 км² и заема 13,5 % от територията на област Шумен и 3,15 % от територията на Североизточен район /СИР от ниво NUTS 2..

Община Върбица се намира в Североизточна България. Територията и заема югозападните части на област Шумен (териториална единица от ниво NUTS 3 според класификацията на системата NUTS2) и Североизточен район (СИР) от ниво NUTS 2. Разположена е в част от Старопланинската област, Предбалкана и Герловския район.

Фигура № 1.2-1 : Карта на област Шумен.Местоположение на Община Върбица

Общината включва в границите си 16 населени места, от които 1 град и 15 села.
Землищата на територията и са 18, но след завиряването на язовир “Тича” населението на

¹ NUTS (на френски: Nomenclature des unités territoriales statistiques;) „Обща класификация на териториалните единици за статистически цели" е йерархична систематика за еднозначна класификация на териториални единици в официалните статистики в страните членки на Европейския съюз.

² NUTS (на френски: Nomenclature des unités territoriales statistiques;) „Обща класификация на териториалните единици за статистически цели" е йерархична систематика за еднозначна класификация на териториални единици в официалните статистики в страните членки на Европейския съюз.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

две от селата – с.Виница и с.Сушина е изселено, а селищата са останали под водата. Административен център на Общината е гр.Върбица.

Общината е разположена на раздела между Северна и Южна България. *На североизток община Върбица граничи с община Велики Преслав, на изток с община Смядово, на югоизток с община Сунгурларе, област Бургас, а на югозапад с община Котел, област Сливен. От запад и северозапад граничи съответно с общините Омуртаг и Търговище.*

Община Върбица е разположена на разстояние от 54 км. до областния център – град Шумен, което донякъде затруднява икономическите връзки с него. Разстоянието между общинския център град Върбица и град Варна е 141 км. Това е третия по големина град в България. Той е важен и перспективен транспортен център по оста Черно море - Адриатика, част от европейската транспортна мрежа на 144 км. от гр.Русе, на 263 км. от гр.Пловдив и на 329 км. от столицата– град София.

Община Върбица е една от 10-те в област Шумен. Тя е на второ място по територия и на пето място по население в областта. Във Върбица към края на 2019 г. живеят 10 433 души или 6,06% от населението на област Шумен (172262 души) и 1,12% от населението на СИР. Най-голяма е концентрацията на населението в общините Шумен, Нови Пазар, Каолиново и Велики Преслав. Най-малката по територия община в района е Венец, а по население Смядово. Най-големи по територия и население са общините Шумен, Нови Пазар, Каолиново и Велики Преслав.

Периферния характер на община Върбица обуславя малкото транспортни връзки и изолацията на тези територии от активна стопанска и друга антропогенна дейност, но е способствал за запазването на естествения характер на природните системи.

Географското положение на община Върбица в известна степен затруднява развитието ѝ поради периферното разположение и отдалеченост от крупни административни центрове.

Общинската територия е разположена встрани от националните и трансевропейските комуникационни коридори, основен проблем е лошото състояние на Върбишки проход, който е една от най-удобните връзки между Северна и Южна България, но от дълго време е затворен. От друга страна географското положение на общината ѝ дава възможност да търси преки контакти в икономическото си развитие с четири съседни областни града.

На 58 км. северно от град Върбица преминава Автомагистрала „Хемус“ – основна пътна артерия в Северна България.

Общината включва в границите си 16 населени места, от които 1 град и 15 села. Землищата на територията и са 18, но след завиряването на язовир “Тича” населението на две от селата – с.Виница и с.Сушина е изселено, а селищата са останали под водата. Административен център на Общината е гр.Върбица.

Средната гъстота на населението в община Върбица (22,78 души на кв. км. за 2019 г.) е по-малка от средните стойности за област Шумен (50,77), както и от средната гъстота за

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

страната (63,0) и за СИР (63,29 души на кв.км.). По брой населени места (16), община Върбица се нарежда на трето място в областта.

Според обхвата на районите за планиране, регламентиран с националния план за развитие тя е включена в групата на изостаналите селски райони.

Територията на общината попада в старопланинската област, в Предбалкана и Герловския район, по северните склонове на главната старопланинска верига и Котленско-Камчийския район в близост до река Камчия и язовир „Тича“. Релефът на общината се характеризира като полупланински. Общината се пресича от главни пътни артерии, осигуряващи през Върбишкия проход удобна връзка между Северна и Южна България.

Фиг 1.2-2 Разположение на Община Върбица в Област Шумен

Население и обитаване Проблеми на развитие

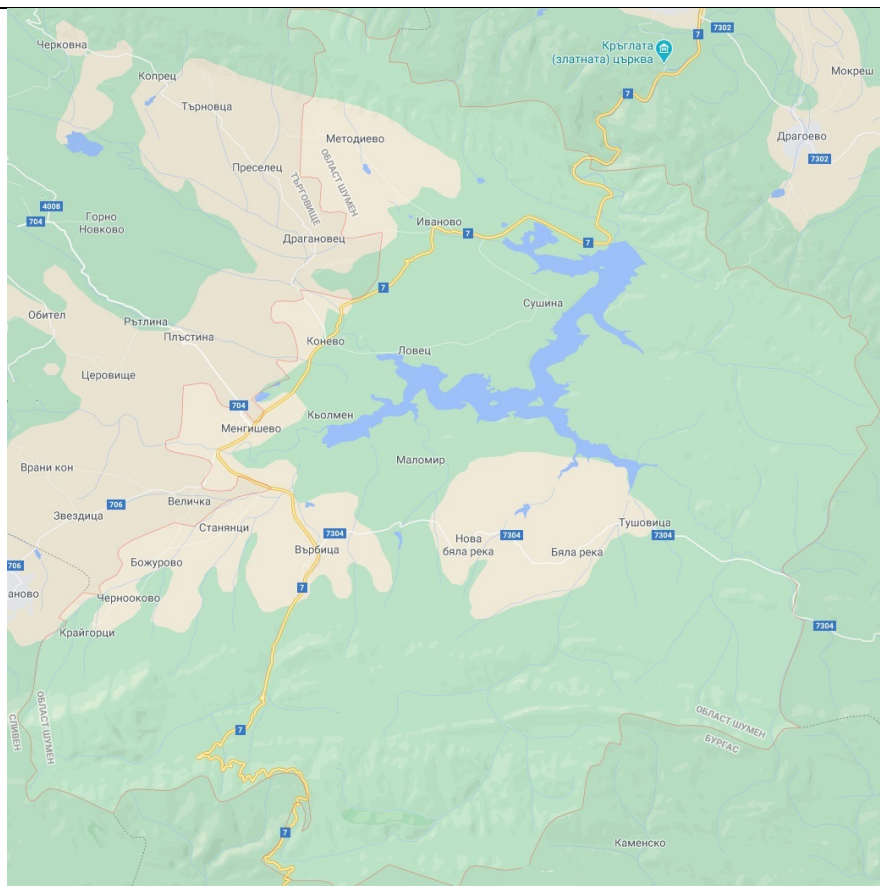
Населението в Община Върбица към 02.2011г. по данни на НСИ наброява 10 391 души, което е 5.76% от населението на Област Шумен.

Селищната система на община Върбица е добре изградена. В границите на общината са включени 16 населени места - 1 град – административен център - Върбица и 15 села. (В Община Върбица на две от селата с. Винаца и с. Староселка, след завиряването на язовир „Тича“ населението беше изселено, а селищата останаха под водата). Населението е съсредоточено в общинския център Върбица, следван от с.Бяла река. Най – малък е броят на жителите в с.Кьолмен – 80.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Фиг.1.2-3 Селищна мрежа на Община Върбица

Общинският център - гр. Върбица се намира в югоизточната част на територията на общината. На запад от гр. Върбица под балкана са разположени селата Крайгорци, Чернооково, Божурово и Станянци. На север от р. Камчия, която преполовява територията на общината от запад на изток, са разположени селата Менгишево, Кончево, Кьолмен, Ловец, Сушина, Иваново и Методиево. На изток от общинския център в подножието на Стара планина са разположени като във верига с. Маломир, Нова Бяла река, Бяла река и Тушовица. Отстоянието в километри от административния център – гр. Върбица до отделните населени места в общината е следното: Божурово-8,1 км, Бяла река-10,7 км., Иваново-17,2 км., Кончево-10,8 км., Крайгорци-11,8 км., Кьолмен-11,3 км., Ловец-13,7 км., Маломир-5,9 км., Менгишево-7,3 км., Методиево-21,5 км., Нова Бяла река-6,8 км., Станянци-5,4 км., Сушина-18,4 км., Тушовица-14,2 км. и Чернооково-9,5 км.

Населението на община Върбица по постоянен адрес бележи слаба тенденция на намаление, но само с 44 души през 2012 г. спрямо 2007 г., като жителите на общинския център гр. Върбица се увеличават с 56 души за същия период. Населението в селата се променя колебливо, в някои има увеличение, а в други намаление. Най-малкото село по население е Кьолмен 115 души, а най-голямото Бяла река – 1772 души.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Таблица 1.2-1: Население по постоянен адрес в община Върбица 2007 - 2012 г.

Населени места	2007	2008	2009	2010	2011	2012
с. Божурово	553	545	547	548	554	559
с. Бяла река	1735	1741	1755	1753	1762	1772
гр. Върбица	4189	4206	4196	4197	4226	4245
с. Иваново	555	551	556	554	548	540
с. Коневе	434	432	432	426	440	441
с. Крайгорци	346	346	350	341	344	351
с. Кьолмен	119	118	118	116	115	115
с. Ловец	593	586	582	578	590	595
с. Маломир	571	580	583	584	580	579
с. Менгишево	763	758	744	732	729	727
с. Методиево	751	738	729	721	709	706
с. Нова Бяла	611	606	605	604	593	602
река						
с. Станянци	950	946	942	949	955	960
с. Сушина	449	446	442	438	444	441
с. Тушовица	1165	1144	1126	1118	1106	1113
с. Чернооково	836	838	842	830	826	829
Община Върбица	14619	14581	14549	14489	14521	14575

Средната гъстота на населението в община Върбица (22,78 души на кв. км. за 2019 г.) е по-малка от средните стойности за област Шумен (50,77), както и от средната гъстота за страната (63,0) и за СИР (63,29 души на кв.км.). По брой населени места (16), община Върбица се нарежда на трето място в областта.

Според обхвата на районите за планиране, регламентиран с националния план за развитие тя е включена в групата на изостаналите селски райони.

За правилното решаване на устройствените задачи, залегнали в ОУП на Община Върбица от съществено значение е определянето на перспективното движение на населението на общината като цяло и в частност на съставните населени места.

При анализирането на демографския фактор, в ОУП на Община Върбица трябва да се анализира по – обстойно и разликите по отношение на териториалните единици град и село. Разглежданата възрастова структура дължи сравнително добрите си параметри на общинския център град Върбица. При игнориране на града, показателите са с отрицателна оценка. Населението застарява. При изготвянето на Общия устройствен план на Общината е обърнато внимание на отделните населени места, да се подобрят условията и качествата на живот на селата.

Социално икономическо и пространствено развитие

Селско стопанство

В този отрасъл основно са застъпени:

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- зърнено фуражните култури: пшеница, ечемик, царевича и др.;
- техническите култури: слънчоглед, тютюн ориенталски, тикви за семе, кориандър и други.
- трайни насаждения: сливи, вишни, малини и др.

Размерът на необработваемите земи спрямо обща земеделска земя е доста смущаващ за населените места, като с.Сушина, Крайгорци, Божурово, Чернооково и Тушовица, където тя достига до 80 – 90 %. Повечето от тях като Божурово, Чернооково, Върбица и Тушовица представляват терасирани територии на изоставени трайни насаждения под балкана, разположени на ниско продуктивни ерозиранни терени.

Природните дадености на района позволяват отглеждането и на трайни насаждения – сливи, вишни, малини и други. В областта на растениевъдството, това е и вярната посока на развитие за района, в съчетание с фуражопроизводството и дребното зеленчукопроизводство, което ще доведе до повишаването на заетостта, чрез създаването на нови условия за работа.

Наличните мери и пасища благоприятстват развитие на животновъдството.

Условията в община Върбица способстват за развитието на този сектор на принципа - планинско животновъдство с продължително пасищно отглеждане. Животновъдството е застъпено главно в частния стопански двор на дребните земеделски производители. По-големи ферми с повече на брой животни са в селата Иваново , Станянци и Нова Бяла река.

Териториите на общината са пригодни за развитие на пчеларството и рибовъдството.

Промисленост

Община Върбица е типична селска община. През последните 10 години се наблюдава увеличение на броя на предприятията, регистрирани в Общината, като през 2011г техния брой е 180 в сравнение с 2001г, когато броят им е 156. Значително е увеличението в приходите от дейността на предприятията и нетните приходи от продажби.

Основната икономическа активност е свързана с дърводобива, дървообработката, шивашката промишленост, хранително-вкусовата промишленост, селското стопанство и търговията.

Дървообработващата сфера е представена от малки банцигарници и работилници, които работят предимно като подизпълнители. Представителите на хранително-вкусовата промишленост са малки цехове за производство на закуски, хляб, хлебни и сладкарски изделия.

Приоритети в развитието на икономиката в Община Върбица е повишаване ролята на традиционните отрасли, като се акцентира върху промишлеността; внедряване на иновации и високотехнологични производства; повишаване качеството и конкурентоспособността на предлаганите продукти и услуги; разработване на нови отрасли като туризъм, модерно селско стопанство.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Демографските и икономическите промени в последните години са довели до изолираност на някои от селата, но в тях биха могли да се развият алтернативни икономически дейности – екологично земеделие, екологични производства, специфичен туризъм.

Общината има намерения за обособяване на бизнес паркове с цел – привличане на местни и чуждестранни инвеститори. В Общия устройствен план се изследва функционалното използване на терените по отношение на развитието на икономиката.

Направена е оценка на пространствената структура на промишлеността и е направена преценка за нуждата от нови терени за осъществяване на текущата им дейност. Изследват се възможностите за обособяване на зона свързана с преработвателната промишленост в общината около пътната артерия III-701 в отсечката между Върбица и Вълнари. Така ще се осигури износа на продукцията респективно и до Румъния, посредством включването на третокласния път с първокласния такъв I-7. Проучва се и територията около село Църквица като потенциален производствен пункт, който посредством третокласната пътна мрежа би осигурил износа към съседната община Нови Пазар и респективно чрез преминаващата през територията и автомагистрала „ХЕМУС“ и водния транспорт във Варна – до други държави.

Проучват се територии, пригодни за осъществяване на екологично селско стопанство.

След изясняване на прогнозното развитие в тази сферата в дългосрочен план, ще се определят и конкретни параметри на териториалните ресурси, необходими за задоволяване на прогнозните потребности.

При изготвяне прогнозните териториални аспекти на икономическо развитие се отчитат и използват ресурсите и потенциалите на извънселищните територии. Разглеждат се селскостопанските територии във връзката с продукцията, която се отглежда на тях за да се предвиди при необходимост диверсификация на културите.

Проучват се въздушните пояси в земеделските територии, във връзка със запазване цялостта на земята и където е необходимо да се предвиди възстановяването им.

✓ Жилищен фонд и жилищна зона

Състоянието на жилищния фонд и жилищния стандарт на населението са важни характеристики за изпълнение на задачите на устройственото планиране. Жилищният фонд и състоянието му като система на обитаване е в зависимост от броя на населението. Върху развитието му оказват значение различни качествени и количествени показатели.

В Община Върбица има 4049 жилищни сгради, като 24% от тях са необитавани. В някои от селата се наблюдава много висок дял на необитаваните жилища - селата Кьолмен (51%), Ловец (46%) и Божурово (41%). Преобладаващото застрояване е нискоетажно.

Задача на проучванията на жилищния фонд или възприетото определение на системата-„Обитаване“, е определянето на нуждите от ново жилищно строителство и съответно да се прецени необходимостта от включване на нови територии в границите на населените места. Взетите решения за системата на обитаване на общината са добре обосновани. Предвидените

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

градоустройствени показатели са в съответствие с действащата Наредба No7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии.

✓ Транспортно-комуникационна и инженерно-техническа инфраструктура, предвидена с ОУП. Зелена система

Техническа инфраструктура

Транспортната инфраструктура на територията на Община Върбица е представена от 102.15 км държавни и общински пътища.

Територията на община Върбица се обслужва от автомобилен транспорт. Чрез него се осъществяват производствените връзки и гражданските пътувания между населените места. Пътната мрежа на територията на общината е разделена на Републиканска пътна мрежа и Общинска пътна мрежа, осигуряващи връзки на населението от общината до областния център - град Шумен и до по-големите градове /София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе/.

Общата дължина на пътната мрежа на територията на община Върбица е 102, 154 км, от които:

- Републиканска пътна мрежа – 62, 848 км.
- Общинска пътна мрежа – 39, 306 км.

По повод перспективното развитие, агенция пътна инфраструктура и нейното областно подразделение са предвидили рехабилитация на представителя на първокласната пътна мрежа в община Върбица.

Според Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022г, един от пътищата с най-голямо значение за интегрирането на Североизточен район, част от който е община Върбица, в националната и европейската пътна мрежа, е път I-7 (Силистра –Шумен –Ямбол – Елхово). В НСРР 2012-2022 той е предвиден за изграждане като автомагистрала или скоростен път.

В аналитичната част на ОУП на Община Върбица се правят по – обстойни проучвания по повод качествените характеристики на транспортната инфраструктура, предвид значението и за икономическото развитие.

При вземането на решения в ОУП относно техническата инфраструктура и нейното оразмеряване, трябва да се отчитат :

- Териториалният капацитет;
- Прогнозните потребности на населението, предвид демографските прогнози;
- Осигуряване на терени за нужната инфраструктура.

В устройствените решения на ОУП са взети предвид :

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Отчета на инвестиционните намерения в общината свързани със „зелената енергия, като се определи допълнителен териториален ресурс в това направление.
- Проучване на възможностите и съответния териториален ресурс за въвеждане на централно газоснабдяване в населените места на общината, за да се направят необходимите териториални предвиждания.
- Проучване на общинското намерение във връзка с изграждането на канализация и пречиствателна станция за отпадъчни води в населените места в общината .

• Таблица 1.2. -2 : Дължина на пътна мрежа на територията на община Върбица

№	Наименование на пътя	от км	до км	Дълж. км	Дълж. км с настилка
Републикански пътища					
Първи клас					
I-7	"Граница Румъния - о.п.Силистра-о.п.Дулово- о.п.Шумен-о.п.Велики Преслав- Върбица-Бероново-Мараша- о.п.Ямбол-о.п.Елхово-Гранитово- Мелница-Лесово-граница Турция"	145+415	189+300	43,885	43,885
43,885					
Трети клас					
И-7304	(Веселиново-Лозарево) - Риш - Тушовица -Бяла река - Нова Бяла река - Върбица	9+667	28+630	18,963	18,963
18,963					
Общински пътища					
70043	/1-7 Велики Преслав - Върбица/ - Сушина -Ловец - Коневе - /1-7/	0+000	11+500	11,500	11,500
70044	/1-7 Коневе- Върбица/ - Станянци -Чернооково - Крайгорци	0+000	8+700	8,700	8,700
70068	/1-7 Велики Преслав - Върбица/ - Иваново -Методиево	0+000	4+500	4,500	4,500
40072	/1-4 Омуртаг - Търговище/ - Стража -Драгановец - гран. община Търговище	24+400	27+250	2,850	2,850
73024	/МІ-7304 Нова Бяла река - Върбица/ -Маломир	0+000	2+570	2,570	2,570
М1	/1-7 Иваново - Върбица/ Коневе - гран. община Търговище	0+000	1+986	1,986	1,986
48322	/Станянци - Божурово/ гран общ. Омуртаг -Величка	0+000	0+900	0,900	0,900
40076	гран. Община Търговище - Методиево	2+000	6+500	4,500	4,500
70045	/1-7 Велики Преслав - Върбица/ - Кьолмен	0+000	1+800	1,800	1,800
39,306				39,306	

Общински план за развитие на община Върбица 2014 – 2020 г

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Електроснабдителна инфраструктура

В общината захранването се извършва от подстанции (110/20 kV) при гр. Омуртаг и Велики Преслав, които са собственост и се поддържат от ЕСО АД.

Поддържането на електроразпределителната мрежа (20 kV) и съоръженията към нея на територията на община Върбица, както и електроснабдяването, се осъществява от „Енерго-про България“ (собственик на съоръженията). Електрифицирани са всички населени места на територията на общината, като липсват такива с режим на тока.

Електроразпределението се осъществява от 57 трафопоста (20/0,4 kV). Съществуващите съоръжения имат капацитет към тях да се присъединят, както нови потребители на електроенергия, така и малки производители на електроенергия от Алтернативни източници на електроенергия. Предвижда се поэтапно въвеждане на система за дистанционно управление на комутационните съоръжения с цел намаляване броя и времетраенето на прекъсванията.

Важен проблем е уличното осветление и неговата енергийна ефективност. Част от него е била реконструирана и подменена по проекти, през периода 2009-2013г., но все още на места се нуждае подмяна на уличното осветление с LED.

Всички бъдещи инвестиции на “Енерго-Про Мрежи” АД Варна ще са насочени към постигане на висока сигурност на доставките, подобряване на услугите и клиентското обслужване, както и към утвърждаване на култура на взаимно доверие и лоялност.

Енергийната политика на местно ниво следва да се насочи също към прилагане на соларно осветление за фасади на обществени сгради, парково осветление и постепенното му въвеждане за уличното осветление. Възможностите за приложение на ВЕИ в този сектор е прилагане на LED осветителни тела с фотосоларни панели и акумулатори, с което ще се реализират съществени енергийни икономии.

На територията на Община Върбица има изградени 2 фотоволтаични електрически централи и един МВЕЦ, присъединени към преносната мрежа като възобновяеми източници на енергия от регионално ниво.

- ФтЕЦ "Конево" с.Конево – обща електрическа мощност – 0,6 MW
- ФтЕЦ "Нова Бяла река" с.Нова Бяла река – обща електрическа мощност – 0,683 MW
- МВЕЦ "Моста" гр.Върбица – обща електрическа мощност – 2,21 MW

Електроразпределителната мрежа 20kV има възможност за присъединяване на производители на ел. енергия от възобновяеми източници. Електроразпределителната мрежа 0,4kV да се обновява с използване на усукани проводници с достатъчна проводимост за доставка на качествена ел. енергия на потребителите. Общината следва да включи в програмата за енергийна ефективност бъдещо саниране на сградния фонд и използването на осветителни тела за уличното осветление с ниска консумация на ел. енергия.

При разработването на ПУП-ПРЗ по райони да се определят терени за изграждане на трафопостове и прокарване на електропроводни линии / кабелни или въздушни/. В подалечна перспектива с повишаване на жизнения стандарт от една страна и поевтиняване на соларните инсталации от друга, като алтернативен източник за производство на ел. енергия

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

ще се използва монтирането на покривни и фасадни соларни модули. Електроснабдяването на Община Върбица следва и за в бъдеще да се разглежда свързано с развитието на съседните общини като цяло.

Газоснабдяване

В общи линии енергията, която се консумира за отопление на територията на общината е електроенергия и дървесина, която в последните години е на изчерпване, за което захранването на община Върбица трябва да се осъществи с природен газ. Общата дължина на газоразпределението ще е 30 км с работно налягане 4 Bar, изградено от полиетиленови тръби /PE – HD/, с което ще се захранят около 12 общински обекта.

Телекомуникации

В Община Върбица има покритие на GSM операторите – Глобул, Виваком и М-тел. В общината има кабелна телевизия и интернет само в гр. Върбица. Има изграден и информационен център в гр. Върбица.

Водоснабдителна мрежа за питейно-битови водоснабдяване и канализационната мрежа за отпадъчни води

Във всички населени места в общината има изградени централни водоснабдителни системи. Подаването на водата до потребителите в населените места се осъществява чрез водопроводна мрежа с обща дължина 179 км.

Водоснабдителната мрежа на Община Върбица обхваща всички населени места. Изградените водопроводи са главно от етернитови, манесманови, стоманени и поцинковани тръби. Експлоатационна им възраст е между 40 и 70 години - експлоатационния период на водопроводите отдавна е изтекъл. Това обуславя:

- големи загуби;
- намалена проводимост;
- чести аварии;
- влошено качество на питейните води.

В много от селата мрежата е амортизирана и е причина за чести аварии, големи загуби на вода и прекъсване на нормалното водоподаване. В най-голяма степен това се отнася за град Върбица, въпреки че е с най-добре изградена водопроводна мрежа. Тук реално не се използва повече от 50% от възможно подаваното водно количество, поради високата аварийност на водопроводната мрежа. Град Върбица от дълги години е на постоянен дневен режим при недостатъчен дебит на повърхностните води. Необходима е етапна реконструкция в непродължителен срок

Водоснабдяването на Община Върбица се състои от 13 водоснабдителни подсистеми. Те обслужват населените места на разглежданата общинска територия, както следва:

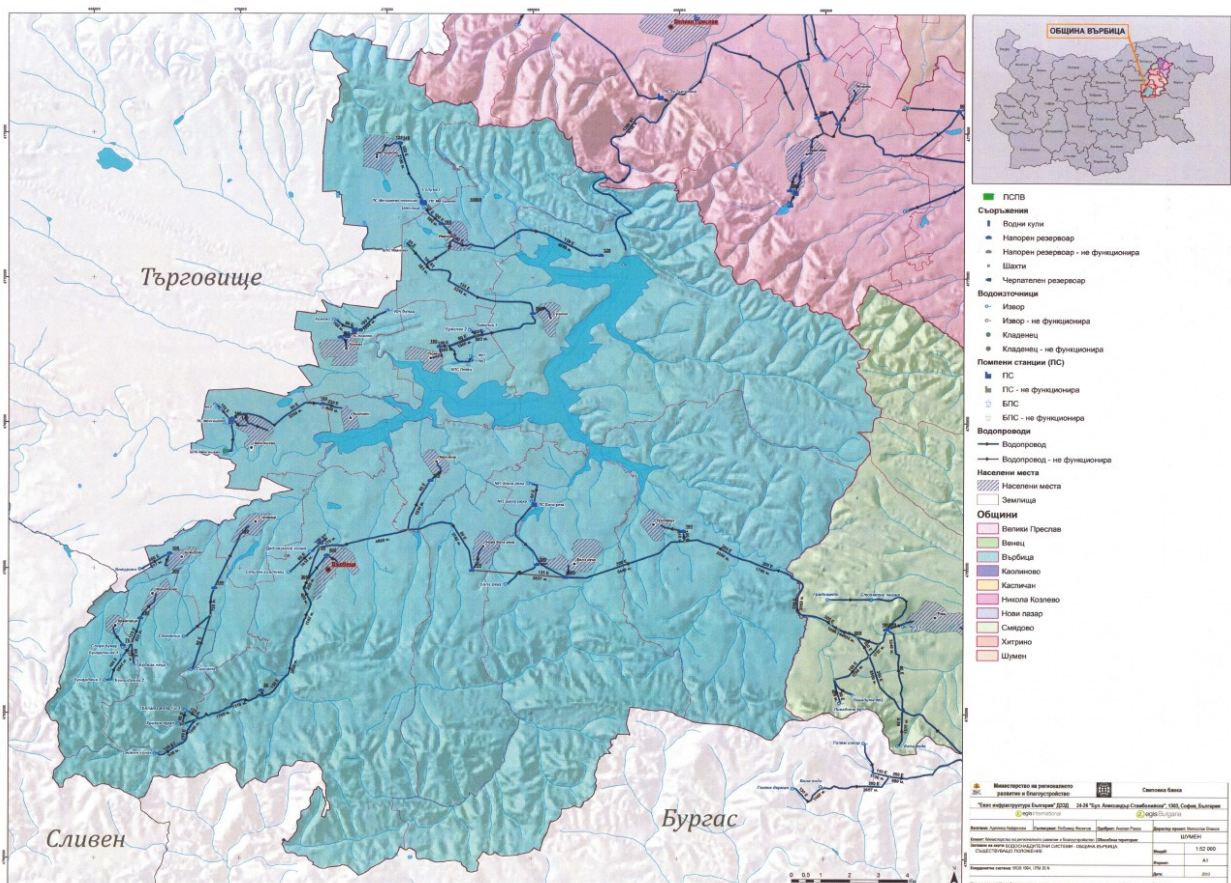
- Водоснабдителна система Върбица - гр. Върбица, с. Нова бяла река, с. Маломир;
- Водоснабдителна система Станянци - с. Станянци;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Водоснабдителна система Божурово - с. Божурово;
- Водоснабдителна система Чернооково - с. Чернооково;
- Водоснабдителна система Крайгорци - с. Крайгорци;
- Водоснабдителна система Бяла река - с. Бяла река;
- Водоснабдителна система Тушовица - с. Тушовица;
- Водоснабдителна система Менгишево- с. Менгишево и с. Кьолмен;
- Водоснабдителна система Конево – с. Конево;
- Водоснабдителна система Ловец – с. Ловец;
- Водоснабдителна система Иваново – с. Иваново, яз. Тича – селище;
- Водоснабдителна система Методиево – с. Методиево;
- Водоснабдителна система Сушина – с. Сушина.

Фиг. 1.2-2 Карта на трасетата на водопроводната мрежа на територията на община Върбица
Източник: МРРБ

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

В община Върбица няма изградени мрежи и системи за отпадъчни води дори в общинския център. Поради това реките “Елешница”, “Тича” и “Герила” са със замърсявания и при вливане в язовир “Тича” създават риск за замърсяване на водите в язовира.

Основен проблем на общината е липсата на канализационна мрежа. Само 32 са жилищата, ползващи обществена канализация, 26 от които са в селата. Повечето жилища са свързани с попивна яма (1971) или изгребна (714) яма. Със септична яма или друго пречиствателно съоръжение са свързани 587 жилища, а 266 са тези без канализация.

"Водоснабдяване и канализация-Шумен" ООД е заложила краткосрочна, средносрочна и дългосрочна инвестиционна програма в Регионалния генерален план за водоснабдяване и канализация. Инвестиционните програми са за периода 2011-2038г. и са заложили на базата на предвиждания за броя на жителите по населени места.

В община Върбица няма изградени канализационни мрежи и системи за отпадъчни води, вкл. и в общинския център. Отпадъчните води постъпват в реките Елешница, Герила и Тича, като същите реки се вливат в язовир Тича.

Трасета В общината има изградени 6 основни трасета обвързващи отделните населени места и подsigуряващи водоснабдяването им. Най-дългото трасе започва югозападно от град Върбица и свързва селата Нова бяла река, Бяла река, Маломир и Тушовица и продължава извън самата община (Фиг. 1.4-2).

Съоръжения ВиК в община Върбица - 78.05% от водоснабдителните съоръжения са построени преди 1980 година, 19.51% са построени в периода 1981-1990 година. Едва 2.44% от всички съоръжения са построени след 2000 година (Таблица 9.2.2.1.). Основната част от този вид мрежи е с изтекъл или изтичащ експлоатационен период и модернизацията и подмяната е наложителна. В ОУП са дадени по-подробни данни за техническите параметри на В и К системите и съоръжения.

В Регионалния генерален план за водоснабдяване и канализация на "Водоснабдяване и канализация-Шумен" ООД са предвидени мерки за всички населени места за осигуряване на В и К мрежи и съоръжения, отговарящи на съвременните изисквания в краткосрочна, средносрочна и дългосрочна инвестиционна програма за периода 2011-2038г.

Бъдещото прогнозно развитие на водоснабдителната и канализационна инфраструктура в община Върбица може да се систематизира на база следните принципни постановки:

(1) Продължаване използването на сегашните водоизточници на питейна вода с полагане на необходимите мерки за запазване на нейното качество. Особено внимание следва да се отдели на завишеното съдържание на нитрати, както и решаването на въпроса със санитарно-охранителните зони.

(2) Реконструкция на съществуващите водовземни съоръжения, външни довеждащи водопроводи, напорни резервоари, помпени и хлораторни станции. Тази реконструкция ще обхваща около 15 км съществуващи водопроводи, полагане на 9 км нови водопроводи и рехабилитация на 5 бр. напорни резервоари.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

-
- (3) Рехабилитация на съществуващите водопроводни мрежи на всички населени места в обхвата на общината. Касае се за подмяна на около 85 км селищна водопроводна мрежа.
  - (4) Включване на нови водоизточници във водоснабдителните системи на Общината и изграждане на нови водоснабдителни системи. Това се отнася най-вече за проектирането на нова водоснабдителна система със стратегическо значение, а именно: „Яз. Тича – с. Иваново – гр. Върбица – с. Тушовица“. Тази система ще се състои от външни водопроводи с дължина от порядъка на 70 км, 2 бр. помпени станции и 2 бр. нови резервоари с обем съответно 10 хил. куб. м и 3 хил. куб. м.
  - (5) Проектиране и изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ на гр. Върбица. Извършва се проектиране на ГПСОВ Върбица.
  - (6) Изграждане на битова канализация на селата Бяла и Ловец с пречистване на отпадъчните им води (с локални ПСОВ или в ПСОВ „Върбица“).
  - (7) Изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ „Тушовица“.

В Общинският план за развитие на община Върбица са предвидени следните дейности за развитие на водоснабдителната и канализационна инфраструктура, а именно:

- (1) Воден цикъл – проектиране и изграждане на подмяна на водопровод, канализационна мрежа и пречиствателна станция за отпадъчни води на гр. Върбица.
- (2) Воден цикъл – проектиране и изграждане на подмяна на водопровод, канализационна мрежа и пречиствателна станция за отпадъчни води на селата Бяла река, Нова Бяла река и Тушовица;
- (3) Воден цикъл – проектиране и изграждане на подмяна на водопровод, канализационна мрежа и пречиствателна станция за отпадъчни води на с. Ловец.
- (4) Изграждане на довеждащ водопровод за водоснабдителна група „Тушовица“ от Риш за селата Тушовица и Бяла река.

Озеленяване на населените места

По смисъла на ЗУТ, в териториите на общините се устройват озеленени площи, обединени в зелени системи. Те са средство за подобряване на микроклимата и хигиенните условия и за организиране на отдиха на населението. Като основа на зелената система са посочени паркове, градини, улично озеленяване, които оформят системата от зелени площи за широко обществено ползване.

Към озеленените площи със специфично предназначение се причисляват и гробищните паркове.

Спортните сгради и комплекси по смисъла на ЗУТ са част от зелената система на населените места и по-конкретно те се причисляват към допълващите я площи.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Общината е приела наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията ѝ.

Развитието на тази система е предпоставка за хармонична жизнена среда и спомага за опазване на екологичното равновесие. Зелената система на Община Върбица допринася за цялостната и визия. Изследванията на системата трябва да се съобразят с прогнозните демографски показатели и съответно нормативните изисквания на Наредба No7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии. При устройството на системата следва да се съблюдава за естетическото и оформление.

1.3. ВРЪЗКА НА ПЛАНА С ДРУГИ СЪОТНОСИМИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Общият устройствен план на община Върбица е стратегически инструмент, чрез който целите и приоритетите, зададени на Европейско и национално ниво за програмния период ще бъдат пренесени в обхвата на общината. При разработването му са взети предвид и връзките му с други планове, програми и проекти, определящи развитието на района за планиране с отчитане на териториалните единици на общината. Цели се прилагането на интегриран подход на планиране, което ще позволи да се обвържат прилаганите мерки с целите и приоритетите на плана.

В този раздел на ЕО се прави анализ и се установят връзките на ОУП на община Върбица с Националният план за развитие на Република България, Националната стратегия за регионално развитие, Националната стратегия за развитие и управление на водния сектор, Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата на РБ, Общински план за развитие, ПИРО и т.н. Основните цели, които следва да се постигнат са приоритетите и на Европейския съюз, дефинирани в Стратегия „Европа 2020“.

Постигната е съгласуваност с основните стратегически документи на европейско, национално и областно ниво

В Предварителния проект на ОУП на Община Върбица и ЕО към него поставените цели са свързани с реализацията му за постигане на устойчивото развитие на Община Върбица, привличане на нови инвеститори, подобряване на бизнес средата в общината, подобряване на техническата инфраструктура, осигуряване на високо качество на жизнена и околна среда и т.н. се базират на поставените цели и приоритети на Европейски стратегически документи и планове за действие.

А) Съгласуваност на ОУП с други Европейски стратегически документи и планове за действие.

Действащи стратегически и планови документи на различно териториално ниво за планов период 2014-2020 г и нови (приети и в проект) стратегически документи за следващия планов период - 2021- 2027 г. са взети предвид при изготвяне на Предварителния проект на ОУО Върбица и ЕО към него:

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

ОУПО Върбица е в съответствие с документите, които имат отношение към плановете за териториално и урбанистично развитие.

- Европейска стратегия за устойчиво развитие „Европа 2020”
- Актуализираната концепция за пространствено развитие до 2025 г.,
- Обща стратегическа рамка на ЕС - Петте цели за Европа;
- Новата кохезионна политика до 2027 г. и др.
- Лайпцигската харта за устойчивите европейски градове;
- Декларацията от Толедо;
- Териториалния дневен ред на ЕС 2030
- Документът за размисъл „Към устойчива Европа до 2030 г.“ и др.
- Директива за птиците
- Директива за хабитатите
- Конвенцията от Рамсар

➤ Европейска стратегия за устойчиво развитие „Европа 2020”

Основният стратегически документ на ниво Европейски съюз, който задава рамката на развитието му до 2020 е стратегията „Европа 2020”. На базата на него всички държави членки на ЕС и техните райони работят за очертаване политиките си за развитие, като част от общ механизъм за обединяване на целите им с целите на европейско ниво. Основната задача пред страните членки на ЕС е да се преодолеят съществуващите проблеми, породени от сериозната криза и да се провокира нов икономически растеж, който трябва да бъде по-интелигентен, по-устойчив и по-приобщаващ. Стратегията ясно подчертава значението на иновациите, осъзнаването на екологичните проблеми и преодоляването на социалните неравенства, като фактори за постигането на балансирано европейско развитие.

Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж адресира очакваните резултати на развитието до 2020 г. по отношение на заетостта, иновациите, образованието, борбата с глобалните заплахи от климатични промени и енергийна зависимост, бедността за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. (Интелигентен растеж – изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации; Устойчив растеж – насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите; Приобщаващ растеж – стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.).

В рамките на стратегията са маркирани 5 стратегически цели с конкретните количествени индикатори за постигането им:

1. Трудова заетост;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

2. НИРД и иновации;
3. Климатични промени и енергия (намаляване на емисиите на парникови газове с 20 %);
4. Образование (намаляване на процента на преждевременно напусналите училище и увеличаване на завършилите висше образование);
5. Бедност и социално изключване.

В съответствие със Стратегическите насоки за развитие на общината и в областта на Кохезионната политика на Общността, е необходимо да се осигури взаимна допълняемост и съгласуваност между дейностите, които ще са обект на финансиране от Структурните фондове (а именно Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейски социален фонд (ЕСФ), Кохезионен фонд (КФ)) от една страна, и ЕЗФРСР и Европейския фонд за рибарство (ЕФР), от друга. За целта на национално ниво са възприети ръководни принципи, които очертават демаркационната линия между помощта за развитие на общините, помощта за развитие на селските райони, мерките за развитие на “Рибарство и аквакултури” и дейностите, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Създават се възможности за реализиране на приоритетни планове и инвестиционни намерения, когато са залегнали в приоритетите за финансиране чрез кандидатстване по съответните Оперативни програми.

➤ Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.;

Основната цел на стратегията е да спре процеса на загуба на биологично разнообразие и унищожаването на екосистеми в Европейския съюз (ЕС) до 2020 г., като определя шест приоритетни цели:

- Опазване и възстановяване на природата;
- Поддържане и подобряване на екосистемите и техните услуги;
- Гарантиране на устойчивото развитие в селското и горското стопанство;
- Гарантиране на устойчивото използване на рибните ресурси;
- Борба с инвазивните чужди видове;
- Мерки срещу глобалната криза по отношение на биологичното разнообразие.

Стратегията е неотменна част от стратегия „Европа 2020“ и по-конкретно на водещата инициатива със заглавие „Европа за ефективно използване на ресурсите“.

Основната цел на Общия устройствен план на Община Върбица е да даде цялостна концепция за развитие на територията на общината, отчитаща изискванията за интегриран подход, ресурсна ефективност, опазване на околната среда и адаптация към промените. Решенията на задачите, които произтичат от основната цел съответстват на нормативната уредба за устройство на територията и на съвременните постановки за интегрирано пространствено планиране и устойчиво развитие.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

В ОУП на Община Върбица са взети предвид и Директива за птиците, Директива за хабитатите и Конвенцията от Рамсар както и документите, които имат отношение към плановете за териториално и урбанистично развитие действащи стратегически и планови документи на различно териториално ниво за настоящия планов период 2014-2020 г и нови (приети и в проект) стратегически документи за следващия планов период - 2021- 2027 г. Новите регламенти и бюджетът за периода 2021-2027 г са в съответствие с целите на кохезионната политика на Европейския съюз за дадения период.

В Предварителния проект на ОУП на Община Върбица и ЕО към него поставените цели са на база на поставените цели и приоритети на Европейски стратегически документи и планове за действие в отделните периоди на действие .

„Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“ Документ , изготвен в съответствие с целите на кохезионната политика на Европейския съюз за периода 2021-2027г. В него са определени средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките и с други общини. Осигурена е пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

В ДЕО към ОУП се отчитат и са взети предвид при изработването му поставените стратегически цели. Постигната е съгласуваност с основните стратегически документи на европейско, национално и областно ниво.

Документ за размисъл „Към устойчива Европа до 2030 г.“ - документът замества действащата до сега Стратегия „Европа 2020“, като интерпретира отношението на страните от ЕС към глобалния Дневен ред 2030 за устойчиво развитие. В Европа е направено много - приоритетите за устойчиво развитие са включени в основни хоризонтални програми, както и в секторните политики и инициативи. ЕС е сред водещите сили за приемането на Програмата на ООН относно устойчивото развитие до 2030 г. и нейните цели за устойчиво развитие (ЦУР). Показателите на Съюза и неговите държави членки по отношение на ЦУР са сред най-добрите в света. За постигане на целите до 2030 г. е необходимо всички страни да съблюдават тези цели в цялостната система на стратегическото и програмно планиране от националното ниво, през регионалните планове до плановете за интегрирано общинско развитие.

В ОУП е взет предвид документа „Към устойчива Европа до 2030 г.“ за постигане на стратегическите цели:

По-интелигентна Европа чрез иновации, цифровизация, икономическа трансформация и подкрепа за малките и средните предприятия;

По-екологосъобразна нисковъглеродна Европа, прилагаща Парижкото споразумение и инвестираща в енергиен преход, възобновяеми източници и борбата с изменението на климата;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

По-свързана Европа със стратегически транспортни и цифрови мрежи;

По-социална Европа, прилагаща Европейския стълб на социалните права и подкрепяща качествените работни места, образованието, уменията, социалното приобщаване и равния достъп до здравни грижи;

Европа по-близо до гражданите чрез подкрепа за местно инициирани стратегии за развитие и устойчиво градско развитие в целия ЕС.

При изготвяне на Предварителния проект на ОУПО Върбица и ЕО към него са взети предвид средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките и с други общини.

Стратегията на ОУПО Върбица е свързана с идеята да се координират всички действия и възможни ресурси - финансови (с капиталов и др. характер), материални, строителни, човешки, организационни и др. за постигане на целите и задачите на плана, а именно - адаптиране на жизнената среда към възможностите за благоприятни условия за живот и трудова дейност.

A1/ Глобални цели на устойчивото развитие (ООН)/

Трансформиране на нашия свят. Всички 17 цели са свързани помежду си и имат срок за тяхното постигане до 2030 г., насочени са към преодоляване на глобалните предизвикателства, пред които е изправен света. Новите цели предвиждат изкореняването на крайната бедност във всичките ѝ форми, ликвидирането на глада и помощ за устойчивото развитие на селското стопанство, поощряване на здравословния начин на живот и съдействието за благополучието на всички хора, осигуряването на всеобщо и качествено образование, рационална употреба на водните ресурси, всеобщ достъп до екологично чиста енергетика и др. За постигането на целите е необходимо да бъдат изпълнени общо 169 производни задачи в областта на социално-икономическото развитие. Напредъкът по изпълнението на плана ще се обсъжда четири пъти годишно на форум на високо равнище под егидата на Общото събрание.

Б) Национални планове, програми и стратегии. Оперативни програми

✓ Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г.

Устройството и управлението на националната територия до 2025 г., се регламентира от Националната концепция за пространствено развитие (НКПР). Концепцията съдържа средносрочни и дългосрочни насоки за устройственото планиране и опазването на териториалните ресурси. НКПР осигурява и подходяща основа за териториална насоченост и израз на секторните политики и стратегии. Крайната цел на Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г. е формулирана както следва: „Пространствена координация на процесите в националната територия чрез създаване на

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

пространствена база за планиране на земеползването и регулатор за прилагането както на регионално планиране, така и отделно социалноикономическо отраслово планиране на национално равнище в контекста на общото европейско пространствено развитие с цел да се постигне комплексно интегрирано планиране“. Стратегическите цели са:

Стратегическа цел 1 /СЦ 1: „Интегриране в европейското пространство”,Интегриране в европейското пространство - развитие на национален и трансграничен транспорт, енергетика, урбанизация, културни и екологични коридори с цел да се постигне териториално сближаване, сътрудничество и интеграция в региона и европейското пространство.

Стратегическа цел 2/ СЦ 2: Полицентрично териториално развитие - укрепване на умерено полицентричната мрежа от основни градове с подобро качество на градската среда, допринасящо за постигане на балансирано териториално развитие и намаляване на различията между централните градски и периферните селски райони.

Стратегическа цел 3/ СЦ 3,„Пространствена свързаност и достъп до услуги”,: Пространствено сближаване и достъп до услуги - развитие на националната инженерна и социална инфраструктура за подобряване на пространственото сближаване на регионите и градските центрове и достъпа до образование, здравеопазване и социални и културни услуги.

Стратегическа цел 4 / СЦ 4 – „Съхранено природно и културно наследство”: Добре запазено природно и културно наследство. Опазване и развитие на националната система от защитени природни и културни обекти с цел поддържане на биологичното равновесие, пространствената природна и културна идентичност на територията и интегриране на техните ценности в съвременния живот.

Стратегическа цел 5/ СЦ 5 - „Стимулирано развитие на специфични територии”.

Насърчаване на развитието на конкретни области - Интегрирано планиране и насърчаване на развитието на територии със специфични характеристики (Черноморското крайбрежие, басейна на река Дунав, планинските, граничните и периферните райони) с цел запазване и ефективно използване на техния природен, икономически, социален и културен потенциал за развитие.

Стратегическа цел 6 /СЦ 6: Конкуренетоспособност чрез растеж и области на иновации - повишаване на конкурентоспособността на българската територия чрез държавно подпомагане на областите на растеж и иновации в градските центрове на високо равнище на полицентричния модел.

Преобладаващата селищна структура на община Върбица е компактната и линейната, обуславяна от природогеографските условия и преминаващи през населените места реки и пътища, които са градообразуващи фактори. Предвиждания на ОУПО Върбица за разширяване на строителните граници на населените места обхващат основно непосредствено прилежащите земеделски територии до населените места, които са подходящи за застрояване, или вече са с променено предназначение, но са разпръснати, самостоятелни или не са в група.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

ОУП на Община Върбица е съобразен с концепцията за пространствено развитие при прилагане на устройствените решения като са приложени СЦ 1 , СЦ 3, СЦ 4 и СЦ 5

В ОУП са отразени, като е взет предвид и Общинския план за развитие на общината, пространствените перспективи на територията на областта и общината, основаващи се на икономическите и социални фактори за развитие, като се отчитат възможностите за преодоляване на различията между териториите и се създадат предпоставки и условия за оптимизиране на функциите на различните населени места за постигане на балансираност. В НКПР са заложени 6 стратегически цели за развитие от които значение за общината имат специфичните цели

Стратегическите цели са свързани с развитие на инфраструктура за постигане на териториална свързаност, сътрудничество и интегриране в региона на европейското пространство; подобряване достъпа до образователни, здрави, социални и културни услуги: съхраняване на защитени природни и културни ценности, поддържане на биологичното равновесие, както и интегрирано планиране и стимулирано развитие на територии със специфични характеристики в т.ч. района на община Върбица с оглед съхраняване и ефективно използване на природен, икономически, социален и културен потенциал за развитие.

Актуализирана национална концепция за регионално и пространствено развитие 2013- 2025г. Устройството и управлението на националната територия до 2025 г. се регламентира от Национална концепция за пространствено развитие, която е актуализирана през 2019 г. и с нея се полагат основите за новата програма за развитие на регионите 2021-2027 г. Концепцията съдържа средносрочни и дългосрочни насоки за устройственото планиране и опазването на териториалните ресурси. Тя осигурява и подходяща основа за териториална насоченост и израз на секторните политики и стратегии, като се подчертава, че желаният модел за умерен полицентризм (поддържане на мрежа от равномерно разпръснати градове, които са предпоставка за по-балансирано развитие и съживяване на селските и периферните райони) все още е на дневен ред.

Актуализираният документ има няколко много важни нови елемента: отразени са новите насоки в европейската кохезионна политика и политиката за пространствено развитие; стратегическата и част интегрира в още по-силна степен регионалното планиране с пространственото такова; и идентифицира конкретни територии със специфични характеристики, потребности и потенциали.

Предварителният проект на ОУПО Върбица и ЕО към него са съобразени с новите елементи на политиката за пространствено развитие.

✓ Националната програма за развитие на България 2020г.

Този основен програмен документ за България поставя рамката и насоките за подготовка на останалите стратегически документи в България. Националната програма за развитие „България 2020“ изразява адаптирането на приоритетите на стратегията „Европа 2020“ в

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

границите на страната. НПР БГ 2020 е насочена към осигуряването на балансирано социално-икономическо развитие в България при ускоряване на икономическия растеж и повишаване на жизнения стандарт в дългосрочен аспект.

Целите и приоритетите на Националната програма са свързани с повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване. Основен момент е изграждането на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и здравословна околна среда, както и осигуряването на благоприятна бизнес среда чрез насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Националната програма за развитие България 2020, обхваща пълния спектър от действия на правителството за социално-икономическото развитие на страната. Програмата служи за отправна точка при разработването на програмни документи за целите на достъпа до конкретен финансов ресурс.

Програмата поставя постигането на три основни цели:

1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване;
2. Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението;

В ОУП на Община Върбица са взети предвид в градоустройствените решения за изграждането на В и К системи и съоръжения, пътища и др. за реализация на основната цел на програмата повишаване качеството на околна и жизнена среда за населението в района.

3. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

За постигането на целите са определени осем приоритета на националната политика за развитие:

1. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила;
2. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване;
3. Постигане на устойчиво интегрирано развитие и използване на местния потенциал;
4. Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси;
5. Подкрепа на иновационните и инвестиционните дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

6. Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса;
7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност;
8. Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.

В ОУП на община Върбица са отразени целите и приоритетите на Националната програма за развитие на „България 2020“ като са взети предвид в устройствените решения и предложения за развитие на отделните сектори.

✓ Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.

Националната стратегия за регионално развитие е основен документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и между регионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. С оглед на изходното състояние са определени четири стратегически цели:

1. Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда;
2. Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал;
3. Териториално сближаване и развитие на трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество;
4. Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове - центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.

В ОУП на Община Върбица са отразени стратегическите цели и приоритети на Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., по отношение на ключовите области на регионалното и местното развитие, свързани с икономическото, социалното и териториално сближаване и балансирано развитие, които са насочени към: повишаване на конкурентоспособността и заетостта, инфраструктурното развитие и достъпност и социалното включване.

Стратегията дава стратегическите направления и равнища на регионалната политика и представлява отправна точка за придобиване и разпределение на помощта от ЕС при изпълнение на програмите, отнасящи се до регионалното развитие.

✓ Национална програма за защита при бедствия

Националната програма за защита при бедствия определя целите, приоритетите и задачите за защитата при бедствия в страната за срок от 5 години. Тя представлява основен документ за

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

политиката в областта на предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и аварии и очертава насоките за създаването на ефективна, ресурсно и технически осигурена национална система за превенция и реагиране при бедствия.

Стратегическа цел на Националната програма и на държавната политика за защита при бедствия е предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от тях, защита на живота и здравето на населението и опазване на културните ценности.

Основен приоритет на Националната програма за защита при бедствия е извършване на анализ и оценка на рисковете от бедствия на територията на Република България и тяхното картографиране.

Основни задачи програмата са:

- оценка и картографиране на рисковете от земетресение, ядрена и радиационна авария;
- геоложки риск;
- приключване на оценката на риска от наводнения и изготвяне на карти на заплахата и карти на риска;
- реализиране на мерки за намаляване на риска от бедствия;
- повишаване устойчивостта на обектите от критичната инфраструктура при бедствия;
- приключване на паспортизацията на сградите;
- подготовка на органите на изпълнителната власт и на силите за реагиране при бедствия;
- доизграждане на сиренната система, като част от Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението за опасностите, регистрирани от системите за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления.

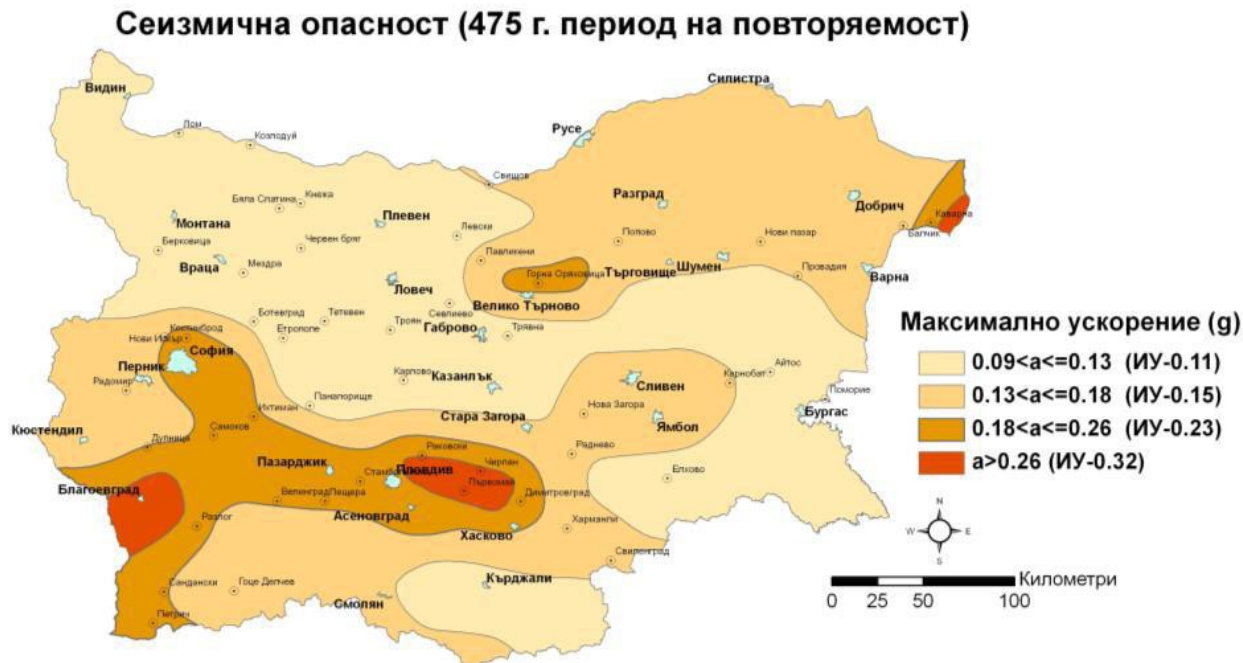
Годишният план за изпълнение на Националната програма за защита при бедствия се приема за всеки програмен период на действие с Решение на Министерския съвет .

На територията на Северна България е предложена система за ранно оповестяване на земетресения включваща сеизмични станции и алармени системи.

Предложени са нормативни карти за строителство на територията на България. Картата за период на повторемост 475 години, предложена за нормативна, е представена на **Фигура 1.5-1**.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Фигура I.5-1. Сеизмична опасност (475 г. период на повторяемост)

В ОУП на община Върбица се вземат предвид мерките за изпълнение на поставените в Националната програма за защита при бедствия .

В ОУП на Община Върбица е взета предвид и Националната програма за намаляване на риска от бедствия и предвидените мерки за защита при бедствия в срок от 5 г.

✓ Стратегия за намаляване на риска от бедствия 2014 - 2020 г.

Стратегията има за цел да очертае съгласувана рамка за определяне на стратегическите приоритети за действие за намаляване на риска от бедствия и да подпомогне изпълнението на мерките за осъществяването им на национално, областно, общинско и обектово ниво. Стратегията ще спомогне още за идентифициране и приоритизиране на конкретни области за трансгранично и регионално сътрудничество, както и ще гарантира решаването на проблемите координирано, с перспектива за развитие на капацитета за намаляване на риска от бедствия в дългосрочен план. Стратегията за намаляване на риска от бедствия има обхват на действие от 2014 до 2020 г. и подобно на Националната програма за защита при бедствия, стратегията е пряко свързана с ПУРБ и в частност ПУРН и Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за периода 2014-2023 г.

В стратегията са актуализирани и представени основните цели и приоритети на отрасъл ВиК в Република България, като същевременно в него са включени и предложения за изпълнението и финансирането на политиките за постигане на тези цели за период от десет години. Стратегията обединява констатациите, направени в хода на проведените консултации и междинните анализи, включително прегледа на регулаторната рамка,

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

прегледа на публичните разходи и стратегическия финансов план - обект на разработка и обсъждане със заинтересованите страни

Фигура I.5-2 Карта на заливните зони в България

Фигура I.5-3 Райони със значителен потенциален риск от наводнения по основните речни басейни

ОУП на Община Върбица е съобразен с политиките за постигане на поставените цели свеждане до минимум риска от бедствия и както и ще гарантира решаването на проблемите при евентуално възникване на бедствия.

Предложени са следните мерки в ОУП Върбица

- Почистване на речни корита и сухи дерета и осигуряване на финансирането им;
- Експертиза на състоянието на потенциално опасните язовири и съоръженията към тях;
- Рехабилитация на язовирни стени и съоръжения към тях .

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Прогнозиране на водните количества, включително прогнозната височина на водния стълб; прогнозни заливни зони по поречието на реките и язовирите след стената;
- Изграждане и модернизация на система за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване на общината и населението;
- Отпечатване и разпространение на листовки с указания за поведение и действие на населението при наводнения.

✓ Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор

Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор (НСУРВС) в Република България е разработена във връзка с изискванията на чл. 151 от Закона за водите.

Основните етапи на разработването включват:

- Изготвяне на детайлни анализи на ситуацията в сектора – водни ресурси и инфраструктура във водния сектор;
- Разработване на Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България и организиране на обществено обсъждане;
- План за действие към Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България, в краткосрочна (2013-2015 г.), средносрочна (2016-2021 г.) и дългосрочна (2022-2037 г.) перспектива;
- Приемане на Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България от Народното събрание.

Цели и подцели:

Дългосрочната стратегическа цел на страната в областта на водния сектор е устойчиво ползване на водните ресурси, осигуряващо в оптимална степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми.

Цел 1: Гарантирано осигуряване на вода за населението и бизнеса в условията на промени на климата, водещи до засушаване:

1.1. Осигуряване на непрекъснато водоподаване чрез рехабилитация на съществуващите и изграждане на нови язовири и резервоари, рехабилитация на водопроводната мрежа и водоизточниците.

1.2. Намаляване на общите количества използвана вода чрез инвестиции във водностопанската инфраструктура и мерки за подобряване на ефективността при използването на водните ресурси.

Цел 2: Запазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземните води:

2.1. Премахване на заустването на необработени отпадъчни води в изкуствени и естествени водоприемници и в Черно море чрез изграждане, реконструкция и модернизация на системи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

2.2. Укрепване на институционалната система за мониторинг и контрол, която да гарантира доброто състояние на повърхностните и подземните води.

2.3. Превръщане на Плановете за управление на речните басейни в основен планов документ при интегрираното управление на водите.

Цел 3: Подобряване на ефективността при интегрираното управление на водата като стопански ресурс:

3.1. Създаване на институционална рамка, която да гарантира прехвърляне на отговорността за вземането на решения във връзка с развитието на водния сектор на национално, регионално и местно равнище от стопанските субекти към публичните власти – държава, общини.

3.2. Средствата от населението и бизнеса, средствата от ЕС и изискваното национално съфинансиране да осигуряват самофинансиране на водния сектор, при спазване на принципа „замърсителят и ползвателят плащат“.

3.3. Повишаване на капацитета на всички участници в управлението на водния сектор.

Цел 4. Намаляване на риска от щети при наводнения

4.1. Идентифициране на рисковите зони.

4.2. Осъществяване на мерките от плановете за защита от наводнения.

В основните решения, свързани с предложените мерки за подобряване работата на В и К системите и съоръженията Дългосрочната стратегическа цел на страната в областта на водния сектор е устойчиво ползване на водните ресурси, осигуряващо в оптимална степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми.

ОУП на Община Върбица е напълно съвместим със заложените в НСУРВС цели и приоритети, като чрез предложените мерки в краткосрочен и дългосрочен аспект се осигурява решаване на проблемите на Община Върбица, свързани с експлоатацията на В и К системите и съоръженията, както и осигуряване на високо качествена околна среда и жизнена среда за населението в Общината.

✓ **Стратегия за развитие и управление на водоснабдяване и канализация в Република България за периода 2014-2023 г.**

В стратегията са актуализирани и представени основните цели и приоритети на отрасъл ВиК в Република България, като същевременно в него са включени и предложения за изпълнението и финансирането на политиките за постигане на тези цели за период от десет години. Стратегията обединява констатациите, направени в хода на проведените консултации и междинните анализи, включително прегледа на регулаторната рамка, прегледа на публичните разходи и стратегическия финансов план - обект на разработка и обсъждане със заинтересованите страни от месец септември 2012 г. до настоящия момент.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Като се има предвид, че много от капиталовите инвестиции във ВиК имат дълъг полезен живот, оценката на необходимите разходи, и стратегическият финансов план са разработени за срок от 25 г.

Това е гаранция, че мерките предложени в десетгодишната стратегия са всъщност съвместими с един устойчив ВиК отрасъл в дългосрочен план.

В ОУП на Община Върбица е направен подробен анализ на съществуващото състояние на В и К системите и съоръженията към тях и в предложените мерки в ОУП и ЕО към него са взети предвид заложените в десетгодишната стратегия за постигане на основните ѝ цели и приоритети.

✓ Програма за прилагане на Директива 91/271/ЕС (DSIP)

Програмата за пречистване на отпадъчните води от населените места (2003г.) и Национална програма за изграждане и реконструкция на канализационните системи на населените места обосновават изграждането на пречиствателни съоръжения и канализационна мрежа в населени места над 10 000 екв. жит. и програма за малките населени места до 2000 е.ж. в селските райони с цел опазване на околната среда, развитие на националната икономика и постигане на благополучие на местните хора. Прилагането на програмите е свързано с подобряване на качеството на живот.

Целите и мерките на Програмите са взети предвид при изготвянето на ОУП на община Върбица.

Проект на Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Р България за периода 2005-2015, МРРБ – членството на България в ЕС задължава постигането в кратки срокове на напредък в областта на В и К с цел достигане на нивата и стандартите на тези услуги в ЕС. Водоснабдяването и канализацията е важен фактор за привличане на инвестиции за развитието на туризма, индустрията и други области на икономиката в населените места. В Община Върбица качеството на водоизточниците е добро. Водните ресурси са достатъчни за обезпечаване нуждите на населението в населените места, но В и К мрежите са амортизирани, с висока аварийност, ниска ефективност и високи загуби – изградени са от етернитови и стоманени тръби. Ниската степен на канализация може да доведе до замърсяване на подземните води и почвите. Нужни са подмяна и разширение на водоснабдителните и канализационни мрежи.

Националната програма за изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води от населени места над 10 000 ж.– нямат конкретно отношение към ОУП Върбица, като само населението на гр. Върбица е 4245 души (група 2000 до 10 000 е.ж), но в решенията, свързани с ВиК системите в населените места от общината са взети предвид постигане на поставените цели в краткосрочен и дългосрочен аспект за достигане на нивата и стандартите на тези услуги в ЕС.

Основната цел на политиката в сферата на водите е опазването на водните ресурси

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Съгласно Директива 91/271/ЕЕС и Рамковата директива за водите (РДВ), мерките са насочени към подобряване качеството на водните ресурси. Това се постига с интегрирани мерки, свързани с управление на водния цикъл в Обособените територии по ВиК, а именно:

- Решаване на проблемите с подаване висококачествена питейна вода за населението, отговарящо на изискванията на екологичното законодателство.
- Рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на водопроводните системи и съоръженията, свързани с дейността им. Намаление на загубите във водопроводната мрежа и осигуряване за населението достатъчно количество качествена питейна вода с намалени експлоатационни разходи. (Косвен принос в намаляване на инфилтрацията в канализационната система).
- Рехабилитация, реконструкция и модернизация на съществуващите пречиствателни съоръжения за питейни води, с цел повишаване на капацитета и ефективността им, повишаване степента на пречистване.
- Рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на канализационните системи и съоръженията, свързани с дейността им. Включване в канализацията на всички отпадъчни води и отвеждането им в ПСОВ за пречистване до определените изисквания. Недопускане на директни включвания на непречистени отпадъчни води във водните тела. (замърсяват водите, влияят негативно върху развитието на екосистемите и респективно развитие на биооразнообразието в определените райони и предизвикват здравен риск).

ОУП на Община Върбица, е съобразен с приоритетите в плана като са предвидени устройствени решения за реализация на инфраструктурни проекти, свързани с реконструкция, разширение и изграждане на съвременни В и К системи и съоръжения в населените места при строг контрол и ефективно управление/.

✓ Стратегическа програма за околна среда ISPA

Програмата е взета предвид при изготвяне на ОУП на община Върбица

✓ Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата (свързана с опазване на околната среда) на Република България и оперативен план за изпълнение 2006-2015.

Националната стратегия за интегрирано развитие на техническата инфраструктура в синтезиран вид проектира намеренията, целите и приоритетите на инвестиционната политика на правителството за периода 2006-2015 година.

Основната цел е да се създаде дългосрочна рамка за интегрирано развитие на инфраструктурата.

ОУП на Община Върбица е съобразен със целите и приоритетите на стратегията при предвиждането на устройствените решения.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

✓ Програма за изграждане на канализационни системи до 2023 г.

Програмата е изготвена от Министерството на околната среда и водите и представлява Програма за прилагане на европейската Директива за градски отпадъчни води (Директива 91/271/ЕИО и е и докладвана пред ЕК на 12 септември 2014 година. Обхванатият период е от началото на 2014 г. до края на 2023 г.

Програмата съдържа:

- За всички агломерации в България с 10 000 или повече ЕЖ – В Община Върбица няма такава агломерация.
- За всички ГПСОВ на агломерации с повече от 2000 ЕЖ (само Върбица е над 2000 екв. жит – население 4245 жит.) – установени причини за несъответствие с директивата; необходими мерки за постигане на несъответствие; проектен капацитет; вид пречистване; очаквана дата за приключване на подготвителните мерки, на започване и завършване на строителните работи, за постигане на съответствие; прогнозни инвестиции; европейски фонд, по който се планира да се извърши инвестицията; друга полезна информация;
- Настоящ и очакван общ проектен капацитет по органично натоварване и инвестиционни разходи на национално равнище.

В ОУП на Община Върбица са предвидени мерки за изграждане на канализационни системи и ПСОВ на населените места, в които липсват.

✓ Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България

Националният план за действие за устойчива употреба на пестициди е разработен със съдействието и експертната помощ на всички компетентни държавни институции, както и заинтересованите страни – земеделски асоциации, индустрията и неправителствени организации. Иницирирането, координацията и цялостния процес по разработване на плана, е осъществено от експерти от Българска агенция по безопасност на храните.

В плана за действие са разписани целите, към които държавата ще се стреми през следващите години и мерките за постигането им. Посочени са показателите, по които ще се определя напредъка, свързан с изпълнението на заложените цели и мерки. Чрез обобщаване и анализиране на информацията, относно употребата на продукти за растителна защита и тяхното въздействие върху здравето на хората и околната среда, ще се проследи постигането на устойчива употреба на пестициди в страната през следващите години

Ще се осигури недопускане замърсяването на почви, подземни води, замърсяване на хранителни продукти и създаване на здравен риск за населението в района и за потребителите на селскостопански продукти.

ОУП на Община Върбица е съобразен с предвидените цели за устойчива употреба на пестициди в страната през следващите години.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

✓ Национална стратегия „Устойчиво развитие на горския сектор в Република България”2013 -2020 г.

Предвижда увеличаване на залесената площ, подобряване състоянието на горите и устойчиво стопанисване.

Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 - 2020 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на дългосрочно и устойчиво управление на жизнени и продуктивни многофункционални гори и нарастваща конкурентоспособност на горския сектор като основа за по-добър жизнен стандарт, особено в планинските и селските райони. Предпоставка за устойчиво развитие на горските територии са регламентиранията със Закона за горите три нива на горско планиране - национално, областно и местно, отразени съответно в Национална стратегия за развитие на горския сектор, Стратегически план за развитие на горския сектор, областни планове за развитие на горските територии и горскостопански планове и програми. Предвижда увеличаване на залесената площ, подобряване състоянието на горите и устойчиво стопанисване.

ОУП на Община Върбица е съобразен със стратегическите цели и приоритети в горския сектор при предложение на устройствените решения за да не се въздейства негативно на дългосрочното развитие на горския сектор в района.

✓ Актуализиран национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ) в Република България 2012 - 2020г.

Стратегическата цел на плана е намаляване на риска за човешкото здраве и околната среда от устойчивите органични замърсители. В плана е осъществена оценка на състоянието, включително наличието, пускането на пазара, производството и вноса, управлението, мониторинга, информационните системи и др. Част от залежалите устойчиви органични замърсители - пестициди, които по същество са опасни отпадъци, са предмет на подробни анализи и мерки в плана. Именно залежалите пестициди са пресечната точка на двата плана, които предвиждат идентични мерки за решаване на проблема и по-конкретно износ извън страната за окончателно обезвреждане.

ОУП на Община Върбица е съобразен със стратегическата цел на плана и предвижда мерки за недопускане на здравен риск за населението и екологичен риск за околната среда в района на общината.

✓ Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници

Националният план за действие за енергията от ВИ (НПДЕВИ) е разработен въз основа на изискванията на Директива 2009/28/ЕО съгласно образеца приет с Решение на Европейската комисия от 30 юни 2009 г. Планът се основава на интегрирания подход по отношение обществения и социален живот, развитието на икономическите сектори, при опазване и съхраняване на околна среда и живота и здравето на хората. Целта е да се осигури устойчив

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

преход към ниско въглеродна икономика, основана на съвременни технологии и широко използване на възобновяеми енергийни източници.

ОУП на Община Върбица е съобразен със целите на плана .

✓ Стратегически план за биоразнообразие 2011 - 2020г.

Целта на Стратегическия **план за биологичното разнообразие** 2011—2020, включително работните програми и Глобалната **стратегия за опазване** на биоразнообразието в по-широки **национални** и глобални програми е опазване на биоразнообразието в страната

Мисията на Стратегическия план е “да се предприемат ефективни и спешни мерки, за спиране на загубата на биологично разнообразие, за да се гарантира до 2020 г. устойчивостта на екосистемите, които да продължат да предоставят жизненоважни услуги, осигурявайки по този начин разнообразието на живота на планетата и допринасяйки за благосъстоянието на човечеството и премахването на бедността. В него са възприети 3 основни цели: опазването на биоразнообразието, устойчивото използване на неговите компоненти, както и справедливо и равноправно поделение на ползите от използването на генетичните ресурси.

В ДЕО е определена степента на въздействие по установените критерии. Взети са предвид всички препоръки съгласно становището на РИОСВ Шумен, относно схемата за провеждане на консултации и Заданието за ЕО на ОУП Върбица.

Предложени са мерки за предотвратяване и намаляване на негативните въздействия върху предмета и целите на опазване на ЗТ и ЗЗ.

Националната стратегия и Стратегическия план за биологичното разнообразие 2011-2020 г. са взети предвид при разработването на окончателния проект на ОУПи ЕО на ОУП на Община Върбица

✓ Национален план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г.

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) има ключова роля за постигане на ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците, тъй като анализите на съществуващата ситуация показват, че в България съществува значителен потенциал за одобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците, по-добро използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места, като същевременно бъдат намалени вредните въздействия на отпадъците върху околната среда.

ОУП на Община Върбица е съобразен с поставените цели в НПУО. Община Върбица е изготвила Програма за управление на отпадъците с основна цел опазване на околната среда в района.

Националният план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г. - Преход от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им.

- Ключови ефекти от изпълнението:

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

-
- намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето;
  - използване на по-малко ресурси от природата;
  - финансово подпомагане на общините за инвестиции за битовите отпадъци, а оттам за социално поносими такси битови отпадъци;
  - създаване на нови работни места;
  - възможност за нови бизнес дейности и подкрепата им от еврофондовете.
- *Изпълнява предварителните условия на ЕК за ползване на еврофондовете в Сектор “Отпадъци” и “Пътна карта” за управление на отпадъците за България на ГД “Околна среда”*

Принципите на управление на отпадъците са съобразени с националните условия

Програмата се основава на следните принципи за управление на отпадъците:

- Устойчиво развитие (6-та Програма за действие в областта на околна среда на Европейската Комисия);
- Принцип на предотвратяването (Директива 75/442/ЕС за отпадъците – чл. 3 (1), 6-та Програма за действие в областта на околна среда на Европейската Комисия);
- Принцип на превантивността (декларация от Конференцията на ООН за околна среда и развитие, 1992год. Рио де Женејро);
- Принцип на самостоятелността при управление на отпадъците (Директива 75/442/ЕС за отпадъците – чл. 5);
- Йерархия на управлението на отпадъците (Директива 75/442/ЕС за отпадъците, Стратегия по отпадъците, 1996).

Предотвратяване на образуването на отпадъците чрез намаляване на количествата и/или съдържанието на опасните вещества в образуваните отпадъци.

- Повторна употреба / Рециклиране / Оползотворяване посредством:

Повторна употреба – многократно използване на продукти или предмети за същата или други цели;

Рециклиране – преработка на отпадъците и използването им като суровини за производството на същите или други продукти;

Оползотворяване – чрез прилагане на методите на компостиране, оползотворяване на енергията или други технологии;

Обезвреждане чрез депониране или изгаряне на отпадъци, без оползотворяване на енергия, в случай, че няма друго подходящо решение.

Най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи (Директива 75/442/ЕС за отпадъците)

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Пълна отговорност на замърсителите (Директива 75/442/ЕС за отпадъците, чл. 15)

Интегрирано управление на отпадъците (6-та Програма за действие в областта на околна среда на Европейската Комисия)

Участие на обществеността - Във връзка със стратегическите насоки за европейското развитие на община Върбица и участието на обществеността в цялостния процес на промени в сектора за управление на отпадъците има много голямо значение. Населението е основен участник в процеса на управление на отпадъците, защото то е постоянен техен генератор и поради това трябва да бъде информирано за въздействието върху околната среда, причинено от обезвреждането на отпадъци, както и за възможностите и отговорностите относно предотвратяването и оползотворяването на отпадъците. Обществените обсъждания на проекти по управление на отпадъците също са от голямо значение, защото те от една страна информират населението, а от друга страна се създава възможност да се вземе под внимание общественото мнение по въпросите на управление на отпадъците.

Към момента се процедурат Проект на национален план за управление на отпадъците /НПУО в Република България за периода 2021-2028 г.

Поставените цели и задачи и приоритетите при изпълнението им са взети предвид при разработването на проекта на ОУП на Община Върбица и ЕО към него.

✓ **Национален план за управление на утайките от ПСОВ до 2020г.**

Утайките от ПСОВ са отпадък, чието количество в България ще се увеличава поради изграждането на нови канализации и ПСОВ с цел подобряване на качеството на водите в страната. В тази връзка под координацията на МОСВ е разработен Проект на Национален план за управление на утайките до 2020г.,

Планът предлага дългосрочен подход към управлението на този поток отпадъци в България. В частност Планът прогнозира количествата утайки, които се очаква да бъдат генерирани в резултат на пречистването на отпадъчни води до 2020г., определя възможностите за оползотворяването им и поставя цел до 2020г. този поток отпадъци да бъде 100% оползотворен по екологосъобразен начин, вместо преобладаващо да се депонира.

При реализацията на ПСОВ за населените места и др.обекти в Община Върбица ще се изготвят и Програми за управление на утайките от биологичното пречистване на отпадъчните води и ще се реализират възможностите за максималното им използване.

✓ **Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на Р. България за периода 2009 – 2020 г.**

Цели на НПУО 2014-2020 г. и програми за тяхното постигане. ... на целите за рециклиране и оползотворяване на *строителни отпадъци* .

ОУП на Община Върбица е съобразен с целите на НПУО.

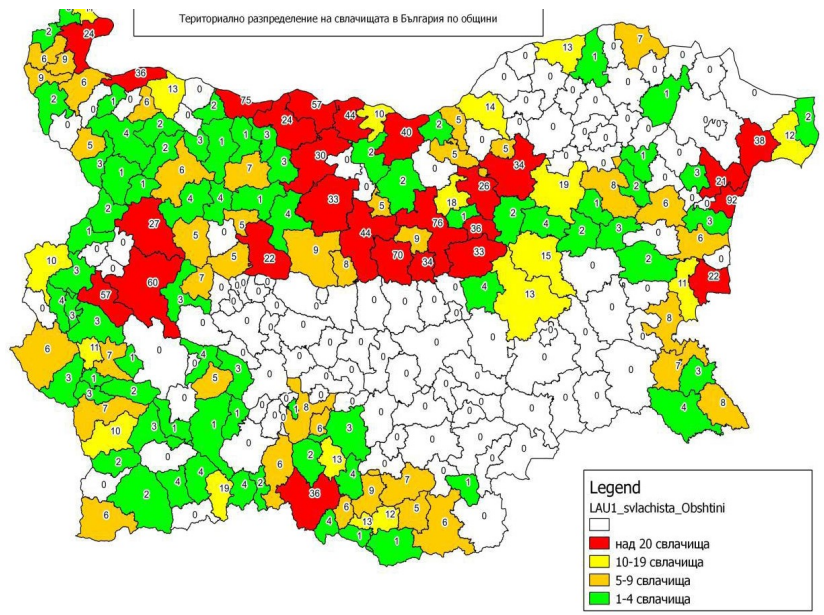

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

✓ Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България.

Програмата е естествено и необходимо продължение на поредица от документи, разработвани през предходни години – законови уредби, нормативни актове, стратегии, програми. Потребността от периодично осъвременяване на оценката на природните разрушителни процеси на територията на страната, довеждащи и до бедствени и катастрофални състояния в редица райони, се мотивира от тяхната висока активност през последните години. Нови свлачища в нови райони или активизирането на потенциални и познати свлачища възникнаха на много места в страната. Тенденцията е броят им да расте. Необходимо е своевременното им отразяване на съществуващата карта на Свлачищата в България в М 1:500 000 и класифицирането им по приоритети за укрепване в табличен вид на списъците.

При загуби, надхвърлящи един милиард лева за година от наводнения, ерозия, свлачища и др., е наложително да има съответна реакция за намаляване на такива тежки последствия. Програмата се мотивира от необходимостта да бъдат предприети мерки и действия, насочени към предотвратяване и намаляване на степента на ерозионно-свлачищната опасност; ограничаване и бързо ликвидиране на последствията от тези процеси; защита и опазване на населението.

Фигура I.5-4.. Териториално разпределение на свлачищата,(извадка от таблица на Националната програма за защита от бедствия):

В ОУП на Община Върбица е направен анализ и оценка на места с потенциална възможност от възникване на свлачища и се прецизират мерки за предотвратяване или свеждане до минимум на ерозионно-свлачищната опасност в района на Община Върбица.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

✓ Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за НАТУРА 2000

Целта е, да спре влошаването на състоянието на всички видове и местообитания, включени в законодателството на ЕС за природата и да постигне значително и измеримо подобрене в състоянието им, така че в сравнение с настоящите оценки: (i) броят на оценките, показващи подобро природозащитно състояние съгласно директивата за местообитанията да се увеличи със 100 % за природните местообитания и с 50 % за видовете.

Изготвените ОУП на община Върбица и ЕО са съобразени с Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за НАТУРА 2000.

✓ Национален стратегически план за рибарството и ОП „Рибарство”.

ОУП на Община Върбица е съобразен с Национален стратегически план за рибарството и ОП „Рибарство”

Третата основна цел на Плана „Осигуряване на по-голяма заетост в сектора и в повече райони на страната” подкрепя дейности свързани с развитието на регионални преработвателни единици и регионална маркетингова политика, развитието на агро и екотуризма, устойчиво използване на природните водни ресурси.

✓ Национален стратегически план за развитие на селските райони и Програмата за развитие на селските райони

Националната програма за развитие на селските райони за периода 2007-2013 и 2014-2020 години са едни от осемте оперативни програми, които са разработени в страната ни, за усвояване на средства от ЕС за периода 2007-2020 г.

Програмата е взета предвид при изготвяне на ОУП на община Върбица.

Дава се възможност и за финансиране на обекти, свързани с изграждане на В и К системи и съоръжения, малки предприятия и др.

Община Върбица е включила някои обекти за реконструкция, разширение и рехабилитация на ВиК системи и съоръжения в оперативната програма на селските райони за финансиране.

Програмите са взети предвид при изготвяне на ОУП на община Върбица и ДЕО към него.

В процедура е и проект на Програма за развитие на селските райони 2021-2027 (ПРСР). Проектите в Програмата за развитие на селските райони през новия програмен период 2021-2027 г. са насочени към: биологично производство; необлагодетелствани райони; стартова помощ за млади земеделски стопани; подпомагане на малки стопанства, както и инвестиции в стопанствата. В ОУП на община Върбица и ДЕО към са взети предвид целите за бъдещо развитие на биологично земеделие, биологично животновъдство и получаване на биопродукти, което е много съществено за района и за икономическото развитие на общината. Освен това програмата е и един източник за бъдещо финансиране на обекти, свързани с подобряване на инфраструктурата в общината, развитие на рибни стопанства, съоръжения за напояване и др.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

✓ Национална агро-екологична програма (НАЕП)

НАЕП се прилага по отношение на мерки, целящи устойчивото използване на земеделските земи и в съответствие с Регламент 1698/2005 на ЕСФРСР.

Програмата е взета предвид при изготвяне на ОУП на община Върбица

- ✓ Стратегически план за биологичното разнообразие 2011-2020 г. Национална стратегия и Национален план за опазване на биологичната разнообразие за периода 2005-2010.**

Стратегическия план за биологичното разнообразие - Целта на Стратегическия план за биологичното **разнообразие** 2011—2020, включително работните програми и Глобалната стратегия за опазване на биоразнообразието в по-широки **национални** и глобални програми.

Целта на стратегията е опазване, възстановяване и устойчиво управление на биологичното разнообразие в страната, както и ограничаване на загубата му.

Дългосрочна стратегическа цел на плана е: Опазване, възстановяване и устойчиво управление на биологичното разнообразие в страната за създаване на оптимални условия, среда и перспективи за живот на хората.

Национален план за опазване на биологичната разнообразие за периода 2005-2010
Стратегическа цел на Плана е спиране на загубата на биологично разнообразие в България до 2010 г. Необходимо е внимателно планиране и въвеждане на превантивни механизми, за да се избегнат конфликтите с природозащитното законодателство на национално, международно ниво, на ниво Европейски съюз, както и с целите на НСОБР.

Стратегическия план за биологичното разнообразие 2011-2020 г. и др. посочени документи са взети предвид при разработването на проект на ОУП на Община Върбица и ЕО към него.

✓ Инвестиционна Програма за Климата (ИПК) Трети Национален План за действие по изменение на климата (Трети НПДИК)

Инвестиционна Програма за Климата (ИПК) е най-новата програма на национален доверителен екофонд (НДЕФ) с принос към ограничаване изменението на климата. Тя е своеобразно продължение на Националната Схема за Зелени Инвестиции (НСЗИ).

Целта на ИПК е да поощрява инициативи, водещи до ограничаване изменението на климата.

Изпълнение на изискванията на РКОНИК е опит да се забави този процес, през 1992 г. ръководителите на над 150 държави подписват в Рио де Жанейро Рамковата конвенция на Обединените нации по изменението на климата (РКОНИК), която има за цел да се стабилизируют „парниковите“ емисии на равнището им от 1990 г. РКОНИК е подсилена със съпътстващия я Протокол от Киото от 1997 г., който предвижда тези емисии да се съкратят средно с 5,8 % през периода 2008–2012 г. За тази цел може да се използват т. нар. гъвкави механизми - съвместно изпълнение, механизма на чистото развитие и международна

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

търговия с емисии и на Протокола от Киото по отношение мониторинга, оценката и докладването на емисиите на парникови газове (ПГ).

Подготовка за ситуация на увеличен икономически растеж над очаквания тренд, осигурявайки при това трендът на нарастване на емисиите на ПГ да е намаляващ в сравнение със степента на икономически растеж.

Политиката на България в областта на изменението на климата се основава на два основни аспекта, свързани от една страна с международните ангажименти, поети от страната с ратифицирането на Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата (РКОНИК) и Протокола от Киото, и от друга – с новоприетото европейско законодателство в тази област. Основната стратегическа цел на настоящия Трети национален план за действие по изменение на климата (НПДИК) е да очертае рамката на действие в борбата с изменението на климата за периода 2013-2020 г. и да насочи усилията на страната към действия, водещи до намаляване отрицателното въздействие на климатичните промени и изпълнение на поетите ангажименти.

При разработването на НПДИК са взети предвид основни стратегически документи на държавата като:

Енергийната стратегия на Р. България до 2020 г.; Националната програма по енергийна ефективност до 2015 г.; Националният план за действие за енергията от възобновяеми източници; Националната програма за насърчаване потреблението на биогорива в транспортния сектор 2008-2020 г.; Стратегия за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г.; Национална стратегия за развитие на горския сектор в България 2006-2015 г.; Национален стратегически план за поетапно намаляване количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.

Третият план за действие по изменение на климата предвижда конкретни мерки за намаляване на емисиите парникови газове във всички сектори, като тези мерки са съобразени с политиката на страната в областта на изменението на климата и съответно с потенциала на националната икономика за редукция на емисиите. Общият ефект от предвидените мерки ще гарантира изпълнение на поетите ангажименти и постигане на правно обвързващите за страната ни европейски цели. Планът е структуриран логически, като започва с кратко описание на глобалните тенденции и сценарии във връзка с изменението на климата и представя основните им аспекти по отношение на България – факти, сценарии, възможни последствия. В следващите два раздела Планът разглежда основните международни и европейски аспекти на политиката за климата и целите, които ЕС трябва да постигне до 2020 г., а именно: •20% увеличаване на енергийната ефективност; •20% намаляване на емисиите парникови газове спрямо нивата им от 1990 г.; •20% дял на енергията от възобновяеми източници в общото потребление на енергия в ЕС до 2020 г., включително 10% дял на биогоривата в транспорта „Трите 20“ са обвързани в тясна зависимост едно от друго.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Постигането на целта от 20% намаляване на емисиите парникови газове би било невъзможно без напредък по другите две, свързани с насърчаване на възобновяемата енергия и на енергийната ефективност.

Особено внимание в третия раздел е обърнато на законодателния пакет „Климат и енергетика“, който очертава рамката на активната политика на ЕС по изменение на климата за периода 2013 - 2020 г. и е приет от Европейския парламент и Съвета в края на 2008 г. Очаква се той да изиграе съществена роля в постигането на посочените по-горе амбициозни цели, които ЕС си поставя. Пакетът от законодателни мерки е свързан с: ревизиране на съществуващата схема за търговия с квоти на емисии на Общностно ниво; установяване на диференцирани тавани на емисии на парникови газове за секторите извън схемата (транспорт, строителство, селско стопанство, отпадъци); формулиране на обвързващи национални цели за увеличаване дела на възобновяемите енергийни източници в енергийния баланс; и въвеждане на правила за насърчаване на новите технологии за улавяне и съхранение на въглерод. Предвидени са редица механизми за гъвкавост, с оглед постигане на целите по разходоефективен начин. 2005 година е избрана за референтна при определяне на целите до 2020 г., тъй като оттогава са първите верифицирани данни за емисиите парникови газове.

ОУП на Община Върбица и ЕО към него е съобразен със целите и приоритетите на програмите на НДЕФ и Трети Национален План за действие по изменение на климата (Трети НПДИК).

✓ Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия – 2014-2020г.

Основната цел е създаване на благоприятна среда и условия за развитието на конкурентно способен сектор на МСП, които ще ускорят икономическия растеж на страната при запазване на макроикономическата стабилност.

„Национална стратегия за насърчаване развитието на малките и средните предприятия 2014 - 2020” е създадена в изпълнение на чл. 5, ал. 1 от Закона за малките и средните предприятия. Тя представлява политически документ със средносрочен характер, чрез който Правителството на Република България демонстрира своята визия относно държавната политика в подкрепа на малките и средните предприятия (МСП) в страната. Стратегията е разработена в съответствие както с програмата на правителството Държавност, развитие, справедливост, така и с политиката на Европейския съюз в тази област. Стратегията е насочена към малките и средните предприятия в секторите на добивната промишленост, преработвателната промишленост и услугит е (нефинансовите предприятия в секторите от В до М според Класификатора на икономическите дейности - КИД 2008). Статусът на предприятията като микропредприятия, малки или средни предприятия се определя в съответствие с чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Прилагането на Стратегията се извършва на базата на Годишни програми, които се одобряват от министъра на икономиката и енергетиката (чл.5, ал.2, т.4 на ЗМСП). В Годишните програми се съдържат предложения за мерки, насочени към насърчаване на развитието на МСП. Основните финансови инструменти за провеждане на формулираните мерки са европейските фондове и националния бюджет.

С настоящата Стратегия се уеднаквяват приоритетите на България към МСП с тези на Европейския съюз. Това ще позволи оценката на изпълнението на Стратегията да бъде съизмерима с резултатите на другите държави - членки в тази област. Съдържанието на този документ включва:

Кратък SWOT анализ;

Преглед на състоянието и развитието на МСП като цяло за последните 7 години (предходния период на действие на Стратегията 2007-2013);

Преглед на състоянието на секторите (секторен анализ) в МСП за периода на световната финансова и икономическа криза 2008- 2011 година;

Приоритетните области на политиката към МСП с настоящото състояние на България по тях и поставените цели, към които България трябва да се придвижва;

Обвързване на секторния анализ със Законодателния акт за малкия бизнес.

Визия Общата стратегическа цел на Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия е да се повиши конкурентоспособността на малкия бизнес като се подпомогнат стартиращите и жизненоспособните малки и средни предприятия в техните усилия да бъдат иновативни, екологични и експортноориентирани, създавайки благоприятни условия за тяхното развитие, като се подобри достъпа им до финансиране; насърчи се предприемачеството и се повишат предприемаческите умения; като се опростят административните и регулаторните изисквания особено към малките и микро-предприятията.

Околна среда Необходимост от създаването на възможност МСП да превърнат предизвикателствата на околната среда във възможности. Следва да се предоставя повече информация, експертни познания и финансови стимули, за да се използват в пълна степен възможностите за нови „зелени” пазари и повишена енергийна ефективност.

Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия – 2014 - 2020” и годишните програми към нея са взети предвид при разработването на окончателния проект при разработването на окончателния проект на ОУП на Община Върбица и ЕО на ОУП на Община Върбица.

✓ **Национална здравна стратегия за периода 2014-2022 г.**

Основни цели са подобряване здравето на нацията, предоставяне на качествени и гарантирани здравни услуги, оптимизиране на първичната и извънболнична помощ, оптимизиране на здравната мрежа и други.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Националната здравна стратегия 2014 – 2020 г. произтича от обнародваните през последното десетилетие няколко взаимодопълващи се здравни стратегии и концепции.

В областта на здравеопазването, така и между институционализираните и неформалните структури на гражданското общество относно необходимостта от рязък прелом в здравната политика с акцент върху промоцията на здраве и профилактиката на болестите.

Основната задача на здравеопазването е предоставянето на здравна помощ при оптимално използване на предоставените от обществото ресурси.

Национална здравна стратегия 2014 – 2020 г. и поставените ѝ цели и задачи са взети предвид при разработването на проект на ОУП на Община Върбица и ЕО към него.

В процедура е приемане на проект на здравната стратегия за следващия програмен период т.е. Национална здравна стратегия 2021-2030 г. Приоритетите на Националната здравна стратегия 2021–2030г. са в съответствие сопределените в международните и българските стратегически и програмни документи, касаещи развитието на отделните направления на здравната политика след 2000 г., като голяма част от тях са взети предвид при изработване на ОУПО Върбица предварителен проект и ДЕО към него.

✓ Стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България за периода 2014 - 2030 г.

Стратегията систематизира визията, стратегическите цели, приоритетите, специфичните цели, задачите, дейностите и проектите, чиято реализация ще води до утвърждаване на устойчиви схеми за развитие и управление на туристическите дейност.

Основна цел на Стратегията е развитието на България като регионална еко-туристическа дестинация, поради кръстопътното и разположение между Европа и Азия.

Целите, приоритетите и поставените задачи в Стратегията са взети предвид при изготвяне на ОУП на община Върбица .

✓ Национална стратегия за екотуризъм

Основна цел на Стратегията е развитието на България като регионална еко-туристическа дестинация, поради кръстопътното и разположение между Европа и Азия. В Стратегията са обособени условно 12 екотуристически региона.

Реализацията на Националната стратегия за екотуризъм предвижда екотуризмът да се „превърне в синоним на имиджа на България на вътрешния и външния пазар“. В раздел „Мисия на екотуризма в България и очаквани резултати“ е поместено становище за предлаганите туристически продукти, основаващи се на „разнообразието, уникалността и автентичността на природните и културните богатства“, които „трябва да бъдат предназначени за посетители от България и чужбина, които се отнасят отговорно и загрижено към природата и подкрепят опазването на биологичното разнообразие и културното наследство“.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Към настоящия момент екологично отговорният туризъм в България придобива облик не само на икономическа, но и на морална категория. Опирайки се на идеите за коеволуцията на природата и обществото и на идеите за устойчиво развитие на биосферата, той е насочен към преодоляване на негативните обществени стереотипи за потребителски тип мислене. В този аспект, екологично отговорният туризъм се явява ключов елемент и за обогатяване на екологичната култура, която от своя страна изгражда не само моралните устои на личността, но и субстанцията на бъдещата човешката еволюция.

Целите и приоритетите в Стратегията са взети предвид при изготвяне на ОУП на община Върбица в която има наличие на условия за развитие на туризма (наличие на културно историческото наследство, защитени зони, защитени територии, населени места, запазили местните обичаи).

✓ Оперативни програми

В ОУП на Община Върбица са взети предвид мерките от Оперативните програми . Проектът на и ОУП на Община Върбица е постигнато съгласуване и обвързаност с:

- Оперативна програма „Околна среда”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Транспорт” - 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси ” - 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност”- 2014- 2020
- Оперативна програма „Региони в растеж”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Добро управление”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”- 2014- 2020г.

Изготвени са проекти на Интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите/ИТСР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. и са публикувани за обществено обсъждане. ИТСР задават рамка за интегрирано пространствено развитие при отчитане на местния териториален потенциал и принципите за балансирано устойчиво развитие и отразяват съвременните тенденции в регионалната политика на Европейския съюз и на страната. Тези документи, изготвени по единна методология за регионите, ще се използват за определяне на приоритетите и зоните за интервенции и за прилагане на интегрирани териториални инвестиции през новия програмен период 2021-2027 г., които могат да се използват и за реализация на направените предложения за устройствените решения на ОУПО Върбица и да отговарят на следните условия:

1. Да отчитат местните характеристики, потребности и ресурси;
2. Да отговарят на определените в ИТСР приоритети за развитие на съответния регион;
3. Да имат значение/въздействие върху социално-икономическото развитие на повече от една община/област;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

4. Да допринасят за икономическото развитие на региона, в т.ч. за разкриване на нови работни места и подобряване на неговата конкурентоспособност, изграждане на необходимата техническа и бизнес инфраструктура;

5. Към икономическите компоненти на проектите, да бъдат интегрирани както социални, така и такива, свързани с околната среда и подобряването на качествата на атмосферния въздух и питейната вода, намаляването на енергийните разходи и генерираните отпадъци и др.;

✓ **Планове за управление на защитени територии и зони за защита на водите**

Пряка връзка ПУРБ има с разработените планове за управление на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии, както и Плановете за управление на защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000. При разработването на плановете за управление, са използвани методи за картиране на видове местообитания и птици, методика за определяне на благоприятно природозащитно състояние и методики за мониторинг на видовете и местообитанията, одобрени от ИАОС.

Към 2015 г. за част от защитени територии по ЗЗТ и Защитени зони от екологичната мрежа на „Натура“ 2000, попадащи на територията на ЧБР, има действащи Планове за управление на защитени територии или има изготвени проекти на Планове за управление на защитени територии и защитени зони, като част от тях са и в процес на актуализация .

ОУП на Община Върбица и ЕО са съобразени с **Планове за управление на защитени територии и защитените зони и зоните за защита на водите.**

В). Регионални планове, програми и стратегии. Регионални стратегически документи.

✓ **Регионален план за развитие на Северо Източен планов регион/СИР за периода 2014-2020 г.**

В РПР на СИР икономическото, социалното и териториалното сближаване са разгледани като взаимно допълващи се и подкрепящи се компоненти на единната интегрирана концепция за регионално развитие. В стратегическата част на плана е разгледана визията за бъдещо развитие на района; определени са стратегическите цели, приоритети и специфични дейности, изброени са примерни допустими дейности за изпълнение на специфичните цели. В рамките на плана е представено индикативното разпределение на ресурсите по стратегически цели и приоритети. РПР на СИР е ориентиран към изпълнение на целите на Стратегия „Европа 2020“ с активното участие на регионите, и в същото време със засилен акцент за териториалното сътрудничество и подход, изискващ резултати и добавена стойност.

В Регионалния план за развитие са отчетени специфичните цели и приоритетите за развитие на областите и общините, включени в териториалния обхват на района. На ниво ОПР е търсена връзката между регионалния план и местния стратегически контекст за развитие,

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

като на практика се интегрират плановите подходи „отдолу-нагоре” и „отгоре-надолу” по отношение на основните стратегически цели.

В Регионалния план за развитие на Северо източен планов регион се отразяват пространствените перспективи на територията на общината на основата на икономическите и социалните фактори на развитието, като се отчитат възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии и се създадат предпоставки и условия за оптимизиране на функциите на общинския център, който играе все по-важна роля за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и устойчивото развитие на общината, което е отразено в ОУП на Община Върбица.

✓ План за управление на Речните Басейни в Черноморски район

Черноморски район за басейново управление с център Варна обхваща водосборните области на реките, вливащи се в Черно море от северната до южната граница, включително вътрешните морски води и териториално море. На запад граничи с Черноморски басейнов район и с Източнорумелийски басейнов район, на север с Румъния, а на юг - с Република Турция

Фигура I.3-5. Карта на Черноморски район за басейново управление

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Черноморски район за басейново управление обхваща 16567,93 км² от сухоземната територия и 6 358 км акватория. Това представлява 14,9 % от територията на страната и 100% от акваторията на Черно море. Административните граници в страната не съвпадат с границите на ЧРБУ и речните басейни в него. В Черноморски район за басейново управление попадат изцяло или частично 627 населени места, 47 общини и 8 области.

Планът за управление на речните басейни в Черноморския район за басейново управление на водите се разработва от Басейнова дирекция за управление на водите в **Черноморски район/ БДУВЧР** район съгласно изискването на чл.155, ал.1, т.2 от Закона за водите и чл.13 на Рамковата директива за водите.

Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съветът на Европейския съюз от 23.10.2000г., установява рамката на действията на Общността в областта на водите и въвежда нови перспективи за съвременната визия на политиката за водите за всички страни членки, като осигурява основата за траен диалог и за разработване на стратегия за интегриране в областта на управлението на водите.

Основната цел на **Рамковата Директива за Водите** е предотвратяване на влошаване на статуса на всички води и постигане на добро състояние до 2015 въвеждане година, или най-късно към 2027 г.

Чрез новите ПУРБ се приемат мерки за подобряване на качеството на повърхностните и подпочвените води. В тази връзка се предвиждат мерки, свързани с подобряване качеството на живота в по-малките населени места (изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води), с подобряване качеството на екосистемите в отделните райони на страната, както и такива за ограничаване на индустриалното замърсяване и намаляване въздействието върху водните системи от водоползвателите.

Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) са основен инструмент за управлението на водите на басейново ниво, припомниха още организаторите на събитието. Те са планови документи, които се изготвят от басейновите дирекции за период от шест години и от влизането им в сила се превръщат в задължителен документ за местния бизнес, свързан с различни водни тела, местната власт и общественост.

Директивата определя рамката за опазване и защита на всички води, като: – насърчава устойчивото използване на водите, основаващо се на дългосрочна защита на водните ресурси; – обединява управлението на повърхностните и подземните води; – насърчава защитата и подобряването на водната среда чрез специални мерки за продължително намаляване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни вещества, както и спирането или постепенното прекратяване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни опасни вещества; – гарантира продължително намаляване на замърсяването на подземните води и предотвратява тяхното по-нататъшно замърсяване; – допринася за преодоляване ефектите от наводнения и засушавания. Ключова идея в директива за водите е концепцията за интеграция. Интегрираното управление на басейнов принцип е процес, който

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

насърчава координираното развитие и управление на водните ресурси с цел максимално повишаване на произтичащото от тях икономическо и социално благосъстояние по равноправен начин, без компромиси и без ущърб на устойчивостта на жизнено важните екосистеми. Интеграцията трябва да се осъществява на няколко нива: – на ниво речен басейн между органите, директно участващи в управлението на водите и другите сектори - например между тези, които отговарят за съхранението и снабдяването с вода, управление на наводненията, пречистване на отпадъчните води, земеползването, селско стопанство, горска промишленост, управление на наводненията, промишленост и туризъм; – национално ниво - например между законодателството в областта на водните ресурси и законодателството за защита на околната среда; – европейско ниво - например между РДВ, Общата селскостопанска политика и Структурните фондове. Основният инструмент за управление на водите на басейново ниво и за реализация на целите на РДВ и на изискванията на Закона за водите е Плана за управление на речните басейни /ПУРБ/.

Функциите на плана са: – да служи като основен инструмент и документален механизъм за информацията събрана съгласно директивата, включително: - целите по околната среда за повърхностни и подземни води; - информация за качеството и количеството на водите; - информация за основното влияние на човешката дейност върху статуса на повърхностните и подземните водни тела; – да обобщи и анализира наличната информация; – да посочи актуалното състояние на водните тела; – да разработи нови мониторингови системи за актуализация на данните и контрол; – да координира програмите от мерки и други съответстващи програми за да се постигнат екологичните цели; – да очертае практическите възможности и подходи за ангажиране на различни нива в разработването на плана и информиране на широката общественост; обществено участие в планирането и включването на икономически подходи; – да служи като основен механизъм за докладване на Комисията и на обществото. Основна цел на ПУРБ е оптимизиране управлението на водите чрез интегриран подход на басейново ниво, устойчиво ползване на водните ресурси и постигане добро състояние на всички води .

План за управление на речните басейни в Черноморски район/ПУРБ е разработен в рамките на няколко цикъла: първият цикъл за управление на речни басейни съгласно РДВ, който продължава до 2015г. Следват още два цикъла, които са предвидени да се финализират съответно към 2021 г. и 2027 г.

Проект на План за управление на речните басейни в Черноморски район 2022 -2027 г влиза в действие през 2022 г. и е предвиден да се финализира 2027 г.

Чрез ПУРБ се приемат мерки за подобряване на качеството на повърхностните и подпочвените води. В тази връзка се предвиждат мерки, свързани с подобряване качеството на живота в по-малките населени места (изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води), с подобряване качеството на екосистемите в отделните райони на страната, както и такива за ограничаване на индустриалното замърсяване и намаляване въздействието върху водните системи от водоползвателите. Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) са основен инструмент за управлението

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

на водите на басейново ниво,. Те са планови документи, които се изготвят от басейновите дирекции за период от шест години и от влизането им в сила се превръщат в задължителен документ за местния бизнес, свързан с различни водни тела, местната власт и общественост.

Основна цел на ПУРБ е оптимизиране управлението на водите чрез интегриран подход на басейново ниво, устойчиво ползване на водните ресурси и постигане добро състояние на всички води.

В ОУП на на Община Върбица са взети предвид мерките за постигане на доброто състояние на водите, определени в ПУРБ в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021 г., като се предвижда да се вземат предвид в окончателния проект на ОУПО Върбица и предложените мерки в проекта на ПУРБ на ЧР за следващия програмен период.

✓ Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на «В и К» ООД Шумен (РГП за ВиК-Шумен)-2038 г

С **РГП за ВиК-Шумен** се цели да бъде подпомогната дейността на МРРБ в процеса на разработване и прилагане на новата Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България, като част от вече утвърдената Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор в България (2012 г.). РГП е разработен в съответствие с чл. 198в от Закона за водите. Съгласуван е с БДЧР. **РГП за ВиК-Шумен** е включен в проекта **Регионални генерални планове за ВиК системите в Централен регион на България "** по договор XII РД 02-29-419/08.12.2011, MIDP - MP - QCBS3, Проект XII P099859-Развитие на общинската инфраструктура, Заем XII: 7834-BG от Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР). 2011-2014г., изготвен от Консорциум " НРИСАД" ДЗЗД с водещ партньор НИРАС А/С (Дания) и п а ртньори НИРАС България ЕООД, Рамбол А/С (Дания), Кооперация "София Консултинг Груп" (България), ДХИа.С.(Чехия) и Аквапартньор ЕООД (България) , изпълнител по договор с предмет "Изготвяне на Регионални гене рални планове за ВиК системите в Западния регион на България " , XII РД 02-29-419/08.12.2011 , MIDP - MP - QCBS3, Прое кт XII P099859-Развитие на общинската инфраструкту ра , Заем XII: 7834-BG от Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР).

Регионалният генерален план за ВиК се явява първа стъпка за:

- Идентифициране на нуждите и определяне на приоритетните инвестиции за рехабилитация на водоснабдителните мрежи и изграждането на нови канализационни мрежи и пречиствателни станции за отпадъчни води;
- Изпълнение на поетите ангажименти за прилагане на директивите на ЕС в областта на околната среда;
- Подобряване на надеждността и качеството на водоснабдяването в населените места;
- Подпомагане на общините за подобряване и развитие на капацитета за планиране на инвестициите;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

-
- Регионалният генерален план осигурява последващи действия свързани с:
  - Подготовката на предпроектни проучвания за индивидуални инвестиционни проекти;
  - Съответствие с екологичното законодателство и свързаните европейски директиви в рамките на установените крайни срокове;
  - Ефективно използване на водните ресурси;
  - Съфинансиране от безвъзмездните фондове на ЕС (Кохезионен фонд);
  - Необходимия капацитет за подготовката на проекта на областно и местно ниво;
  - Планиране на краткосрочни, средносрочни и дългосрочни инвестиционни програми;
  - Основа за водни проекти;

Мерките, заложи в „мастър плановете“ са насочени към разрешаване на инфраструктурните проблеми и са свързани с водоснабдяването, отвеждането и третирането на отпадъчните води. Те са водещи стратегически документи, които определят рамката за развитие на сектора в следващите 25 години.

ОУП на Община Върбица е съобразен с Инвестиционните програми за развитие на Водния сектор на ВиК Шумен в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен аспект и предвидените мерки за снабдяване на населението и промишлеността с достатъчно количество вода с добри качества и осигуряване на високо качество на околна и жизнена среда за населението в района.

✓ План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите / ПУРН

ПУРН за Черноморски РБУ обхваща цялата територия на района за басейново управление. В резултат от проведените анализи и оценки за Черноморският район на басейново управление са определени 45 района със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), утвърдени от Министъра на околната среда и водите съгласно чл. 146г, ал. 2 от Закона за водите. В 34 от тях се съдържат местоположения с речни наводнения, а в 11 с морски наводнения

В Районите със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) са включени 95 населени места, 4 курортни образувания в 33 общини, разположени в 8 области. Приблизителният брой на населението, попадащо в РЗПРН, е около 870 хиляди души от населението в целия басейнов район.

РЗПРН са докладвани в Европейската комисия чрез Европейската информационна система за води в изпълнение на чл. 15, пар. 1 от Директива 2007/60/ЕО за оценка и управление на риска от наводнения

Към ПУРН е разработена Програма от мерки (ПоМ) за намаляване на риска от наводнения, като предвидените мерки са насочени основно към определените 45 района със значителен

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

потенциален риск от наводнения, като в ПУРН са включени и мерки, които са приложими за целия Район за басейново управление.

Общините на територията на БД Черноморски район, за които съществува вероятност да бъдат засегнати, са 33 броя: Аврен, Айтос, Аксаково, Балчик, Белослав, Бургас, Бяла, Царево, Девня, Долни Чифлик, Камено, Карнобат, Каспичан, Каварна, Котел, Малко Търново, Несебър, Нови Пазар, Поморие, Приморско, Провадия, Шабла, Шумен, Сливен, Смядово, Созопол, Средец, Стралджа, Суворово, Търговище, **Върбица**, Варна, Велики Преслав.

Разпределението на определените РЗПРН по речни басейни е както следва:

Целта на планът за управление на риска от наводнения е да създаде условия за намаляване неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност за определените райони със значителен потенциален риск от наводнения за територията на Черноморски район. Той разглежда всички аспекти на управлението на риска от наводнения, отчитайки характеристиките на конкретния речен басейн и интегрира аспектите на опазване на околната среда, като осигурява високо ниво на опазването ѝ. В него е включена Програма от мерки, която се съсредоточава върху предотвратяването, защитата, подготовеността, включително прогнозите за наводнения и системите за ранно предупреждение.

Приоритетите и целите се определят на ниво РЗПРН и речни басейни на: **Река Камчия (включена е и територията на Община Върбица)**, Река Провадийска, Мандренски реки, Севернобургаски реки, Южнобургаски реки, Черно море.

ПУРН 2016 - 2021 г. е публикуван на интернет страницата на БДЧР в секция „Управление на водите”, подсекция „План за управление на речните басейни“, в част „ПУРН 2016-2021 г.в Черноморски район“ и предварителният проект на ОУПО на Община Върбица е съобразен с Програмата от мерки, включена в него. В процедура е и ПУРН 2022-2021 г.в Черноморски район за следващия програмен период. В ДЕО са взети предвид предложените мерки за следващия програмен период и ще бъдат включени в изискванията към окончателния проект на ОУПО Върбица.

Г). Общински и областни стратегии , планове и програми

Предходни програми и планове, третиращи екологичните проблеми

Необходимите действия за подобряване състоянието на околната среда на територията на община Върбица са обект на специализирани проучвания и планиране от 2004 г. до сега.

При изготвяне на ОУП на община Върбица са взети предвид всички общински, регионални, национални и международни планове и програми като е постигната съотнесимост на ОУП на Община Върбица с тях.

✓ Общинският план за развитие на Община Върбица за периода 2014-2020 г./ ОПР

Общинският план за развитие е разработен в синхрон с Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022г., Националната концепция за пространствено развитие

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

2013-2025г., с приоритетите, целите и мерките заложи в Националната програма за развитието „България 2020“ и тези, заложи в Регионалния план за развитие на съответния район за планиране 2014-2020 г. и Областната стратегия за развитие /ОСР/ на област Шумен, в която попада общината.

Целите и приоритетите на Общинския план за развитие за период 2014-2020 г. са обвързани с тези по оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионни фондове на ЕС, както и с подходящи мерки по програмите, финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони /ЕЗФРСР/.

Общинският план за развитие формулира визия и стратегически цели за развитие на общините. Въпреки различията в заложените приоритети и мерки, обусловени от местната специфика на природните дадености и икономическото развитие, като планът обръща специално внимание на опазването на околната среда и биологичното разнообразие, опазването на водния ресурс и намаляване замърсяването на водните тела в общината чрез изграждане на канализационни мрежи и пречиствателни съоръжения, както и премахването на незаконните сметища в близост до населените места и бреговете на реките.

Действията на общината в тази връзка и настоящото състояние и проблеми са разписани по-подробно в плана за управление на околната среда, съвместно с общинския план за развитие.

ОУП на Община Върбица е съвместим с ОПР и в устройствените решения са взети предвид поставените цели и приоритети за постигане на устойчиво развитие на Община Върбица и постигане на високо качество на околна среда и жизнена среда за населението в района.

ОПР обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие. Следвайки принципа за приемственост, новият ОПР запазва стратегическата насоченост на ОПР 2007-2013, като го надгражда с цели и приоритети, гарантиращи съответен принос на община Върбица към регионалните и националните ангажименти по стратегията „Европа 2020“, както и покритие на финансируемите мерки по новия пакет оперативни програми. ОПР отчита заложените цели и приоритети в документите от по-високо йерархично равнище на регионално, национално и европейско ниво: Областна стратегия за развитие на област Шумен (2014-2020) г./ОСР Регионален план за развитие на СИР за 2014-2020 г. Националната стратегия за регионално развитие (2012-2022); Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025, Националната програма за реформи (2011-2015); Националната програма за развитие на България 2020; Стратегията „Европа 2020“; Проект за регионална схема на водоснабдяване и др. Общинска програма за опазване на околната среда; Общинска програма за управление на отпадъците; Общински план за действие при възникване на аварии и наводнения; Инвестиционни намерения за застрояване, свързани с промяна предназначението на земята и ползване;

Общинският план за развитие на община Върбица съответства с целите и приоритетите на ЕС в областта на регионалната политика и стратегията „Европа 2020“, наречена още кохезионна политика, в рамките на периода 2014-2020, подкрепя създаването на работни

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

места, конкурентоспособността, икономическия растеж, подобряването на качеството на живот и устойчивото развитие. ОПР обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие. Следвайки принципа за приемственост, новият ОПР запазва стратегическата насоченост на ОПР 2007-2013, като го надгражда с цели и приоритети, гарантиращи съответен принос на община Върбица към регионалните и националните ангажменти по стратегията „Европа 2020”, както и покритие на финансируемите мерки по новия пакет оперативни програми.

Анализират се и се оценяват слабите и силните страни на общината и на тази база се определят целите, приоритетите и насоките за развитието ѝ. Изводите от състоянието са основа за приоритизиране разработването на изготвяне на ОУП на община Върбица.

Планът е разработен в съответствие с предвижданията на - Областна стратегия за развитие на област Шумен (2014-2020г.) и допринася за постигането на целите на ЕС в областта на регионалната политика и приоритетите на Стратегия „Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. (Интелигентен растеж – изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации; Устойчив растеж – насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите; Приобщаващ растеж – стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.). В ОПР е вложен стремеж за интегриране на целите на Стратегия „Европа 2020” за: Трудова заетост; Климатични промени и енергия, образование, Бедност и социално изключване.

Общинският план за развитие на община Върбица съответства с целите и приоритетите на ЕС в областта на регионалната политика и стратегията „Европа 2020”, наречена още кохезионна политика, подкрепя създаването на работни места, конкурентоспособността, икономическия растеж, подобряването на качеството на живот и устойчивото развитие.

В плана развитието на туризма е заложен като един от приоритети на бъдещото развитие на Общината. Общината има амбиции да развие туризъм в различните му форми: селски туризъм, екотуризм, културен туризъм и др.

При съставянето на ОПР 2014-2020 са отчетени следните принципни изисквания, които реално отразяват протичащите процеси в общината, които са взети предвид и в проекта на ОУП на Община Върбица :

- Степен на въздействие на демографското, социално-икономическото и инфраструктурното развитие на територията, което активизира или задържа местното развитие;
- Координираност и съответствие, които гарантират, че стратегическият документ е съобразен със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство и опазването на околната среда за територията на общината.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

-
- Активно включване на заинтересованите страни, което цели да повиши устойчивостта на взетите решения, както и да осигури широка обществена подкрепа за ефективна реализация на планираните проектни инициативи. За целта бяха проведени обсъждания с представителите на неправителствени организации, бизнеса, администрацията и гражданите в общината.

Действащото законодателство задължително изисква осигуряването на съгласуваност на ОПР с основните стратегически документи на европейско, национално и областно ниво.

Визията за развитие на община Върбица - привлекателен за живот и работа екологично чист район с икономически растеж и заетост, развити селско, горско стопанство и туризъм, основани на ефективно използване на ресурсите, осигуряваща качествено образование, здравни и социални услуги на своите граждани.”

Във визията е заложена прогнозата, че ще бъде оползотворен и развит специфичният потенциал на общината, заложен най-вече в нейното предимство на екологично чист район, ще бъде повишена степента на икономическо развитие, ще бъдат подобрени условията за живот и ще бъде преодолян демографския проблем.

За реализиране на визията, е необходимо да се работи за:

- създаване на благоприятна бизнес среда с цел стимулиране на инвестиционната активност за създаване на нови работни места и допълнителни източници на доходи за жителите на община Върбица;
- технологично и структурно обновяване на икономиката и повишаване на нейната ефективност;
- възстановяване и развитие на традиционните селскостопански производства;
- развитие на туристическия бизнес в съответствие със съвременните критерии и изисквания;
- развитието на техническата и социалната инфраструктура;
- създаване на устойчива жизнена среда, гарантираща здравето, безопасността и удобството на всички граждани и гости на общината.

Желаният резултат, формулиран във визията на ОПР на Върбица ще спомогне за постигане на визиите за развитие на област Шумен и СИР, които най-общо целят сближаване – икономическо, социално, териториално и екологично.

Постигането на желаната визия следва да се осъществи чрез определените главна и стратегическа цели, подкрепени от адекватни приоритети, специфични цели и мерки.

Главна цел : Устойчиво местно развитие, подобряване на техническата инфраструктура, преодоляване на демографската криза и бедността, основани на потенциала и ресурсите на общината за постигане на общ икономически напредък и подобро качество на живот с високи равнища на заетост.

Приоритети за развитие на община Върбица:

Период 2014-2020 Приоритети/ Специфични цели за развитие на Община Върбица.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Приоритет 1 Икономическо съживяване и развитие на района, насърчаване на предприемачеството и инвестициите с приоритети селско, горско стопанство и туризъм.

Специфична цел 1.1: Насърчаване на предприемачеството и инвестициите

Специфична цел 1.2: Развитие на селското и горското стопанство.

Специфична цел 1.3: Насърчаване развитието на интегриран туризъм, чрез опазване, популяризиране и развитие на културното наследство и природното богатство.

Приоритет 2 Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура и опазване на околната среда.

Специфична цел 2.1: Доизграждане и модернизиране на техническата инфраструктура и подобряване качествата на средата

Специфична цел 2.2: Опазване на околната среда и пълноценно използване на природните ресурси

Приоритет 3 Подобряване качеството на живот, повишаване на заетостта, доходите
Задържане на младите хора в района.

Специфична цел 3.1 Подобряване достъпа до заетост и създаване на нови работни места.

Специфична цел 3.2 Повишаване качеството на човешките ресурси и постигане на съответствие с изискванията на пазара на труда.

Специфична цел 3.2 Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение.

Приоритет 4 Подобряване на качеството и достъпа до административни, здравни, образователни, социални и културни услуги

Специфична цел 4.1 Подобряване на административните услуги и повишаване на институционалния капацитет.

Специфична цел 4.2 Осигуряване на качествено образование.

Специфична цел 4.3: Повишаване достъпа до устойчиви и качествени здравни услуги.

Специфична цел 4.4 Разширяване обхвата и вида на социалните услуги

Специфична цел 4.5 Развитие на културата, спорта и младежките дейности.

ОУП на община Върбица е съобразен с постигане на целите и приоритетите на областно ниво, като се постига и общинско развитие, отчитайки стратегическите насоки за разработване и развитие, представени в Областната стратегия за развитие на област Шумен. Това съответствие осигурява допълнителни ефекти и потенциални ползи, свързани с осигуряване на достъп до финансови схеми и развитие на териториалното сътрудничество между общини и региони.

ОУП е съобразен с приоритетите на ОСР на област Шумен, ориентирани към създаване на по-добра бизнес среда и насърчаване на икономическия растеж, по-висока заетост, повече

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

инвестиции; съхраняване на демографския потенциал с грижа към младите хора и повишаване на жизнения стандарт на населението за преодоляване на риска от социална изолация и бедност; по-добра свързаност – по-добра инфраструктура и по-добра вътрешна свързаност и валоризиране на географското разположение на областта; развиване на културната и териториалната идентичност на региона; устойчиво/екологосъобразно и динамично развитие на отраслите, свързани с природния и културен потенциал на областта, в т.ч. селско стопанство и туризъм, разработване на каолиновото находище и др.

Целите на ОУП за развитие на общината са обвързани с целите за развитие на общината и респективно с областната стратегия за развитие и са насочени към развитие на конкурентноспособна икономика чрез насърчаване на иновациите и използване на местния потенциал, повишаване на жизнения стандарт на населението и подобряване на териториалната устойчивост за постигане на балансираност и свързаност в областен, регионален и национален план.

Основните източниците на средства за финансиране изпълнението на Общинския план за развитие са Европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), общински бюджет, централен бюджет на Република България и други фондове и програми. ЕСИФ е общо понятие, обединяващо в новия програмен период Кохезионния фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, финансирането по линия на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство. Помощта за България от ЕСИФ е регламентирана в Споразумението за партньорство между България и ЕС за 2014-2020 г., наследник на Националната стратегическа референтна рамка в миналия планов период.

В Споразумението за партньорство са формулирани четири основни приоритета за ЕСИФ в периода 2014-2020 г. както следва:

- Приоритет 1: Образование, квалификация и заетост за приобщаващ растеж, които обхваща под приоритетите: заетост и трудова мобилност, социално включване и образование, учене през целия живот;
- Приоритет 2: Иновации и инвестиции за интелигентен растеж, който обхваща под приоритетите: повишаване на конкурентоспособността на МСП в ключови икономически сектори, НИРД и иновации и достъп до и използване на ИКТ;
- Приоритет 3: Свързаност и зелена икономика за устойчив растеж, който обхваща подприоритетите: свързаност (външна и вътрешна), преминаване към ниско-въглеродна икономика, енергийна и ресурсна ефективност, климат и климатични промени и околна среда и опазване на природното богатство;
- Приоритет 4: Добро управление и достъп до качествени обществени услуги, който обхваща подприоритетите: инвестиции в изграждане на институционален капацитет за добро управление и ефективно прилагане на електронното управление с оглед на провеждането на реформи;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Социално-икономическото и инфраструктурно развитие на община Върбица ще се осъществява под комбинираното влияние на две групи фактори – стимулиращи и задържащи развитието. Към факторите със **стимулиращо влияние** се отнасят: развитие на селското стопанство, чрез използване на разполагаемите в общината богати и плодородни земеделски земи и развитие на съпътстваща лека и преработвателна промишленост, развитие на туризма, чрез пълноценно използване на наличните туристически ресурси и развитие на съпътстващата туризъм дейности и услуги. Към факторите със **задържащ характер** се отнасят: намаляващият брой млади хора и липсата на достатъчно човешки ресурси с високо образование, ценз, опитност и професионални умения, липсата на изградена привлекателна и устойчива бизнес и инвестиционна среда, наличие на диспропорция между потребността от публични инвестиции и реалните възможности за бюджетно осигуряване на средства. Финансовите ресурси и възможности следва да бъдат обвързани и насочени към решаването на най-приоритетните потребности на общината, така че да доведат до значителен социално-икономически ефект.

В ОУП се постига отразяване на целите и приоритетите на ОПР, чрез предложените устройствени решения и предложения за решаване на инфраструктурни, социални и екологични проблеми на Община Върбица. Постига се съгласуваност и обвързаност на ОУП на община Върбица с Общинския план за развитие на Община Върбица за периода 2014-2020г. за постигане устойчиво развитие на общината.

✓ Планът за интегрирано развитие на община Върбица за периода 2021-2027г. /ПИРО

Планът за интегрирано развитие на община Върбица/ПИРО за периода 2021-2027 г. е част от системата на документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие, регламентирани със Закона за регионалното развитие (ЗРР - ДВ, бр.21/13.03.2020 г.). ПИРО е документ, който определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на община Върбица и връзките и с други общини, в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен район от ниво 2 и Общия устройствен план на общината. ПИРО обвързва сравнителните предимства, ресурси и потенциал на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети, насочени към устойчиво развитие

Основната цел на ПИРО на община Върбица за периода 2021-2027 г. е стимулиране на устойчив растеж и осигуряване на пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и ресурси, за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия, съгласно чл.13, ал.2 от ЗРР.

Планът служи за определяне на проблемите, потребностите и възможностите за развитие на всички населени места в общинската територия, които трябва да се вземат предвид при разработването на инвестиционни програми, идентифицирането на проекти и финансови инструменти, включително и съфинансиране от фондовете на Европейския съюз.

Визията за развитие на община Върбица е съгласувана с визията на Плана за интегрирано развитие за периода 2014-2020 г., визията на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен район и визията на Националната програма за развитие

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

„България 2030“. Визията за развитие на община Върбица е с перспектива отвъд хоризонта на 2027 г. и формулирана така: „Община Върбица – интегриран екологичен район с добър жизнен стандарт и конкурентоспособна икономика, привлекателно място за живеене и инвестиции с развит туристически сектор и съхранено природно и културно богатство.“

✓ Областната стратегия за развитие на област Шумен за периода 2014-2020 г.

Областната стратегия за развитие очертава рамката на Общинския план за развитие. ОСР на Област Шумен за периода 2014-2020 г. се основава на приемствеността в стратегическото планиране, формулирани са и необходимите нови цели и приоритети в синхрон с националните действия по приложението на стратегията „Европа 2020“.

Стратегията определя средносрочните цели и приоритети за развитие на област Шумен и е в съответствие с Националната стратегия за развитие и РПР на СИР. При разработването са взети предвид целите, приоритетите и финансовите условия на политиката за сближаване на ЕС през периода 2014-2020 г., както и предвижданията на Оперативните програми. Стратегията на област Шумен е тясно свързана и с Общинските планове за развитие, за които е основен ориентир, източник на идеи и стратегически документ за разработване на конкретни мерки в тях.

Визия за бъдещо развитие на областта определя рамката за реализация на Областна стратегия за развитие на област Шумен за периода 2014 - 2020г. Област Шумен – регион с благоприятна икономическа среда, осигуряваща високо качество на живот и

Област Шумен – регион с благоприятна икономическа среда, осигуряваща високо качество на живот и възможности за повишаване доходите на гражданите.

Целите на ОУП за развитие на общината са обвързани с целите за развитие на общината и респективно на областта и са насочени към развитие на конкурентоспособна икономика чрез насърчаване на иновациите и използване на местния потенциал, повишаване на жизнения стандарт на населението и подобряване на териториалната устойчивост за постигане на балансираност и свързаност в областен, регионален и национален план.

Основните решения на ОУП на Община Върбица за устойчивото ѝ развитие и привличане на нови инвеститори, подобряване на бизнес средата в общината, подобряване на техническата инфраструктура, осигуряване на високо качество на жизнена и околна среда и т.н. се базират на стратегическите цели и приоритети на Областна стратегия за развитие на област Шумен.

ОУП на община Върбица е съобразен с постигане на целите и приоритетите на областно ниво, като се постига и общинско развитие, отчитайки стратегическите насоки за разработване и развитие, представени в Областната стратегия за развитие на област Шумен. Това съответствие осигурява допълнителни ефекти и потенциални ползи, свързани с осигуряване на достъп до финансови схеми и развитие на териториалното сътрудничество между общини и региони.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

ОУП е съобразен с приоритетите на ОСР на област Шумен, ориентирани към създаване на по-добра бизнес среда и насърчаване на икономическия растеж, по-висока заетост, повече инвестиции; съхраняване на демографския потенциал с грижа към младите хора и повишаване на жизнения стандарт на населението за преодоляване на риска от социална изолация и бедност; по-добра свързаност – по-добра инфраструктура и по-добра вътрешна свързаност и валоризиране на географското разположение на областта; развиване на културната и териториалната идентичност на региона; устойчиво/екологосъобразно и динамично развитие на отраслите, свързани с природния и културен потенциал на областта, в т.ч. селско стопанство, туризъм и др.

✓ Областен план за защита при бедствия на област Шумен

Цели на плана:

1. Поддържане на постоянна готовност от органите за управление и силите за реагиране и създаване на условия за организирано нарастване на способността им за изпълнение на задачите по защитата при бедствия.

2. Да представи обща структура на реакцията и реда за координация на дейностите с участващите областни и общински структури.

3. Основни задачи:

3.1. Анализиране на възможните бедствия и прогнозиране на последиците от тях.

3.2. Планиране на мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствията.

3.3. Разпределение на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки.

3.4. Осигуряване на средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на дейностите. Провеждане на мероприятия осигуряващи поддържането на постоянна готовност за действия при бедствия.

3.5. Създаване на условия за своевременно оповестяване, непрекъснато управление, организация и координация в дейността на звената, службите и оперативните структури от Единната спасителна система на областта.

3.6. Определяне на състава, възможностите и задачите на силите на Единната спасителна система в областта и създаване на организация за всеотстранното им осигуряване.

В ОУП на Община Върбица е направен анализ на възможните бедствия и прогнозните последици от тях и са предвидени мерки за свеждане до минимум негативните въздействия .

Предложени са мерки за свеждане до минимум създаване на условия за значими негативни въздействия върху околната среда в района на общината и здравен риск за населението в района:

- Анализ и оценка на възможните бедствия и прогнозиране на последиците от тях със цел свеждане до минимум негативните въздействия върху околната среда и населението в района.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

-
- Редовно почистване на коритата и бреговете на водните тела в територията на общината (реки и дерета).
  - Недопускане на нерегламентирано струпуване на битови отпадъци, строителни отпадъци, земни маси, торови маси по бреговете на водните тела
  - Строг контрол за прилагане на ефективно управление на язовирите за недопускане на наводняване на прилежащи земи, унищожаване на селскостопанска продукция, В и К инсталации и съоръжения, ел.съоръжения и комуникации, улици в населените места, жилищни сгради, складови помещения, и др.
  - Мерки за изпълнение от Общината за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствията

В съответствие със Стратегическите насоки за развитие на общината и в областта на Кохезионната политика на Общността, е необходимо да се осигури взаимна допълняемост и съгласуваност между дейностите, които ще са обект на финансиране от Структурните фондове (а именно Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейски социален фонд (ЕСФ), Кохезионен фонд (КФ)) от една страна, и ЕЗФРСР и Европейския фонд за рибарство (ЕФР), от друга. За целта на национално ниво са възприети ръководни принципи, които очертават демаркационната линия между помощта за развитие на общините, помощта за развитие на селските райони, мерките за развитие на “Рибарство и аквакултури” и дейностите, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Възможностите за реализиране на приоритетни планове и инвестиционни намерения, когато са залегнали в приоритетите за финансиране, се реализират чрез кандидатстване по съответните оперативни програми.

Е/ Информация за Инвестиционни предложения и др. Планове и програми на територията на Община Върбица и потенциалните им въздействия

1. Други ППП/ИП, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания проект могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони, взети предвид при изготвяне на ДОСВ на ОУП на Община Върбица

За териториите на 33 BG0000117 „Котленска планина”, 33 BG0000421 „Преславска планина”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000393 „Екокоридор Камчия и Емине” към момента са налични данни за следните обекти, планове, проекти и инвестиционни предложения, с чието бъдещо изграждане или едновременна експлоатация има вероятност за поява на кумулативен ефект при реализацията и на разглеждания ОУП в неговата цялост, който ефект може да бъде свързан с пряко усвояване и увреждане на природни местообитания и местообитания на видове, фрагментация и други косвени въздействия –

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

замърсяване с отпадъци, промяна на хидрологичния режим, увеличаване на фактора безпокойство и др. При изпълнение на всички предложени мерки и стриктното им спазване не се очаква негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда на уведомените ИП:

- **Внедряване на инсталация за извличане на етерични масла от етерично маслени култури** в УПИ II, кв.2 по плана на гр. Върбица-Стопански двор. ИП е със значителен социален ефект Създаване на ценен продукт, създаване на нови работни места, отчисления за общината, повишаване на материалните активи. При изпълнение на всички предложени мерки и стриктното им спазване не се очаква негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда на уведомените ИП

- **Център за разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/ и изкупуване на излезли от употреба акумулаторни батерии, отпадъци от черни и цветни метали /ОЧЦМ/, отпадъци от пластмаса, стъкло, хартия и отпадъци от опаковки** в ПИ № 000160 в землището на гр.Върбица и **Пункт за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали** в имот с номер 000160 в местността "Султанова кория" в землището на гр. Върбица. Програма за управление на отпадъците в Община Върбица за периода 2015-2020г.и актуализацията ѝ. Поставените цели са повишаване ефективността на управлението на отпадъците и минимизиране на негативното им въздействие върху околната среда в т.я. и върху защитените зони.

- **Първоначално залесяване на неземеделски имоти** в поземлени имоти в землищата на гр. Върбица, с. Маломир, с. Станянци и с. Тушовица, общ.Върбица с обща площ 1193,918дка и **Първоначално залесяване на неземеделски земи** (изоставени и ерозирани) с обща площ от 671,000 дка в имоти с № № 077007 (площ 435,712 дка) и 075007 (площ 235,288 дка), НТП: „Нива”, пета категория на земята в землище гр. Върбица, общ. Върбица. Реализацията е с позитивен ефект.

- Изграждане на ел. проводно отклонение за захранване на МВЕЦ в ПИ 000294 в землището на Винаца, общ.Върбица, със засегнатите имоти, над които преминава ел. проводното отклонение са: ПИ № 000316 с площ от 0.715 дка, образуван от ПИ № 000112; ПИ № 000318 с площ от 0.410 дка, образуван от ПИ № 000004; ПИ № 000317 с площ от 0.486 дка, образуван от ПИ № 000109 и ПИ № 000319 с площ от 0.073 дка, образуван от ПИ № 000295

- ПУП-ПЗ и ПП за ПИ №008001, землище с. Нова бяла река, общ. Върбица, с площ 15.596 дка, НТП "Нива", IV категория на земята при неполивни условия за изграждане на ФЕЦ с мощност 900 kW

- ПУП-ПЗ за изграждане на електроцентраля с фотоволтаични модули с мощност 600 kW в ПИ №024009 с площ 18.521 дка, НТП: "Затревена нива" в землището на с. Конево, ЕКАТТЕ 38306, общ. Върбица, обл. Шумен

Реализацията на МВЕЦ,ФЕЦ и др. съоръжения за получаване на зелена енергия при спазване на всички изисквания, свързани с опазване на околната среда са с позитивен ефект за опазване на атм.въздух и допринасят за изпълнение на поставените актуални европейски изисквания.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Интегриран проект за решаване проблемите на водния цикъл на гр.Върбица, община Върбица: проект за реконструкция и разширение на съществуващата водопроводна мрежа; проект за канализационна мрежа;
- Проект за пречиствателна станция за отпадъчни води с капацитет до 5 000 е.ж. на първи етап и до 10 000 е.ж. като разширение на втори етап; изграждане на подземно ел. проводно трасе; изграждане на пътна връзка с местоположение: ПСОВ – ПИ № 00132 в землището на гр.Върбица, с площ 9.937 дка и НТП „Пасище, мера”, пета категория на земята при наполивни условия; заустване на пречистени води – дере безименно ПИ № 000123 и река Герила - ПИ № 000002; довеждащ канализационен колектор: ПИ №№ 000137; 049006; 000123; 082010; 000135; 026017 и 000003 – общински имоти, както и ПИ №№ 047008; 046001 и 082004 – частни имоти; местоположение на захранващия водопровод: ПИ № 000134 – полски път

Ноември 2018г.ИП за изграждане на модулна ПСОВ гр. Върбица и довеждаща инфраструктура.. 2019 г. Не са извършвани работи за реализация на ПСОВ Върбица .

2. Други проекти за ПУП-ПРЗ, в процедура на обсъждане и даване на становище от РИОСВ Шумен

- ПУП - ПРЗ за кв. 2а, УПИ VI и УПИ VIII по плана на гр. Върбица с цел изграждане на Общински комплекс за отдих, рекреация, търговия и услуги за населението на Община Върбица. Съгласно становището на КО Проектът на ПУП-ПРЗ за кв, 2а, УПИ VI и УПИ VIII по плана на гр. Върбица, на основание чл.2, ал.2, т.4 от Наредбата за ЕО, подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ЕО. Съгласно чл.4, т.2 на Наредба за ЕО, подлежи и на процедура по оценка за съвместимостта /ОС/ му с предмета и целите на опазване на защитените зони, съгласно разпоредбите на чл.2, ал.1, т.1 от Наредба за ОС. Съгласно чл.4 на Наредбата за ОС, във връзка с чл.1, ал.2 на наредбата за ЕО, процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ЕО. За преценяване на необходимостта от ЕО, в т.ч. ОС за проект на ПУ . При провеждане на следващите стъпки на проектиране на обекта е необходимо да се спазват изискванията , забрани и ограничения, регламентирани в Закона за водите, включително: изискванията и забраните на чл.143. Община Върбица прави отказ да реализира ИП и прекратява процедурата.

3. ИП извън границите на ЗЗ.

2018 г.

- Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС на обект „ Изграждане на мини мандра в УПИ IX-58, кв.28 по плана на с. Бяла река, Община Върбица”.
- Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС за ИП Регионално прединвестиционно проучване (РПИП) за обособена територия за обслужване от „Вик Шумен ООД гр. Шумен.

2019 г.

Становища по ЕО и решения по ОВОС за ИП в обхвата на ЗООС за територията на Община Върбица.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Решения за преценяване необходимостта от ОВОС :
  - Интензивно животновъдство: 1 бр.
  - Хранително вкусова промишленост- производство на растителни и животински масла и мазнини 1 бр.

Предвид ограниченото строителство и предвидените мерки за добро управление не се очаква негативно въздействие върху компонентите на околната среда въздух, земи и почви както и шумово натоварване и натрупване на отпадъци в периода на строителство. В периода на експлоатация при спазване на изискванията на действащото законодателство, свързано с опазване на околната среда не се очакват негативни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда.

Очакваните въздействия при спазване на всички поставени условия в становищата на КО, както и спазване на всички изисквания на действащото законодателство могат да се сведат до нормативно изискващите се граници като се гарантира опазване на околната среда чрез строг контрол и ефективно управление на дадената територия.

- Решения за преценяване необходимостта от ЕО- не са процедурирани

4. Одобрени планове и програми КО МОСВ в територията на Община Върбица , взети предвид и в ДОСВ на ОУП на Община Върбица при определяне на въздействие в територията на Общината (данни от поддържаните регистри на електронната страница на МОСВ за извършени процедури към м. април 2017 г., по които, компетентен орган е МОСВ).

- *Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на "ВиК Шумен" ООД.*

Въздействие - Позитивно въздействие върху обособената територия на "ВиК Шумен" ООД – респективно и върху територията на Община Върбица, включена за обслужване на ВиК инфраструктурата към посочения оператор за:

- осигуряване на достатъчно количество вода с нормативно изискваните качества за населението, промишлеността и селското стопанство;
- опазване на околната среда, чрез реализация на съвременна ВиК инфраструктура в населените места за осигуряване на високо качество на околна среда (опазване от замърсяване на води, почви, биоразнообразие) и високо качество на жизнена среда за населението

Очаквани въздействия при изграждане на ВиК системи и съоръжения – локални, временни, отрицателни и при спазване на всички поставени условия в становищата на КО, както и спазване на всички изисквания на действащото законодателство могат да се сведат до нормативно изискващите се граници като се гарантира опазване на околната среда чрез строг контрол и ефективно управление на дадената територия.

В РГП за ВиК-Шумен са предвидени за реализация следните мерки, които включват и Община Върбица:

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

I Реконструкция на водопроводи и ремонти на съоръжения:

- Реконструкции и/или рехабилитация на довеждащи, напорни и външни водопроводи на съществуващи трасета с цялостна или частична промяна на тръбните системи.
- Реконструкция и/или рехабилитация на вътрешна и /или външна водопроводна мрежа вкл. гр. Върбица
- Реконструкция и/или рехабилитация на тласкатели, помпени станции, водоеми и др.
- Изграждане на нови водопроводи, водоеми, помпени станции.

II Допълнително водоснабдяване и нови водоизточници

- Водоснабдяване от язовир Тича на група населени места в която са включени от Община Върбица селата : Иваново, Методиево, Сушина, Ловец, Конево, Менгишево и Кьолмен. Изграждане на нови довеждащи водопроводи за същите населени места и нови помпени станции.
- Изграждане на нов водопровод от НВ 160 м³ с. Чернооково до НВ 100 м³ с. Божурово

В Инвестиционната програма на РГП за ВиК-Шумен са включени ИП отнесени към прил. № 2 от ЗООС (изграждане на ПСОВ и ВиК системи и съоръжения към тях), като за конкретните такива предложения, за реализация към Инвестиционната програма на РГП са прошедени процедури по гл.6 от ЗООС (процедури по преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействие върху околната среда , приключили с решение с характер“да не се извършва оценка на въздействие върху околната среда“) и чл.31 от ЗРБ Решение №ШУ-12-ПР/26.02.2009 г.:

Интегриран проект за решаване проблемите на водния цикъл на гр. Върбица, община Върбица, който включва;

- Проект за реконструкция и разширение на съществуващата водопроводна мрежа;
- Проект за канализационна мрежа
- Проект за ПСОВ за 5000 екв.жит. I етап и до 10 000 екв. жит. като разширение на II.етап;
- изграждане на подземно ел.проходно трасе;
- изграждане на пътна връзка с местоположение;
- ПСОВ-ПИ № 00132 в землището на гр. Върбица с площ 9.937 дка и НТП “Пасище,мера“ , V категория на земята при неполивни условия;
- Заустване на пречистените води-дере безименно ПИ№ 000123 и р. Герила -ПИ№ 000002
- Довеждащ канализационен колектор: ПИ №. № 000137, 049006, 000123, 082010, 000135, 026017 и 000003- общински имоти, както и ПИ №. № 047008, 046001и 082004- частни имоти.
- Местоположение на захранващия водопровод ПИ № 000134- полски път

Всички мерки за предотвратяване на въздействието върху водите, касаещи РГП за ВиК-Шумен са взети предвид при изготвяне на Предварителния проект на ОУП на Община Върбица и ЕО към него

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Планът за интегрирано развитие на община Върбица за периода 2021-2027 г ПИРО –
решение РИОСВ Шумен - 2021 г

Програма за управление на отпадъците за периода 2021-2027 г.- решение РИОСВ Шумен -
2021 г

2 АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА.

2.1. Климат и Атмосферен въздух

Община Върбица е разположена на раздела между северна и южна България. Територията ѝ попада в старопланинската област, в Предбалкана и Герловския район, по северните склонове на главната старопланинска верига и Котленско-Камчийския район в близост до река Камчия и язовир „Тича“. Релефът на общината включва нископланински хълмист и котловинен релеф с надморска височина между 150m (около яз. Тича) и 700m (в най-южните му части).

2.1.1 Климат

Климатът се формира под влияние на радиационни, циркуляционни и физикогеографски фактори. Определяща роля има количеството и интензитетът на слънчевата радиация, както и вътрешно-годишното ѝ разпределение.

Според климатичната класификация на Събев и Станев, община Върбица се намира в Умерено-континенталната подобласт на Европейската континентална климатична област и по-конкретно в източната част на Предбалканския (припланински) климатичен район (от 300-350 m до 1000 m н.в.).

Атмосферната циркулация в региона с преходно-континентален климат се характеризира с това, че през зимата и през преходните сезони преобладават въздушните маси на умерените ширини, а през периода май-септември – тропичните въздушни маси. Исландските циклони и Азорският антициклон определят западно-източния пренос, а средиземноморските циклони и източно-европейският антициклон го променят на югозападно-североизточен. Влиянието на средиземноморските циклони е по-малко, което се изразява най-вече в намаляване на валежите през зимата.

На територията на община Върбица няма метеорологична или климатична станция, поради което за описание на климатичните условия в общината се ползват данните³ от метеорологична станция Омуртаг, която е представителна и за общината, поради сходните орографски условия.

³ Климатичен справочник на Р.България, т.1, 2, 3 и 4.

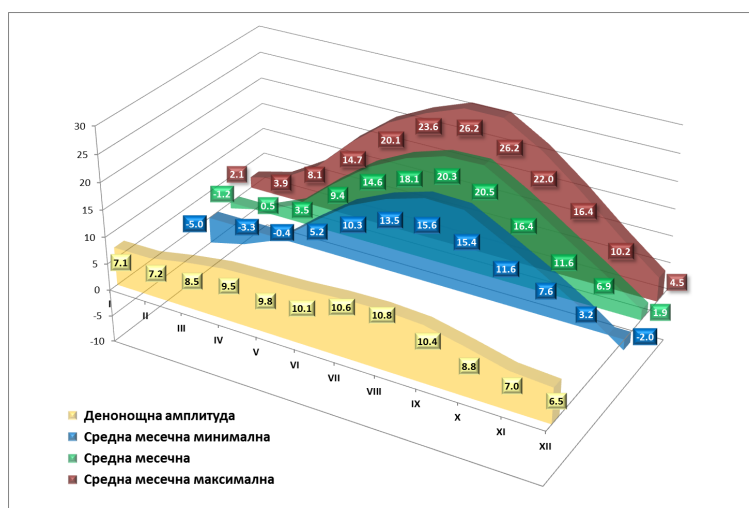
Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Слънчево греене

Стойностите на този климатичен елемент зависят от продължителността на деня, количеството на облачността и откритостта на хоризонта на дадено място. Средногодишната продължителност на слънчевото греене е около 2 200 часа годишно с максимум през месеците юли и август (а не при максималната продължителност на деня през юни) и минимум – през месеците декември и януари. Тази продължителност е около 50% от максимално възможната (определя се от дължината на светлата част на денонощието) за съответната географска ширина. През лятото този процент е около 75%, а през зимата – около 25%.

Температура на въздуха⁴

Средногодишната температура на въздуха в района е +10.2°C - **Фигура 1.3-1.**

Фигура 1.3-1 Средно месечни температури в ст. Омуртаг за периода 1931-1970г.

Месечната и годишна абсолютно максимална температура на въздуха е +37.5°C, а месечната и годишна абсолютно минималната – минус 22.1°C. Средиземноморското влияние се забелязва в средно месечна максимална температура на въздуха - най-топлите месеци са юли и август със средна месечна максимална температура 26.2°C, а най-студен е януари със средна месечна минимална температура минус 5°C.

Валежи

Максимумът на валежите е през пролетта и лятото. През зимата и есента валежите са неравномерни и имат фронтален характер (при средиземноморски циклони) и се изваляват в планинските части на общината, като са по-оскъдни за равнинната част.

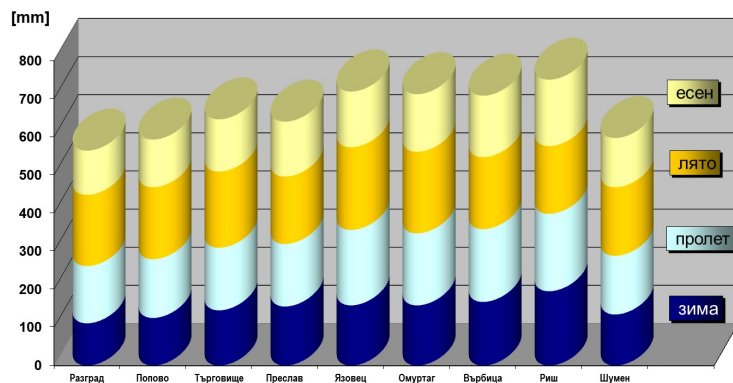
Годишният валеж в Източна Стара Планина достигат над 700mm. За сравнение на **Фигура 1.3-2** са дадени средните стойности на сезонните и годишните суми на валежите за периода 1931-1985 г. за станциите около община Върбица.

⁴ Климатичен справочник на НР България, том 3, 1979

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Средно месечния и годишен максимален денонощен валеж за ст. Омуртаг е 47mm, а средния брой на дни с валежи е 8.6 дни на месец със средномесечна максимална продължителност 10.4 дни. Най-висока честотата на интензивните дъждове в % от броя им (22.1 %) има през м. август.

Фигура 1.3-2 Сезонно и годишно разпределение на валежите.

В пряка връзка с валежите са и засушаванията. Най-голям брой засушавания с продължителност над 10 дни има в края на лятото и през есента.

Влажност на въздуха

Средногодишната стойност на пьргавината на водната пара (или абсолютната влажност) е 8.5-9 hPa във високите части на общината и достига до 11hPa в равнина част. Максимумът на абсолютната влажност е през юли –14-16hPa, а минимумът е през януари - около 5hPa. Относителната влажност е с вътрешно-годишен ход, обратен на този на температурата – максимумът е през декември – 80% и минимум през август – 61%. Средногодишната й стойност е 72%. Високата влажност на въздуха през зимните месеци, спомага за натрупването на атмосферни замърсители в приземния слой на атмосферата

Облачност

Режимът и характерът на облачността в дадено място е свързан както с режима на валежите и мъглите, така и с количеството слънчева радиация, която достига до земята. Средно годишно общата облачност (в бала 10/10) е 4.7 бала, като най-висока е тя през зимата (м. декември и януари), когато достига до 5.8 и най-ниска през август – 2.6 бала.

Ясните дни през годината са от 80 до 100 в равнинната част на общината, като намаляват във високите части, а мрачните са от 80 до 110, като се увеличават с надморската височина.

Мъгла

Условие, обуславящо натрупването на атмосферни замърсители е повторемостта и продължителността на мъглите, които в голяма степен се определят от орографските условия на местността. Мъглите се образуват предимно през студената част на годината вследствие на силното изстиване на земната повърхност, понижаването на температурата на въздуха в приземния слой и последваща кондензация на водната пара – т.н. радиационни мъгли. Мъглите, които продължават повече от един ден, са характерни за зимния период.

Броят на дните с мъгла за общината е около 35 дни годишно. Максимумът е през зимата (ноември-декември – 11.4 дни), а минимумът – през лятото (юли-август) – само около 1 ден.

Снежна покривка

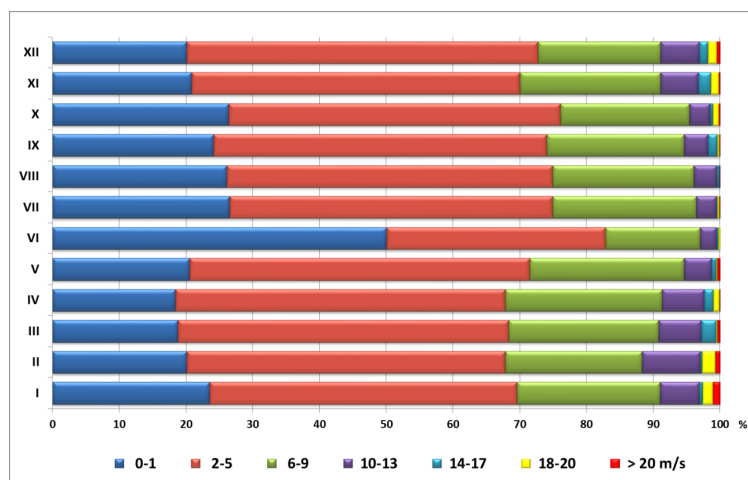
Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Като климатичен фактор тя има голямо значение - голяма отражателна способност и малка топлопроводност. Тя предпазва почвата и растенията от измръзване и е източник на влага. Снежна покривка за по-ниските части на община Върбица обикновено се появява през първото десетдневие на м. декември и изчезва през третото десетдневие на м. март, като броя на дните със снежна покривка са около 55 дни в година. Снежна покривка в по-високите части е по-устойчива и има друг режим – може да се появи още през последното десетдневие на м. ноември и изчезва през второто десетдневие на м. април и да се задържи до 80 дни.

Атмосферна (обща и локална) циркулация и ветрове⁵

Важната климатообразуваща роля на атмосферната циркулация се изразява в преноса на въздушни маси с различен географски произход и различни термодинамични свойства, като режимът на преобладаващите ветрове изцяло е зависим от орографията на района.

На **Фигура 1.3-3** са показани градациите на скоростите на вятъра в отделните месеци за станция Омуртаг за периода 1931-1970 г.

Фигура 1.3-3 Честота на вятъра по месеци в градация на скоростта на вятъра за ст. Омуртаг

В 24.6% ветровете са слаби – т.н. „тихо време“, като в 50% безветрие се наблюдава през м. юни, когато няма силни динамични процеси в атмосферата. Най-висок през годината е процентът на ветрове между 2÷5 m/s – в 47.9% от случаите, следвани от ветрове между 6÷9 m/s – в 20.6%. Силни ветрове над 20 m/s има през зимните месеци, като най-често те са през м. януари.

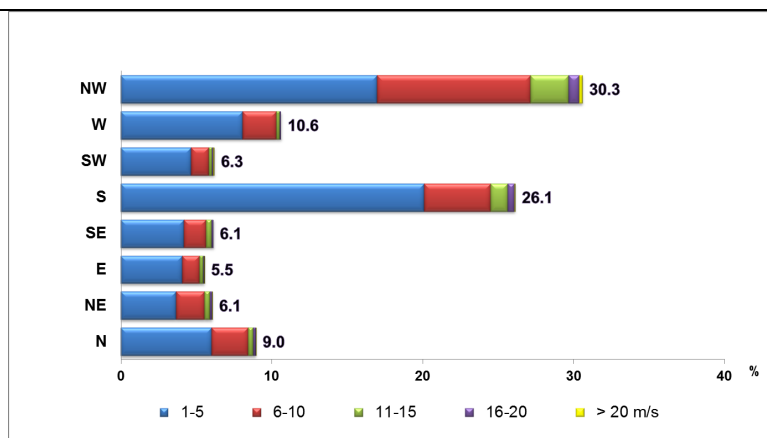
На **Фигура 1.3-4** са показани градациите на скоростите на вятъра по посока.

⁵ Климатичен справочник за НР България, 1979г, т. 4

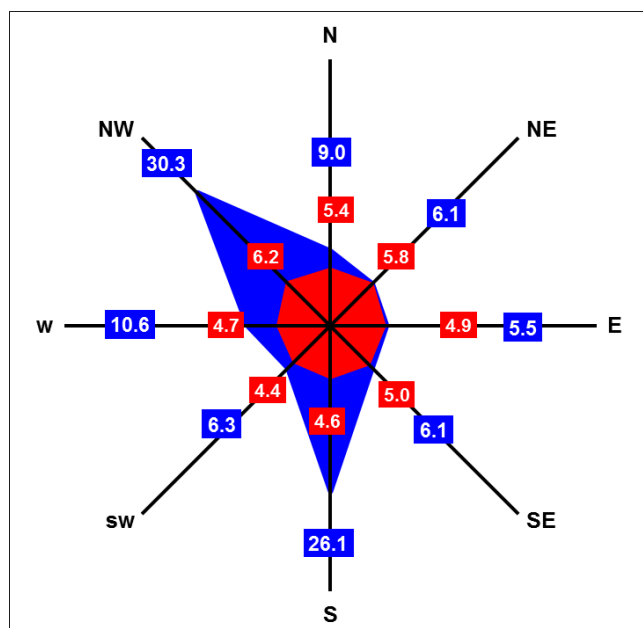
Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Фигура 1.3-4 Честота на вятъра по посока и скорост за ст. Омуртаг

Скоростите на вятъра в интервала 1-5 m/s са в 68% от случаите, като най-много те са от юг – в 20.11% и от северозапад – в 16.96%. Следват ги скоростите между 6-10 m/s - с 25%, като най-чести в този интервал са ветровете от северозапад – в 10.2%. Скорости над 20 m/s има в 0.4%, като също най-чести (половината) са тези от северозапад – 0.21%.

За район на община Върбица интегралната розата на ветровете има много характерна форма, ориентирана по главните оси на преминаващите въздушните маси през пресечения терен на община Върбица - **Фигура 1.3-5**. При циклонални нахлувания, посоката на ветровете е от северозапад с честота 30.3% със средна скорост 6.2 m/s. Характерна особеност е честата и интензивна поява на фьон при средиземноморски нахлувания, когато ветровете се ориентират от южна посока с честота 26.3% и скорост на вятъра – 4.6 m/s. Средногодишната скорост на вятъра е 5.1 m/s.

Фигура 1.3-5 Интегрална годишна роза на ветровете.

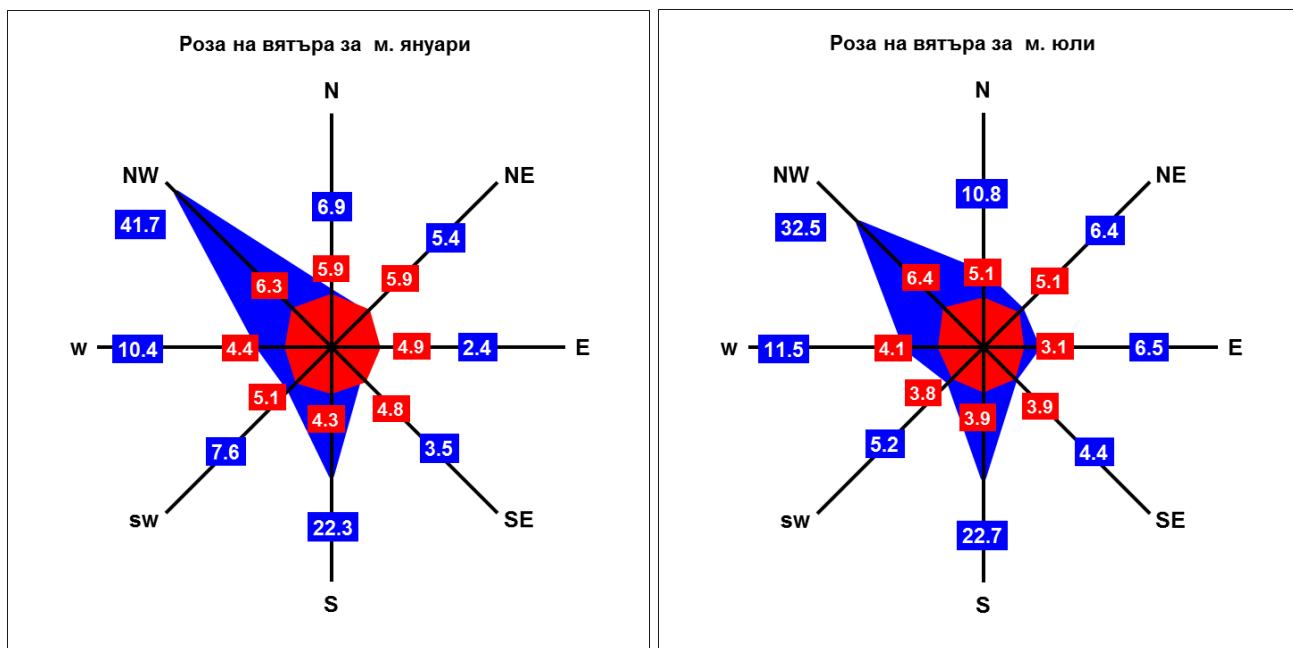
Потенциалът на замърсяване (условията за задържане на замърсителите в приземния атмосферен слой) се определя по честотата на случаите на "тихо" време, т.е. скорости на

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

вятъра под 1 m/s – за разглеждания район тихото време е в границите на 20-25%, което го определя като **нисък**.

Съгласно изискванията на Наредба 8/2001 за обема и съдържанието на устройствените планове, на **Фигура 1.3-6** са показани честотните режими на вятъра за месеците януари и юли за община Върбица.

■ Честота на вятъра по посока [%]; ■ - Средна скорост по посока [m/s]

Фигура 1.3-6 Режим на вятъра за месеците януари и юли.

Климатична класификация по Кьопен и Торнтуайт

Преходно континенталният климат според Кьопен попада също в климатичен тип Сфа. Торнтуайт определя района като умерено-топъл, сух-субхумиден/сух с недостатъчно овлажнение/.

Обобщение

Вследствие на анализа на данните и оценките на климатичните и метеорологични условия могат да се направят следните заключения за процесите и явленията, които представляват интерес за съществуващото състояние на средата и устройствените параметри на ОУП на община Върбица - неблагоприятните условия за разсейване на замърсителите главно се наблюдават през зимните месеци, когато има максимум на влажността (условие за образуване на мъгли), относително малка сума на валежите и по-продължително безветрие. При безветрие, тези фактори обуславят по-ниска самопречисвателна способност на атмосферата и създават предпоставки за задържане на замърсителите в приземния слой.

2.1.2 Качество на атмосферния въздух (КАВ)

На територията на Община Върбица липсват производства, чийто организирани източници на вредни емисии да създават зони с нарушено качество на атмосферния въздух, Източниците на емисии са също и битови отоплителни уредби и отоплителни инсталации на

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

обществени сгради, които имат сезонен характер. Домакинствата на територията на Община Върбица основно се отопляват на твърдо гориво (дърва и въглища). Неорганизираното замърсяване с прах в населените места от общината е резултат от нивото на благоустрояване и почистване, като е под допустимите норми за качество на атмосферния въздух и се наблюдава главно през летния сезон и сухите дни.

Ограниченият брой замърсители и малката им мощност компенсират по-неблагоприятните метеорологични характеристики през зимата за територията на общината (в условия на мъгла и инверсия, които водят до задържане на атмосферни замърсители в приземния атмосферен слой), което е предпоставка за доброто качество на атмосферния въздух в община Върбица.

Основен източник на неприятни миризми се явяват торищата около личните стопанства в населените места, а така също и отглеждането на голям брой животни на едно място в рамките на имотите в населените места. Неприятните миризми се отделят и при производството на някои хранителни продукти (клане на животни, месопреработка, млекопреработка).

Емисии

Емисии от трафика по републиканските пътища

Автомобилният транспорт представлява голямата група на подвижни източници, които чрез отработените газове замърсяват атмосферния въздух. Анализ на този вид източник може да се направи след оценка на броя вида и характеристиките на автомобилите за личен и обществен превоз в населените места.

Пътната мрежа на територията на общината е разделена на Републиканска пътна мрежа и Общинска пътна мрежа, осигуряващи връзки на населението от общината до областния център - град Шумен и до по-големите градове /София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе/.

За определяне на газовите емисии от автомобилното движение в общината е анализирана информацията за прогнозния трафик за 2020г., определена от Институт по пътища и мостове към АПИ⁶ в преброителни пунктове ДПП 458 и 461 от път I-7 от републиканската пътна мрежа - Таблица 1.3-1 и Фигура 1.3-7.

Таблица 1.3-1 Интензивност на автомобилния трафик в преброителни пунктове на община Върбица за 2020г.

Участък	ДПП	Леки автомобили	Автобуси	Леко товарни	Средно товарни	Тежко товарни	Товарни с ремарке	ОБЩО МПС
I-7	458	1 552	16	361	92	53	34	2 108
	461	1 669	27	389	97	25	15	2 222

Транспортните емисии са определени по Технически насоки за изготвяне на националните инвентаризации на емисиите - **EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2013**⁷, разработена в подкрепа на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP) и директивата на ЕС за националните тавани за емисии (**Directive 2001/81/EC – National emission ceilings for certain atmospheric pollutants**). Тя осигурява експертно ръководство за това как да съставят инвентаризация на емисии в атмосферния въздух. Изданието 2013 замества всички предишни версии.

⁶ Писмо № 08-00-58/06.11.2015 на Институт по пътища и мостове, АПИ.

⁷ Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Оценката на нивата на емисиите от автомобилния транспорт е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии за основните замърсители от: (а) пътнически автомобили (NFR⁸ код 1.A.3.b.i), (б) лекотоварни превозни средства под 3.5 тона (1.A.3.b.ii), (в) тежкотоварните превозни средства до 32 тона и (г) автобуси (1.A.3.b.iii) в точка Транспорт.

Фигура 1.3-7 Преброятелните пунктове на АПИ в община Върбица.

Не са включени емисиите от изпарение на горивото (NFR код 1.A.3.b.v), износването на гумите и спирачките (NFR код 1.A.3.b.vi) и от износването на пътната настилка (NFR код 1.A.3.b.vii).

Емисионното натоварване в килограм на 1 километър (kg/km) от трафика по съответните пътни участъци на транспортната мрежа на общината е представен в Таблица 1.3-2.

Таблица 1.3-2 Емисионно натоварването в килограм на 1 километър от съответния пътен участък (kg/km)

ПП	CO	NMVOС	NO _x	N ₂ O	NH ₃	Рь	PM _{2.5}	Ideno Руylene	B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO ₂	SO ₂	benzene	tCO ₂ eq
458	2.968	0.289	1.677	0.016	0.029	4.09E-06	5.98E-02	1.16E-06	1.58E-06	1.85E-06	9.49E-07	532.07	0.00694	0.0087	164.9
461	3.112	0.296	1.492	0.017	0.031	4.06E-06	5.75E-02	1.19E-06	1.42E-06	1.74E-06	9.79E-07	541.61	0.00731	0.0089	167.9

Общото количество на парникови газове, изразени в килограм CO₂-екв. за 1 километър от съответните пътни участъци са показани в последната колона на таблицата.

Емисии от обществен пътнически транспорт

⁸ NFR (Nomenclature for Reporting) – номенклатура за докладване на генериращите емисии процеси, която позволява пълно съвместяване и съответствие между всички национални докладвания по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP); пред Секретариата на Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата (UNFCCC) и пред Европейската агенция за околна среда (EEA).

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Територията на община Върбица се обслужва от автомобилен транспорт. Чрез него се осъществяват производствените връзки и гражданските пътувания между населените места.

Данните за транспортната схема в общината за изминатите километри за година са представени в **Таблица 1.3-3**.

Таблица 1.3-3 Данни за обществения пътнически транспорт в община Върбица.

Маршрут	Курс на седмица	Пробег за ^(*)
		година km
Извън-общински превоз		
ВЪРБИЦА-ШУМЕН	20	95 264
ВЪРБИЦА-СМЯДОВО-ШУМЕН	10	39 250
ОМУРТАГ-МЕНГИШЕВО-ВЪРБИЦА	5	3 786
Вътрешно-общински превоз		
ВЪРБИЦА-ТУШОВИЦА	25	83 200
ВЪРБИЦА-ТУШОВИЦА-сезонни превози (15.09.-30.06)	15	34 320
ВЪРБИЦА-ТУШОВИЦА-пазарни и панаирни	3	2 304
ВЪРБИЦА-МАЛОМИР-НОВАБЯЛАРЕКА-сезонни превози (15.09.-30.06)	15	9 360
ВЪРБИЦА-КРАЙГОРЦИ	35	87 360
ВЪРБИЦА-КРАЙГОРЦИ-сезонни превози (15.09.-30.06)	10	12 480
ВЪРБИЦА-КРАЙГОРЦИ-пазарни и панаирни	9	5 184
ВЪРБИЦА-ИВАНОВО	5	16 640
ВЪРБИЦА-МАЛОМИР	15	18 720
ОБЩО	167	407 867

^(*) пробегът е изчислен само за разстоянията, които се изминават по пътища в община Върбица.

Оценката на емисиите от транспортните потоци е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии **EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2013** за основните замърсители от градски и извънградски автобуси (1.A.3.b.iii) – **Таблица 1.3-4**.

Таблица 1.3-4 . Емисии от обществения транспорт в килограми (kg)

	CO	NMVOC	NO _x	N ₂ O	NH ₃	Pb	PM _{2.5}	Ideno Pyrene
Общински транспорт	61.2	8.6	1 839.5	4.9	1.2	3.3E-03	14.4	5.7E-04

Таблица 2.1-4. Продължение

	V(k)F	V(b)F	V(a)P	CO ₂	SO ₂	C ₆ H ₆ benzene	t CO ₂ eq
Общински транспорт	2.5E-03	2.2E-03	3.7E-04	316 333.6	1.6	2.6E-01	318 030.8

Общото количество на парникови газове, изразени в тона CO₂-екв. за година е около 318 031 тона.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Емисии от регистрираните в общината МПС

В информационния масив на община Върбица, обслужван от отдел "Местни данъци и такси" регистрирани партии на МПС, които са декларирани на основание чл.54 от Закона за местните данъци и такси са 2446:

Оценката на емисиите в тонове (Таблица 1.3-5) от тях е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии ЕМЕП/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2013 на база предположението, че техният годишен пробег е 1 000 km.

Таблица 1.3-5 . Емисии от регистрирани МПС в община Върбица в тона (t)

CO	NMVOС	NO _x	N ₂ O	NH ₃	Pb	PM _{2,5}
3.2	0.41	6.0	0.015	0.02	8.6E-06	0.14

Таблица 2.1-5. Продължение

Ideno Pyrene	B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO ₂	SO ₂	H6C6 benzene	tCO ₂ eq
2.1E-06	6.4E-06	6.1E-06	1.5E-06	912.2	0.008	0.012	282 784.7

Общото количество на парникови газове за 1000 km пробег, изразени в тона CO₂-екв. за година е 282 785 тона.

Емисии от общински автомобили

През 2014г, община Върбица е изразходвала за общински автомобили 43.3 тона дизелово гориво, 2.2 тона бензин и 10.6 тона пропан-бутан. Оценката на емисиите в килограми (Таблица 1.3-6) от тях е направена по Ниво 1 (Tier 1) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии ЕМЕП/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2013 (NFR код 1.A.3.b).

Таблица 1.3-6 . Емисии от регистрирани МПС в община Върбица в килограма (kg)

CO	NMVOС	NO _x	N ₂ O	NH ₃	Pb	PM	Ideno Pyrene	B(k)F	B(b)F	B(a)P	tCO ₂
1 292.9	210.7	773.9	4.6	5.6	2.3E-03	54.9	8.5E-04	4.7E-04	8.9E-04	8.4E-04	174.6

Маршрути за събиране на отпадъците в границите на населеното място и за транспортиране до съоръженията за депониране⁹

Община Върбица е въвела организирано сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъците във всички населени места от 2009 г., като от края на 2007 година те се извозват към регионално депо Омуртаг.

В Община Върбица населените места са 16 на брой и са разделени на 3 подрайона, като честотата на извозване е най-малко два пъти месечно през летния сезон и веднъж месечно през зимния сезон. Обслужването на крайпътно разположени контейнери за отпадъци е със същата честота, както и населените места. С високопроходим автомобил се извършва

⁹ Програма за управление на отпадъци за територията на община Върбица 2015-2020г.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

ежеседмично събиране на отпадъците в района около язовира през летния сезон, след което се изхвърля в системата за сметосъбиране на съответното населено място.

Транспортирането се извършва от 2 бр. сметосъбирачни коли тип ротопреса една с вместимост 18 тона за контейнерите тип „Бобър” и една с вместимост 10 m³ за кофите тип „Мева”, като за сметоизвозване в община Върбица годишно се изминават около 21 500 km.

Оценката на емисиите от транспортните потоци за събиране на отпадъците е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии ЕМЕР/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2013 за основните замърсители от тежкотоварните превозни средства до 32 тона (1.А.3.б.iii) - Таблица 1.3-7.

Таблица 1.3-7: Емисии в тона за година от транспортиране на отпадъците в община Върбица (t)

CO	NMVOС	NO _x	N ₂ O	NH ₃	Pb	PM _{2.5}
2.25	0.21	81.90	0.26	0.06	2.27E-04	0.51

Таблица 2.1-7. Продължение

Ideno Pyrene	B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO ₂	SO ₂	H6C6 benzene	tCO ₂ eq
2.99E-05	1.30E-04	1.17E-04	1.92E-05	14 100.61	0.07	0.006	14 184.65

Обобщение

Автотранспортът изхвърля в атмосферата главно въглеродороди, азотни окиси и парникови газове – метан, диазотен оксид и въглероден диоксид. Разрастването на автомобилните потоци, остаряването и износването на голяма част от моторните превозни средства представляват заплахата за влошаване на екологическите характеристики на въздуха в прилежащите до пътните артерии зони.

Съществуващите проблеми в региона са свързани и с влошени експлоатационни условия по отношение на участъците от третокласните републикански пътища и общинската пътна мрежа. Общината е с един от най-ниските показатели по брой на ПТП в област Шумен – 4 броя произшествия със 6 ранени (без убити) за 2014г.¹⁰

Емисии от производствени и други дейности

Община Върбица е типична полупланинска селска община и според обхвата на районите за планиране, регламентиран с Националния план за развитие община Върбица е включена в групата на изостаналите селски райони.

Основната икономическа активност е свързана със следните промишлени сфери:

- Дървообработваща - представена от малки банцигарници и работилници, които работят предимно като подизпълнители. През последните години не се отчита ръст в дърводобива.
- Шивашката - изразява се предимно с малки цехове до 20-30 шивачки, които работят на ишлема и са подизпълнители на по-големи фирми.

¹⁰ Пътнотранспортни произшествия в Република България 2014, НСИ

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

→ Хранително-вкусовата – представена е от няколко малки цеха за производство на закуски, хляб, хлебни изделия и сладкарски изделия.

РИОСВ-Шумен не контролира в община Върбица нито един обект за превишения на нормите за допустими емисии (НДЕ) от организирани източници на предприятията. На територията на община Върбица няма оператори на инсталации с издадени комплексни разрешителни (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) по смисъла на чл. 117, ал. 1 и ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), в съответствие с Глава четвърта на Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (приета с ПМС № 238/02.10.2009 г.). Към момента на изготвяне на ОУП не се провеждат процедури по оценка на въздействие на околната среда на инвестиционни предложения.

Вредните емисии, свързани със промишлената дейност в района на общината са много под пределните норми на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

Емисии от отопление в комунално-битовия сектор

Битовото отопление в община Върбица се осъществява чрез отопление в обществените и жилищни сгради главно на твърдо гориво - дърва за огрев.

В Таблица 1.3-8 са дадени по вид количествата дърва, използвани през отоплителния сезон 2014/2015г.

Таблица 1.3-8 Количества дърва за огрев от твърди широколистни (бук, дъб, цер и габър без акация) за отоплителен сезон 2014/2015г. за нуждите на Община Върбица

№	Населено място	Кметство	ЦДГ	ОБЩО
		количества в пл. куб. м		куб. м
1	гр. Върбица	63	65	128
	Младежки дом	8	-	8
	Домашен соц. Патронаж	10	-	10
	БКС - гаражи	40	65	105
	КК - Върбица	5	-	5
2	с. Крайгорци	5	-	5
3	с. Чернооково	5	25	30
4	с. Божурово	5	-	5
5	с. Станянци	5	20	25
6	с. Менгишево	5	10	15
7	с. Кьолмен	4	-	4
8	с. Конево	5	10	15
9	с. Сушина	5	10	15
10	с. Ловец	5	10	15
11	с. Методиево	5	-	5
12	с. Иваново	5	10	15
13	с. Маломир	5	16	21
14	с. Нова Бяла река	5	10	15

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

15	с. Бяла река	8	18	26
16	с. Гушовица	8	18	26
ОБЩО		143	222	365

Оценката на емисиите от отопление в комунално-битовия сектор е направена по Ниво 1 (Tier 1) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии ЕМЕП/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2013 за основните замърсители от горивни инсталации < 50 MW в търговски / институционални сгради (код 1.А.4.а/с.і) - **Таблица 1.3-9.**

Таблица 1.3-9 Емисии от отопление в комунално-битов сектор

Замърсител	размерност	количество
NO _x	Mg	0.189
CO	Mg	1.113
NM _{VOC}	Mg	0.401
SO _x	Mg	0.427
TSP	Mg	0.237
PM ₁₀	Mg	0.226
PM _{2.5}	Mg	0.218
Сажди	Mg	0.075
Pb	kg	0.094
Cd	kg	0.016
Hg	kg	0.004
As	kg	0.002
Cr	kg	0.034
Cu	kg	0.015
Ni	kg	0.008
Se	kg	0.001
Zn	kg	0.707
PCDD/F	mg	0.213
Benzo(a)pyrene	kg	0.033
Benzo(b)fluoranthene	kg	0.046
Benzo(k)fluoranthene	kg	0.017
Indeno(1,2,3-cd)pyrene	kg	0.013

Емисии от отопление в частния жилищен сектор

Общината не разполага с информация относно количествата на използвани горива от населението за отопление и готвене. Последните години се наблюдава тенденция за увеличаване дела на отопление на твърди гориво - дърва и въглища.

Без смяна на горивната база с екологосъобразни горива, емисиите в битово-комуналния сектор са негативен фактор за качеството на атмосферния въздух в общината.

Емисии от животновъдство

Животновъдството във Върбица е застъпено главно в частния стопански двор на дребните земеделски производители. Проблем за жителите на някои села са и неприятните миризми от

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

животновъдните обекти и торищата около личните стопанства в населени места, а в някои случаи, и от непочистени септични и попивни ями или повърхностно зауствени отпадни води.

Подробни данни за отглежданите животни на територията на общината са взети от доклада *Преброяване на земеделските стопанства в България през 2010 година*, проведено от Министерството на земеделието и храните в изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) № 1166/2008 на Европейския парламент - **Таблица 1.3-10.**

Таблица 1.3-10 Брой на отглежданите животни в община Върбица.

Животни по видове	Брой
Крави и биволици	2 420
Говеда и биволи	1 377
Овце	11 302
Кози	2 021
Свине	204
Еднокопитни (коне, магарета, мулета, катъри)	342
Птици	7 096
Зайци	1 123

В **Таблица 1.3-11** са представени емисиите на отделните замърсители (амоняк, азотен оксид, неметанови летливи органични съединения, общ суспендиран прах и фини прахови частици – 10 и 2.5 микрона), определени по методиката 2013 - *3.B Manure management*.

Емисиите на метан са определени по 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, том 4, Emissions from Livestock and Manure Management.

Таблица 1.3-11 Емисии от животновъдство в тона (t)

Вид животни	CH ₄	NH ₃	NO	NMVOС	TSP	ФПЧ ₁₀	ФПЧ _{2,5}
Говеда и биволи	14.52	22.26	0.227	8.717	1.428	0.653	0.436
Крави и биволици	16.52	39.52	0.212	11.081	1.900	0.868	0.565
Овце	1.33	18.65	0.067	1.910	1.571	0.628	0.189
Кози				1.095	0.281	0.112	0.034
Свине	0.61	3.71	0.027	0.348	0.312	0.141	0.024
Еднокопитни (коне, магарета, мулета, катъри)	0.37	5.06	0.045	1.462	0.048	0.048	0.007
Птици	0.07	3.41	0.021	1.171	3.406	1.561	0.993
Зайци	0.011	0.022	0.00022	0.066	0.270	0.270	0.034
ОБЩО	33.44	92.64	0.60	25.85	9.22	4.28	2.28

Възобновяеми енергийни източници - ВЕИ

Ветрогенератори

Както бе отбелязано в при описание на климатичните и метеорологични параметри на община Върбица в 25 % от случаите скоростта на вятъра са между 6-10 m/s, а в 68% от случаите преобладават скоростите на вятъра в интервала 1-5 m/s. Скорости над 20 m/s има в 0.4%, като също най-чести (половината) са тези от северозапад – 0.21%.

Въпреки, че средната скорост на вятъра не е представителна величина за оценката на потенциала на полето на вятъра като източник на енергия, може да се каже, че на

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

територията на общината има предпоставки за развитие на производство на електрическа енергия от вятъра – изграждане на ветро-паркове. Потвърждение на този извод е и разпределението на плътността на енергийния поток на вятъра, представена на представен на **Фигура 1.3-8**.

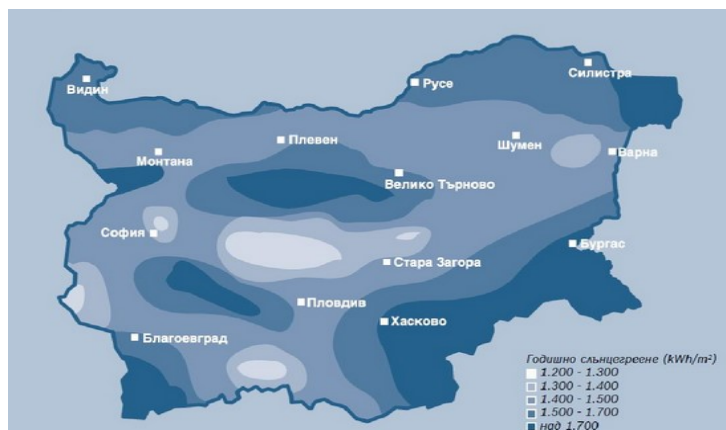

Фигура 1.3-8 Плътността на енергията на вятъра за България

От фигурата се вижда, че община Върбица попада в **зона на среден ветроенергиен потенциал** - плътността енергийния поток е до 299 W/m^2 , което показва, че във високите части на територията на общината се покриват техническите изисквания за инсталиране на ветрогенераторни мощности за производството на електроенергия.

Фотоволтаици

От края на 1970-те години на миналия век се наблюдава тенденция към затопляне в България спрямо климатичната норма на последния базисен период 1961 – 1990 г. Слънчевото греене в община Върбица е между до 1500 - **Фигура 1.3-9**¹¹.

Фигура 1.3-9 Слънчево греене за района на община Върбица.

Технологичните възможности за оползотворяването на слънчевата енергия в Община Върбица не са за пренебрегване. Слънчевото отопление е конкурентно в сравнение с нагряването на вода чрез електричество.

¹¹ Климатични промени, под редакцията на проф. дфн Веселин Александров, НИМХ, БАН, второ издание, Октомври, 2010 г.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Тъй като в географско отношение общината има значителна амплитуда на слънчевата радиация, то потенциалът за енергийна ефективност в тази сфера реално може да се насочи първоначално към сгради с по-голямо покривно пространство, които са държавна и общинска собственост и които използват електроенергия и течни горива за производство на гореща вода за битови нужди. Очаква се също и значително повишаване на интереса от страна на жителите на панелни сгради, които освен мерките по подобряване на термичната изолация на сградата да инсталират и слънчеви колектори за топла вода. Увеличава се и използването на слънчевите термични колектори в строителството на хотели, ресторанти и др.¹²

Биомаса

Най-голям технически достъпен енергиен потенциал има биомасата.

Изгарянето на биомаса, обаче генерира по-високи емисии на азотни оксиди (в условия на силно слънчево греене те са прекурсори за образуване на приземния озон), на прахови частици (сажди и пепел) и на въглероден оксид. Намалението на тези емисии е свързано с инвестиции на скъпо струващи пречиствателни съоръжения и специални електростатични филтри, които могат да си позволят големи индустриални производители на електричество и топлина.

Без пречиствателни съоръжения масова смяната на горивната база с биогорива в битово-комуналния сектор е заплаха за качеството на атмосферния въздух в общината.

Националната система за мониторинг на околната среда

Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) извършва оценка на качеството на атмосферния въздух върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ). По данни на ИАОС/МОСВ общината и гр. Върбица (т.4 от чл.30 (1), Наредба №7) **не попадат** в “райони, в които нивата на един или няколко замърсителя са между съответните горни и долни оценъчни прагове.”, поради което в община Върбица **няма пунктове за постоянен мониторинг** на атмосферните замърсители, както и **няма извършени допълнителни измервания** по утвърдения график от мобилните автоматични станции (МАС) за оценка на качеството на атмосферния въздух на територията на община Върбица през последните 5 години.

Оценка на КАВ може се прави единствено на база на статистически данни от инвентаризацията на емисиите от дейностите и промишлени източници, намиращи се на територията на общината. От съпоставянето на данните за генерираните емисии в община Върбица с данните от други райони, в които има мониторинг на КАВ, може да се заключи, че състоянието на атмосферния въздух в община Върбица е с добри показатели и не са нарушени нормите за опазване на човешкото здраве и екосистеми.

На територията на общината няма големи промишлени източници, които са емитери на вредни вещества. Основният източник на *емисии на вредни вещества* се явява отоплението на битови, административни и стопански сгради през зимния период с котелни инсталации, работещи на твърди и течни, като последните генерират по-високи емисии на ФПЧ₁₀ (и свързаните с тях полициклични ароматни въглеводороди), серни оксиди, въглероден оксид и азотни оксиди. Други източници на емисии на територията на общината, включително и на

¹² Програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2012 – 2015 година в община Върбица, 2012г.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

прах и сажди, са транспортът, дървопреработващите и металообработващите предприятия, строителството и селскостопанската дейност.

Препоръчително е обаче, през зимата в урбанизираната територия на община Върбица да бъдат извършени измервания на КАВ. Това е необходимо, за да може еднозначно да се каже, че нормите за опазване на човешкото здраве са спазени и нивата на всички замърсители са под съответния горен оценъчен праг (ГОП), както по този начин се прецени дали ще са необходими конкретни мерки в насока запазване на доброто качество на атмосферния въздух в общината.

Екологичен риск - климатични промени и последствия

Климатичните промени са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби както в Северното, така и в Южното полукълбо. Те се отразяват най-вече на режима на температурата на въздуха и на валежите, както и на промяната на сезоните.

Както количеството на емисиите в община Върбица, така и пространствения мащаб на източниците с емисии са с подмрежов ефект за пространствените мащаби на изменение на климата и нямат принос към такова въздействие.

За ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени, обаче, органите на местното самоуправление в община Върбица могат да приемат решения и да определят политики в следните сфери:

- градоустройство и благоустройство, създаване и одобряване на устройствени планове за територията на общината и регламентиране на строителните дейности;
- реализиране на инвестиционни проекти за подобряването на техническата инфраструктура и изграждане на съоръжения за превенция от природни бедствия – наводнения, свлачища, пожари и др.
- регламентиране на стопанската дейност (вкл. земеделието) на физическите и юридическите лица на територията на общината съобразно екологичните, социалните и другите особености на населените места;
- програми за управление на дейностите по отпадъците и др.

Във връзка с намаляване на емисиите парникови газове от депонираните отпадъци могат да се предвидят следните мерки:

- доразвиване на местната система за разделно събиране на отпадъците от населението;
- обвързване на размера на такса „битови отпадъци“ с количествата на образуваните отпадъци;
- въвеждане на разделно събиране на “зелени“ отпадъци;
- компостиране на „зелени“ отпадъци;
- използването на ВЕИ;
- стимулиране потреблението на природен газ;

Чрез използване на природен газ, вместо електрическа енергия за отопление и битови нужди, може да бъде реализирана икономия от около минимум 1 100kWh на година на домакинство до максимум 1 800kWh на година.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

С оглед на това разширяването на газопреносната мрежа в Община Върбица ще е в подкрепа на политиката срещу измененията на климата и за изпълнението на мерките в Програма за ускорена газификация (ПУГ) на Република България.

Подобряване на енергийните характеристики на сградите също има пряк ефект върху намалението на емисии на парникови газове. Посредством мерки за енергийна ефективност в сградния фонд се реализират икономии в крайното потребление на горива и енергия.

В земеделието на местно ниво биха могли да се приложат мерките, заложи в новата ПРСР 2014-2020г. Те са насочени към намаляване на емисиите от земеделски източници. Предложените интервенции са:

- насърчаването на екстензивното пасищно отглеждане на животните;
- подобряване съхранението и прилагането на оборски тор и въвеждане на нисковъглеродни практики за преработка на оборски тор, например компостиране, преработка в биогаз в анаеробни условия.
- увеличаване лесистостта и възстановяване на горския потенциал;
- въвеждане на системи за превенция от горски пожари и др.

Заклучение

- ❖ На базата на налична информация, вредните емисии, свързани със промишлената, битова дейност и транспорта в района на община Върбица са под пределно-допустимите нива на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.
- ❖ Климатичните и метеорологични характеристики на района на община Върбица са слабо неблагоприятни (в равнинните части на общината) по отношение на разсейването на вредни замърсители, изхвърляни в атмосферата и за намаляване на локалното въздействие е необходимо при реализация на производствени дейности да се прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на такива емисии в атмосферния въздух.

Като цяло, нивата на замърсяване на околната среда (емисиите и концентрациите) в община Върбица са под средните стойности на определен стандарт за замърсяване в България и може да се класифицира като район с *ненакърнена околна среда*.

2.2 ЗЕМНИ НЕДРА. ГЕОЛОЖКА СРЕДА

• Геоложки строеж

В регионален аспект централната и северната част на община Върбица, северо от подножието на Котленската и Върбишката планина в Източна Стара планина, попадат в Предбалкана, а южната ѝ част е заета от Източнобалканската зона. Литостратиграфският разрез на приповърхностната геоложка среда в обсега на тези структури включва (фиг. 2.2-1):

- в Източнобалканската зона: юрски, юрско-кредни, горнокредни и палеогенски отложения и кватернерни образуваия;

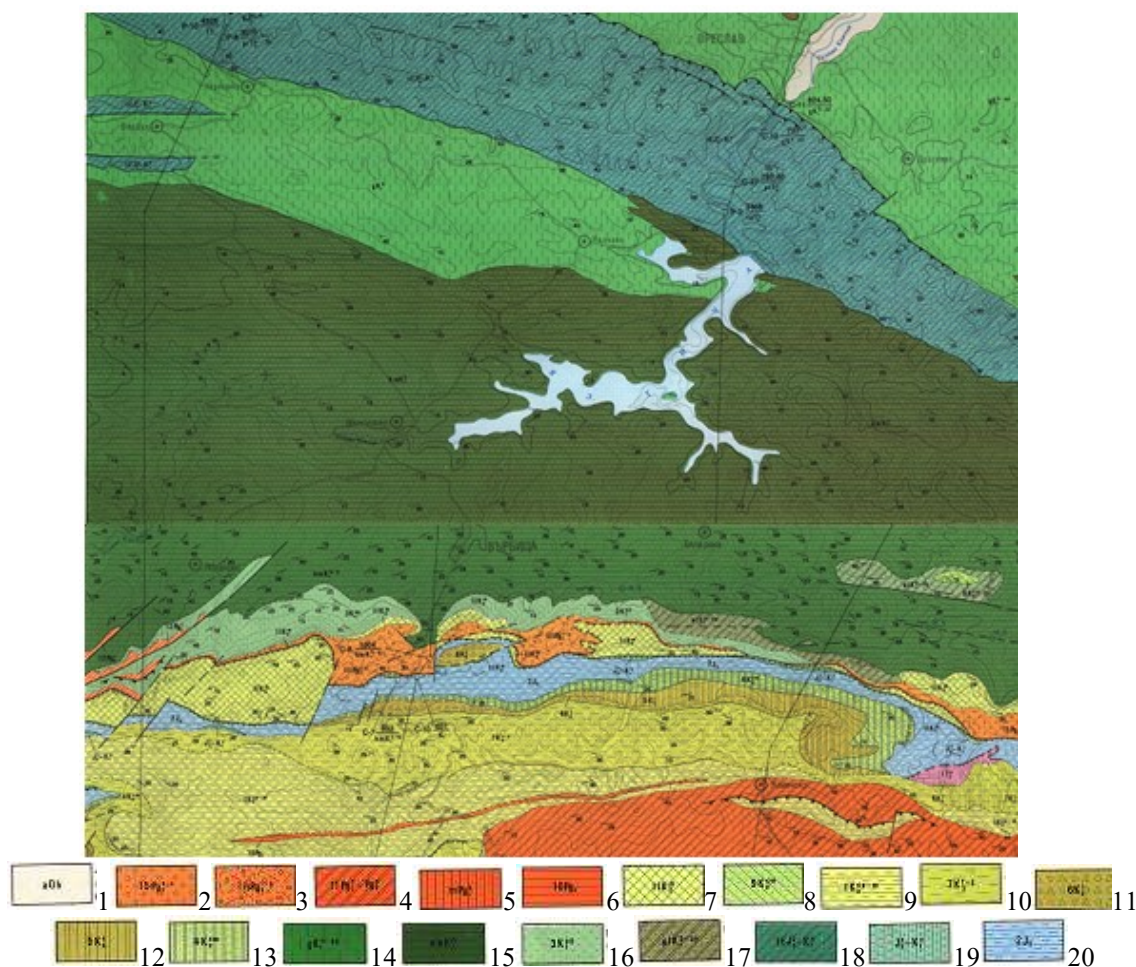

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- в Предбалкана: юрско-кредни и долнокредни седименти и кватернерни образуваия.

Юрските отложеея са представени от Флишка задруга, изградена от алтернация на черни арглити съ сиддеритови конкреции, алевролити и пясъчници.

Юрско-кредните седименти включват Неподелени титон-валанжински алевроитови мергели и пясъчници в Източнобалканската зона и Тичанската свита в Предбалкана, изградена от редуващи се мергели и глинести варовици с тънки прослойки от пясъчници.

Кватернер: 1-Алувиални образуваия; **Палеоген:** 2-Конгломератна задруга; 3-Пясъчникова, мергелна, флишка и конгломератна задруга; 4-Задруга на дебелопластовия флиш; 5-Тепетарленска свита; 6-Мергелна задруга; **Горна креда:** 7-Мездренска и Кайлъшка свита; 8-Пясъчникова задруга; 9-Беленска варовиково-мергелна свита и Варовикова задруга; 10-Флишоподобна задруга; 11-Пясъчно-брекчочконгломератна задруга; 12-Мергелна задруга; 13-Пясъчникова задруга; **Долна Креда:** 14-Горнооряховска свита; 15-Камчийска свита; 16-ясъчникова задруга; 17-Елешнишка свита; **Юра-Креда:** 18-Тичанска свита; 19-Неподелени титон-валанжински седименти; **Юра:** 20-Флишка задруга

Фиг. 2.2-1. Фрагмент от геоложка карта на България. Картни листове Шумен и Сунгурларе /Недялкова Л. и др., 1992, Кънчев Ил. и др., 1995/

Долната креда в Предбалана е представена от Горнооряхвската свита (мергели и глинести мергели с тънки прослойки от пясъчници) и Камчийскаа свита (мергели с пачки от пясъчници).

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Горнокредните отложения в Източнoбалкaската зона включват множество свити и задруги: Пясъчикова, Мергелна, Пясъчно-брекчокогломератна, Варовикова и Флишоподобна задруга, както и Беленска варовково-мергелна свита и варовиците на Кайлъшката и Мездренска свита.

Палеогенките седименти в Източнoбалкaската она са представени от Тепетарленската свита (флиш-алтернация на варовици, мергели, пясъчници и брекчокогломерати), Мергелната, Пясъчниковата, Конгломератната и Флишката задруга, както и тази на дебелопластовия флиш.

Кватернерните образувания включват алувиални глинни, пясъци и чакъли на речните русла и заливните тераси и спорадично делувиално глинесто-песъчливо покритие върху денудераната повърхност на юрските, кредните и палеогенките скали.

По поречието на река Камчия има условия за добив на инертни материали – пясък, баластра. Бреговете на язовир „Тича” предлагат добри условия за почивка, съчетана с чист планински въздух, спортен туризъм, риболов и др.

На територията на община Върбица няма подземни природни богатства с национално значение.

✓ Физикогеоложки процеси и явления

От физико-геоложки процеси и явления съществено развитие в разглеждания район имат изветрителните, ерозионно-аккумуляционните, гравитационните и карстовите процеси и явления.

Изветрителните процеси са засегнали всички скали. Техен продукт са неориентираната напуканост в приповърхностната хипергенна зона и песъчливо-глинения и чакълест пълнеж в тектонските структури.

Ерозионно-аккумуляционните процеси и явления са способствали развитието на площна и линейна ерозия. Техен резултат е съвременния планински и хълмист релеф на разглеждания район с развитата речно-овражната мрежа, дълбоко врязаните речни русла в обсега на северния склон на Стара планина, отчасти и в Предбалкана, пренасянето и акумулирането в тях на разрушен материал до състояние на песъчливо-глинеата маса с разнокъсови скални включения.

Карстовите процеси и явления са развити в юрско-кредните и горнокредните карбонатни седименти. В разкритията им са установени карстови форми - кари, карстови уширени пукнатини, ходове, пещери и пропасти. Всред тях на територията на общината са документирани 10 пещери и пропасти с дължина от 18 m до 359 m. По-големи всред тях са пещерите:

- Големия Борун - с дължина 359 m. Намира се в землището на гр. Върбица;
- Боюк маара с дължина 158 m. Намира се в землището на с. Чернооково;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

-
- Герила с дължина 140 m. Намира се в землището на гр. Върбица;
  - лозарската пещера с дължина 95 m. Намира се в землището на с. Чернооково

Гравитационните процеси и явления включват сипеи, срутища и свлачища.

Срутищата и сипеите се проявяват в ограничени стръмни склонови участъци, изградени от силно напукани скали.

Според „Карта на свлачищата“, изготвената от „Геозащита Варна“ и „Националната програма за превенция и еграничаване на свлачищата на територията на Република България, ерозията и абразията па Дунавското и Черноморското крайбрежие 2015-2020 т.“, на територията на община Върбица са регистрирани две съвременни свлачища, а именно:

- свлачище на 10 km южно от гр. Върбица - по трасе на водопровод, с национален идентификатор SHU 10.12766-01. Проявено е на планински склон със северозапно изложение. Местоположението му се определя от координати $X = 26,6246795654$, $Y = 42,9385798702$.
- свлачище на път I-7 Велики Плеслав - Върбица, с национален идентификатор SHU 10.12766-02.

✓ Сеизмичност

Установено е, че сеизмичната опасност в България в това число и в района на община Върбица, се определя главно от сеизмичните източници, идентифицирани на територията на страната, групирани в географски определените основни сеизмични зони: Шабленска, Провадийска, Горнооряховска, Софийска, Маришка и Струмска (Кресненска) и с източник Вранча (Румъния). Относително по-слабо е влиянието на сеизмичните източници Мраморно море (Турция) и Ксанти (Гърция).

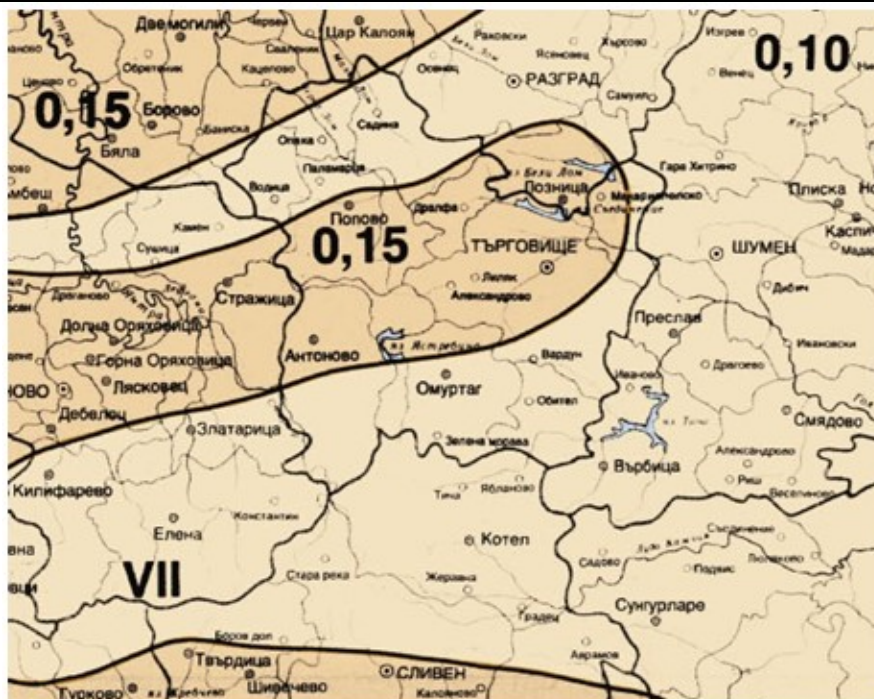
Най-силните земетресения в близост до община Върбица са проявени в Горна Оряховица на 10 януари 1908 г, 14 април 1909 г и 14 юни 1913 г с магнитуд 7,0 , в Разград на 17 март 1942 г с магнитуд 7,0, в Попово на 07 декември 1986 г с магнитуд 5,7 и в Стражица на 27 февруари с магнитуд 5,1.

Съгласно „Наредба № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони“ и картата на сътресяемостта за периоди 1000 г към тази Наредба територията на община Върбица попада в сеизмичен район от VII сеизмична степен. Проектирането на сгради, съоръжения комуникации и други обекти следва да се осъществява със сеизмичен коефициент $K_s = 0,10$ (фиг. 2.2-2).

Съгласно БДС EN 1998-1:2005/NA:2012, Приложение NA.D2 територията на общината попада в сеизмичен район с референтното максимално ускорение 0,11 g за период на повторяемост от 475 години.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Фиг.2.2-2. Фрагмент от „Картата на сеизмично райониране на Република България

✓ Инженерно-геоложки условия

Територията на община Върбица се характеризира с инженерно-геоложки условия, обусловени от геолого-тектонският строеж, наличието на подземни води и различните физико-механични, филтрационни и миграционни свойства на литостратиграфските единици, изграждащи геоложката среда в обсега на предстоящата строителна дейност. По отношение на условията за изпълнение на строителна дейност се диференцират различни литоложки разновидности (строителни почви), които се класифицират като земни и скални почви, както следва:

Строителни почви с кватернерна възраст: алувиални и делувиални образувания. Категория на изкопните работи – земна. По табл. 1 към чл. 7 на „Наредба № РД-02-20-2/ 27.01.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони” и Еврокод 8 (БДС EN-1998-1/NA) тези литоложките разновидности според почвеният профил се отнасят към земна основа тип D (брой на ударите за проникване на стандартен динамичен пенетрометър на дълбочина 30 cm $N_{spt30} < 15$), тип C ($N_{spt30} -15 \div 50$) и тип E - почвени профили, изградени от пластове C или D и с мощност 5 m до 20 m, лежащи върху корава основа с $V_{s30} > 800$ m/s;

Строителни почви с различна възраст (Юрски, Юрско-кредни,, Долна и Горно кредни и палеогенски): варовици, мергели, глинести варовици, пясъчници, аргилити, алевролити, конгломерати, брекчоконгломерати и др. Категория на изкопни работи – скална. По табл. 1 към чл. 7 на „Наредба № РД-02-20-2/ 27.01.2012 г и Еврокод 8 (БДС EN-1998-1/NA) тези литоложките разновидности според почвеният профил се отнасят към земна основа тип А - скала или други скални образувания с $V_{s30} > 800$ m/s.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

✓ Подземни богатства

В Националния баланс на запасите на територията на община Върбица не са регистрирани находища на подземни богатства и не са предоставяне концесии за добив на подземни богатства и инертни материали.

Изводи

Земните недра в обхвата на община Върбица са изградени от разнообразни скали с различна възраст - от юрата до кватернеравключително: варовици, мергели, глинести варовици, пясъчници, аргилити, алевролити, конгломерати, брекчоконгломерати и др., както и от глинесто-песъчливи материали от делувиален произход със спорадично разпространение върху изветралата скална повърхност и от алувиални наслаги в руслата и заливните тераси на р. Голяма Камчия и притоците ѝ.

Всред физико-геоложките процеси и явления се окроява окарствяване на карбонатни седименти, в които са формирани различни карстови форми, в това число и 10 пещери. Гравитационни процеси и явления от свлачищен характер са слабо проявени.

Съгласно „Наредба № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони“ територията на община Върбица попада в сеизмичен район от VII сеизмична със сеизмичен коефициент $K_s = 0,10$.

2.3 Води

Съгласно *Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) Черноморски район* повърхностните и подземните води в района за басейново управление са разделени на водни тела (ВТ), които са отделен и значителен елемент от дадено поречие, и са създадени зони за защита на повърхностните и подземните води.

Опазването, рационалното използване и управлението на водните ресурси е от първостепенна важност за устойчивото развитие, както за региона, така и за цялата страна. Качеството на водите е най- значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда.

Основните елементи на контрола и управлението на повърхностните води се градят на база определяне състоянието им, чрез провеждане на мониторинг и определяне на „натиска“ (замърсяване или изтощаване) върху водите.

Негативен „натиск“ върху водната екосистема оказват точковите и дифузни замърсители:

- Непречистени или частично пречистени отпадъчни води от населените места и промишлени обекти, директно зауствани във водните тела или в попивни и септични ями.
- Неконтролируемо натрупване на отпадъци в нерегламентирани депа или в коритата на дерета и реки и др.
- Неконтролирано управление на торови маси и др. биомаси маси , както и нерегламентирано торене на земеделски площи и др.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

В ДЕО е направен подробен анализ и оценка на съществуващия „натиск” върху водната екосистема, на съществуващите проблеми и недостатъци на ВиК системите и съоръженията, което е база за извършване на прогноза за въздействията върху отделните компоненти и фактори на околната среда във връзка с приетите устройствени решения в ОУП на Община Върбица и предложението на мерки за свеждане до минимум на негативния натиск върху околната среда и предотвратяване на здравен риск за населението в общината.

Мониторингът на повърхностните и подземните води осигурява информация за протичащите във водните тела на процеси, промени и явления, необходима за оптималното управление на водните басейни. Мониторинг на подземни води и повърхностни води на територията на РИОСВ – Шумен, респективно на територията на община Върбица, се извършва съгласно Закона за водите, чл.155, ал.1, т.4, буква „б“. Директорът на съответната басейнова дирекция планира и участва в провеждането на мониторинга на водите, обобщава и анализира данните от проведения мониторинг, в това число за химичното и екологичното състояние на повърхностните води.

Контролът върху състоянието на подземните и повърхностни води се осъществява от Басейнова дирекция „Черноморски район“ – гр. Варна /БДЧР/.

Състоянието на питейните води и водоизточниците на общината се контролират системно от РЗИ – Шумен.

Предмет на мониторинг на водите са и валежите, повърхностните води (реки, езера и язовири) и подземните води.

Негативното въздействие върху качеството на водите е резултат от антропогенното въздействие, което се изразява в изменение на режима на водния им отток, заустване на замърсени отпадъчни води от точкови и дифузионни източници и др.

Допълнително негативно влияние върху екологичното състояние на водите могат да оказват някои коствени фактори като: замърсяването на атмосферата и свързаните с това валежи и седименти във водосборните области, повишаване на температурата, както и влиянието ѝ върху протичащите в тях химични, биохимични и сорбционни процеси и други.

При управлението на водите и анализа на антропогенното въздействие, както и за определяне състоянието им, се ползва приета класификационна система, регламентирана с Наредба Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на качеството на водите, съгласно Рамковата Директива на водите, определяща ограничения, с цел спиране на влошаването на състояниянието им и опазването им от замърсяване.

Състоянието на повърхностните води основно е общ израз за състоянието на повърхностния воден обект, определена от неговото екологично състояние и от неговото химично състояние и водните количества.

Качеството на водите най-често се определя от химичното състояние и е основната характеристика за общото състояние.

Най-основна оценката за състоянието на водния обект се определя по физикохимичните показатели – разтворен кислород, активна реакция, електропроводимост, орто-фосфати, общ

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

фосфор, общ азот, амониев, нитритен и нитратен азот и биологична потребност от кислород, измерена за 5 дни.

Извършваната дейност по мониторинг на водите е в три направления: на повърхностно течащи води, подземни води и отпадъчни води.

Контролен мониторинг на отпадъчни води се извършва от РИОСВ (Шумен), чрез Акредитирани регионални лаборатории (РЛ-Шумен) към ИАОС.

Обекти в обхвата на РИОСВ – Шумен, за задължителен мониторинг .

Собствен мониторинг на отпадъчни води се извършва от оператори, емитери на отпадъчни води, които ползват водоприемник (дере, река) за заустване на отпадъчни води с издадени разрешителни за заустване, съгласно изискванията на Закона за водите.

Констатираното влошено състояние по основните физико-химични елементи за качество е обусловено от следните фактори:

- замърсяване с минерални форми на азот и фосфор от дифузни източници (земяделски практики);
- речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ.

Оценката на химичното състояние по отношение на приоритетните вещества се извършва, съгласно СГС-СКОС за повърхностни води, установени с Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256/ 01.11.2010 г.

При анализа на получените резултати през 2020 г. е взето под внимание и изискването на Директива 2009/90/ЕС, специфицираща минималните критерии за качеството на данните, транспонирана в Наредба № 1/ 2011 г. за мониторинг на водите. Получените през 2020 г. резултати за приоритетни вещества са под границата на определяне на използваните методи за анализ или са значително под средногодишните стойности, определени с Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители

2.3.1. Повърхностни води

Формирането и режимът на речния отток е в тясна зависимост от климатичните условия и факторите на постилащата повърхнина.

Речната мрежа в северната третина на Шуменския регион е слабо развита. Тук всички реки, водещи началото си от северните склонове на Самуиловските височини губят водите си в безоточни долини в Лудогорското плато. Този район попада в Дунавския водосборен басейн. Средната третина се отводнява към Черноморския басейн чрез Провадийска река и притоците ѝ, най-значителни от които са Крива река и р. Мадарска.

Основните реки, които преминават през територията на община Върбица са: р. Камчия, р. Тича, р. Герила, р. Елешница и р. Вардун дере.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

На територията на Община Върбица е разположен яз. „Тича” с площ 19 000 дка с височина на язовирната стена около 54,50 м., а котата на преливния ръб е 186 м. Завиреният обем на язовира е 311,80 мил.м³. Водата на язовира се използва за водоснабдяване на градовете Шумен, Търговище, Велики Преслав, както и за напоителни цели (напоителна система „Виница”). Бреговете на „Тича” предлагат добри условия за почивка, съчетана с чист планински въздух, селски, спортен туризъм, риболов и др.

Освен язовир „Тича” на територията на общината има още около 20 микроязовира, които са разпръснати по цялата територия и заемат площ от 5 до 136 дка. Те имат локално значение – за напояване и рибовъдство.

Друго хидротехническо съоръжение в землището на община Върбица е МВЕЦ „Моста” под стената на язовира. Качеството на водите в язовир „Тича” и неговото състояние се контролира от Басейнова дирекция Черноморски басейн – гр. Варна.

Минерални извори - В курортния комплекс „Върбица”, намиращ се на 5 км от града има два минерални извора, с доказани лечебни свойства при стомашно-чревни и очни заболявания. На територията на общината се намират общо три водоизточника с минерална вода, които обуславят развитието на здравен, балнеоложки и спа-туризъм.

Изворите сега не се експлоатират в съответствие с действащото законодателство. Необходимо е в кратък срок да се инициира регистрацията на находищата на минерална вода в МОСВ, както и предоставянето им за експлоатация на Община Върбица. Това е наложително като първа стъпка от поредица от дейности за изграждане на водоземни съоръжения за водите, с цел лечебните им свойства да бъдат вложени в развитието на балнеоложки, здравен и спа-туризъм – част от насоките за разнообразяване на местния туристически продукт.

Основните реки, които преминават през територията на общината и се вливат в яз. „Тича” **р.Камчия (р. Тича), р.Герила, р.Елешница и р.Вардун дере.**

Речната мрежа е част от поречието Старопланински реки, в които едно от главните водни течения е р. Камчия.

Основни отводнителни артерии за района на Върбица са **р.Камчия (Тича) и р.Герила.** Същите се явяват естествени водосбори на дренаищите се валежни и др.води от високите части на терените. По своя характер те са порови, инфилтрационни води. Долен водоупор на същите се явяват хотревските мергели, подстилащи котловината.

Водните обекти, разположени на територията на Община Върбица, са включени в поречието Камчия, Черноморски басейн.

Формирането и режимът на речния отток е в тясна зависимост с климатичните условия и факторите на подстилащата повърхнина.

Река Камчия (в античността на латински: Panisus, Панисус, старо име Тича) е река в Североизточна България, област Варна – общини Дългопол, Долни чифлик и Аврен, вливаща се в Черно море. Река Камчия е най-голямата на Балканския полуостров река, която се влива

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

в Черно море Река. Камчия се образува от Голяма и Луда Камчия, като за начало е приета Голяма Камчия, която тръгва от Лиса планина, близо до с. Тича, Сливенски район, откъдето е и старото ѝ име “Тича”. Влива се в Черно море. Общата водосборна площ на реката е 5360 км³, дължината 245 км. Отначало реката тече в североизточна посока към гр. Шумен до с. Хан Крум, откъдето прави голям завой на юг и от гр. Смядово тече на изток до вливането си в Черно море. Среден наклон на реката –2,9%. За поречието са характерни два максимума на водните количества -първичен през май и вторичен -през януари. Минимумът е между август и октомври.. Започва течението си североизточно от с. Кокараджа (801,7m в местността Равната локва, лиса планина и тече до с.Тича с името Голяма Камчия. Дължината ѝ е 46 km, а заедно с лявата съставяща я река Голяма Камчия, която е приета за нейно начало – 244,5 km[1] (8-мо място по дължина в България). Камчия се явява най-голямата българска река, вливаща се в Черно море, като отводнява почти цялата Източна Стара планина и малка част от Дунавската равнина. След с. Мингешево се влива в яз. Тича и продължава след това до Черно море. Реката и нейните притоци заемат района между разклоненията на Източна Стара планина. Тя се образува от Голяма и Луда Камчия, като за условно начало е приета Голяма Камчия. L 244,5 km.

Общата водосборна площ на поречието е 5 358 km². (BG2KA900R037, BG2KA900L021, BG2KA900R020, BG2KA900R019 BG2KA578R003 BG2KA130R002), като на северозапад и север граничи с водосборните басейни на реките Русенски Лом и Провадийска река, на запад – с водосборния басейн на река Янтра, а на юг –сводосборните басейни на река Тунджа и реките Айтоска, Хаджийска, Двойница и Фъндъклийска, вливащи се директно в Черно море при курортния комплекс „Камчия“.

Опорната хидрометрична мрежа на поречие Камчия понастоящем се състои от 5 действащи хидрометрични станции (ХМС), от които 3 по главната река и 2 на река Врана.

Реката приема по течението си над 30 първостепенни притока.

Основни притоци – Голяма Камчия, Луда Камчия, Елешница, Дебелец, Сарпдере, Куртдере, Чаирдере, Кумлудере, Айкаръдере.

Хидроложки показатели Река Камчия е с дъждовно-снежно подхранване, като максималният отток е през месеците февруари и март, а минималният – октомври. Средният годишен отток при село Гроздьово е 27,7 m³/s. В миналото при по-големи прииждания реката се е разливала и е заблатявала обширни площи по долината си. Сега цялото корито на Камчия (46 km) е коригирано с водозащитни диги, а заблатените участъци са отводнени. Поради малката денivelация от образуването до устието си, едва 26 m течението ѝ е бавно и мудно (среден наклон от 5,7 sm/km), а най-долното ѝ течение е „удамено“ от морските води.

Река Герила (Върбишка) - L 20,6 km F 94,8 km², десен приток на р. Камчия, извира югоизточно от връх Инджебурун (1000,3 m) в Котленската планина. В горното си течение носи името Гига, протича под голям наклон в тясна долина и корито със стръмни брегове в посока североизток. След излизането от планинската част на водосбора тече в разлятата долина, осяяна с лъки. Минава през *гр. Върбица* и влива водите си в яз. Тича, образува речна

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

система със суходолията Зли дол, Петмез дол, Мравинков дол и др. и р. Плевнишка, която отводнява северния склон на в.Мандрабунар (913,4 m) и се влива отдясно на р. Герила.

Река Драгановска (Вардунско дере) –Извира север-североизточно от в. Саръбаба 614 m, местността Карасолук, югозападно от с. **Вардун**. Ляв приток на р. Камчия. Влива се в яз. Тича. Приема по течението си няколко първоразрядни притока, левите от които текат през дълбоки долове.

Река Топоклидере –десен приток на р. Камчия, започва течението си северозападно от в. Балабана (604.2 m), тече на североизток, при с. **Маломир** завива на северозапад и се влива в яз. Тича

Река Кубарня- къс десен приток на р. Камчия, започващ течението си в землището на с. **Бяла река** и се влива в яз. Тича.

Река Елешница (Дола) –L-29,6 km F - 178,8 km², десен приток на р. Камчия , извира юго-югозападно от връх Мандрабунар (913,4 m) в Върбишка планина. Тече през стръмни брегове. Минава край с.**Бяла река**, приема името Дола и се влива в яз. Тича северно от с.**Тушовица**. Има тесен и продълговат водосбор, Първоразрядните ѝ притоци- доловете Голиат, Дренов, Лоша поляна, Желадов, Равна и др. са стръмни и само някои от тях с постоянно течение.

Река Хисарлък –Започва течението си югоизточно от в. Армучик(564,8 m). В долното си течение образува меандри и се влива в язовир Тича, северно от с. **Тушовица**. Образува разклонена речна мрежа в северния склон на Върбишката планина.

Таблица 2.3.1-1 Списък на ВТ в поречие Камчия /с кодове и наименования/

№	Име на повърхностното водно тяло	Код на повърхностното водно тяло
1	яз. "Тича";	BG2KA900L021
2	р. Герила от извор до преди гр. Върбица;	BG2KA900R1139
3	р. Герила от преди гр. Върбица до вливане в яз. "Тича";	BG2KA900R1039
4	р. Камчия - след с. Тича до яз. "Тича";	BG2KA900R1137
5	р. Камчия - след яз. "Тича" до преди гр. В. Преслав (Омуртагов мост);	BG2KA900R1020
6	Р. Елешница от извор до вливане в яз. "Тича";	BG2KA900R022
7	р. Драгановска от извор до вливане в яз. "Тича";	BG2KA900R035
8	I участък; р. Камчия - от вливане на река Врана до вливане на р.Поройна/Боклукджа дере II участък: Р. Врана от вливане на р,Керизбунар до вливане в р. Камчия;	BG2KA578R1003
9	I участък; р. Калайдждидере - от извор до след пътя Търговище-Преслав, до вливане в р. Кралевска II участък:р.Кралевска от извор до вливане на р.Отекидере III участък: р.Отекидере от извор до вливане в р. Кралевска IV участък:р.Кралевска от вливане;	BG2KA800R033

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

10	р. Папаздере до вливане в яз. "Камчия";	BG2KA400R023
11	р. Златарска от извор до вливане в р. Камчия;	BG2KA700R017
12	р. Камчия - от преди гр. В. Преслав (Омуртагов мост) до вливане на р. Врана.	BG2KA900R1019

2.3.1-2 Регистър на повърхностни води определени като зони за защита на питейните води

№	Код на зоната за защита	Код на повърхностно водно тяло	Име на река/язовир	Дължина на реките, км/Площ на язовира, км ² , Общ обем мил.м ³ .	Тип Актуализация
3	2DSWL021	BG2KA900L021	яз. Тича	18,70/311,8	Прецизирани са границите на повърхностни водни тела

ПУРБЧР – на територията на Община Върбица е яз. Тича

2.3.1-3 Язовири на територията на Община Върбица

№	Име на язовир	Река	Поречие	Речен басейн	Код	Населено място
1	Тича	Тича	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Ловец, Сушина, Тушовица, Бяла река, Маломир, Кюлчен и Менгишево
2	Бяла река	Кубарня	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Бяла река
3	Върбица/ Куцарова чешма	дере	Герила	Река Камчия	BG2KA900R039	Върбица
4	Виница	Чукур дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Сушина
5	Иваново	Иваново дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Иваново
6	Конево 1	река	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Менгишево
7	Конево 2	река	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Менгишево
8	Ловец	река	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Ловец
9	Маломир	Топокли дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Маломир
10	Менгишево	Камчия	Камчия	Река Камчия	BG2KA900R037	Менгишево
11	Методиево 1	дере	Драгановска	Река Камчия	BG2KA900R035	Методиево
12	Методиево 2	дере	Драгановска	Река Камчия	BG2KA900R035	Методиево
13	Нова бяла река 1	Топокли дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Нова бяла река
14	Станянци	Станянска	Камчия	Река Камчия	BG2KA900R1039	Станянци
15	Тушовица	дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Тушовица

Източник: РИОСВ - Шумен

Водните обекти, разположени на територията на Община Върбица, са включени в поречие Камчия, Черноморски басейн. Имотите в Община Върбица- жилищни, с туристически характер, почивни бази, административни структури и стопански обекти, формиращи отпадъчни води, се заустват в собствени попивни септични ями с почвена филтрация. Това определя територията на Община Върбица и особено селищата като дифузни източници на замърсяване. Други дифузни източници са малки животновъдни ферми чрез оформени торища.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Основни констатирани нарушения по отношение на водите са изземването на речна баластра от речната тераса на река Камчия в района на село Менгишево. Други масови нарушения са замърсяването на речните русла и деретата от изхвърляни нерегламентирано основно битови отпадъци. При наличие на високи води и приливни вълни при обилни валежи, изхвърляните отпадъци по бреговете на деретата и водните обекти се отнасят и замърсяват водите.

Заустването на отпадъчните битови води от населените места, неизградеността на канализационната система и съществуването на нерегламентирано натрупване на отпадъци и торови маси, допринасят за влошаване на качествените характеристики на повърхностните и подземните води на територията на общината. Основен замърсител на повърхностните водни обекти са отделни частични зауствания на непречистени битови отпадъчни води в реките.

На територията на Община Върбица е обособен пункт от Националната мрежа за мониторинг на повърхностни води, на река Герила, в близост до автогарата на града. Заповед за контролен и оперативен мониторинг. Към настоящия момент е в действие Заповед №602/09.06.2021 г. на Министъра на околната среда и водите:

За целите на анализа на антропогенното въздействие и натиск и определяне състоянието на водите, съгласно РДВ е приета т.нар. условна класификационна система за качеството на водите. Басейнова дирекция за управление на водите черноморски район следи за качеството на повърхностните и подземни води, които се вливат в Черно море.

Състоянието на повърхностните води основно е общ израз за състоянието на повърхностния воден обект, определена от неговото екологично състояние и от неговото химично състояние и водните количества.

Качеството на водите най-често се определя от химичното състояние и е основната характеристика за общото състояние.

Имисионен пункт река Герила след град Върбица – за 2015,2016,2017г. се наблюдава подобряване състоянието по показател нитритен азот, азот общ, общ фосфор и фосфати. За 2018 г. наблюдаваното състояние на водния обект – подобряване на показателя БПК₅ и влошаване на показателя Р.

Точкови източници на замърсяване – замърсени отпадъчни води, зауствани директно в повърхностни водни обекти /канализационни колектори на населени места и на отделни обекти, животновъдни ферми и др/.

Дифузните източници на замърсяване от непречистени отпадъчни води са основни потенциални замърсители на повърхностните и подземните води:

- наличие на селища без изградена канализационна мрежа и ПСОВ със санитарни помещения и тоалетни на изгребни ями. В община Върбица населените места са без селищни канализационни системи и ПСОВ към тях, което е предпоставка за екологичен и здравен риск за околната среда и населението в общината.
- просмукване на замърсители при взаимодействие с реката, която в голямата си част е в риск;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- липса на защитен екран при част от старите и недействащи закрити селищни депа за отпадъци, за тези които не са рекултивирани;

2.3.1-4 Повърхностни водни тела-оценка на риска

№	Речен басейн	Код на повърхностно водно тяло/ПВТ	Име на пов.водно тяло	Категория на ПВТ/тип/код	Оценка на риска	Фактори на риска
1	река Камчия	BG2KA900L021	Язовир „Тича”	Язовир/големи дълбоки язовири/L11	В риск	N и P на мида Зебра
2	река Камчия	BG2KA900R1039	Р. Герила от гр. Върбица до вливане в яз.Тича	Река/Полупланински реки в екорегиян 12/ R2	В риск	Органични вещества N и P
3	река Камчия	BG2KA900R1139	Р. Герила от извор до преди гр. Върбица .	Река/Планински реки в екорегиян 12/ Re	Не в риск	

За състояние на повърхностните води на територията на Община Върбица е представена обща информация за екологичното и химично им състояние (анализ и характеристика на водните тела: тип, оценка на екологичния статус и др.) на територията на община Върбица. Направена е инвентаризация, анализ и оценка на резултати от редица проучвания за състоянието на повърхностните води в района и антропогенния натиск върху тях, наличието на източници на замърсяване, точковите източници на замърсяване и др.

Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво, като съгласно Закона за водите, министъра на околната среда и водите чрез РИОСВ в границите на териториалния им обхват провежда мониторинг и контрол на отпадъчните води, поддържа база данни за извършения мониторинг и контрол за състоянието на отпадъчните води и поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

Оценка за състоянието на повърхностните и подземни води на територията на РИОСВ – Шумен в т.ч. Община Върбица, основни положителни констатации, проблеми и предприети мерки за намаляване на замърсяването в отпадъчните води и подобряване на състоянието, респективно намаляване на замърсяването в отпадъчните води.

- Състоянието на повърхностните води е сравнително добро.

- През 2015 г, 2016, 2017,2018г.,2019г, 2020 г. в сравнение с предходните години вследствие на завишения контрол върху обектите, формиращи отпадъчни води по поречията на реките, както и на изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексни разрешителни, се наблюдава подобряване емисионното състояние на водите на съответните водоприемници.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Основен проблем в направление “Опазване на водите” си остава степента на изграждане на канализацията на населените места и липса на ПСОВ, особено в малките населени места в селските райони в т.ч. в община *Върбица*

Базирайки се на данните представени в секторния анализ на компонент води, може да се направи извода, че основен замърсител на водите в общината са непречистените битови отпадъчни води. Производствените цехове, животновъдните ферми и др. работят с намален капацитет, което е причина за малкият им дял в замърсяването на водите. Основен потребител на вода в община Върбица, е населението и в по-малка част обществените консуматори, както и малките и средни предприятия.

Източници на замърсяване на повърхностните и подземните водни ресурси са отделни зауствания на отпадъчните води от населените места, производствени цехове, животновъдни ферми и др.

Мониторинг на подземни води и повърхностни води

Обща информация за екологичното и химично състояние на повърхностните води в района на Община Върбица

Мониторинг на повърхностни води

Състоянието /статуса/ на ПВТ се определят по три елемента за качество: биологични, физикохимични и хидроморфологични. В рамките на 6 години, т.е. един цикъл на План за управление на речните басейни /ПУРБ/ се прави оценка на състоянието на всяко повърхностно водно тяло..

Мониторингът на повърхностните води е част от *Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС)* и обхваща програми за контролен и оперативен мониторинг. Целта на мониторинговите програми за контролен мониторинг е да осигурят необходимата информация за оценка на състоянието на водите в рамките на речния басейн или подбасейн. Оперативните програми за мониторинг следва да определят състоянието на водните тела в риск и да оценят промените, които са настъпили в резултат от прилагането на програмата от мерки. Мрежите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води и измерваните показатели в тях се регламентират със Заповед за контролен и оперативен мониторинг всяка година на Министъра на околната среда и водите. Към настоящия момент е в действие Заповед №602/09.06.2021 г. на Министъра на околната среда и водите: на Общият брой на пунктовете на територията на страната ни е 597 разпределени в четирите района на басейново управление, както следва:

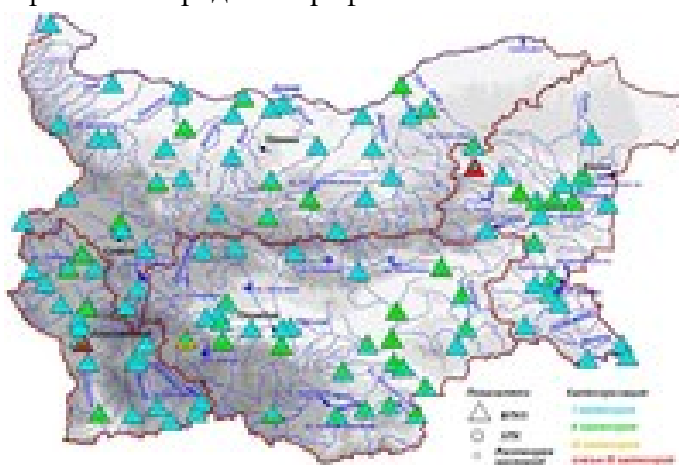
В Басейнова дирекция за управление на водите Черноморски район – са разположени пунктове за контролен мониторинг и за оперативен мониторинг, които са част от пунктовете определени за територията на България. Екологичното и химичното състояние на повърхностните води се определя на базата на получените данни от програмите за мониторинг. Показателите, които се наблюдават по Заповедта са разделени в три основни групи – основни физикохимични, приоритетни вещества и специфични замърсители, като честотата им на мониторинг е от 4 до 12 пъти в годината.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Мониторингът на повърхностните и подземни води на територията на Община Върбица, предвид разпоредбите на чл. 169, ал. 2 от Закона за водите, се осъществява по утвърдени програми за мониторинг на водите, разработени от Басейнова дирекция „Черноморски район“ – Варна (БДЧР- Варна). Данните от анализа на водните проби се обобщават и анализират и са основа за оценката на състоянието на водните тела.

Състоянието на повърхностните води се наблюдава в определените мониторингови пунктове. РИОСВ - Шумен контролира обектите, формиращи отпадъчни води зауствани в повърхностни водни обекти, чрез провеждания мониторинг. Пробовземането и анализа за физикохимичен и химичен мониторинг на отпадъчните води, формирани от обекти в териториални обхват на РИОСВ - Шумен се изпълнява от акредитирана лаборатория, като пробовземането се извършва по определен график.

Фигура № 0-1 Разположение на пунктовете за мониторинг на повърхностните води на територията на България

Основни физикохимични показатели - температура, рН, неразтворени вещества, електропроводимост, биогенни елементи ($\text{NH}_4\text{-N}$, $\text{NO}_3\text{-N}$, PO_4), разтворен кислород, наситеност с кислород, перманганатна окисляемост, БПК, ХПК, желязо/Fe, манган/Mn, сулфати/ SO_4 , хлориди/Cl и др.;

- *Приоритетните вещества* са силно токсични, устойчиви и лесно биоакумулиращи се вещества. Броят им е 45;
- *Специфични замърсители* представляват органични вещества, тежки метали и металоиди, цианиди, феноли и други специфични вещества.

Основните индикатори, които се прилагат за оценка на химичното състояние на повърхностните води на национално и европейско ниво са средногодишните концентрации на следните основни показатели – разтворен кислород (DO), БПК₅ (BOD₅), амониев ($\text{NH}_4\text{-N}$) и нитратен ($\text{NO}_3\text{-N}$) азот, фосфати ($\text{PO}_4\text{-P}$).

Съгласно Заповедта на територията на БДУВЧР - Варна се наблюдават повърхностни водни тела, от които една част са категория езера /язовири/ и категория реки, разположени в поречието на река Камчия в Басейна на р. Камчия . В програмата за хидробиологичен мониторинг са включени пунктове за анализ по два или три елемента за качество.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Биомониторинг - Биологичният мониторинг е екологичен критерий за оценка качеството на водите, който се използва с приоритет в редица развити европейски страни. Водещи при оценката на състоянието на водите са биологичните елементи за качество (БЕК), тъй като те най-силно се повлияват от различните видове антропогенен натиск върху водните екосистеми. РДВ изисква да се използват оценките на състоянието по всички БЕК - когато водните тела се наблюдават чрез контролен мониторинг и най-чувствителния към съответния вид натиск елемент за качество - когато водните тела се наблюдават чрез оперативен мониторинг. При оценката на общото състояние РДВ използва правилото, че общото състояние на екосистемата се определя от елемента, който е в най-лошо състояние. В част от водните тела, на база експертна оценка е дадена по-голяма тежест на най-представителния за съответния тип и категория водно тяло БЕК. Екологичното състояние се оценява в пет класа: много добро, добро, умерено, лошо и много лошо.

През последните няколко години хидробиологичният мониторинг (ХБМ) се наложи като неотменима част от НАСЕМ, тъй като се оказва, че получаваната информация от физикохимичните анализи не е достатъчна за пълна оценка на въздействието на неблагоприятните фактори върху водните екосистеми. Данните от биомониторинга отразяват интегрираното въздействие на замърсителите върху водните течения за по - дълъг период от време (обикновено около 1 година), като по този начин се отчитат обикновено скритите за физикохимичните изследвания залпови замърсявания.

Оценката на речните типове е извършена на базата на еднократни пробовземания през оптималния сезон (лято – есен) по методика утвърдена с Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води. Оценката е представена в 5 класа (много добро, добро, умерено, лошо, много лошо състояние) със съответен цвят, съгласно изискванията на Наредба №1 за мониторинг на водите от 11.4.2011 г.

Оценката е направена на базата на данни, за главните речни поречия в България, като е направена съпоставка с предходната година. Основният извод е, че състоянието на реките се подобрява, с което се изпълнява основната цел на Плана за управление на речни басейни на Черноморски район ПУРБЧР за достигане, запазване и подобряване на доброто състояние на водите в Черноморски район за басейново управление до 2021 г., което ще продължи и след приемане на ПУРБЧР и за следващия програмен период /2022-2027/ като се изпълняват предложените мерки .

На територията на Община Върбица има определени два пункта с наименование „р. Герила след гр. Върбица“ с код BG2KA863MS038 за провеждане на физико-химичен мониторинг и „р. Герила след гр. Върбица“ с код BG2KA49633MS293 за хидробиологичен мониторинг. От извършените изследвания на водите през последните години е установено, че състоянието на водата е добро.

В ЕО на ПУРБ се предлагат мерки за достигане на основната цел. Повишаване броя на населението, включено в канализационна система и ПСОВ, отговарящи на съвременните изисквания.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Необходимо е да се провежда строг контрол и ефективно управление за предотвратяване и бързо отстраняване на аварийни ситуации на изпускане в атмосферата и водите на вредни вещества над определените изисквания, съгласно действащото екологично законодателство в страната, хармонизирано в голяма степен с европейското, като се предотврати здравния риск за населението.

Количествено състояние на повърхностните води - индикатор за количеството на повърхностните води е регистрирания (нарушен) отток и се прави на база на регистрирания отток при хидрометричните станции от опорната хидроложка мрежа към НИМХ.

Обобщение и извод за състоянието на повърхностните води на територията на Община Върбица Водните тела намиращи се на територията на Община Върбица са в добро екологично състояние при оценка на околната среда в териториалния обхват на РИОСВ-Шумен. Забелязва се тенденция към задържане и подобряване на състоянието им.

Замърсяването на повърхностните води е по-широко разпространено в районите на населените места и се характеризира с комплексно замърсяване с биогенни елементи (азот и фосфор). В района на Община Върбица поради липса на промишлени предприятия замърсители не се очаква формиране на отпадъчни води със съдържание на тежки метали, масла и нефтопродукти, токсични вещества и др.,

Като общ извод за поречиета за 2019 година може да се изведе, че не се констатира превишение на концентрацията на специфични замърсители, от групата на веществата в Приложение 7 от Наредба Н-4 за характеризирани на повърхностните води

Основни източници на замърсяване на водите

Основните източници на замърсяване на водите са земеделието, промишлеността, транспорта и населените места, като голяма част от тези замърсявания постоянно се изпускат в повърхностните и подземни води. Замърсителите, предимно от органичен произход, се разграждат под въздействието на естествени самопречистващи процеси до определена степен, но някои вещества изобщо не могат да бъдат разградени от естествените процеси, което налага тяхното отстраняване или намаляване до допустими за околната среда граници. Източниците на замърсяване се делят на:

- *Точкови източници на замърсяване* - това са заустването на градските канализации на населени места., заустващи без необходимо пречистване; зауствания от градски пречиствателни станции за отпадъчни води; зауствания на промишлени отпадъчни води от индустриални обекти. В Община Върбица населено място над 2000 еж е гр. Върбица В Общината няма изградени в населените места канализационни системи и липсват ПСОВ.

Директно заустваните непречистени отпадъчни води в приемниците са замърсители на водите и създават условия за екологичен и здравен риск в района. Населението, което не е снабдено с канализация използва за битовите отпадъчни води септични и изгребни ями, които са предпоставка за замърсяване на почви и подземни води в района и възникване на здравен риск..

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- *Дифузни източници на замърсяване* - населени места без ПСОВ и без канализация, промишлени зони без канализация, нерегламентирано натрупване на отпадъци и торови маси. При дифузно внесение веществата от значение са биогенните вещества, пестицидите (препарати за растителна защита) и тежките метали. Проблемите, произлизащи от дифузното натоварване на повърхностните води с азот се влияе основно от притока от подземните води (разтворените вещества), а с фосфор се предизвиква основно от ерозията (внесените количества твърди частици).
- *Хидроморфологични изменения* - водочерпенето от повърхностните води, регулиране на оттока. Това са проблеми възникнали вследствие изграждане на хидроенергийни съоръжения, изграждане на язовири, диги за защита от наводнения, бентове и преливници. Въздействия, свързани с хидроморфологични промени значително се отразяват върху водните организми. Особено силно е въздействието на напречни строителни съоръжения, тъй като се прекъсва проходимостта за онези водни организми, които не са в състояние да преодолеят тези прегради.
- *Морфологични изменения* - прекъсването на естествената дължина на реките, физически изменения на коритото, развитие на инфраструктурата (пътища, мостове), инженерни дейности, земекопни работи са важни и съществени въздействия, които влияят върху натоварването с вредни и биогенни вещества. Често те отнемат на водните организми жизнената им среда и достъпа до хранителни вещества, а с това и възможността им за оцеляване.
- Сегашното състояние на хидроекосистемата в участъка, потенциално е засегната от реализацията на обекти, които отразяват преди всичко ефекта от дълготрайното нарушаване на речния континиум чрез непреодолими прегради и обезводняване на значителни участъци от коритото на реката, предизвикани от засторяването на МВЕЦ без рибни проходи и др. Необходимо е при експлоатация на тези съоръжения да се спазват всички условия и препоръки дадени от КО, за да се изпълнят изисквания на действащото законодателство.

Експертите от направление „Опазване на водите” към РИОСВ – Шумен осъществяват контрол върху обектите, които формират отпадъчни води и заустват в повърхностни водни обекти с цел опазване и подобряване състоянието на водните ресурси в териториалния обхват на инспекцията. Въведена е Информационна система за разрешителни и мониторинг при управление на водите ИСРМУВ, на основание чл.171, ал.1 от Закона за водите, раздел IV от Наредба №1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите (ДВ. бр. 34/29.04.2011 г.) и във връзка със Заповедите на Министъра на околната среда и водите.

Екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела на територията на община Върбица В община Върбица има учредени санитарно-охранителни зони, а други са в процедура на учредяване .

Във водните тела има определени **зони за защита на водите**

Подземни водни тела с кодове BG02DGW00000Pg028, BG02DGW00000K2033, BG02DGW000K1hb038, BG02DGW000K1hb039 и BG02DGW000J3K1040 са определени като зони за защита на питейните води, съгласно чл. 119а, 2.ал.1, т.1 от ЗВ;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

По чл. 119а, ал. 1, т.5 от Закона за водите (ЗВ), като територията на Общината попада в зони за защита на водите, включени в Раздел 3, т. 5.1 от ПУРБ на ЧР. Това са всъщност водите попадащи в защитени зони по Натура 2000: 33BG0000117 „Котленска планина“; 33BG0000421 „Преславска планина“, 33 BG0000393 „Еко коридор Камчия - Емине“. 33 BG „Голяма Камчия“

чл.119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ- Чувствителна зона и Нитратно уязвима зона.

✓ **Риск от наводнения**

За разлика от другите природни бедствия, наводненията се поддават в значителна степен на прогнозиране както по отношение на възникването и разпространението им, така и по отношение на възможните последици. Независимо, че те са естествени явления, появата им в голяма степен се повлиява от човешката дейност и намесата на човека в природните процеси, в т.ч. и разрастващата се урбанизация. Нанесените щети от наводнения през последните години са показател, че обществото не е достатъчно подготвено да се противопостави на този нарастващ риск. С цел постигне намаляване на бъдещия риск е въведена Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения (Директива за наводненията), транспонирана в Закона за водите през м.август 2010 г. Тя определя комплексния подход на управление на риска от наводнения. Целта на Планове за управление на риска от наводнения (ПУРН) е да се създадат условия за намаляване неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност на наводненията в районите на басейново управление, и по-конкретно – в определените райони със значителен потенциален риск от наводнения.

Оценка на всички РЗПРН в Черноморския район, към който спада и р. Герила, приток на р. Камчия е направена по 12-те основни подкатегории риск, в т.ч. човешко здраве, общество, недвижимо имущество, инфраструктура, стопанска дейност от първичен сектор, стопанска дейност от вторичен и третичен сектор, състояние на водните тела, защитени територии, замърсяване с опасни вещества, други неблагоприятни последици върху околната среда, културни ценности и експертна оценка. За всеки РЗПРН по всяка подкатегория има информация дали оценката показва значим риск или липса на риск.

1. План за управление на риска от наводнение (ПУРН) 2016 - 2021г. в Черноморски район.

ПУРН 2016 - 2021 г. е публикуван на интернет страницата на БДЧР в частта „План за управление на риска от наводнения“.

РЗПРН са утвърдени и със Заповед № РДД 744/01.10.2013 г. на Министъра на ОСВ. Утвърдените РЗПРН съдържат само районите със степен на риск „висок“ и „среден“. За определените РЗПРН са изготвени карти на заплахата и риска от наводнения, които са публикувани на интернет страницата на БДЧР: . Обхватът на наводненията е определен при максимални годишни водни количества при обезпеченост: 5%, 1% и 0,1% или

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

повтаряемост веднъж на 20 г., 100 г. и 1000 г., при спазване на изискванията заложиени в Методиката за оценка на заплахата и риска от наводнения.

ПУРН съдържа Програма от мерки за намаляване на риска от наводнения и неблагоприятните последици по отношение на човешкото здраве, стопанска дейност, околната среда и културното наследство, с място на прилагане в РЗПРН, извън РЗПРН и за целия Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ). Приложими за община Върбица са всички мерки в и извън РЗПРН, в т.ч. и за ЧРБУ.

Съгласно Становище по Екологична оценка № 1-1/2016г. на проекта на ПУРН: Предвижданията на Общите устройствени планове на общините да бъдат съобразени с анализирания и моделиран обхват при сценарий на вероятност на 20-годишната вълна. Предварителния проект на ОУПО Върбица е съобразен.

През последните 2019 г. и 2020 г. в РИОСВ – Шумен по компонент „Води“ не са регистрирани аварийни ситуации, довели до замърсяване на повърхностни водни обекти на територията на община Върбица.

Райони със значителен потенциален риск от наводнения по чл.143 г от ЗВ. Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021 г.) дефинира райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). Районите са класифицирани в три степени на риск, нисък, среден и висок, по отношение на човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда и културно-историческото наследство-. Утвърдените РЗПРН съдържат само районите със степен на риск „висок” и „среден”.

Потенциален риск от наводнения- Район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), съгласно ПРН в поречието на р. Камчия РЗПРН са определени 13 района, но в Община Върбица е определен само РЗПРН е гр. Върбица.

През 2015 година са изготвени за Басейнова дирекция Черноморски регион карти за риска от наводнения на река Герила, в които става ясно, че:

- С голям риск от наводнения и период на повтаряемост от 20 години е вероятно засягането на 45 жители на град Върбица в 13,15 дка жилищни райони, 2,80 дка смесени жилищни райони, 15,83 дка транспортна инфраструктура, 3,59 дка производствени и складови дейности и 167,84 зелени територии;
- Със среден риск от наводнения и период на повтаряемост от 100 години е вероятно засягането на 61 жители на град Върбица в 17,27 дка жилищни райони, 4,25 дка смесени жилищни райони, 20,20 дка транспортна инфраструктура, 4,58 дка производствени и складови дейности и 200,94 зелени територии;
- С малък риск от наводнения и период на повтаряемост от 1000 години е вероятно засягането на 87 жители на град Върбица в 24,56 дка жилищни райони, 6,54 дка смесени жилищни райони, 25,59 дка транспортна инфраструктура, 6,59 дка производствени и складови дейности и 241,01 зелени територии;

Таблица 2.3.1-2 Потенциално засегнати населени места по РЗПРН в Община Върбица

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН)	Населено място	Население, Брой души* (към 31.12.2015 г.)	Община	Област
РЗПРН в поречието на р Камчия: 13 района				
BG2_APSFR_KA_13 Камчия – Върбица	- гр. Върбица	4 291	Върбица	Шумен

В процедура е План за управление на риск от наводнения / ПУРН 2022-2027г дефинира райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) в БЧР. Предвидените мерки ще се вземат предвид в ОУП на Община Върбица окончателен проект.

Фиг.№ 2.3.1-1 Карти на риск на наводнения на територията на Община Върбица – период на новоднения /вероятност 20 години – Елементи на риска.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

РЗПРН с код: BG2 APSFR КА 13: р. Герила - гр. Върбица от ПУРН 2016-2021 г. е актуализиран през 2021 г.

Този РЗПРН е определен на база извършената предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН) през 2012 г. и обхваща поречието на р.Герила, приток на р. Камчия в рамките на землищните граници на гр. Върбица и е с дължина около 5,6 km. Река Герила в този участък попада в повърхностно водно тяло с име: Герила с код BG2КА900R1039 и описание: р. Герила от преди гр. Върбица до вливане в яз. "Тича"

Район BG2_APSFR_КА_13: р. Герила - гр. Върбица е включен като РЗПРН в предходния цикъл на прилагане на ДН. За районът е извършено картиране на опасността и риска за речен тип наводнения с обезпеченост 5%, 1% и 0.1%.

С извършената актуализация на ПОРН през 2021 г., анализът извършен в рамките на ПОРН 2020г., потвърждава необходимостта от този РЗПРН. Това е направено на базата на обхвата на 100 годишната вълна, изчислена в резултат от проект "Карти на районите под заплаха и на районите с риск от наводнения" от предходния цикъл на прилагане на ДН, значими минали наводнения и експертна оценка

Актуализираният РЗПРН код BG2_APSFR_КА_13: р. Герила - гр. Върбица, обхваща Районът на долината на р. Герила и два от притоците ѝ в рамките на гр Върбица, като са променени границите на зоната в сравнение със създадената през 2012. Тя е едновременно и разширена и съкратена. (фиг.2.3.1-4. Карта на променения РЗПРН - BG2_APSFR_КА_13: р. Герила - гр. Върбица).

По отношение на териториалния обхват, районът е удължен нагоре по течението на р. Герила поради наличие на елементи на риск, и съкратен в долната си част след гр. Върбица – поради липса на такива. От района е изключена и по голямата част от десен приток на р. Герила, който се влива в рамките на града, а на останалата е променен типа на изследваното наводнение от речен на дъждовно-внезапен (пороен). Типът е променен и за ляв приток на р. Герила, вливащ се под гр. Върбица – от речен на дъждовно-внезапен (пороен). / Фиг№ 2.3.1-2 Карта на РЗПРН - BG1 APSFR КА 13, р. Герила – гр. Върбица /*Източник: ПОРН БДЧР 2022-2027г.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Фиг.2.3.1-2. Карта на РЗПРН - BG1_APSFR_KA_13. р. Герила – гр. Върбица

Минали и потенциални бъдещи наводнения на територията на Община Върбица, съгласно ПОРН от 2012 г. и актуализацията ѝ през 2021 г.

Има информация за регистрирано наводнение в общината – през март 2001 год. Наводнено е само едно населено място – гр. Върбица (12766). Причината са проливни дъждове и вдигане нивото на р. Герена. Повредени са две къщи на стойност 800 лв., търговски площи – 3 000 лв., улични настилки и устои на мост – 5 000, унищожени разсади – 1 500.

Регистрираното наводнение на 17.06.2014 г. наводнение е значимо по като събитие и по местоположение.. Източник на наводнението е дъждовно наводнение и речно наводнение. Механизмът на наводнението е естествено преливане на реката. По характеристика е постепенно наводнение. В следствие на паднали обилни валежи от дъжд са засегнати всички улици и имоти в близост до река Герила в гр.Върбица.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Класифицирането на риска е направено на база моделиране на потенциално бъдещо наводнение. Съгласно извършения анализ, разглежданият РЗПРН преминава прага за негативно влияние на климатичните промени по показател максимален 24-часов валеж (MED-CORDEX, RCP8.5 за период 2071-2100 г.).

Рискът от наводнение в РЗПРН е определен като висок на база критерия за засегната стопанска дейност-инфраструктура, като е определено като значимо събитие и е значимо по местоположение. Разрушени или повредени са 13 броя транспортни съоръжения. Значителен риск е определен по критерия за засегнати жилищни райони, индустрия, зелени площи и защитени зони по НАТУРА 2000 по ЗБР, както и по експертна оценка.

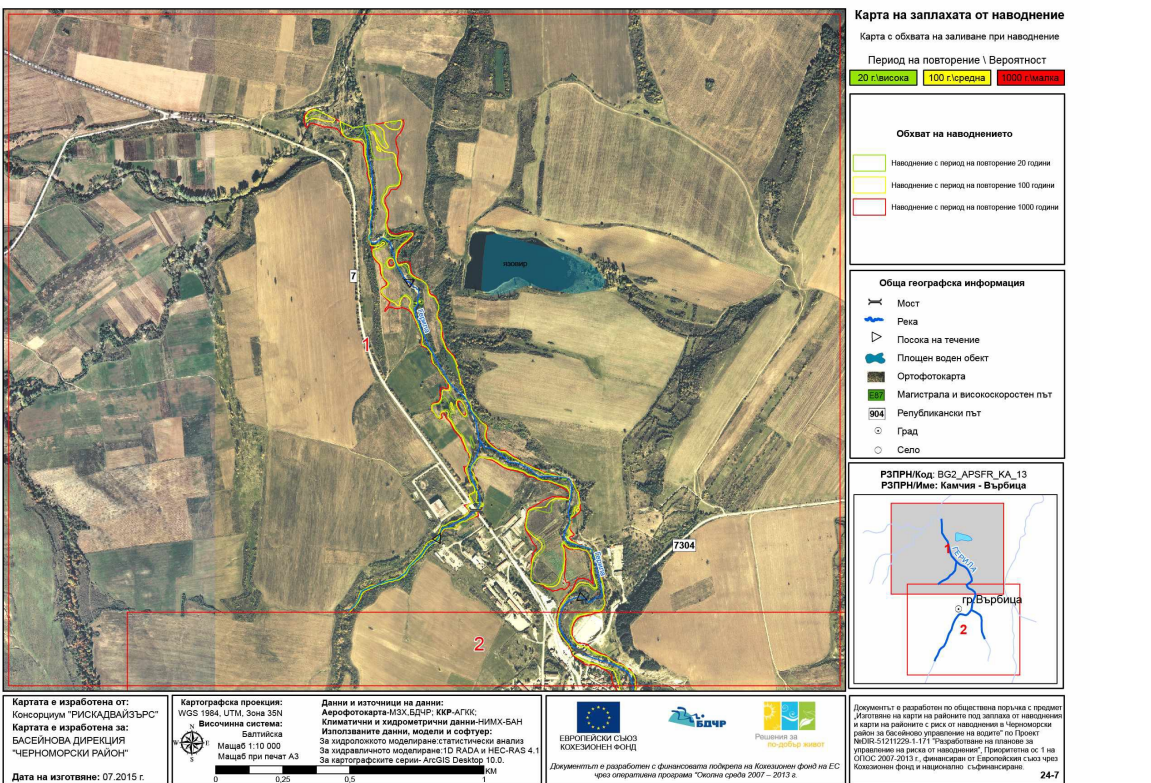
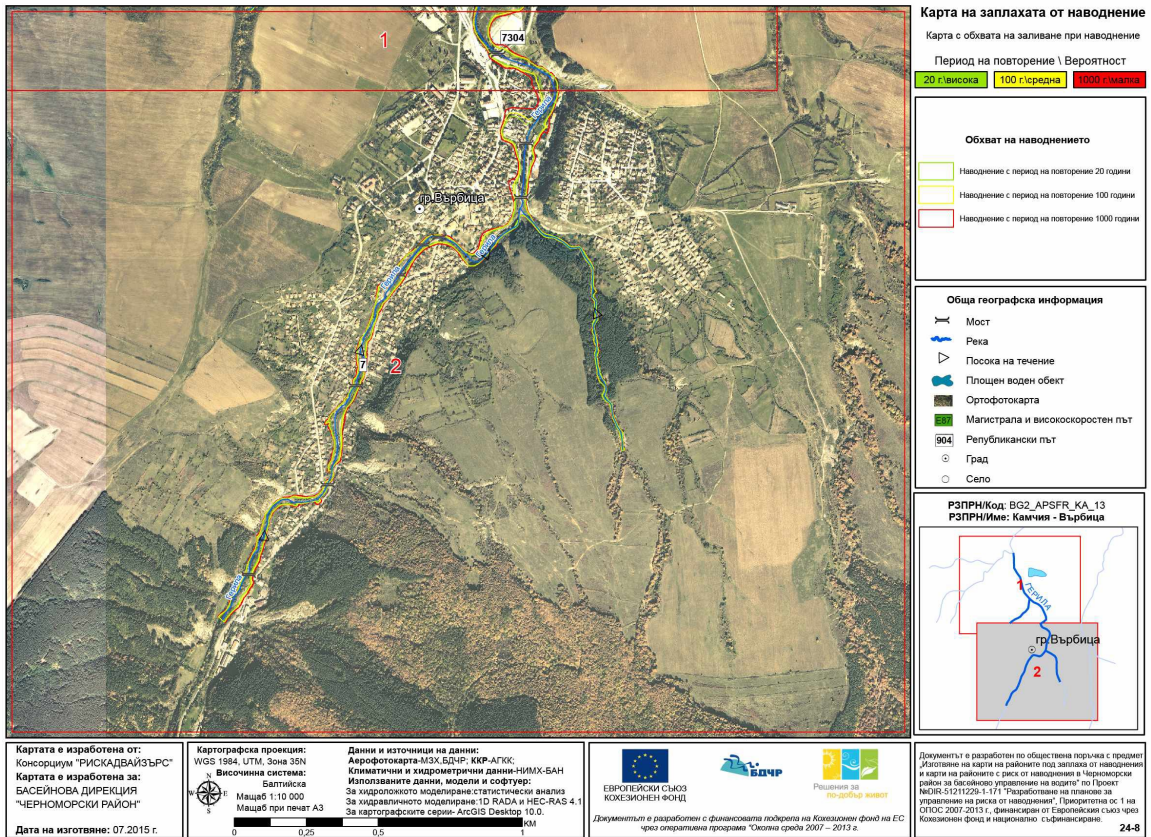
Нисък риск е определен по засегнати жители, като броя им е изчислен на 61 души.

Оценка на заплахата и риска от наводнения към ПУРН 2016-2021 г. на ЧРБУ

От изготвените карти на заплахата от наводнения (Фиг.2.3.1-3 *Карти на заплахата при наводнение при трите сценария, както и Фиг.2.3.1-4. Карти на риска от наводнение при вероятност 1%.*) е видно, че и при трите вероятностни сценария под заплахата са площите разположена в близост до реката. От картите на риска от наводнение се вижда, че при обезпеченост 1% или 100 години се залива северната част на града жилищна и индустриална зони. Заливат се обекти от националната екологична мрежа – защитени зони по ЗБР и Защитени територии по ЗЗТ. При висока вероятност на повторение 20 години, дълбочината на водния слой е от под 0, 50 m. до 1,0 m, а при ниска вероятност на повторение 1000 години достига до 1,0-2,0 m. При средна вероятност на повторение 100 години, дълбочината варира от 0,50 m до 1.0 m, а в някои участъци до 1,50 m.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

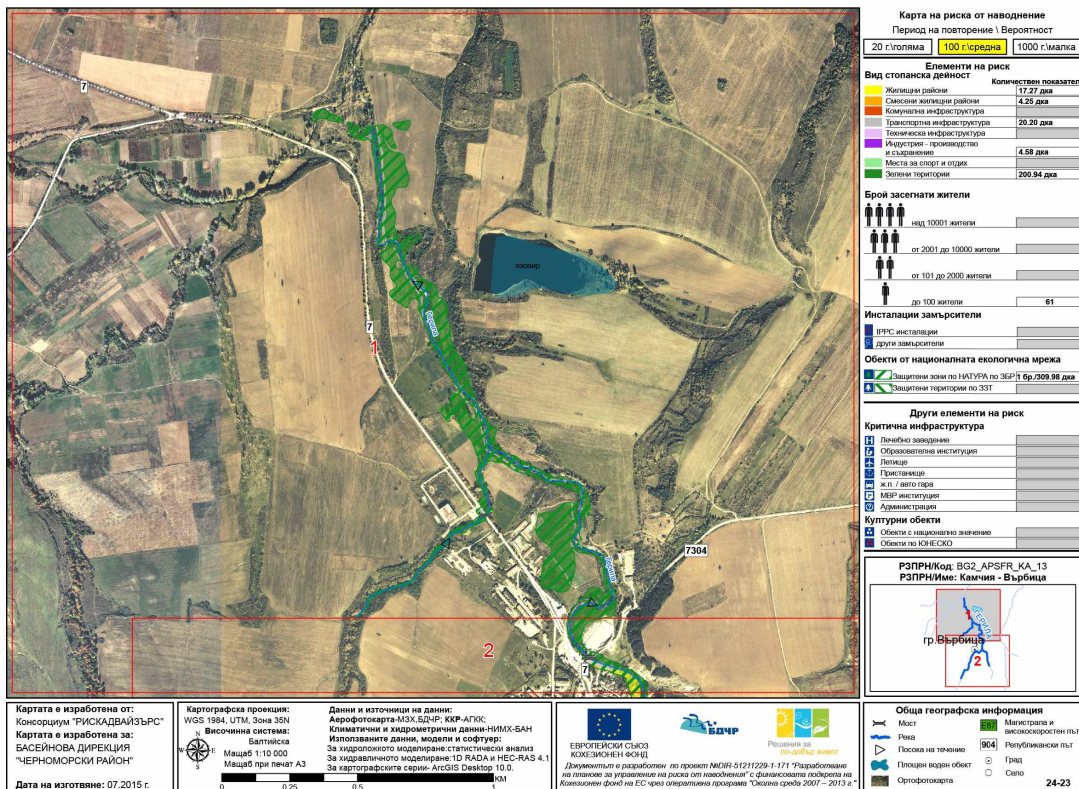
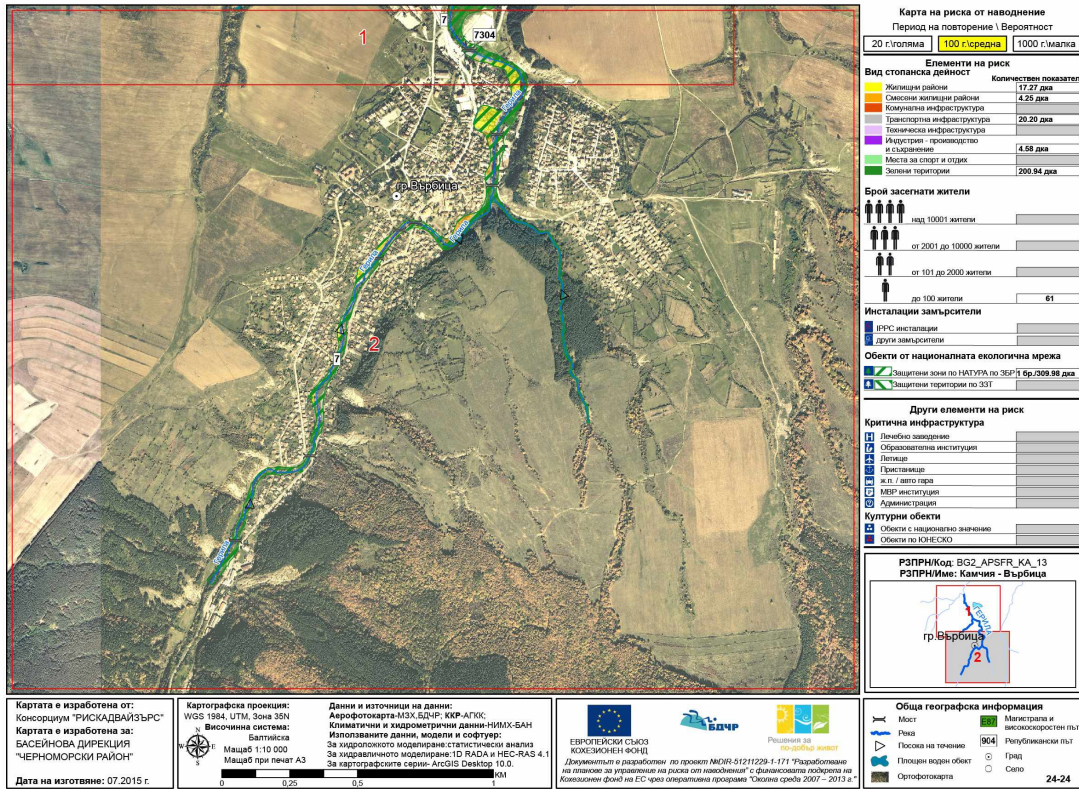

*Източник: ПОРН БДЧР 2016-2021

Фиг..2.3.1-3 Карти на заплахата при наводнение при трите сценария

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

*Източник: ПОРН БДЧР 2016-2021г.

Фиг. 2.3.1-4 Карти на риска от наводнение при вероятност 1%.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Ограничители, които откритите водни течения (водни тела) поставят пред устройственото развитие на общината и са взети предвид при устройствените решения в ОУП на Община Върбица- Предварителен проект.

Освен почистването на реките от наноси е необходимо и почистването на речните корита от единични дървета. Разбира се редом с това трябва да се осъществява укрепване на бреговете, особено в критични за инфраструктурата места.

ПУРН 2016 - 2021 г. е публикуван на интернет страницата на БДЧР в секция „Управление на водите“, подсекция „План за управление на речните басейни“, в част „ПУРН 2016-2021 г.в Черноморски район“. Публикуван е и ПУРН 2022- 2027 г.проект

Потенциалните заливни зони са ограничител за прилагане на влезли в сила ПУП и урбанизиране на нови територии. С подходящи корекционни мероприятия те могат да бъдат неразделна и хармонична част от зелената система и системата Отдых и туризъм.

Коригирането на речните корита е препоръчително в обхвата на населените места, тъй като предпазват от заливане на урбанизирани територии. В същото време корекциите трябва да създадат и подходящи условия за заустване на дъждовни води при изграждане на канализацията.

Рационалното използване на повърхностните водни тела за напояване ще стимулира стопанската дейност в общината .

Не е установена необходимост и целесъобразност от изграждане на нови общински язовири. Ангажираността на общината за изграждане и развитие на системата Открити водни течения е заложена в Общинския план за развитие на община Върбица 2014-2020 г. и Планът за интегрирано развитие на община Върбица за периода 2021-2027 г.- проект .

2.3.2. Подземни води

• Хидрогеоложки условия

Хидрогеоложките условия в обхвата на община Върбица, според информацията в „План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление на водите “2016-2021 г“ и писмо изх. № 08-00-384/08;09.2021 г на Басейнова дирекция „Черноморски район“, се обуславят от карстови, пукнатинни и порови подземни води, съставляващи ограничени части от подземни водни тела „Карстови води в малм-валанж“ с код BG2G000J3K1040, „Карстови води в горна креда плюс юра-триас Котелски карстов басейн“ с код BG2G00000K2033, „Пукнатинни води във валанж-хотрив Предбалкан-Риш“ с код BG2G000K1hb039, „Пукнатинни води във валанж-хотрив-апт Предбалкан-Конево“ с код BG2G000K1hb038 и „Порови води палеоген, палеоцен, еоцен - Руен-Бяла“ с код BG2G00000Pг028.

Карстовите води са привързани към малм-валанжския карбонатен комплекс и горнокредните карбонатни отложения по северния склон на Източнобалканската зона и

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

горонюрско-долнокредните карбонатни седименти в Преславската планина на Предбалкана. Подземните води са напорни. Водоносният колектор е представен от окарстени и напукани варовици, мергели и глинести варовици. Подхранват се от инфилтрация на валежи директно през разкритията на карбонатните седименти. Дренират се от речно-овражната система и чрез водовземни съоръжения.

Пукнатинните води са с плитка циркулация и локално разпространение в хипергенната, напукана и изветряла зона на долнокредните комплекси, изградени от мергели, глинести варовици и пясъчници. Подхранването им е основно от инфилтрация на валежи. Дренират се в хидрографската мрежа. Водоносните колектори са безнапорни, с ниска до средна водообилност.

Поровите подземни води се съдържат в палеогетски варовици, варовити пясъчници и олевролити, варовити глини. Подхранването им се осъществява от инфилтрация на атмосферни валежи и от реките и дерета. Дренирането чрез извори и изградени водовземни съоръжения (шахтови кладенци, дренажи). Водоносните колектори са безнапорни.

Наличната информация за подземните водни тела и хидрогеоложките им параметри, взаимствани от „План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021 г“, от „Оценка на актуалното състояние на водите в Черноморски район за басейново управление за 2019 г“ и от „Регистър на ресурсите и баланс на подземните водни тела 20021 г“, е отразена в табл. 2.2.2-1.

От таблицата произтича, че химичното състояние на описаните подземни водни тела е оценено като добро. През 2020 г в подземно водно тяло BG2G000K1hb038 е установено наднормино съдържание в четири пункта.

Разрешеното водно количество от описаните подземни водни тела е по-малко от разполагаемите им ресурси, поради което количественото им състояние е оценено като добро.

В курорта „Върбица“, юг-югозападно от гр. Върбица, се намира находище на минерална вода „Върбица“, което е разкрито с две водовземни съоръжения-КЕИ „Минералната вода“ и КЕИ „Солената вода“. Със Заповед № РД-293/18.05.2018 г на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационни ресурси на находището в размер на 0,039 l/s и температура 11,-/14 °С. Водата е с минерализация 1680 mg/l, без вкус, с мирис на сероводород, стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1989 г, пжсл. изм., бр. 70 от 2004 г).

Със Заповед на МОСВ № РД-485/05.05.2021 г са учредени пояси I, II и III на санитарно охранителната зона на находището на минерална вода „Върбица“. Освен това на територията на общината попадат части от пояс II и III на СОЗ на „Р-179х – с. Осеново“, „Р-54х“ и Р-6х“, учредени със заповеди на МОСВ № РД-206/08.03.202 г, № РД-209/09.03.2012 г и № РД-209/08.03.2012 г.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

✓ Водоземни съоръжения от подземни води. Санитарно-охранителни зони

За питейно-битова водоснабдяване на гр. Върбица и селищата в общината, както и за други цели се ползват водоземни съоръжения от подземни води. Наличната информация за водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, както и за учредените санитарно-охранителни зони, е отразена в табл. 2.3.2.2, а за други цели - в табл. 2.3.2.3 по данни от „План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021 г“, от писмо изх. № 08-00-384/08;09.2021 г на Басейнова дирекция „Черноморски район“ и от писмо изх. № 1693/31,08.20021 г на „Водоснабдяване и канализация-Шумен“ ООД .

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Таблица 2.3.2-1. Информация за подземните водни тела и актуалното им количествено и химично състояние, части от които попадат на територията на община Върбица

Наименование подземното водно тяло /ПВТ/ Код на ПВТ	Основни характеристики на водното тяло				Разполагаеми ресурси l/s	Разрешени водни количества l/s	Експлоатационен индекс	Химично състояние
	Тип на ПВТ	Средна дебелина m	Средна проводимост m ² /d	Среден коеф. на филтрация m/d				
Порови води палеоген, палеоцен, еоцен - Руен-Бяла“/BG2G00000Pg028	безнапорен	50	-.	-	393,28	19,33	4,92	добро
Карстови води в горна креда, плюс юра-триас Котелски карстов басейн/ BG2G00000K2033	напорен	50-250	600-850	-	789,40	98,33	12,45	добро
Пукнатинни води във валанж-хотрив-апт Предбалкан-Конево / BG2G000K1hb038	безнапорен	-	-	-	194,60	24,28	23,88	добро
Пукнатинни води във валанж-хотрив Предбалкан-Риш“/ BG2G000K1hb039	безнапорен	-	-	-	110,80	4,94	4,46	добро
Карстови води в малм-валанж/BG2G000J3K1040	напорен	810	100-2000	-	2419,16	357,62,	14,78	добро

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Таблица 2.3.2-2. Информация за водовземните системи и съоръжения от подземни води за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/ на селищата в община Върбица

№ по ред	Обект на водоснабдяване	Водовземни съоръжения	Код на подземното водно тяло	Номер и дата на разрешителното за водовземане	Средно-годишен дебит, l/s	Учредена СОЗ със Заповед №/дата
От подземни води на територията на Басейнова дирекция Черноморски район						
1	Гр. Върбица С. Маломир С. Нова бяла река	Каптаж „Бялата вода 1 и 2“, „Кривия трап“ и „Сеймен конак“	BG2G00000K2033	21510250/16.09.2011	5,74	87/02.12.2011
		КИ „Студен кладеец“	BG2G000K1hb039	21510252/09.09.2011	0,60	78/28.11.2011
2	Ловец	Каптаж „Ереклик 1“	BG2G000K1hb039	21510252/09.09.2011 Изменение № 30/08.04.2020	0,60	56/10.11.2011
		Каптаж „Ереклик 2“				няма
		Дренаж 1 и 2 БПС-Ловец		21510253/09.09.2011	0,80	няма
3	Менгишево и Кьолмен	КИ 1, 2, 3	BG2G000K1hb038			58/10.11.2011
		ШК БПС Менгишево		21510239/16.09.2011	0,50	57/10.11.2011
		Дренаж „Менгишево“		21510249/16.09.2011	0,70	няма
4	Станянци	КИ „Скалата“ (Олоклу бунар 1)	BG2G00000K2033	21510292/21.04.2012 Изменение №1638/15.09.2015	1,01	48/16.05.2012
		Дренаж „Станянци“	BG2G000K1hb039	21510299/26.04.2012	0,30	47/16.05.2012
5	Иваново	Каптаж „Щесца- Иваново“	BG2G000K1hb038	21510280/21.01.2012 Изменение №1642/18.09.2015	3,42	25/16.02.2012

Таблица 2.3.2-3. Информация за съоръжения от подземни води за други цели в община Върбица

№ По ред	Водовземни съоръжения	Титуляр на разрешителното за водовземане	Номер и дата на разрешителното за водовземане	Код на подземното водно тяло	Средно-годишен дебит, l/s	Цели на водовземането
1	КИ „ДГС-Преслав-Муфтони“-Сушина	СИДП ДП Шумен-Велеке Преслав	21590094/08.02.2012	BG2G000K1hb038	0,010	други

В община Върбица се ползват и редица други водовземни съоръжения от подземни води, освен описаните в табл.2.3.2.2 и табл. 2.3.2.3, които нямат разрешителни за водовземане и учредени санитарно-охранителни зони по изискванията в Наредба № 3/16.10.2000 г.

В „Регистър на водовземните съоръжения за стопански цели“ на Басейнова дирекция „Черноморски район“, както и в писмо № 603 от 29.03.2013 г и № 1693/31,08.20021 г на

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

„Водоснабдяване и канализация-Шумен“ ООД, са посочени следните водоземни системи и съоръжения, за които не са осъществени процедури за получаване на разрешителни за водовземане и учредяване на санитарно-охранителни зони:

- Водоснабдителна система Върбица - гр. Върбица, с. Нова Бяла река, с. Маломир: каптаж „Дядо Минков кладенец“;
- Водоснабдителна система Божурово - с. Божурово: каптаж „Божурово“;
- Водоснабдителна система Чернооково - с. Чернооково: дренаж и каптажи „Буджак чеир“ и „Бунарджика“;
- Водоснабдителна система Крайгорци - с. Крайгорци: каптаж „Солук Бунар“;
- Водоснабдителна система Бяла река - с. Бяла река: каптаж и два дренажа;
- Водоснабдителна система Тушовица - с. Тушовица: каптажи „Гюрлюк дермен“, „Бялата вода“ и „Голям извор“;
- Водоснабдителна система Конево – с. Конево: каптажи „Конево“ и „Юч бунар“;
- Водоснабдителна система Методиево – с. Методиево: каптажи „Солумаз“, шахтов кладенец и дренаж;
- Водоснабдителна система Сушина – с. Сушина: шахтов кладенец.

В съответствие с изискванията на „Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди“, около подземните вододобивни съоръжения се организират три зони (пояси) за санитарна защита (СОЗ):

- пояс I - той има за цел защита на самите водоземни съоръжения като предотврати външния достъп до тях, чрез затваряне и ограждане на съоръженията и началните водопроводи около последните;
- пояс II- срещу биологични, бързоразвиващи се и силноорбируеми химически замърсители;
- пояс III - срещу стабилни химически замърсители

Границите на пояси II и III най-общо се оразмеряват в съответствие с хидрогеоложките условия в района на вододобивните съоръжения и в зависимост от режима на тяхната експлоатация. Техните размери се определят чрез математическо моделиране.

Пояс I от СОЗ се огражда с трайна ограда с височина не по-малка от 1.40 м, която се сигнализира с предупредителни надписи върху табели.

Границата на пояс II се сигнализира с ясно видими предупредителни надписи и табели, поставени на добре видимо разстояние едни от други, поставени па колове или съществуващи дървета или огради.

Пояс III се сигнализира аналогично на пояс II.

Собствениците на земи в границите на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, са длъжни да спазват забраните и ограниченията, определени от СОЗ, в който попада имотът, съгласно Приложения № 1 и 2 към чл. 10, ал. I от Наредба 3 / 16.10.2000 г.

Осъществяването на дейност в границите на пояси II и III, за която е регламентирано ограничение (О) или ограничение при доказана необходимост (ОДН), се разрешава само, ако инициаторите на дейността с конкретни изследвания и оценка на въздействието върху околната среда докажат, че дейността няма да доведе до негативни последици за водоизточника.

2.3. Обобщение. Водоснабдяване и канализация на Община Върбица. Проблеми. Предложения.

Изградеността, социалната им и техническа инфраструктурна осигуреност, както и благоустроеността на населените места в общината, обуславят качеството на жизнената среда във всяко едно от тях и са от значение за собственото им по-нататъшно развитие, респективно за ролята, която могат да играят в стабилизиране на структурата на селищната мрежа и са една от основните предпоставки за повишаване качеството на жизнената среда. Като елемент на техническата инфраструктура, водоснабдителните мероприятия са показател за съвременно и цялостно функциониране и развитие на урбанизираните територии. Основен проблем в направление "Опазване на водите" си остава изграждане на канализацията и съвременни ефективни ПСОВ във всички населените места и курортни обекти в общината.

Водоснабдяване „ВиК - Шумен“ ООД осигурява питейната вода за всички населени места от община Върбица Осигурено е водоснабдяване за населението на Община Върбица, но за водопроводната мрежа и съоръженията към нея е необходима рехабилитация за да се прекратят загубите на ценен природен ресурс.

Питейни води- За питейно-битово водоснабдяване на гр. Върбица и селищата в общината, както и за други цели се ползват водоземни съоръжения от подземни води. „ВиК - Шумен“ ООД осигурява питейната вода за всички населени места от община Върбица, разпределени в 13 зони на водоснабдяване (з.в.): з.в. Върбица, включваща - гр. Върбица, с. Маломир и с. Нова Бяла река; з.в. Менгишево включваща - с. Менгишево и с. Кьолмен; з.в. Методиево включваща - с. Методиево; з.в. Иваново включваща - с. Иваново; з.в. Божурово включваща - с. Божурово; з.в. Крайгорци включваща - с. Крайгорци; з.в. Станянци включваща - с. Станянци; з.в. Чернооково включваща - с. Чернооково; з.в. Тушовица включваща - с. Тушовица; з.в. Ловец включваща - с. Ловец; з.в. Сушина включваща - с. Сушина и з.в. Конево, включваща - с. Конево.

На територията на община Върбица са учредени санитарно – охранителни зони (СОЗ) със Заповеди на Директора на Басейнова дирекция „Черноморски район“ и МОСВ, както следва:

- Пояс I на СОЗ на яз. Тича учреден със Заповед №714/2.11.1981 г.
- Пояси I, II и III на СОЗ на Каптаж "Скалата" - с.Божурово, учредени със Заповед №48/18.05.2012г, на Директора на БДЧР.
- Пояси I, II и III на СОЗ на Дренаж "Станянци" - с.Чернооково, учредени със Заповед №47/16.05.2012г. на Директора на БДЧР
- Пояси I, II и III на СОЗ на Каптажи "Бялата вода" 1 и 2 и "Кривия трап1", учредени със Заповед №87/02.12.2011 г. на Директора на БДЧР

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Пояси I, II и III на СОЗ на Каптаж "Сеймен конак" -Върбица-Шумен, учредени със Заповед №87/02.12.2011г. на Директора на БДЧР
- Пояси I, II и III па СОЗ на Каптаж "Студен кладенец"-гр.Върбица, учредени със Заповед №78/28.11.2011г. на Директора па БДЧР
- Пояси I, II и III на СОЗ иа Каптажи 1,2, 3 "Менгишево" - Върбица, Шумен, учредени със Заповед №58/10.11.2011г. на Директора на БДЧР
- Пояси I, II и III на СОЗ на Каптаж "Ереклик-1 "сЛовец-Върбица, учредени със Заповед №56/10.11.2011 г. па Директора на БДЧР
- Пояси I, II и III на СОЗ на Каптаж-"Шестца"-с.Иваново-Шумен, учредени със Заповед №25/16.02.2012г. на Директора на БДЧР
- Пояси I, II и III на СОЗ на КЕИ "Минералната вода" и КЕИ "Солената вода" учредени със Заповеди па МОСВ №РД-485/05.05.2021 г.
- Пояси II и III на СОЗ на „Р-179х - с. Осеново“, „Р-54х“ и „Р-6х“ учредени със Заповеди на МОСВ №РД-206/08.03.2012г.. №РД-209/09.03.2012г и РД- 208/09.03.2012 г.

При инвестиционно проектиране и реализация на конкретни проекти и дейности, включени в инвестиционната програма на община Върбица е необходимо да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредим вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ и горепосочените Заповеди.

➤ Качество и контрол на питейните води

Качество на водата подавана към разпределителната мрежа на Община Върбица. Всички водовземания от които се водоснабдява Община Върбица са съобразени с изискванията на „Наредба №9 от 16.03.2011г. за качеството на водата предназначена за питейно битови нужди”. Микробиологичният анализ определя водата от всички водоизточници като годна за питейно-битови нужди, след осигуряване на надеждно обеззаразяване. Физико-химичните и микробиологичните показатели на подаваната към потребителите вода се следи съгласно съвместна мониторингова програма между експлоатационното дружество и РЗИ, като се извършва постоянен и периодичен мониторинг съгласно Наредба №9. Съгласно същата Наредба РЗИ извършва собствен мониторинг на качествата на водата предназначена за питейни нужди.

РЗИ – Шумен извършва контрол на водата за питейно-битови цели на мястото на изтичане и от крана на потребителя. Като цяло в периода 2015-2019 г. питейната вода в община Върбица е с минимални отклонения от стойностите на показателите, заложи в Наредба №9. Резултати от проведен мониторинг на водата, съгласно Наредба №9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели по години е:

- През 2015 г. трайни отклонения от хигиенните норми по химични показатели са регистрирани само по показател нитрати в з. в. Методиево, при допуск на показателя 50 мг/л, резултатите от изпитването са в границата 54-81 мг/л.

- През 2016 г. трайни отклонения от хигиенните норми по химични показатели са регистрирани само по показател нитрати в з. в. Методиево, при допуск на показателя 50 мг/л, резултатите от изпитването са в границата 71-72 мг/л.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- През 2017 г. трайни отклонения от хигиенните норми по химични показатели са регистрирани само по показател нитрати в з. в. Методиево, при допуск на показателя 50 мг/л, резултатите от изпитването са в границата 62-81 мг/л.

- През 2018 г. трайни отклонения от хигиенните норми по химични показатели са регистрирани само по показател нитрати в з. в. Методиево, при допуск на показателя 50 мг/л, резултатите от изпитването са в границата 62-68 мг/л.

- През 2019 г. трайни отклонения от хигиенните норми по химични показатели са регистрирани само по показател нитрати в з. в. Методиево, при допуск на показателя 50 мг/л, резултатите от изпитването са в границата 49-58 мг/л.

На територията на община Върбица е регистриран Каптиран естествен извор „Минералната вода“ находище на минерална вода „Върбица“, за който е издадена от Министерството на здравеопазването балнеологична оценка №130/12.06.2019 г. Водата от Каптиран естествен извор „Минералната вода“ находище на минерална вода „Върбица“ е без отклонения от Наредба №14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите. На територията на община Върбица няма регистрирани други води за къпане

На територията на община Върбица няма регистрирани други води за къпане.

➤ Отпадъчни води . Канализация. ПСОВ

Основните екологични инфраструктури за опазване качеството на водите - канализация и ПСОВ, са неадекватни, както спрямо нуждите (на населението, бизнеса и туризма), така и спрямо изискванията на европейското и национално законодателство.

Основен проблем е липсата на канализация и ПСОВ за отпадъчните води в населените места на община Върбица. / За ПСОВ Върбица има отредена площадка/

На територията на РИОСВ - Шумен осъществява контрол над управлението на формираните отпадъчни води, включително емитери на отпадъчни води, заустващи към водни обекти. На основание чл.151. ал.4 от Закон за водите, се извършват периодични, контролни проверки на обекти емитиращи отпадъчни води към водни обекти

Анализ и оценка на индустриалните замърсители и влиянието им върху повърхностните води. На територията на община Върбица няма индустриални предприятия, които да влияят съществено върху замърсяването на повърхностните води. РИОСВ Шумен извършва периодични проверки на предприятията, които формират производствено замърсени отпадъчни води и следи те да спазват действащото законодателство т.ч. емисионните показатели, съгласно издадените разрешителни.

При реализация на нови производствени предприятия в Пп зоните е необходимо отпадъчните води да се пречистват до необходимите изисквания на действащото законодателство т.е. ЛПСОВ да са с необходимия ефект на пречистване за да постигнат трайно съответствие със заложените ИЕО в техните разрешителни за заустване.

На територията на община Върбица няма обекти с издадени и актуални Разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти за периода 2017-2019 г.

През 2016 г. е издадено от БДЧР Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти – река Камчия за канализационната система на Спортно-тренировъчен комплекс в курорта „Върбица“.

През Ноември 2018 г., от страна на Общината е постъпило инвестиционно предложение за изграждане на модулна пречиствателна станция за отпадъчни води и

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

довеждаща инфраструктура на гр. Върбица. През 2019 г. не са извършвани дейности по изграждане на ПСОВ.

Основни констатирани нарушения по отношение на водите са изземването на речна баластра от речната тераса на река Камчия в района на село Менгишево. Други масови нарушения са замърсяването на речните русла и деретата от изхвърляни нерегламентирано основно битови отпадъци. При наличие на високи води и приливни вълни при обилни валежи, изхвърляните отпадъци по бреговете на деретата и водните обекти също замърсяват водите.

- На територията на Община Върбица има определени два пункта с наименование „р. Герила след гр. Върбица“ с код BG2KA863MS038 за провеждане на физико-химичен мониторинг и „р. Герила след гр. Върбица“ с код BG2KA49633MS293 за хидробиологичен мониторинг.

От извършените изследвания на водите в през последните години е установено, че състоянието на водата е добро.

Обобщение

- *Агломерациите с над 10 000 еквивалентни жители (е.ж.)*- В Община Върбица няма населено място от агломерация над 10 000 еквивалентни жители (е.ж.)

- *Агломерациите с население между 2 000 и 10 000 е.ж.*, попадащи в обхвата на Директивата в Община Върбица населено място с население над 2 000 души е само гр. Върбица - 4245ж.(2011 г.). В общината с.Бяла река е с население 1772 ж.(2011 г.) и с.Тушовица 1113 ж.т.е. с население под 2000 ж, а останалите населени места са с население под 1000 ж./от 115ж. с.Кьолмен до -960 ж с.Станянци /

Базирайки се на данните представени в секторния анализ на компонент води, може да се направи извода, че основен замърсител на водите в общината са непречистените битови отпадъчни води.

Основен потребител на вода в община Върбица е населението и в по-малка част обществените консуматори, както и средните и малки предприятия.

Източници на замърсяване на повърхностните и подземните водни ресурси са отпадъчните води от населението, животновъдните ферми без ефективни съоръжения за пречистване на отп.води и предприятия на хранително вкусовата промишленост (мандри, производство на рибни продукти и др.). .

Необходимо е да се изпълнят мерките предложени в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период в Регионалния план за развитие на „ВиК - Шумен“ ЕООД, свързани с въпросите за решаване на водоснабдяването на Община Върбица

Изводи, проблеми и устройствени изисквания към ВиК мрежата, взети предвид при изработване на ОУП на Община Върбица

Актуалните нужди на населението и стопанските дейности на територията на общината са осигурени с необходимата им по количество и качество питейна вода от повърхностни води и местни водоизточници. Ценна питейна вода се разлива чрез загубите във водопроводната мрежа, използва се и за поливане на културите, отглеждани в дворовете.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Населените места (и останалите урбанизирани територии) не са канализирани. Широко се използват попивни ями. Отпадъчни води от стопанските дейности недостатъчно пречистени се отвеждат в прилежащите на обектите дерета. Има случаи, в които качеството им не отговаря на нормативните изисквания. Създават се условия за екологичен и здравен риск.

Устройствени изисквания към ОУП на общината по отношение на ВиК, взети предвид при разработване на Проект на ОУПО Върбица:

Разкриване на възможности за осигуряване на допълнителни количества питейна вода, за предпочитане от местни водоизточници

Въвеждане с Правилата за прилагане на ОУПО задължително изграждане на изгребни ями при новото жилищно строителство и поетапна подмяна на попивните ями до изграждане на канализационна система и ПСОВ за цялото населено място.

В Правилата за прилагане на ОУПО да се предпише изискване към последващите ПУП за предвиждане на локални съоръжения за пречистване на отпадъчните води. За населените места да се предвиди изграждане на канализация, която да обслужва отделни населени места и ПСОВ / В инвестиционната програма на ВиК Шумен през различните периоди на действие на краткосрочна, средносрочна и дългосрочна инвестиционна програма са включени и различните населени места в зависимост от броя на екв. жит.

С европейски средства се финансират в периода само населени места с население над 2000 екв.жит., т.е отнася се само за гр. Върбица/4245 ж.- ПСОВ е предвидена за 5000 екв.жит . Следващите по големина населени места са с. Бяла река- 1772 ж. и с. Тушовица – 1113 ж.е необходимо е да се търсят други фондове за финансиране на ПСОВ.

Водоснабдяване С ОУП на Община Върбица се изследва и определя състоянието на :

- Източници – капацитет и състояние на водоснабдителната мрежа;
- Магистрални водопроводи - капацитет и състояние, възможност за поемане на допълнително натоварване, нови трасета; резервоари - оценка за достатъчност на изградения обем на резервоарите;
- Изследване на необходимостта и определяне на места за съоръжения в някои населени места в общината;
- Правилата за прилагане на плана да изискват от последващите подробни устройствени планове за реконструкция на разпределителните мрежи в населените места чрез подмяна на съществуващите В и К системи и съоръжения..

Канализация -С ОУП се изследва и се определя състоянието на:

- Канализационни колектори – необходим капацитет, трасета /ако има определени и т.н.
- Начин на отвеждане на отпадъчните води от населените места и отразяване на места отредени за пречиствателни съоръжения за отпадъчните води. Определяне капацитета на В и К системи и съоръжения
- **Правилата за прилагане на плана да изискват от последващите подробни устройствени планове за изработване на схеми за канализация на населените места и отделните**

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

промишлени обекти.

- На следващ етап ще се реализира основното застрояване на територията, при спазване на градоустройствените показатели за общите и подробни устройствени планови/ОУП и ПУП/, както и инвестиционните обекти.
- Важно е да се отбележи, че предвидените с ОУП промяна предназначението на територии и на поземлени имоти с цел застрояване ще се извърши на следващ етап, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план /ПУП/. Чл 9 от ЗУТ (2).

Решаване на проблемите с услугите, свързани с В и К системите и съоръжения ще се реализира с изпълнението на Инвестиционната програма на РГП на ВиК ООД Шумен.

Краткосрочна (2014-2020г.) Средносрочна (2021-2028г.) Дългосрочна (2029-2038г.)

Генералният план има следните цели, взети предвид за изпълнение в ОУП:

- Да направи оценка на съществуващата ситуация на водоснабдителните и канализационни системи;
  - Да подпомогне започване на прединвестиционни проучвания за различни инвестиционни проекти;
  - Да осигури съответствие с европейското законодателство в областта на околната среда и всички актуални европейски директиви и по-специално Рамковата директива за водите и Директивата за отпадъчните води от населените места в посочените срокове;
  - Да осигури ефективно използване на водните източници;
  - Да осигури съфинансиране от Фондовете на ЕС (Кохезионния фонд);
  - Да изгради капацитет за подготовка на проекти на регионално/местно ниво;
  - Да дефинира краткосрочните (2014- 2020), средносрочните (за 15 години напред) и дългосрочните (за 25 години напред) инвестиционни програми;
  - Да служи като основа за проекти във водния сектор, спомагащи за опазване на околната среда.
- В частност по отношение на водоснабдителния сектор, Генералният план има за цел:
- Да снабди населението с питейна вода с добро качество и достатъчно количество;
  - Да намали загубите във водоснабдителните системи;
  - Да увеличи енергийната ефективност на оборудването;
  - Да увеличи броя на жителите, свързани с водоснабдителна мрежа;
  - Да намали разходите за експлоатация и поддръжка.
- По отношение на сектор канализация, Генералният план има за цел:

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Да предотврати и сведе до минимум директното заустване на непречистени отпадъчни води посредством строителство на ПСОВ, покриваща изискванията на Директива 91/271/ЕЕС и българското законодателство;
- Да увеличи броя на жителите, обслужвани от канализационна мрежа;
- Да увеличи процента на населението, чиито отпадъчни води минават през пълно пречистване;
- Да осигури ефективно управление на утайките;
- Да намали разходите за експлоатация и поддръжка.

Целите са в пряка връзка със специфичните цели от втори и четвърти приоритети от Националната стратегия за регионално развитие / НСРР и са естествено продължение на целта за подобряване на техническата инфраструктура в региона и на състоянието на околната среда. Изпълнението на целите ще доведе до модернизиране на елементите от общинската техническа инфраструктура, обновяване на урбанизираната среда и подобряване състоянието на компонентите на околната среда.

Членството на България в ЕС дава възможност да се използват средства от Европейските фондове за развитието на Общината. Концепцията на новия устройствен план на Общината се базира на варианти на социално - икономическо развитие, които отчитат предизвикателствата на членството на България в ЕС и възможността за ползване на средства по различните оперативни програми, включително *Националната оперативна програма за регионално развитие*. Възможностите за ползване на Европейските фондове и тяхното обвързване с конкретни проекти, имащи отношение към развитието на селищата е важен елемент на градоустройствената концепция в т.ч. и изграждане на съвременни В и К системи и съоръжения към тях. Използване на финансови средства от ПРСР и др.

При реализация на Инвестиционни проекти и Инвестиционни намерения, предвиждащи ползване и/или водоземане от повърхностни и подземни води, произтичащи от ОУП на Община Върбица е необходимо да бъдат съгласувани за допустимост спрямо екологичните цели и плануваните мерки за постигане добро състояние на водите в ПУРБ , както и спрямо целите на управление на риска от наводнения и предвидените мерки в ПУРН за съответния период на действия.

- За ПУРБ на ЧР, период 2016-2021 г. се прилагат мерки съгл. становище по ЕО на проекта на ПУРБЧР 2016-2021 г.
- За ПУРН на ЧР, период 2016-2021 г се прилагат мерки съгл. становище по ЕО на проекта на ПУРНЧР 2016-2021г.

2.4 ЗЕМИ И ПОЧВИ

Община Върбица е разположена в североизточна България и е включена в териториалните граници на област Шумен. Територията на общината е 456,803 km² и заема 13,5 % от територията на област Шумен и 3,15 % от територията на Североизточен район (СИР, NUTS 2) и включва в своите граници 16 населени места, от които 1 град и 15 села. На североизток граничи с община Сунгурларе, област Бургас, а на югозапад с община Котел, област Сливен.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

От запад и северозапад граничи съответно с общините Омуртаг и Търговище. Землищата на територията и са 18, но след завиряването на язовир "Тича" населението на две от селата – с. Винаца и с. Сушина е изселено, а селищата са останали под водата. Административен център на Общината е гр. Върбица.

Община Върбица има благоприятно географско положение, което ѝ дава възможност да търси преки контакти в икономическото си развитие с четири съседни областни града. Общината е разположена на раздела между северна и южна България. Според обхвата на районите за планиране, регламентиран с националния план за развитие тя е включена в групата на изостаналите селски райони.

Територията ѝ попада в старопланинската област, в Предбалкана. Според почвено-географското райониране на страната е разположена в Източнобалканската провинция и Герловския район, по северните склонове на главната старопланинска верига и Котленско-Камчийския район. Заема ниските (под 500 m) клонове на Стара планина – Върбишка, Камчийска височина и многобройни ридове, както и части от долините на реките Голяма Камчия, Луда Камчия, Мочурица. Почвената покривка е от лесивирани (светли-albic, LVa, хромови - chromic LVx), които на места са в комплекси с ранкери (umbric, LPu) и литосоли (lithic, LPq).

В района на Върбишката община е представен мощен комплекс от палеозойски, мезозойски и неозойски седименти. Интерес представляват отложенията, разкриващи се на повърхността. Такива са долнокредните (хотривски) мергели и кватернерните алувиални, елувиални, делувиални и наносни отложения. Хотривските мергели се разкриват в издигнатите части на терена и в коритата на реките и суходолията. Кватернерните наслаги покриват площно почти навсякъде мергелите. Представени са от глини, опочвени глини, пясъци и чакъли.

В община Върбица разпространение имат светлосивите и сиви горски почви. Сивите горски почви са образувани под влияние главно на широколистна горска растителност, като в ниските части се чувства влиянието на тревна растителност. Ето защо, за сивите горски почви е характерен хумусен хоризонт с малка мощност и силно развит и уплътнен глинест илувиален хоризонт. Светлосивите /псевдоподзолисти/ горски почви са образувани върху безкарбонатен скелетен субстрат и при участие на широколистни дъбови гори. Отличават се с ниско съдържание на органично вещество, слаба водопропускливост и повърхностно преувлажнение.

За района на гр. Върбица са възможни следните опасни геоложки явления и процеси, представляващи риск за подземните комуникации :

- срутищно-свлачищни процеси, провокирани от обилни оводнявания в определени участъци
- високи нива на подпочвените води в низинните части на поречието на реката и суходолията, водещи до заблатявания и срутища

Почвено разнообразие, климатични условия и продуктивни възможности на почвите на територията на Община Върбица

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

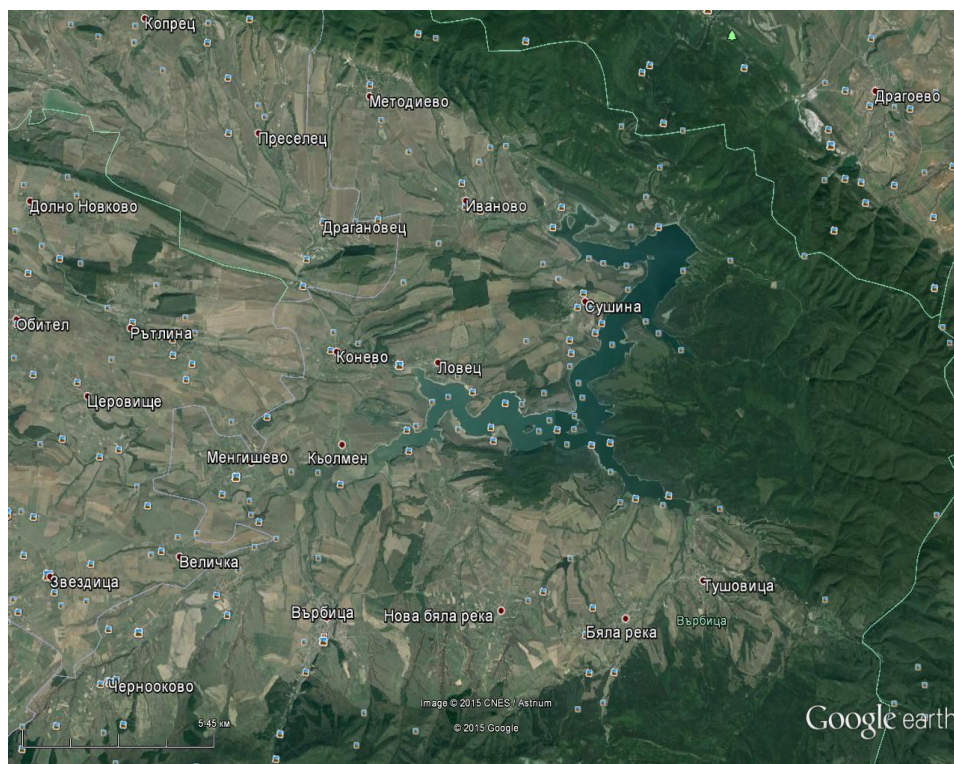
Почвената покривка е тясно свързана с естеството на геоложката основа, с особеностите на релефа, с характера на климатичните условия, спецификата на растителността и стопанската дейност на човека. Най-общо казано почвите са с неблагоприятни свойства – лоши поради кисела реакция, бедно хумусни, сезонно повърхностно преовлажняващи се, наличие на ерозионни процеси и плиткост.

Територията на община Върбица попада в два агроклиматични района.

Великотърновско-Преславски (II7). Този агроекологичен район заема северните части на Средния Източен Предбалкан в една ивица от Велико Търново до Смядово. Релефът е платовиден, дълбоко нарязан от хидрографската мрежа. Почвообразуващите материали са представени от варовици, мергели, варовити пясъчници, а най-северните му части от лъсовидни глини. Всред почвеното многообразие най-широко разпространение имат сивокафявите горски почви. Част от тези почви са засегнати от процеси на ерозия.

Малки площи са заети от алувиални и алувиално-ливадни почви, които са сходни с аналозите си в съседните райони. В северната част на района са разпространени незначителни площи заети от излужени черноземи и тъмносивокафяви горски почви, а по на югозапад и рендзини.

Районът в климатично отношение се отличава от преходния с по-ниски температури. Средната годишна температура е около 10.5°C, като за по-ниските територии температурната сума за вегетационния период е около 3800°C, а за по-високите 3600°C. Средното количество на валежите през годината варира от 650 до 750 mm. Балансът на атмосферното овлажнение за вегетационния период по средни данни е отрицателен – дефицитът е около 95 mm. В отделни години и подрайони балансът е и положителен.

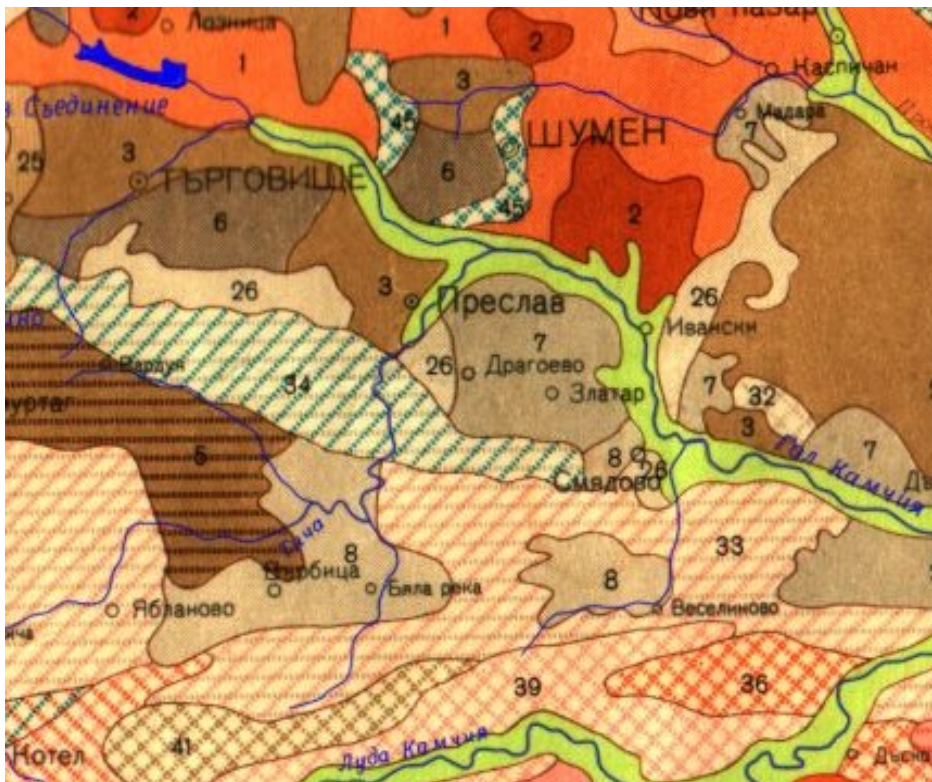

Фиг. 2.4-1 Релеф и вид земеползване

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Картата показва твърде ясно, че релефът е разнообразен, което предполага различен вид земеползване (Фиг. 2.4-1.)

Фиг. 2.4-2 Карта на почвите на територията на община Върбица

http://www.soils-bg.org/soilmap/bul_soils/att/SMUTMBG_2793.html

Легенда:

- 5 – Силно излужени и оподзолени (лесивирани) черноземи и тъмносиви горски почви
- 8 – Светлосиви горски (псевдоподзолисти) глеевидни и неглеевидни плитки почви
- 33 – Светлосиви горски (псевдоподзолисти) -
- 34 – Сиви горски с рендзини
- 36 – Излужени канелени горски
- 39 – Канелено-подзолисти (псевдоподзолисти)
- 41 – Кафяви горски
- 20 - Алувиално- ливадни

Територията на община Върбица попада в два агроклиматични района. Тук средният агрономически бал (69) ги причислява към бонитетната група “добри земи”, а пригодността им за отглеждане на отделните основни селскостопански култури ги степенува по подобен начин. Най-подходящи са за пшеница с бонитет 84 бала, т.е. причислява ги към групата “много добри земи”. По-слабо пригодни са за люцерна, пасища и ливади, слънчоглед, захарно цвекло, ябълки, лозя, царевица (бонитет в интервал от 73 до 58 бала, който ги причислява предимно в групата “добри земи”). Най-слаби са продуктивните им възможности за отглеждане на картофи, ориенталски тютюн, и соя (38-40 бала, т.е. в групата “лоши земи”). Проблемът е, че почвите с такава оценка са твърде малко като площ.

Еленско-Смядовският район - III₃ обхваща част от Източния Предбалкан. Почвообразуващите материали са същите, както и в предишните два района, а почвената покривка е много пъстра. Основно значение обаче имат сивокафявите горски неерозирани, ерозирани и плитки, псевдоподзолистите (светлосивокафяви) горски почви глеевидни и

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

алувиално-ливадните почви. По свойствата си всички почви са сходни с анализите си в съседните райони. Псевдоподзолистите горски почви обаче са по-кисели, силно се преовлажняват (заемат по-безотточни части от релефа) и са с по-ниски продуктивни възможности.

В климатично отношение отделните райони не се отличават съществено в групата. Средните годишни валежи са в границите 800-850 . Сумата на валежите за периода април-юни е в интервала 270-315 mm, а за целия вегетационен период (април-септември) е 475-555 mm, като най-много са валежите в Средния Предбалкан, а най-малко в Източния. Разликата в баланса на атмосферното овлажнение за целия вегетационен период е в полза на Берковски (+60 mm), следван от Ботевградско-Габровския (+42 mm) и на последно място с дефицит от -35 mm се явява Еленско-Смядовския район. Средната годишна температура е около 100С, а сумата на температурите над 100С е 3220-32300С (разликите съответно са от порядъка на 0.1 и 100С).

Таблица 2. 4- 1 Средни количествени стойности на агроклиматичните показатели за районите на община Върбица

№ на Район	Валежи в мм			Баланс на атмосферно овлажнение IV–IX (в mm)	Средна год. Т (°C)	Σt0C за периода със сред. денон. t над 10°С
	Средна годишна сума	Сума за периода IV-VI	Сума за периода IV-IX			
II7	680	225	400	-100	10,7	3200
III3	810	270	475	-35	10,2	3220

Разликите в климатично отношение касаят баланса на овлажнение. Валежите са със 130 мм повече и дефицитът е едва 35 мм, което обуславя условията на преовлажняване в III3. Бонитетът на земите от тази група райони е твърде близък (Таблица 2.4-2). Общите продуктивни възможности (среден агрономически бонитет) са в границите 41-46 бала, а общо за групата 43 бала, което ги причислява в трета бонитетна група - "средно добри земи". Те са най-подходящи за пасища (65-70 бала), следвани от пшеницата - 48-58 бала, картофи - 44-52 бала. Останалите култури са с по-ниски продуктивни възможности и попадат в групата на "лошите земи", а за соята и ориенталския тютюн условията са непригодни (17-20 бала). Тук почти за по-голямата част от културите бонитетът е с по-ниски стойности, тъй като от една страна преобладават сравнително по-слабо продуктивните псевдоподзолисти почви, макар че между тях се срещат и сивокафяви, но доста голямо е участието на ерозираните и плитките почви. Освен това в условията на Предбалкана климатичните условия са по-неблагоприятни и за някои култури (памук, соя, ориенталски тютюн) бонитетния бал получава стойности под 20 и ги включва в групата на "непригодните земи".

Таблица 2. 4-2: Бонитет на земи по агроекологични райони и основни култури в община Върбица

Агроекологични райони	Бонитетен бал за:											Ср. агрономически бал
	Пшеница	Царевица	Соя	Слънчоглед	Захар. цвекло	Ориент. тютюн	Картофи	Люцер-на	Пасища ливади	Ябълки	Лозя	
II7	84	58	41	70	67	38	38	73	73	61	61	69

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Великотър- новско- Преславски												
ШЗ Еленско- Смядовски	58	29	17	29	32	20	52	31	67	30	26	42

Замърсени почви от индустриална дейност в района на община Върбица, предмет на екологическа оценка, не се наблюдават. Съобщава се, че има условия по поречието на р. Камчия за добив на баластра, но дали се добива не е ясно. За кариери не се съобщава. Основната икономическа активност е свързана с дърводобива, дървообработката, шивашката промишленост, хранително-вкусовата промишленост, селското стопанство и търговията. Дървообработващата сфера е представена от малки банцигарници и работилници, които работят предимно като подизпълнители.

Населението в Община Върбица се препитава от животновъдство и земеделие, които водени на ниско ниво също носят риск за прилежащите територии от замърсяване в резултат на натрупване на големи количества биоразградими битови отпадъци, подлежащи на депозирание. Целта на мярката е оползотворяване и намаляване количеството на отпадъците с органичен произход до нула чрез компостиране на растителните отпадъци и преработване на животинските с калифорнийски червей.

В плана за развитие на общината е набелязана мярка, която цели да повиши екологичната култура на местните жители като бъдат включени в информационна кампания и дейности, които ще спомогнат местното население да осъзнае взаимовръзката между чистата околна среда и неговото благосъстояние. Цели се също организиране на разделно сметосъбиране на битовите отпадъци.

Негодните за употреба пестициди се съхраняват в Б-Б кубове, намиращи се в село Конево на прилежащата територия на бивш склад.

На територията на Община Върбица няма действащи обекти за добив и първична обработка на подземни богатства.

Нарушените терени от индустриална дейност не са характерни за община Върбица, така че от тази гледна точка те не са проблем. Планът се основава на актуализирана инвентаризация на нарушените терени. Предвижда се рекултивация на установените нарушени терени и направа на предложения за бъдещото им функционално използване. Проблем се оказват ерозионните процеси, които се обуславят и от релефа и от вятъра. Доброто в случая е, че горските територии са почти два пъти повече от земеделските, което смекчава в значителна степен силната деградация на почвите в района. Въпросът е да се опазва дървостоя и сечта да бъде според правилата. Известно е, че залесяването е многократно по-малко от изсичането на горите.

В Правилата за прилагане на плана се предвижда включване на предписание за разработване на програма за (до) изграждане на системата от ветрозащитни пояси срещу ветровата ерозия.

Предвиждат се мерки за опазване на горския фонд, както и за опазване на земите и почвите в района.

Земи и земеползване

Умерено континенталният климат на района предполага доброто развитие на селскостопанските култури, отглеждани тук от метеорологична гледна точка, но от почвената нещата изглеждат по друг начин. Според предоставените данни с Плана за развитие на общината за периода 2007-2013 г. има известна разлика в площите като териториален баланс. Балансът на земите общо за общината, предоставен от общинската служба земеделие и гори по землища дава други площи. Картината е следната: земеделските територии обхващат площ от 148,425 da, а според баланса по землища е 153732,85 da; горските територии според планът от 2007-2013 г са 251,232 da, а според заданието и балансът на трайно ползване заемат 263219, 282; урбанизираните територии са 9644,025 da. Както става ясно горският фонд значително превишава ССФ и е 59,91 % от цялата територия. Обработваемите земи са около 100,000 da и заемат 23,93 % от общата площ. Необработваемите площи са 20,44 % или 85,000 da от общата земя. Откритите водни територии надхвърлят 27,000 da. По поречието на р. Камчия има условия за добив на инертни материали - пясък, баластра. Бреговете на язовир "Тича" представляват голям интерес с условия за почивка, съчетана с чист планински въздух, спортен туризъм, риболов и др.

В землищата на селата , разположени в източната и южна част , като Сушина, Тушовица, Чернооково, Крайгорци, Нова бяла река, Винаца главно територията им е заета от гори - 60-70 %. Други като с. Кьолмен, Ловец, Сушина, Староселка и Тушовица са заети от водни площи на язовир "Тича" ,достигащи 36 - 40 % от територията им. Водното огледало на язовир "Тича" обхваща площ от 23036 дка, които изцяло са разположени на наша територия

Таблица №2.4-3 Териториален баланс на Община Върбица (да)

Община и населени места	Общо (да)	Селскостопански територии	Горски територии	Урбанизирани територии	Водни течения и площи	Транспорт и инфраструктура
Община Върбица	336710,003	153732,85	263219,282	9644,025	27038,351	1143,131
Населени места						
Върбица	75406.153	19299.563	53670.434	1493.489	875.250	167.417
Божурово	9943.341	6119.179	3297.136	261.974	241.950	23.102
Бяла река	65699.776	20047.037	42165.776	1264.489	2113.492	108.982
Иваново	25702.432	11709.196	13003.969	780.685	64.228	144.354
Конево	9947.766	6578.520	326.770	617.900	335.534	88.042
Крайгорци	10529.856	2895.515	7241.182	167.353	220.227	5.579
Кьолмен	5915.848	3413.451	-	301.299	2193.003	8.095
Ловец	14742.595	7316.835	1110.255	665.916	5607.234	42.355
Менгишево	11650.205	9389.794	-	1018.484	1144.632	97.295
Методиево	24030.206	11891.199	11140.226	788.343	153.150	57.288
Нова бяла река	28245.156	7904.197	19610.619	621.809	35.269	73.262
Станянци	7296.609	6410.483	-	376.429	452.415	57.282
Сушина	32426.062	7474.391	22457.963	226.762	2266.946	-
Винаца	36312.990	4901.512	25411.642	55.966	5826.766	117.104
Чернооково	14819.988	4902.279	9382.852	345.519	158.538	30.800
Тушовица	61672.462	13518.738	45321.685	799.087	1949.678	83.274
Староселка	11637.565	2038.620	6496.799	-	3102.146	-
Маломир	11377.629	7922.341	2581.974	536.521	297.893	38.900

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Голям е дялът на изоставените и необработваеми ниви и стари трайни насаждения, който (като например в с. Крайгорци) достига до 15 % от землището. Това са места, които по пътя на бъдеща рекултивация могат по различни начини отново да се облагородят и върнат в продуктивни такива, с което ще се увеличи селскостопанския фонд.

В по-равнинната част на общината, в землищата на селата Кьолмен, Менгишево, Методиево и Конево преобладаващата част от имотите се обработват 80-90 % .

Мерите и пасищата, които заемат дял от общия размер на земята до 20 % , определят възможностите и тенденциите за развитие на животновъдството в района.

Общият брой на стопанствата в община Върбица през 2010 г., е 1 244 бр. /вкл. стопанства без ИЗП13/, които формират 11,6% от стопанствата на областно ниво /10 740 бр./. Посочената стойност отрежда на общината четвърто място сред 10-те общини в област Шумен. С по-голям брой земеделски стопанства се отличават общините Каолиново /2 072 бр./, Венец /1 380 бр./ и Шумен /1 265 бр./.

Стопанствата с използвана земеделска площ в изследваната община /1 233 бр./ се равняват на 99,1% от всички стопанства на общинско ниво. Размерът на земеделската площ, използвана от тези стопанства, е 68 525,4 да, които формират стойност на средната ИЗП в порядъка на 55,6 да.

В периода 2003-2010 г. броят на стопанствата в община Върбица намалява с 878 бр., равняващи се на 41,4% /стойност за 2003 г. - 2 122 бр. стопанства/. От друга страна, поради протичащия процес на комасация на земеделските земи, в посочения период се отчита ръст в размера на ИЗП - от 54 941,0 да през 2003 г., на посочените 68 525,4 да през 2010 г.

Земеделските стопанства, които обработват най-голям размер ИЗП /44 010,7 да/ в община Върбица попадат в категория „>=500,0“ /най-малък брой стопанства - 28 бр./. На второ място се нареждат земеделските стопанства в категория „>=20 да и <100 да“, използващи земеделска площ в порядъка на 9 121,3 да. Отнасяйки размера на ИЗП към броя на отделните категории стопанства, следва да отбележим, че най-голям брой стопанства /684 бр./ попадат в категория „>0 да и <10 да“ /последно място по размер на ИЗП/. Следващо място по брой заемат стопанствата в категория „>=20 да и <100 да“ /242 бр., предпоследно място по размер на ИЗП/.

Таблица №2.4-4. Земеделски стопанства в община Върбица през 2010 г. - по класове използвана земеделска площ /дка/

	0 да	>0 да и <10 да	>=10 да и <20 да	>=20 да и <100 да	>=100 да и <500 да	>=500,0 да
Брой стопанства	11	684	242	237	42	28
Използвана земеделска площ	-	2 997,1	3 312,8	9 121,3	9 083,5	44 010,7

Източник: Министерство на земеделието и храните, отдел „Агростатистика“

13 ИЗП - използвана земеделска площ

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

През 2010 г. лицата, влагащи труд в земеделските стопанства в община Върбица, са 2 511 души. Отчетените стойности за тяхното разпределение в категориите „несемейна“ и „семейна“ работна сила“ разкриват високата социална значимост на селското стопанство в общината. Семейната работна сила /2 447 д/ формира 97,5% в структурата на лицата, влагащи труда си в земеделските стопанства на местно ниво. Първо място в структурата на семейната работна сила заемат лицата в категория „стопанин“ - 50,3% /1 230 д./, следвани от лицата в категория „съпруг/а на стопанин“ , които формират 40,9% /1 001 души/.

През 2012 г. на територията на община Върбица са регистрирани 163 бр. земеделски производители и 2 бр. земеделски кооперации. Посоченият брой на земеделските производители през 2012 г. е най-ниската стойност на показателя за периода 2007-2012 г. В периода 2010-2012 г. броят на земеделските кооперации също намалява - от 3 бр. през 2010 и 2011 г., на посочените 2 бр. през последната разглежданата 2012 г.

По данни на Областна дирекция „Земеделие“ Шумен, обработваемата земя в община Върбица през 2012 г., е в порядъка на 83 358 da /при стойност от 90 713 da през 2010 г./.

Сред отглежданите култури на територията община Върбица се открояват: зърнено-фуражните /пшеница, ечемик, царевица/ и техническите /слънчоглед, тютюн/ култури, застъпено е и отглеждането на зеленчуци.

В периода 2007-2012 г. се отчита ръст в средните добиви /360 kg/da / на площите заети с пшеница, ечемик, слънчоглед и царевица. Средните добиви от пшеницата нарастват от 225 360 kg/da през първата разглеждана година, на 314 360 kg/da през последната 2012 г. /при най-големи добиви през 2008 г. - 330 360 kg/da /. Въпреки че през 2012 г. средните добиви от ечемик /345 360 kg/da/ нарастват спрямо 2007 г. /224 360 kg/da/, с най-благоприятна стойност се отличава 2008 г., когато са отчетени средни добиви от ечемик в порядъка на 360 kg/da.

Справка относно баланса на общинската земя в община Върбица и отдаването ѝ под наем и аренда през стопанската 2003-2004 г.е показана на Таблица 2.4-5

Таблица № 2.4-5 Баланс на общинската земя в община Върбица и отдаването ѝ под наем и аренда

№	Населено място	ОПФ за отдаване под наем през стопанската 2003-2004 год.- общо	Обработваема земя - da	Отдаден ОПФ през стопанската 2003-2004 г . da
1	Върбица	4277	1463	919
2	Станянци	751	370	129
3	Чернооково	1169	238	35
4	Божурово	2765	500	44
5	Крайгорци	1569	490	46
6	Менгишево	2790	774	618
7	Кьолмен	149	50	1
8	Конево	2058	342	29
9	Ловец	1897	144	19
10	Сушина	449	220	141
11	Методиево	2496	430	278
12	Иваново	2137	344	-
13	Бяла река	5229	729	331
14	Тушовица	2967	529	257

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

15	Маломир	1545	694	161
16	Нова Бяла река	249	92	60
	Общо	32497	7409	3068

От представения баланс на общинския поземлен фонд в приложените по-горе справки е видно, че от общо 32500 да ОПФ за периода 2002 -2004 год., само 25 % от същия е обработваем - 7400 да, от които средногодишно, реално се отдават под наем и аренда 30 %. Тук възможности за увеличаване размера на арендованата земя са много минимални, поради факта, че в по-голямата си част това са земи на маломерни площи и неидентифицирани имоти.

От приложената справка Таблица №2.4-6 (дадена в приложение) става ясно, че в структурата на посевните площи, основен дял заемат зърнено-житните и фуражни култури - пшеница, ечемик, царевица и други, който достига до 60 % от общия посевен фонд. Втори по степен на значение и площ са маслодайните и технически култури- слънчоглед маслен и ивичест, тютюн ориенталски и лавандула, чиято площ е около 25 - 30 % .

Незначителен е дялът на зеленчуците и ягодоплодните култури. Същите се отглеждат на малки терени предимно по поречията на протичащите реки и микроязовири.

Таблица №2.4-6 Справка за посевни площи на основните земеделски култури и получения среден добив от тях през периода 2002 - 2004 год.

Култури	2002			2003			2004		
	da	t	ср. добив	da	t	ср. добив	da	t	ср. добив
1 .Пшеница	16300	4314	265	16705	3508	210	15870	5395	340
2.Ечемик	5400	1241	229	4720	755	160	2711	914	337
3.Слънчоглед	11430	1143	100	5400	486	90	5200	572	110
4.Царевица	4930	1824	370	1453	363	250	4796	2206	460
5.Тютюн ориенталски	227	29	126	285	37	130	275	47	170
б.Тритикале	305	105	300	38	18	475	250	100	400

Справка за посевни площи на основните земеделски култури и получения среден добив от тях през периода 2002 - 2004 год.

Състоянието на животновъдството в община Върбица е представено за някои сектори в приложените справки за периода 2001 -2004 година(Таблица №2.4-7). Овцевъдството и говедовъдството бележат ръст, съответно с 50 % и 14 %. При птиците и козите се наблюдава задържане на нивото на отглежданите бройки, докато в свиневъдството е регистриран спад с 30 % .По данни на отдел „Агростатистика на МЗХ, през 2010 г. на територията на община Върбица първо място по брой отглеждани животни заемат овцете - 5 759 бр., следвани от говедата и биволиите - 2 420 бр. От друга страна, с най-малък брой се отличават отглежданите свине, чийто брой през посочената година е в порядъка на 169 бр. Посоченият източник на информация не предоставя данни на броя отглеждани птици през 2010 г.

По данни на ОД „Земеделие“ - Шумен, отглежданите овце на местно ниво през 2012 г. достигат 9 035 бр., кравите и биволиците нарастват до 2 719 бр., а отглежданите кози достигат стойност до 1 173 бр. Броят на отглежданите птици в общината през посочената година, е в порядъка на 7 560 бр.

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Таблица №2.4-7 Справка за броя на животните населени места за периода 2001 г. – 2004 г.

№ по ред	Населени места	Едър рогат добитък				Овце			
		2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
1	Върбица	174	240	220	240	580	850	1700	1780
2	Маломир	310	323	440	480	350	440	500	424
3	Нова Б. река	450	400	350	317	800	900	900	819
4	Бяла река	330	300	250	295	1328	2000	1350	1330
5	Тушовица	340	270	190	257	1240	1280	1330	1535
6	Станянци	343	407	371	423	976	1100	1070	1024
7	Божурово	85	75	86	147	250	360	360	445
8	Чернооково	120	125	140	175	320	470	510	360
9	Крайгорци	95	115	118	115	300	350	360	335
10	Кьолмен	30	40	45	30	70	55	100	135
11	Менгишево	240	265	260	240	580	710	660	605
12	Конево	130	140	200	265	300	630	650	1020
13	Ловец	200	133	155	196	400	590	700	580
14	Сушина	100	140	120	102	200	220	200	355
15	Методиево	222	280	245	287	300	367	310	398
16	Иваново	133	140	130	250	330	390	300	325
	Всичко	3302	3393	3320	3819	8294	10712	11000	12090

№ по ред	Населени места	Кози				Свине			
		2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
1	Върбица	300	265	300	300	73	206	311	60
2	Маломир	60	80	72	72	-	-	-	-
3	Нова Б. река	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Бяла река	248	260	200	230	365	321	297	320
5	Тушовица	260	230	210	240	90	110	20	30
6	Станянци	141	126	131	116	356	275	340	101
7	Божурово	100	95	95	110	2	28	15	49
8	Чернооково	120	115	110	110	-	-	-	-
9	Крайгорци	30	35	42	60	42	80	90	10
10	Кьолмен	5	6	6	6	-	-	-	-
11	Менгишево	65	75	75	170	87	21	14	7
12	Конево	130	150	140	140	10	23	23	6
13	Ловец	180	120	120	130	20	15	-	15
14	Сушина	120	80	80	170	70	80	60	120
15	Методиево	165	130	128	156	62	144	185	90
16	Иваново	210	209	212	212	50	40	36	65
	Всичко	2134	1976	1921	2222	1227	1343	1391	873

№ по ред	Населени места	Птици				Пчели			
		2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
1	Върбица	900	950	750	750	45	30	128	128
2	Маломир	1000	1000	1000	1000	30	30	33	33
3	Нова Б. река	800	700	700	700	30	25	20	20
4	Бяла река	1500	3000	2200	2200	120	100	108	108
5	Тушовица	496	4520	3780	2500	160	190	235	235

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

6	Станянци	1097	900	1070	1070	41	76	72	72
7	Божурово	840	860	960	960	25	27	29	29
8	Чернооково	500	300	370	370	29	25	31	31
9	Крайгорци	300	250	350	350	40	30	17	17
10	Кьолмен	80	40	60	60	40	50	20	20
11	Менгишево	1000	906	1070	1070	7	7	28	28
12	Конево	300	100	500	500	20	15	17	17
13	Ловец	600	400	800	800	50	120	71	138
14	Сушина	800	800	1500	1000	50	-	100	100
15	Методиево	912	920	910	910	115	83	45	45
16	Иваново	270	900	900	900	25	28	14	14
	Всичко	16559	16546	16920	15140	827	836	968	1035

Отглеждането на селскостопанските животни на територията на община Върбица, се осъществява предимно в малки частни земеделски стопанства.

Наличните мери и пасища, съчетани с условията на природната среда на района съдействат за благоприятното развитие на този отрасъл и ще оказват и за в бъдеще решаващо значение в процеса на цялостното стабилизиране на животновъдството в община Върбица.

В тази връзка, чистата околна среда, полупланинския характер на територията, в съчетание с останалите климатични характеристики на района, очертават неограничени възможности за развитие на пчеларството и рибовъдството. Тук, също така като цяло, в сферата на животновъдството се наблюдава процес на постепенно връщане към земеделско производство на хора от различни сфери и категории, които възстановяват стари стопански сгради, разширяват съществуващи такива, закупуват животни и други.

Лошо е състоянието на дълготрайните материални активи на всички представители в този отрасъл от общинската икономика.

Животновъдството е застъпено главно в частния стопански двор на дребните земеделски производители. В с. Иваново, в базата на ЗК "Бъдеще" от две години тече процес на възстановяване на кравите. Тук чрез външен за района инвеститор "Интерес-2000" София се извършва ремонт на стария сграден фонд и закупуване на животни. В тази ферма вече се отглеждат 150200 броя новозакупени дойни крави с приплодите. В с. Ловец кооперацията запази част от овцевъдството, като сега тук в стопанския двор се отглеждат 250 броя овце. В с. Конево, Нова Бяла река, Бяла река също така има стопани отглеждащи над 100 броя овце майки в специализирани ферми.

Окрупняването при овцевъдството в района бавно, но сигурно бележи благоприятна тенденция. Условията в община Върбица способстват за развитието на този сектор на принципа - планинско животновъдство с продължително пасищно отглеждане.

Горско стопанство

Държавно лесничейство Върбица е разположен на територията на Община гр. Върбица. Общата площ на горския фонд в района на дейност на лесничейството възлиза на 18649.2 ha, от която: иглолистни - 2540,9 ha, широколистни високостъблени-11412,2 ha., реконструкции-1548,9 ha, издънкови за превръщане 2977,7 ha., нискостъблени-169,5 ha. По собственост площта се разпределя, както следва: държавна собственост-18 724,7 ha /246,4 ha/ и общинска

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

/155,1 ha/ собственост. Залесената площ формира близо 98,0% /18 775,3 ha/ от горските територии на местно ниво.

Горският фонд на територията на общината благоприятства дърводобива и производството на дървен материал, както и развитието на други дейности, включващи се към раздел горско стопанство - събиране на диворастващи и недървесни продукти /билки, гъби, горски плодове/.

Общият запас на дървесина е 3 285 302 m³ маса, както следва по видове собствености:

Държавни гори - 3 212 832 m³

Частна собственост - 40 567 m³

Гори- временно стопанисвани от Община Върбица - 31 903 m³ Средногодишното ползване по ЛУП (за периода от 2001 до 2011 година) в ДГФ по категории дървесина за лесничейството е 55655 m³ стояща маса, 46620 m³ лежаща маса, от която: едра строителна – 10912 m³, средна строителна 8716 m³, дребна строителна – 5430 m³ и дърва 21562 m³ а по видове гори е както следва: иглолистни – 8945 m³ и широколистни - 46710 m³ .

Към 31.12.2004 г. на територията на Държавно лесничейство - Върбица са регистрирани :

- 4 /четири/ броя дървообработващи обекта с преработване на дървесина около 3000 пл.м с основна вид дейност бичене-производство на талпи; паркетина; дръжки за метли (основно за износ в Гърция) : ЕТ "Фидан" с. Тушовица; "Паркет" ЕООД гр. Върбица; "Коректприм" ЕООД гр. Върбица;

4 /четири/ броя дърводобивни фирми със седалище и адрес на управление на територията на общината, регистриран в НУГ - София;

11 /единадесет/ броя дърводобивни фирми със седалище и адрес на управление извън територията на общината, регистриран в НУГ -София ;

В района на общината средногодишно около 30 тона се добиват билки и гъби от горския фонд на лесничейството, които донасят на голяма част от населението основния им доход.

Тенденции в промяна на земеползването. Инвестиционна активност

Поради полупланинския характер на терена на общината и голямата разпокъсаност на парцелите, след настъпилите промени в селското стопанство, през последните години значителен дял от земеделските земи не се обработват и пустеят.

В този отрасъл основно са застъпени зърнено фуражните култури - пшеница, ечемик, царевица и други. Налага се тенденция за утвърждаване в района дела на техническите култури в рамките на 6500 - 7000 да. Основни представители тук са слънчогледа, тютюн ориенталски, тикви за семе, кориандър и други. Според конюнктурата на пазара за различните години в структурата на растениевъдните култури са застъпвани още : главесто зеле, краставици корнишони, захарно цвекло, домати, пипер и други. Основно растениевъдния сектор е насочен главно към осигуряване фуражния баланс на животновъдството в района.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

В община Върбица разпространение имат светлосивите и сиви горски почви от IV и V категория. На отделни масиви в с. Методиево, Иваново и Маломир на малки участъци има и III категория земеделски имоти.

В южната част на землището на общината в района на с. Тушовица, Бяла река, Нова Бяла река, гр. Върбица, Чернооково, Крайгорци, Сушина и Ловец имат дял и земите от VII - X категория, площите на които се считат като неподходящи и неефективни за нуждите на селското стопанство. На такива площи земеделското производство не е рентабилно, добивите са много ниски. За тях са подходящи някои етеричномаслените култури в зависимост от мощността на хумусния хоризонт, изложението на склона, важно за синтеза на качествено масло на лавандулата, например. Тя в определени периоди е заемала значителни площи, достигайки през 80-те години 1500 да, а маслото от тази култура има гарантиран пазар и добра цена. Приложените таблици в Общинския план за развитие с баланс на земите по начин на трайно ползване по землища съвсем ясно показват наличието на големи площи пасища и мери, както и изоставени земи. Тези дадености стимулират животновъдството в общината.

Рибно стопанство

Налице е голямо водно разнообразие и природни дадености, които не са оползотворени в тази насока.

В приложение е даден Баланс на видовете територии по предназначение в отделните населени места на Община Върбица (Таблицы №, №2.4-8, 2.4-9, 2.4-10, 2.4-11, 2.4-12, 2.4-13, 2.4-14, 2.4-15, 2.4-16, 2.4-17, 2.4-18, 2.4-19, 2.4-20, 2.4-21, 2.4-22, 2.4-23, 2.4-24)

Приложение Баланс по видове територии по предназначение в Населените места на Община Върбница

Таблица №2.4-8 Баланс на земите по начини на трайно ползване гр. Върбица

(участват имоти и други кадастрални единици)					
№	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ %
1 .	1100	Нива	1460	9293 .733	12.325
2 .	1140	Изоставена нива	542	3973.077	0.269
3 .	1149	Др. изост. нива	2	5.100	0.007
4 .	1211	Овощна градина	169	545.645	0.724
5.	1213	Лозе	53	80.402	0.107
6.	1220	Др. трайно нас.	11	1669.049	0.213
7 .	1230	Изостав.тр.нас.	63	383.442	0.509
	1239	Гора в зем.земи	4	345.415	0.458
9.	1300	Ливада	3	17.198	0.023
10.	1400	Пасище, мера	49	1347.139	0.787
11.	1401	Пасище с храсти	4	112 .595	0. 149
12 .	1500	Стопански двор	13	46.600	0.062
13 .	1570	Стопански двор	4	21.257	0.028
14 .	1590	Др.произв.база	1	3 .468	0. 005
15.	1700	Полски път	2	9.337	0. 012
16.	1710	Полски път	110	602.698	0.799
17 .	1720	Прокар	1	13.512	0.018
18.	1922	Храсти	16	710.566	0. 942
19.	2000	Гор. стоп.тер.	6	111 .400	0. 148

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

20.	2110	Залесена терит.	53	5343 .488	0. 086
21.	2111	Иглолистна гора	3	189.419	0.251
22 .	2112	Широколист.гора	13	46724.786	61. 964
23.	2222	Горски път	1	5.799	0. 008
24.	3000	Населено място	3	245.303	0.325
25.	3110	Индивид. застр.	1	1178.444	1.563
26.	3200	Обществен терен	1	0.500	0. 001
27.	3300	Производствен терен	2	35.382	0.047
28.	3431	Спортен терен	1	11.303	0.015
29.	3436	Гробище	2	18.994	0.025
30.	4111	Вътрешна река	3	64.139	0.085
31.	4411	Язовир	1	8.721	0.012
32.	4412	Водоем	6	204.089	0.271
33.	4417	Басейн резервна вода	1	0.224	0.000
34.	4612	Извор-каптиран	1	0.720	0.001
35.	4800	Водостоп. съор.	1	1.365	0.002
36.	6112	Път I клас	2	31.802	0.042
37.	6114	Път III кл	1	27.160	0.036
38.	6115	Път IV кл.	3	108.455	0.144
39.	6120	Местен път	1	0.763	0.001
40.	6130	Ведомствен път	1	1.782	0.002
41.	7110	Резерват	1	66.467	0.088
42.	7212	Терен-здраве	6	1229.075	1.630
43.	7240	Турист.база	1	2.300	0.004
44.	8400	Дере, овраг, яма	18	613.540	0.814
		Всичко:	2640	75406.153	100 .000

Таблица №2.4-9 Баланс на земите по начини на трайно ползване (ЕКК) с.Божурово

№ по	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в да	площ %
1 .	1100	Нива	512	3934.587	3 .570
2 .	1211	Овощна градина	7	58. 959	0.593
3 .	1239	Гора в зем.земи	3	591.986	5.954
4 .	1300	Ливада	3	35.671	0.359
5 .	1310	Използв. ливада	9	24.924	0.251
6.	1400	Пасище, мера	41	494.772	4 .976
7 .	1401	Пасище с храсти	24	677.059	6 .809
	1500	Стопански двор	4	22.951	0.231
9 .	1710	Полски път	41	113.134	0 .138
10.	1720	Прокар	2	3.536	0.036
11.	1920	Др. сел.стоп. тер.	10	115.801	1.165
12.	1922	Храсти	2	30.539	3.308
13.	2100	Дървопроизв.пл.	47	3294. 633	33 .134
14 .	3100	Жил. територия	1	221.318	2 .226
15.	3436	Гробище	2	33.492	0.337
16.	3510	Улична мрежа	1	2.069	0.021
17 .	3519	Др.терен-улич.мрежа	3	5.095	0.051
18.	4400	Изк. водна площ	2	15.812	0 .159
19.	4612	Извор-каптиран	2	3.727	0.037
20.	4919	Друг воден терен	1	0.783	0.008
21.	6115	Път IV клас	2	23.102	0.232
22.	8400	дере, овраг, яма	4	224.131	0.254

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

23.	8410	дере	1	11.293	0.114
24.	9600	сметище	3	3.867	0.039
		всичко	727	9943.341	100.000

Таблица №2.4-10 с. Бяла река ЕКАТТЕ 07 692 Баланс по начини на трайно ползване (ЕКК)

No	Код ЕК	Начин тр. ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ %
1.	1100	Нива	1345	10789.161	16.422
2 .	1111	Полска култура	2	2.217	0.003
3 .	1119	Др.посевна площ	15	46.830	0.071
4 .	1139	Др. неизп. нива	1	7.433	0.011
5.	1140	Изоставена нива	4	38.992	0.059
6.	1142	Ерозирана нива	2	15.775	0.024
7 .	1150	Затревена нива	21	215.887	0.329
8.	1200	Тр. насаждения	1	9.02 8	0.014
9.	1211	Овощна градина	20	95.269	0.145
10 .	1216	Инд.култ.-тер.	55	631.423	0.961
11.	1223	Малини, касис	1	5.614	0.009
12.	1230	Изостав.тр.нас.	104	200.770	1.053
13.	1239	Гора в зем.земи	9	311.758	0.475
14.	1300	Ливада	49	203.096	0.309
15.	1400	Пасище, мера	231	4338. 984	6.504
16.	1401	Пасище с храсти	15	94.499	0.144
17.	1500	Стопански двор	10	78.953	0.120
18.	1700	Полски път	5	25.610	0.039
19.	1710	Полски път	181	542.810	0.826
20.	1720	Прокар	3	9.862	0.015
21.	1922	Храсти	58	438.755	0.668
22.	2000	Гор. стоп.тер.	72	38453.799	5 8.530
23.	2100	Дървопроизв.пл.	4	3683.219	5.606
24.	2110	Залесена терит.	3	27.573	0.042
25.	2310	Горски път	1	1.185	0.002
26.	3000	Населено място	1	1214.536	1.849
27.	3436	Гробище	4	49.953	0.076
28.	4111	Вътрешна река	3	300.127	0.457
29.	4212	Блато	1	0.427	0.001
30.	4411	Язовир	5	721.026	1.097
31.	4412	Водоем	2	10.945	0.017
32.	4511	Напоител. канал	10	66.863	0.102
33.	4519	Друг вид канал	1	5.561	0.008
34.	4610	Подземни води	1	6.887	0.010
35.	4612	Извор-каптиран	4	10.459	0.016
36.	4800	Водостоп.съоръжения	27	119.261	0.182
37.	6114	Път III кат.	2	36.520	0.56 0
38.	6130	Ведомствен път	3	72.462	0.110
39.	7147	Зем. образувание	1	3.034	0.008
40.	8100	Скала	2	6.202	0.005
41.	8400	Дере, овраг, яма	1	77.155	0.117
42.	8410	Дере	42	887.138	1.350
43.	8600	Пустееца необр. земя	1	6.861	0.010
44.	9600	Сметище	1	30.857	0.047
		Всичко:	2326	65,699.776	100.000

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Таблица №2.4-11 Баланс на земите по начини на трайно ползване Землище на с.Иваново

№	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ %
1.	1100	Нива	934	8395.181	32.663
2 .	1150	Затревена нива	13	454.105	1.767
3 .	1200	Тр. насаждения	3	51.629	0.201
4 .	1211	Овощна градина	14	69.025	0.269
5.	1213	Лозе	210	167.741	0.653
6 .	1230	Изостав.тр.нас.	4	49.062	0.191
7 .	1239	Гора в зем.земи	7	155.305	0.604
8.	1300	Ливада	10	58.979	0.229
9 .	1400	Пасище, мера	51	1235.162	4.806
10.	1500	Стопански двор	25	175.772	0.684
11.	1700	Полски път	1	2.045	0.008
12 .	1710	Полски път	87	446.499	1.737
13 .	1720	Прокар	1	4.681	0.018
14.	1922	Храсти	24	338.228	1.216
15.	2100	Дървопроизв.пл.	12	13003.969	50.594
16.	3110	Индивид, застр.	1	765.831	2.979
17 .	3436	Гробище	1	14.834	0.058
18.	4411	Язовир	2	42.617	0.166
19.	4412	Водоем	4	4.958	0.019
20.	4500	Канал	1	1.001	0.004
21.	4511	Напоител. канал	2	15.652	0.061
22 .	6112	Път I клас	3	86.696	0.337
23 .	6115	Път IV кл.	2	36.261	0.141
24.	6130	Ведомствен път	2	30.230	0.118
25.	8410	Дере	7	92.874	0.361
26.	9600	Сметище	1	4.075	0.016
	Всичко		1422	25702.432	100.000

Таблица №2.4-12 Баланс на земите по начини на трайно ползване Землище на с.Конево

(участват имоти и други кадастрални единици)					
№	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ %
1.	1000	Сел. стоп. територии	1	1.363	0.014
2 .	1100	Нива	530	5022.095	50.485
3 .	1111	Полска култура	1	14.156	0.142
4 .	1150	Затревена нива	62	693 .651	6.973
5.	1211	Овощна градина	38	201.703	2.028
6.	1300	Ливада	33	144 .415	1.452
7 .	1400	Пасище, мера	44	1638.555	16.472
8.	1500	Стопански двор	14	125.479	1.261
9.	1710	Полски път	67	314.212	3.159
10.	1920	Др. сел.стоп.територия	14	233 .646	2.349
11.	1922	Храсти	34	160.755	1.616
12 .	2100	Дървопроизв.пл.	7	326 .770	3.285
13 .	3020	Бензиностанция	1	0.786	0.008
14 .	3110	Индивид. застр.	1	579.621	5.827
15.	3311	Пр.ел.енергия	1	18.521	0.186
16.	3436	Гробище	3	18.972	0.191

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

17.	4111	Вътрешна река	2	41.868	0.421
18.	4411	Язовир	6	239.242	2.405
19.	4412	Водоем	7	18.335	0.184
20.	4511	Напоител. канал	4	8.050	0.081
21.	6112	Път I клас	2	61.533	0.619
22.	6115	Път IV кл.	2	26.509	0.266
23.	6120	Местен път	2	6.430	0.065
24.	8100	Скала	4	17.821	0.179
25.	8410	Дере	3	15.075	0.152
26.	8420	Овраг, промойна	5	12.964	0.130
27.	8430	Яма	2	3.603	0.036
28.	9600	Сметище	1	1.636	0.016
	Всичко:		891	9947.766	100.000

Таблица №2.4-13 Баланс на земите по начини на трайно ползване Землище на с. Крайгорци

(участват имоти и други кадастрални единици)

No	Код ЕК	Начин трайноползване	Имоти бр.	Площ в да	ПЛОЩ %
1.	1100	Нива	157	652.228	6.194
2.	1140	Изоставена нива	122	1016.824	0.657
3.	1142	Ерозирана нива	2	2.109	0.020
4.	1230	Изостав.гр.нас.	16	249.336	2.368
5.	1400	Пасище, мера	66	795.737	7.557
6.	1570	Стопански двор	1	22.991	0.218
7.	1710	Полски път	28	83.070	0.789
8.	1720	Прокар	1	1.544	0.015
9.	1922	Храсти	5	71.676	0.681
10.	2100	Дървопроизв.пл.	2	21.979	0.209
11.	2110	Залесена терит.	24	7219.203	68.559
12.	3110	Индивид, застр.	1	158.892	1.509
13.	3436	Гробище	3	8.461	0.080
14.	4412	Водоем	1	4.314	0.041
15.	4512	Отводнит. канал	6	6.212	0.059
16.	4612	Извор-каптиран	4	2.875	0.027
17.	6115	Път IV кл.	1	5.579	0.053
18.	8410	Дере	13	200.085	1.900
19.	8420	Овраг, промойна	11	6.741	0.064
	ВСИЧКО:		464	10529.856	100

**Таблица №2.4-14 Баланс на земите по начини на трайно ползване Землище на с. Кьолмен
ЕКАТТЕ 41054**

(участват имоти и други кадастрални единици)

No	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в дка	Площ в %
1.	1100	Нива	3	70.105	1.185
2.	1110	Посевна площ	324	2647.359	44.750
3.	1140	Изоставена нива	6	28.728	0.485
4.	1239	Гора в зем.земи	2	78.924	1.334
5.	1310	Използв. ливада	16	55.480	0.938
6.	1400	Пасище, мера	7	157.221	2.658
7.	1500	Стопански двор	1	11.749	0.199
8.	1710	Полски път	15	89.326	1.510
9.	1920	Др. сел.ст.тер.	14	263.358	4.452

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

10.	1922	Храсти	7	11.201	0.189
11.	3110	Индивид. застр.	1	293.158	4.955
12.	3436	Гробище	3	8.141	0.138
13.	4411	Язовир	1	2156.559	36.454
14.	4412	Водоем	4	30.047	0.508
15.	4510	Канал	4	5.611	0.095
16.	4511	Напоител. канал	2	0.375	0.006
17.	4612	Извор-каптиран	1	0.411	0.007
18.	6115	Път IV кл.	1	8.095	0.137
		ВСИЧКО:	412	5915.848	100.000

Таблица №2.4-15 Баланс на земите по начини на трайно ползване Землище на с. Ловец

No	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в da	Площ %
1	1100	Нива	710	4295.028	29.133
2	1213	Лозе	1	1.641	0.011
3	1300	Ливада	1	4.650	0.032
4	1400	Пасище, мера	121	1852.890	12.568
5	1401	Пасище с храсти	2	427.121	0.897
6	1570	Стопански двор	17	113.609	0.771
7	1590	Др.произв.база	1	0.992	0.007
8	1700	Полски път	64	215.020	0.458
9	1710	Полски път	10	32.158	0.218
10	1920	Др. сел.ст.тер.	5	61.174	0.415
11	1922	Храсти	27	312.552	0.120
12	2100	Дървопроизв.пл.	11	771.552	0.233
13	2110	Залесена терит.	2	338.703	2.297
14	3110	Индивид. застр.	2	650.915	4.415
15	3436	Гробище	1	14.742	0.098
16	4411	Язовир	3	5463.901	37.062
17	4612	Извор-каптиран	1	1.162	0.008
18	4800	Водостоп. съор.	3	30.819	0.209
19	6115	Път IV кл.	2	42.355	0.287
20	7210	Вилна зона	1	0.574	0.004
21	8410	Дере	8	111.352	0.755
		ВСИЧКО	993	14742.595	100.000

**Таблица №2.4-16 Баланс на земите по начини на трайно ползване Землище на с. Менгишево
екатге 477 85**

№ по	Код ЕК	Начин тр. ползване	Имоти бр.	Площ в da	Площ%
1	1100	Нива	637	6295.502	54.038
2	1111	Полска култура	93	606.241	5.204
3	1150	Затревена нива	14	31.176	0.268
4	1200	Тр. насаждения	2	19.061	0.164
5	1217	Ягодова градина	1	16.433	0.141
6	1300	Ливада	1	16.886	0.145
7	1400	Пасище, мера	81	1768.545	15.180
8	1401	Пасище с храсти	19	214.502	1.841
9	1570	Стопански двор	4	17.642	0.151
10	1612	Овцеферма	1	10.329	0.089
11	1700	Полски път	83	249.277	2.140

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

12	1710	Полски път	7	17.392	0.149
13	1720	Прокар	1	5.870	0.050
14	1920	Др.сел.стоп.тер.	5	120.285	1.032
15	3110	Индивид. застр.	1	1003.503	8.614
16	3436	Гробище	1	13.054	0.112
17	3900	Др.селищна територ.	7	1.927	0.017
18	4100	Водно течение	2	111.604	0.958
19	4400	Изк. водна площ	6	1017.085	3.730
20	4412	Водоем	3	2.027	3.017
21	4612	Извор-каптиран	3	14.569	0.125
22	6112	Път I клас	2	46.737	3.401
23	6115	Път IV кл.	2	50.558	0.434
	всичко:		976	11650.205	100.000

Таблица №2.4-17 Баланс на земите по начин на трайно ползване в с. Методиево

(участват имоти и други кадастрални единици)					
NO	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ %
1.	1100	Нива	1083	9041.934	37.628
2.	1200	Тр. насаждения	1	9.120	0.038
3.	1211	Овощна градина	26	79.891	0.332
4.	1213	Лозе	54	43.245	0.180
5.	1214	Лозе-терасирано	80	234.459	0.976
6.	1300	Ливада	2	34.443	0.143
7.	1400	Пасище, мера	36	1721.952	7.166
8.	1570	Стопански двор	8	111.411	0.464
9.	1710	Полски път	98	441.095	1.836
10.	1922	Храсти	2	12.069	0.050
11.	2100	Дървопроизв.пл.	4	11140.226	46.359
12.	3110	Индивид, застр.	1	759.075	3.159
13.	3436	Гробище	2	29.268	0.122
14.	4411	Язовир	2	137.565	0.572
15.	4511	Напоител. канал	3	13.825	0.058
16.	4610	Подземни води	1	1.760	0.007
17.	6115	Път IV кл.	2	57.288	0.238
18.	6660	Съобщ.провод	1	0.468	0.002
19.	8100	Скала	2	57.008	0.237
20.	8410	Дере	2	65.652	0.273
21.	8500	Мочурище	1	38.392	0.160
	ВСИЧКО:		1411	24030.206	100

Таблица №2.4-18 Баланс на земите по начин на трайно ползване в землището на с. Нова Бяла река

Нопо ред	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ в %
1.	1100	Нива	362	3457.886	12.242
2.	1111	Полска култура	13	77.117	0.273
3.	1150	Затревена нива	128	1642.144	5.814
4.	1211	Овощна градина	152	655.243	2.320
5.	1230	Изостав.тр.нас.	28	202.732	0.718
6.	1239	Гора в зем.земи	4	37.977	0.134

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

7.	1300	Ливада	19	110.215	0.390
8.	1400	Пасище, мера	117	848.053	3.002
9.	1401	Пасище с храсти	1	8.053	0.029
10.	1570	Стопански двор	21	58.741	0.208
11.	1612	Овцеферма	4	44.002	0.156
12.	1710	Полски път	79	191.136	0.677
13.	1720	Прокар	3	6.663	0.024
14.	1922	Храсти	2	87.874	0.311
15.	2100	Дървопроизв.пл.	18	19610.619	69.430
16.	3100	Жил. територия	1	575.185	2.036
17.	3311	Пр.ел.енергия	1	15.596	0.055
18.	3431	Спортен терен	1	8.228	0.029
19.	3436	Гробище	3	22.174	0.079
20.	4411	Язовир	2	19.479	0.069
21.	4510	Канал	1	8.302	0.029
22.	4519	Друг вид канал	1	7.139	0.025
23.	4612	Извор-каптиран	1	0.349	0.001
24.	6114	Път III кл	3	73.262	0.259
25.	6130	Ведомствен път	1	0.626	0.002
26.	8300	Сипей	2	2.936	0.010
27.	8410	Дере	9	473.187	1.675
		ВСИЧКО:	977	28245.156	100.000

Таблица №2.4-19 Баланс на земите по начин на трайно ползване в землището на с. Станянци

No	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ %
1.	1100	Нива	32	331.089	4.538
2.	1111	Полска култура	593	2797.043	38.333
3.	1130	Врем.неизп.нива	48	328.902	4.508
4.	1150	Затревена нива	4	245.448	3.364
5.	1211	Овощна градина	68	97.900	1.342
6.	1213	Лозе	3	6.307	0.086
7.	1400	Пасище, мера	68	1952.844	26.764
8.	1401	Пасище с храсти	3	105.464	1.445
9.	1530	Терен за силаж	1	2.782	0.038
10.	1550	Селскост.склад	3	4.726	0.065
11.	1570	Стопански двор	2	32.893	0.451
12.	1611	Кравеферма	1	2.066	0.028
13.	1612	Овцеферма	2	43.875	0.601
14.	1710	Полски път	58	148.466	2.035
15.	1920	Др. сел.ст.тер.	12	126.882	1.739
16.	1922	Храсти	24	179.179	2.455
17.	3110	Индивид, застр.	1	333.694	4.573
18.	3190	Др. жил.терен	1	1.030	0.014
19.	3431	Спортен терен	1	17.938	0.246
20.	3436	Гробище	2	17.752	0.243
21.	3900	Др.селищна тер.	11	6.015	0.082
22.	4411	Язовир	1	76.591	2.050
23.	4412	Водоем	1	5.000	0.069
24.	4519	Друг вид канал	1	0.645	0.009
25.	4800	Водостоп. съор.	2	5.404	0.074
26.	6112	Път I клас	1	28.917	0.396
27.	6115	Път IV кл.	3	28.365	0.389
28.	7147	Зем.образуване	1	2.435	0.033

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

29.	8410	Дере	15	364.775	4.999
30.	9600	Сметище	1	2.246	0.031
	ВСИЧКО:		964	7296.609	100.000

**Таблица №2.4-20 Баланс на земеделски земи по видове собственост в Землището на с. Сушина
ЕКАТТЕ 70398**

No	Вид собственост	Имоти бр.	Площ в da	Площ %
1.	държавна частна	119	26103.087	4 0.500
2 .	частна	561	3584.823	11.055
3 .	на религиозни организации	1	15.000	3.046
4.	общинска частна	5	6.100	3.019
5 .	на чуждестранни лица	2	17.000	3. 052
6.	смесена	7	41.372	0.128
7 .	на юридически лица	189	1529.518	4.717
8.	стопанисван от общината	87	616.895	1.902
9	общинска публична	134	512.267	1.580
	ВСИЧКО:	1105	32426	1 13.000

**Таблица №2.4-21 Баланс на земеделски земи, гори и земи в ГФ Землище на Виница
ЕКАТТЕ 99164**

No	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в da	Площ в %
1.	1100	Нива	431	2654.849	7.211
2 .	1130	Врем.неизп.нива	5	44.731	0.123
3 .	1149	Др. изост. нива	1	6.000	0.017
4 .	1211	Овощна градина	1	1.000	0.003
5.	1213	Лозе	4	18.944	0.052
6.	1230	Изостав.тр.нас.	4	21.947	0.060
7 .	1239	Гора в зем.земи	1	2.613	0.007
8.	1300	Ливада	4	47.139	0.130
9.	1400	Пасище, мера	149	1692.710	4.661
10 .	1401	Пасище с храсти	2	16.197	0.045
11.	1590	Др.произв.база	1	10.338	0.028
12.	1710	Полски път	28	192.330	0.530
13 .	1920	Др. сел.ст.тер.	6	29.994	0.083
14 .	1922	Храсти	22	134.058	0.269
15.	2100	Дървопроизв.пл.	70	1917.802	5.281
16.	2110	Залесена терит.	1	52.599	0.145
17 .	2111	Иглолистна гора	1	726.808	2.002
18.	2112	Широколист.гора	25	22485.066	61.920
19.	2113	Нискостъбл.гора	3	134.273	0.370
20.	2215	Дивечова нива	1	55.649	0.153
21.	2222	Горски път	3	39.445	0.109
22 .	3120	Комп.малоет.з.	1	0.742	0.002
23 .	4111	Вътрешна река	6	143.305	0.395
24.	4212	Блато	1	1.248	0.003
25.	4411	Язовир	6	5618.645	15.473
26.	4800	Водостоп. съор.	5	63.568	0.175
27 .	6112	Път I клас	1	106.242	0.293
28.	6115	Път IV кл.	1	5.642	0.016
29 .	6130	Ведомствен път	2	6.013	0.017
30 .	6170	Съор.поддържане	2	8.211	0.023
31.	6630	Електропровод	1	0.033	0.000

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

32.	7222	Мотел	1	19.964	0.055
33.	7231	Детски лагер	1	16.264	0.045
34.	7253	Почивен дом	4	30.716	0.085
35.	8410	Дере	7	7.835	0.022
		Всичко:	802	36312.990	100.000

Таблица №2.4-22 Баланс на земеделски земи, гори и земи в ГФ Землище на с. Чернооково

№	Код ЕК	Начин тр.ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ %
1.	1100	Нива	464	2634.774	17.779
2.	1142	Ерозирана нива	2	45.877	0.310
3.	1211	Овощна градина	1	8.000	0.354
4.	1222	Разсадник	1	4.307	0.029
5.	1230	Изостав.тр.нас.	11	170.176	1.148
6.	1300	Ливада	47	98.824	0.667
7.	1400	Пасище, мера	116	1173.763	7.920
8.	1401	Пасище с храсти	24	274.523	1.852
9.	1570	Стопански двор	1	49.281	0.333
10.	1700	Полски път	1	0.638	0.004
11.	1710	Полски път	64	155.800	1.051
12.	1720	Прокар	3	3.472	0.023
13.	1922	Храсти	15	168.001	1.134
14.	2000	Гор. стоп.тер.	1	6697.968	45.196
15.	2100	Дървопроизв.пл.	43	2684.884	18.117
16.	3110	Индивид. застр.	1	313.953	2.118
17.	3436	Гробище	3	30.722	3.207
18.	3900	Др.селищна тер.	1	0.844	0.006
19.	4400	Изк. водна площ	1	10.282	0.069
20.	4412	Водоем	1	1.091	0.007
21.	4512	Отводнит. канал	1	0.768	0.005
22.	4612	Извор-каптиран	4	7.094	0.048
23.	6115	Път IV кл.	2	30.800	0.208
24.	6120	Местен път	1	0.184	0.001
25.	8410	Дере	14	253.657	0.712
26.	8420	Овраг,промойна	2	0.283	0.002
27.	8430	Яма	1	0.022	0.000

Таблица №2.4-23 Баланс на земите на землище на с. Тушовица екатте 73537

(участват имоти и други кадастрални единици)					
№	Код ЕК	Начин тр. ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ в %
1.	1100	Нива	826	5385.418	8.732
2.	1111	Полска култура	79	552.310	0.896
3.	1140	Изоставена нива	23	129.363	0.110
4.	1150	Затревена нива	43	279.218	0.453
5.	1211	Овощна градина	36	200.372	0.325
6.	1212	Ов.градина-тер.	108	743.801	1.206
7.	1214	Лозе-терасирано	68	124.156	0.201
8.	1229	Др.тр.насажден.	134	1154.491	1.872
9.	1230	Изостав.тр.нас.	19	361.714	0.587
10.	1239	Гора в зем.земи	7	135.903	0.220
11.	1300	Ливада	3	18.199	0.030
12.	1400	Пасище, мера	144	1595.552	2.587

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

13 .	1401	Пасище с храсти	30	740.558	1.201
14.	1530	Терен за силаж	1	2.557	0.004
15.	1550	Селскост. склад	1	0.849	0.001
16.	1570	Стопански двор	10	57.157	0.093
17 .	1612	Оецеферма	3	14.039	0.023
18.	1710	Полски път	125	420.526	0.682
19.	1720	Прокар	1	1.837	0.003
20 .	1920	Др. сел.см.тер.	29	1062.554	1.723
21.	1922	Храсти	62	504.673	0.818
22 .	2100	Дървопроизв.пл.	91	45217.939	73.319
23 .	2110	Залесена терит.	3	43.000	0.070
24.	2222	Горски път	1	60.746	0.098
25.	3100	Жил. територия	1	751.857	1.219
26.	3436	Гробище	4	41.946	0.068
27 .	3510	Улична мрежа	1	0.596	0.001
28.	4100	Водно течение	10	419.076	0.680
29 .	4410	Изк. водна площ	1	8.949	0.015
30 .	4411	Язовир	2	1119.427	1.815
31.	4412	Водоем	2	0.864	0.001
32.	4512	Отеоднит. канал	1	0.939	0.002
33 .	6114	Път III кл	4	83.274	0.135
34 .	6130	Ведомствен път	1	4.678	0.008
35.	8300	Сипей	1	25.219	0.041
36.	8400	Дере, овраг, яма	1	5.800	0.009
37.	8410	Дере	8	402.755	0.653
		ВСИЧКО:	1884	61672.462	100.000

**Таблица №2.4-24 Баланс на земите на землище на с. Тушовица екатге 73537
Баланс на земите в землището на с. Маломир**

Но	Код ЕК	Начин тр. ползване	Имоти бр.	Площ в да	Площ %
1 .	1100	Нива	118	517.445	4.548
2 .	1111	Полска култура	582	4879.538	42.887
3 .	1211	Овощна градина	57	193.738	1.703
4 .	1223	Малини, касис	8	15.387	0.135
5.	1230	Изостае.тр.нас.	36	485.290	4.265
6.	1300	Ливада	14	36.173	0.318
7 .	1400	Пасище, мера	79	469.574	4.127
8 .	1401	Пасище с храсти	3	37.751	0.332
9 .	1590	Др.произв.база	1	5.453	0.048
10 .	1710	Полски път	85	222.132	1.952
11.	1720	Прокар	1	2.363	0.021
12 .	1920	Др. сел.ст.тер.	1	1036.453	9.110
13 .	1922	Храсти	5	12.532	0.110
14 .	2100	Дъреопроизе.пл.	14	625.884	5.501
15.	2112	Широколист.гора	2	1956.090	17.192
16.	3110	Индивид. застр.	1	506.064	4.448
17 .	3436	Гробище		30.457	0.268
18.	4411	Язовир	15	96.279	0.846
19 .	4412	Водоем	1	0.501	0.004
20 .	4419	Др.изк.водн.пл.	1	5.703	0.050
21 .	4510	Канал	7	16.159	0.142

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

22 .	4519	Друг вид канал	1	1.064	0.009
23 .	6115	Път IV кл.	1	27.652	0.243
24 .	6120	Местен път	1	11.248	0.099
25 .	8300	Сипей	1	5.809	0.051
26.	8410	Дере	5	178.187	1.566
27 .	9600	Сметище	1	2.703	0.024
	ВСИЧКО:		1043	11377.629	100.000

Тенденции в промяна на земеползването. Инвестиционна активност

Природните дадености на Стратегическата цел на Общия устройствен план на Община Върбица е да създаде основа за балансирано и устойчиво устройствено развитие и хармонична жизнена среда в урбанизираните и извънурбанизираните територии. Една от задачите за постигане на тази цел е „Оптимизиране на начините и режимите на земеползване”.

Демографските и икономическите промени в последните години са довели до изолираност на някои от селата, но в тях биха могли да се развият алтернативни икономически дейности – екологично земеделие, екологични производства, специфичен туризъм. Заляга като условие в ОУП проучване на територии, пригодни за осъществяване на екологично селско стопанство. То би могло да се развива и в двете направления – растениевъдство и животновъдство. Районът е чист от екологична гледна точка и с правилна агротехника или мелиоративни мероприятия могат да се определят парцели подходящи за дадени култури, а на други - да се по подобрят свойствата на почвите.

Условията на района позволяват отглеждането и на трайни насаждения - сливи, вишни, малини, арония и други. Аронията е една твърде непретенциозна култура, бързо встъпва в плододаване, а продукцията намира пазари. Същото може да се каже и за ягодоплодните култури: касис, червено френско грозде, бяло френско грозде и др. В областта на растениевъдството, това е и вярната посока за развитие на района, в съчетание с фуражопроизводството и дребното зеленчукопроизводство, което ще доведе до повишаването на заетостта, чрез създаването на нови условия за работа.

Тенденциите в земеползуването се очертават в няколко насоки, които обаче малко променят териториалния му обхват:

Сравнително ограничен е броят на регистрираните земеделски производители от община Върбица. Недостатъчната информираност за изискванията, които трябва да се спазват при влизането на страната в Европейския съюз е може би една от причините за това. Активността на Общинската служба „Земеделие и гори” следва да много висока с населението като го информира за всички нови европейски програми, техните изисквания, условия и възможности да се възползва от тях.

В община Върбица интерес представляват земите от ОПФ с площ 50 - 100 дка и нагоре. Разпокъсаният характер на същия, пречи той да се усвоен напълно и да се раздаде на нуждаещите се. Във връзка с това е налице необходимостта от разработването на комасационен план с цел усъвършенстване на земеделските имоти.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Размерът на необработваемите земи спрямо обща земеделска земя е доста смущаваща цифра за населените места, като с. Сушина, Крайгорци, Божурово, Чернооково и Тушовица, където тя достига до 80 - 90 %. Повечето от тях като Божурово, Чернооково, Върбица и Тушовица представляват терасирани територии на изоставени трайни насаждения под балкана, разположени на ниско продуктивни ерозирани терени. Тези тераси успешно биха могли да се използват за създаване на нови насаждения.

Наличните мери и пасища благоприятстват развитие на животновъдството и то на биологично животновъдство. Условието в община Върбица способстват за развитието на този сектор на принципа - планинско животновъдство с продължително пасищно отглеждане. Животновъдството е застъпено главно в частния стопански двор на дребните земеделски производители. По-големи ферми с повече на брой животни са в селата Иваново, Станянци и Нова Бяла река.

Растениевъдството е насочено основно към осигуряване фуражния баланс на животновъдството в района. Голяма част от земеделските земи на територията на общината са неподходящи и неефективни за нуждите на селското стопанство. Почти във всички землища се срещат територии с начин на трайно ползване „изоставени трайни насаждения“, „изоставена нива“, „ерозирана нива“ и т.н. Тези земи са нерентабилни за селскостопански дейности. Това са места, които след рекултивация и подходяща мелиорация могат отново да се облагородят и да бъдат продуктивни. За подобряване на киселите почви може успешно да се приложи варуване с отпадни варови материали от производството на захар в с. Камено Бургаско. Регистрираните земеделски производители през 2002 г. са 85 и през 2003 г. спадат на 75. От 2004 г. се наблюдава покачване на броя им, до достигането на пик през 2009 г. – 405 бр. Следва постепенен спад. В края на разглеждания период 2011 г. Този брой достига 194.

Териториите на общината са пригодни за развитие пчеларството и рибовъдството.

Тези цифри съпоставени към данните от периода 1999 - 2000 год. показват известна тенденция на намаляване, макар и слабо на необработваемите площи за сметка на постепенното увеличение на посевните площи като цяло. В някои от населените места местни земеделски стопани са преодолели затрудненията в дейността си и в момента се разширяват, като наемат земи по 1000 -2000 и по-вече декари.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания, взети предвид при изготвяне на ОУП на община Върбица-Предварителен проект.

Най-общо казано, почвите на територията на Община Върбица не са замърсени, плодородието не е засегнато в тази посока, но не е високо поради ниската естествена продуктивност на тези земите, а много вероятно е по-голяма роля в случая да играе и липсата на специални грижи и адекватни мерки за неговото поддържане и повишаване. На практика няма лоши почви, а има лоши стопани. Липсата на подходяща агротехника води до увеличаване на ерозията и до намаляване на хумусното съдържание, както и до изоставяне на ниви, овощни градини и земеползуване. Липсата на съответни наблюдения през последните две десетилетия не позволява да се направят изводи по отношение на развитието

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

на ерозионните процеси в земеделските земи и замърсяването на почвите с пестициди в района. Освен във връзка с новото инвестиционно предложение за рудодобив в района на с. Седефче, няма и подробна инвентаризация на нарушените терени.

Определени са два пункта от Националната система за почвен мониторинг: Пункт № 352 село Методиево и Пункт № 351 гр. Върбица. Не са регистрирани наднормени замърсявания

За периода 2015 - 2019 г. в общината е извършен мониторинг на почвите, в пункт №351- гр. Върбица през 2015 г. и 2019 г. и пункт №352 - с. Методиево през 2016 г. Мониторингът е по Програма за почвен мониторинг I-во ниво „широкомащабен мониторинг Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти“, като показателите са под праговите норми на Наредба № 3 от 01.08.2008 г.

Съгласно Програмата за почвен мониторинг II-ро ниво „Контрол и опазване на почвата от киселяване и засоляване“ е извършван ежегоден мониторинг през периода 2016 - 2019 г. В пункт с. Менгишево не са констатирани проблеми относно киселяване на почвите.

По програмата за почвен мониторинг – III-то ниво локални почвени замърсявания се извършва контрол на Б-Б кубове за съхранение на негодни за употреба ПРЗ в с. Конево, стопанисвани от Община Върбица.

Въз основа на горните изводи и констатации към разработването на ОУП на Общината се формулират следните изисквания, които са взети предвид при изготвяне на предварителния проект:

- планът да се основава на актуализирана инвентаризация на ерозираните и нарушените терени, предоставена от компетентните органи, като съответно се допълни и опорният план;
- предвиждане на рекултивация на установените нарушени терени и направа на предложения за бъдещото им функционално използване;
- включване на предписание за разработване на програма за противоерозионна защита и залесяване на ерозираните земи в Правилата за прилагане на плана.

Проблеми и препоръки:

В Предварителният проект на ОУП са взети предвид всички изисквания на общината и тези поставени от действащото законодателство, както и всички предложени мерки за да се гарантира минимално въздействие върху околната среда, като не се допускат условия за екологичен риск за земите и почвите в района. След 1989 г. не е извършвана актуализация на почвените карти с нови опробвания на терена, които да дадат ясна и точна картина на състоянието на почвите към настоящия момент, за да се набележат съвсем точни мерки за подобрието им. Заинтересованите лица лесно биха могли да поискат експертиза и да добият реална представа за необходимите мероприятия, които да гарантират в перспектива един добър добив, добър доход и удовлетворение от положения труд.

Очевидно е, че ерозията (водна и ветрова) са проблем, който е оценен, както личи по-долу с предвидените мерки за борба с този доста значим деградационен процес. Същото се отнася и за нарушените терени, които не са посочени в кои землища се намират и в резултат на какви дейности са получени.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Планът се основава на актуализирана инвентаризация на нарушените терени, предоставена от компетентните органи, като съответно се допълва и опорния план;
- Предвижда се рекултивация на установените нарушени терени и направа на предложения за бъдещото им функционално използване;
- Включване в Правилата за прилагане на плана на предписание за разработване на програма за (до) изграждане на системата от ветрозащитни пояси срещу ветровата ерозия.
- Предвиждат се мерки за опазване на горския фонд.
- Предвиждат се мерки за опазване на земите и почвите в района.

При предвиждане в ОУП на терени, които да бъдат включени в урбанизираните територии, т.е. да бъде променено предназначението ще се вземат необходимите разрешителни от всички институции. Не са предвидени дейности, които да замърсяват почвите в Общината.

Вероятно горския фонд също се нуждае от особено внимание и такова му се отделя в настоящия Доклад за екологична оценка, както и на парцели, на които предстои включване в регулация и смяна на предназначение. Препоръчваме при съществуващия демографски срив тенденцията на смяна на предназначението на земите не е добра мярка. Могат да се потърсят резерви от налични изоставени парцели в населените места, макар че ако става въпрос за нови инвестиции вероятно ще се стигне и до такъв акт.

Мерките за опазване на почвите са добро начинание, но тук би могло да се обърне внимание на възможността за известна производствена комасация като малки сдружения или кооперации, за да се осигури по-рационално ползване на разпокъсаните малки парцели и от агрономическа гледна точка и от гледна точка на механизиранията обработка, тъй като големината на парцелите рядко надвишава 10 da.

Общинският план за развитие на Община Върбица за периода 2014-2020 г. поставя като цел развитието на устойчиво земеделие. Общинските земи са разпокъсани парцели, но при комасиране на имотите до по-благоприятни размери и наличието на достатъчно водните ресурси се предоставят възможности за устойчиво земеделие, животновъдство и добро горско стопанство. В доклада за развитие на Общината се спомената и за добри условия за развитие на рибовъдството, туризъм и селски туризъм, за които условията са много благоприятни. Тези отрасли в случай на сдружаване и изграждане на стабилни структури могат да осигурят добър поминък и добра заетостта в местната икономика.

За да има интензивно развитие са необходими сериозни инвестиции за осъвременяване на стопанствата за, за създаване на трайни насаждения, за животновъдство за устойчиво използване на наличните ресурси. Потенциалът е много добър и за рибовъдство и за пчеларство, още повече, че за всички сектори може да се мисли за биологично производство.

За повишаване на продуктивността земеделието е необходимо да се отговори на добрите земеделски практики, на повишените изисквания към качеството на продукцията и повишаване нивото на културата в земеделието чрез обучение в курсовете, които се субсидират от ДФЗ за земеделски производители и за работещи в частни или кооперативни ферми.

Изводи и препоръки за устройственото планиране

Перспективи за конкурентноспособно, печалившо и устойчиво земеделие се виждат в следните направления:

- Комасация на дребните парцели с цел рационално използване на земеделската техника и прилагане на нови технологии в земеделие;
- Сдружаване между земеделски производители или създаване на кооперации.
- Кандидатстване с проекти към фонд „Земеделие” съвременна и модерна техника с добри характеристики, висока производителност и икономичност на разходите, съгласно европейските изисквания.

При наличието на толкова много водни ресурси е недопустимо да не се използва водата за капково напояване. Инвестирането в такива поливни системи се отплаща многократно.

В случай на регистриране на сдружения (кооперации) може да се мисли за изграждане на затворен цикъл на производство отново с кандидатстване за оборудване по европейските програми за развитие на селските райони. Крайният продукт е по-печаливш от продадената суровина.

ОУП При предвижда смяна на предназначението на някои терени и включването им в регулация с цел инвестиции. Разумно би било това да се случи с по-слабопродуктивни земи или да се използват изоставени терени или сгради.

Екологично състояние на негодни за употреба пестициди са депонирани в Б-Б кубове, намиращи се в село Конево на прилежащата територия на бивш склад.

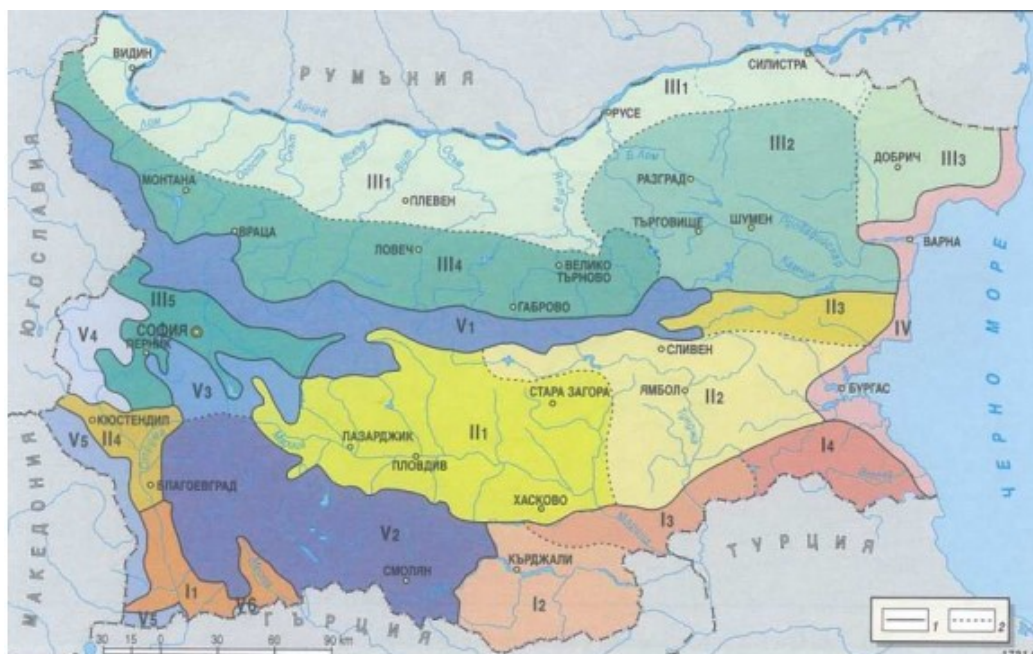
На територията на Община Върбица няма действащи обекти за добив и първична обработка на подземни богатства.

2.5 БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

Геостратегическото положение и природните ресурси

Община Върбица има определено географско местоположение и природен потенциал за развитие. Значителен е ресурсът на Общината за развитие на биологично земеделие и животновъдство.

Многообразието на релефа и климатичните условия на района, са причина за формирането на изключително разнообразни растителни съобщества, като пример в това отношение са определените площи на Защитените територии/ ЗТ и Защитени /ЗЗ.

Фигура 05-1 Биоеографски райони и подрайони на България (по Груев, 1988)

I-Южнобългарски район: П1-Струмско-Местенски подрайон; П2-Източнородопски подрайон; П3-Долномаришко-Долнотунджански подрайон; П4-Странджански подрайон; П-Среднобългарски район: П1-Подрайон на Горнотракийската низина; П2-Подрайон на Тунджанската хълмиста низина; П3-Източ-ностаропланински подрайон; П4-Горнострумски подрайон; П-Севернобългарски район: П1 -Дунавски подрайон; П2 -Лудогорски подрайон; П3 -Добруджански подрайон; П4-Предбалкански подрайон; П5-Софийско-Радомирски подрайон; IV-Черноморски район; V-Планински район: V1-Старопланински подрайон; V2-Рило-Родопски подрайон; V3-Витошко- Ихтимански подрайон; V4-Краищенско-Конявски подрайон; V5-Западнобългарски граничен планински подрайон; V6-Подрайон на Славянка.

В биоеографско отношение, община Върбица принадлежи към П-Севернобългарски район:П2- Лудогорски подрайон (по Груев, 1988).

Част от землището на Община Върбица попада в границите на Защитените територии и Защитените зони.

Според зооеографското райониране на Р. България общината е разположена в предпланинския и част от планинския район на северната зооеографска област. Голямото различие в надморските височини, богатата хранителна база предопределят и разнообразието в растителния и животински свят. Територията на община Върбица се отличава с определен природен потенциал. Територията на общината е разположена в екологично чист район без значителни антропогенни изменения и замърсявания.

Природните дадености и запазеното културно-историческо наследство са възможност за привличане на инвестиции в един нов и нетрадиционен за региона отрасъл на икономиката – селския и екологичния туризъм.

2.5.1. Растителност. Местообитания. Зелена система

Флората на територията на Община Върбица е сравнително разнообразна и богата.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Многообразието на релефа и климатичните условия на района, са причина за формирането на изключително разнообразни растителни съобщества, като пример в това отношение са определените площи на Защитените територии/ ЗТ и Защитени /ЗЗ.

Според Геоботаническото райониране на България (Бондев, 1997 г.) територията на община Върбица е разположена в Североизточна България

Фиг. № 2.5-1 Флористични райони в България

1. Черноморско крайбрежие ; 2. Североизточна България 3. Дунавска равнина 4. Предбалкан 5. Стара планина 6. Софийск и район 7. Знеполски район 8. Витошки район 9. Западни гранични планини . 10. Струмска долина 11. Беласица 12. Славянка 13. Долината на р. Места 14. Пирин 15. Рила 16. Средна Гора 17. Родопи 18. Тракийска низина 19. Тунджанска хълмиста равнина 20. Странджа

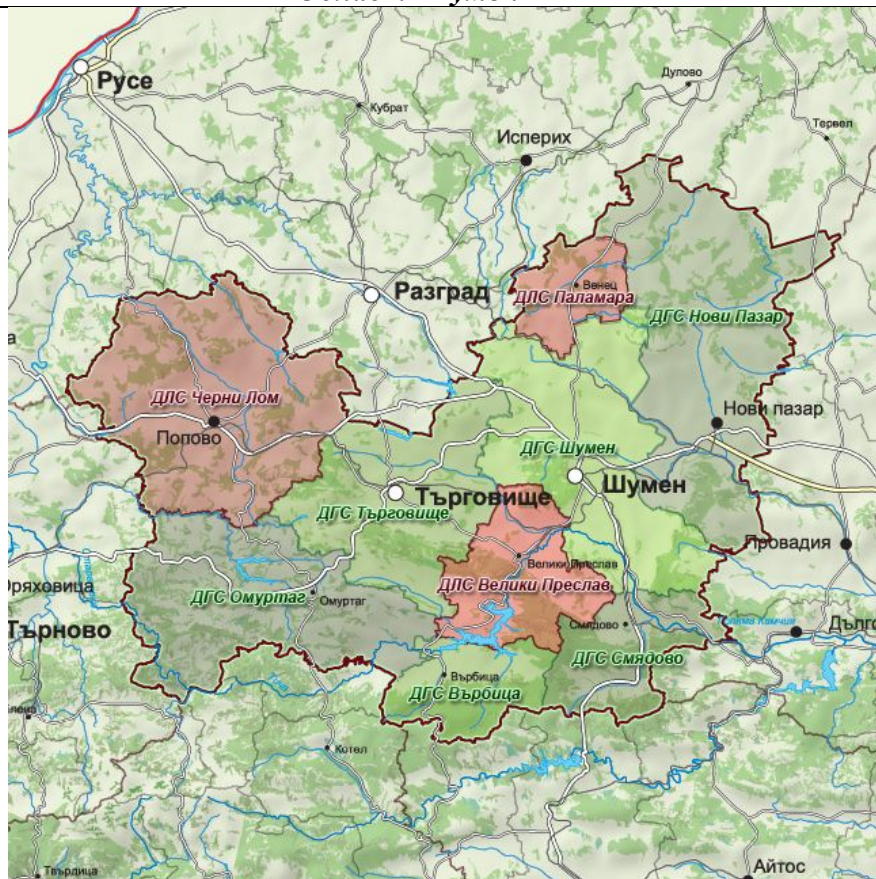
Според зоогеографското райониране на Р. България общината е разположена в предпланинския и част от планинския район на северната зоогеографска област. Голямото различие в надморските височини, богатата хранителна база предопределят и разнообразието в растителния и животински свят.

Горските ресурси в община Върбица са едно от най-големите ѝ природни богатства. От една страна, те са суровина за развитие на дърводобивна, дървопреработваща и мебелна промишленост, а от друга, създават условия за развитието на туризма. Именно поради тази причина, тяхната устойчива експлоатация и съхранение са от ключово значение.

Горите се отличават с голямо разнообразие от широколистна и иглолистна растителност.

Общата горска площ на територията на община Върбица към 2019 г. е 18730 ha, от които: 97,75% държавна горска територия, 0,8% общинска горска територия, 1,28% частна горска територия , 0,12% собственост на други юридически лица, 0.05% собственост на обществени организации (кооперативна)

Държавните горски територии на територията на Община Върбица се стопанисват от две Държавни горски стопанства :ТП ДГС „Държавно горско стопанство „Върбица“ и ТП ДГС „Преслав“ към РДГ – Шумен, „Североизточно държавно предприятие“ на Министерство на земеделието и храните. Горите заемат 58% от територията на община Върбица.

Фигура № 2.5-3: Карта на РДГ – Шумен

Територията на държавно лесничество “Върбица” попада в два горско растителни пояса: долният равнинно - хълмист и хълмисто- предпланински пояс на дъбовите гори с под пояс на крайречните и лонгозни гори, под пояс на равнинно- хълмистите дъбови гори и под пояс на хълмисто- предпланинските широколистни гори, и средния планински пояс на горите от бук и иглолистни с под пояс на планинските гори от горун, бук и ела.

Горската растителност е представена от три основни групи насаждения: естествени смесени високостеблени насаждения, по-слабо или по-силно повлияни от вековната стопанска дейност на човека, представляващи основната част от дървесните запаси на лесничеството, съставени предимно то бук, зимен дъб, габър, цер и благун; изкуствено създадени насаждения главно от бял бор, черен бор и акация; естествени издънкови насаждения от бук, зимен дъб, габър, цер, благун, келяв габър и др. С единично или по-малко участие в насажденията и от трите основни групи се срещат още явор, ясен, шестил, сребролистна и едролистна липа, турска леска, планински ясен, мъждрян, клен, брекина, череша, трепетлика и др.

Необходим е строг контрол за недопускане разпространението на инвазивни чужди видове растения (ИЧВ), които представляват най-голяма заплаха в България. В тази връзка, съгласно Регламент № 1143/2014. по отношение на ИЧВ, които засягат ЕС, е необходимо да се предприемат мерки за предотвратяване на навлизането; ранно откриване и бързо ликвидиране на ИЧВ и строг контрол на вече широко разпространените ИЧВ, чрез мерки

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

предвидени в ОУП на Община Върбица. Предварителният проект е съобразен с функционалното разпределение на горските територии съгласно чл. 5, ал. 1 от Закона за горите, според който горските територии се делят на: защитни, специални и стопански с площи, както следва:

ОУП на Община Върбица. Предварителен проект е в съответствие с Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013-2020 г., и Горскостопанските планове на ТП ДГС „Върбица“ и ТП ДГС“Преслав“.

Планираното увеличение на земите, заети с горска растителност в община Върбица, би подобрило значително качеството на околната среда, както и на адаптационните възможности на средата към климатичните промени.

Заетите с дървесна растителност земи допринасят за:

- подпомагане устойчивото развитие на района чрез възникването на нови възможности за добив на различни от типичните за селските райони материални и нематериални блага - диви гъби, обитания на диви животни (лов), паша на пчели, рекреация, туризъм и др.;
- подобряване на водния и температурен режим на района, намаляват възможността за поява на екстремни температури (много горещи дни, над 40°C през лятото);
- подпомагане процеса на управление риска от наводнения;
- предотвратяване развитието на водната ерозия и създават условия за развитие на нов хумусен слой;
- намаляване неблагоприятното влияние на силните ветрове, както и появата на ветрова ерозия;

Повишаване биоразнообразието на района; опазване и създаване на нови земеделски и горски ландшафти и хабитати;

- възможност за производство на биомаса, както и ползването ѝ за местен енергиен ресурс и преминаване към нисковъглеродна енергийна общност;
- подобряване здравето и благосъстоянието на обитателите/гражданите на района.

Предвид гореизброените ползи от територии, заети с дървесна растителност, както и наличието в рамките на община Върбица на непригодни за земеделско ползване земи (стръмни склонове, ерозирали и частично ерозирали земи), дълго време необработвани и самозалесили се земи, увеличението на горските територии е целесъобразно решение, подпомагащо устойчивото развитие на територията.

В района на лесничейството се срещат и следните храстови видове: глог, дрян, обикновена леска, шипка, трънка, бъз, чашкодрян, птиче грозде, смрадлика, аморфа и др. Полухрастите са представени главно от къпината и по-ограничено от малината.

В под пояса на крайречните и лонгозни гори преобладават тополовите и борови култури. Естествената горска растителност в равнинно-хълмистите дъбови гори се състои от зимен дъб, бук, цер, благун, габър, келяв гябър, а от изкуствен произход – черен бор, бял бор и акация.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

В хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори преобладават зимендъбовите и буковите чисти и смесени с габър насаждения и бялборови култури. В под пояса на ниско планинските гори от горун, бук и ела преобладават чистите букови и по-ограничено зимендъбови насаждения.

Количеството на ползваната дървесина от държавния горски фонд на територията на община Върбица нараства като през 2015 г. е 44523 m³., а през 2019 г. е 45026 m³. Общо за периода са добити 233 111 m³ или по 46 622,2 m³ средно на година.

За периода 2015-2019 г. е осъществено следното залесяване в държавни горски територии: по бдка годишно – общо 30 дка за 5 години

Горите са източник освен на дървесина и на много ценни ресурси - билки, горски плодове, гъби и др., които могат да бъдат използвани за организиране на дребни производства, осигуряващи заетост на ниско квалифицирани работници.

В общинските гори ежегодно се извършват лесоустройствени дейности като почистване, почвоподготовка, залесяване и отглеждане на култури. С цел опазване на горите е извършено разделяне на горските територии на горскостопански райони и охранителни участъци.

Стопанското значение на горите не се ограничава само с дърводобива. Ежегодно се предоставят площи на местното население, осигуряващи паша на голяма част от селскостопанските животни. При благоприятни условия се събират билки, гъби и горски плодове, но тази дейност няма стопанско значение, а е предимно за лични нужди на местното население.

От голямо значение за населението в района са и защитно-водоохранните и противоерозионни и рекреационни функции на горите.

Горските територии изпълняват функции по отношение на: *поддържане на биологичното разнообразие на горските екосистеми; производство на дървесни и недървесни горски продукти; защита на почвите, водните ресурси и чистотата на въздуха; осигуряване на социални, образователни, научни, ландшафтни и рекреационни ползи; защита на природното и културното наследство; регулиране на климата.*

Като особена категория от флората на община Върбица са *лечебните растения*. За района на общината е характерно наличието на различни лечебни растения – треви, храсти и дървесни видове. Това е предпоставка за развитие на билкарството като поминък за част от населението, като се извършва строг контрол върху брането на основа разрешените квоти (*определяне на разрешените количества и даване* указания за начина на бране и съхраняване на билките, като се цели опазване на находищата от билки). Опазване на лечебните растения в строителните граници на населените места е съгласно чл. 18 от Закона за лечебните растения (ЗЛР обн. ДВ. бр.29 /07 04 2000г.посл.изм и доп. ДВ. бр.17/ 26.02. 2021г.) ЗЛР урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки. Разпоредбите на закона се прилагат за лечебните растения по списък съгласно приложението, независимо от собствеността им.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Община Върбица предвижда мерки, относно спазване на всички изисквания на действащото законодателство за осигуряване опазването на лечебните растения от увреждане и унищожаване.

Съгласно чл. 10 ЗЛР отделни видове диворастящи лечебни растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, който се определя ежегодно със заповед на Министъра на околната среда и водите, а определените в заповедта количества билки се разпределят от регионалните инспекции по околната среда и водите между билкозаготвителите от района на инспекцията т.е. квотите за Община Върбица се определят от РИОСВ - Шумен. Съгласно разпоредбите на чл. 59 ЗЛР, РИОСВ контролира: спазването на специалния режим по чл. 10, ал. 1, опазването на находищата и ползването на лечебните растения: лицата, които събират билки или генетичен материал, по отношение на вида и количеството, както и начините и средствата за събиране и др.

Кметът на общината ръководи изпълнителната дейност на общината във връзка с ползването, опазването и култивирането на лечебните растения.

Съгласно Хронологичния атлас на лечебните растения в България, в района на община Върбица са разпространени следните видове лечебни растения: бял равнец - *A. millefolium*, жълт равнец - *Achillea clypeolata*, камшик - *Agrimonia eupatoria L.*, цариче - *Alchemilla vulgaris*, черна елша - *Alnus glutinosa*, горска пищялка - *Angelica sylvestris*, обикновен пелин - *Artemisia absinthium L.*, змиряник - *Arum maculatum*, копитник - *Asarum europaeum*, клинавче - *Astagalus glycyphyllos*, лудо биле - *Atropa bella – donna*, парички - *Bellis perennis*, ранилист - *Betonica officinalis*, решетка - *Carlina acanthifolia*, змийско мляко - *Chelodonium majus*, оиниче - *Chenopodium lotrys*, синя жлъчка - *Cichorium intybus*, мразовец - *Calchium autumnale*, обикновен дрян - *Cornus mas*, обикновена леска - *Corylus avellana*, смрадлика - *Cotinus coggygria*, обикновен глог - *Crataegus monogyna*, кукувичка прежда - *Cuscuta europaea*, полски хвощ - *Equisetum arvense*, боянка - *Erysimum diffusum*, очанка - *Euphrasia*, горска ягода - *Fragaria vesca*, жаблек - *Galega officinalis*, еньовче - *Galium verum*, зловонен - *Geranium robertianum*, кръвен здравец - *Geranium sanguineum*, градско омайниче - *Glum urbanum*, бръшлян - *Hebera helix*, жълт кантарион - *Hypericum perforatum*, кукуряк - *Helleborus odorns*, лечебна комунига - *Melilotus officinalis*, маточина - *Melissa officinalis*, мента - *Mentha spicata*, обикновен гръмотрън - *Ononis arvensis*, обикновен риган - *Origanum vulgare*, пиперче - *Persicaria hydropiper*, мехунка - *Physalis alkekengi*, теснолист живовляк - *Plantago lanceolata*, широколист живовляк - *Plantago major*, пача трева - *Polygonum aviculare*, сладка папрат - *Polypodium vulgare*, лечебна иглика - *Primula veris*, *Pulmonaria officinalis*, обикновена шипка - *Rosa canina*, обикновен киселец - *Rumex acetosa*, козя брада - *Rumex acetosella*.

Съгласно Закона за лечебните растения отделни видове диворастящи лечебни растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, когато биологичното разнообразие или ресурсите им проявяват трайна тенденция към намаляване, или има опасност от появяването на такава тенденция. Специалният режим се определя всяка година със заповед на Министъра на околната среда и водите, като този режим обхваща забрана за събиране на билки за определен период от естествените находища на видовете от територията на цялата страна, отделни райони или единични находища; определяне на допустимото за събиране количество билки; разработване и прилагане на мерки за възстановяване на популациите и на техните местообитания.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Районът е богат на лечебни растения, които все още не се използват пълноценно. Някои от лечебните растения като иглика, божур, зимзелен, ранилист и др. със заповед на МОСВ са под ограничителен режим. Диланката, ружата, момината сълза, салепът са забранени за събиране. С търговско значение са билките – липа, жълт кантарион и шипка. Характерните за района гъби са – печурка, сърнела, челядинка, пачи крак, манатарка и др. Промисленото събиране на гъби се контролира от Горско стопанство.

По информация от РИОСВ – Шумен, към 2019 г. на територията на община Върбица са регистрирани 18 билкозаготвителни пункта.

Необходимо е:

- Разработването на програми за залесяване на горските територии, пострадали от бедствия и пожари.
- Балансирано използване на горите по начин, който няма да бъде за сметка на устойчивото развитие на туризма.
- Да не се допуска масово изсичане на гори, което ще доведе до екологични проблеми,
- Да се увеличи площта на горите с рекреационна цел и да се предвидят нови залесителни мероприятия.
- Запазване на ресурсите от горския фонд, за да се запазят неговите екологични и социално-икономически функции.

Целта на плана е опазване на биоразнообразието и развитие на зелената система в общината и възстановяване и опазване на зелените площи в междублоковите пространства, което се насочва към следните дейности:

- Изграждане, възстановяване и поддържане на **зелена система** за отдих и възстановяване в гр. Върбица .
- Опазване и поддържане на зелената система в общината като цяло, големите и малките паркове.
- Периодично провеждане на основните дейности по поддържане на зелената система: (напр. нови засадения, зацветяване, поддръжка на фитосанитарното състояние на дървесната растителност, коситба, поливане, растителна защита и т.н.).
- Изграждане на поливни водопроводи за поддържане на зелените площи.
- Изграждане на съоръжения за активен спорт на открито.
- Изграждане на детски площадки и зелени площи в междублоковите пространства.
- Предлага се развитие на *зелената система* , свързано с развитие и увеличаване в няколко основни насоки:
  - Изграждане на нови зелени зони в град Върбица и околностите ѝ.
  - Превръщане на зоните, които са необработваеми земи - дерета, оврази и други в нови тематични и рекреационни паркове.
  - Облагородяване и превръщане в качествени зелени зони на земите и териториите с вероятно разпространение на предвидими бедствия, вкл. свлачища и срутища, както и нарушени територии които имат нужда от възстановяване и рекултивация като кариери, насипища, депа за отпадъци, свлачища, срутища и други.
  - Разширяване и доизграждане и обогатяване на съществуващи паркове и зелени зони като

- Изграждане на изолационни защитни зелени екрани около териториите предвидени за гробищни паркове
- Създаване на нов тематичен парк с културна и историческа насоченост
- Създаване на нови паркови територии в градската среда и лесопаркови в извън градската. Създаване на нов тематичен парк с културна и историческа насоченост
- По отношение на съществуващите зелени зони част от зелената система се предвиждат следните мероприятия:
  - Възстановяване, опазване и поддържане на съществуващата зелена система, междублокови зелени пространства, градски скверове, градини и паркове, спортни и детски площадки, възстановяване на настилки и парково обзавеждане.
  - Опазване на съществуващата качествена декоративна растителност посредством извършване на паспортизация и експертна оценка на наличната растителност на общинска територия и съобразно това предприемане на необходимите мерки за поддържане и фито-санитарен контрол – редовни резитби, премахване на опасни и сухи дървета, употреба на препарати, торове, изграждане на инфраструктура позволяваща качествено и редовно напояване (напоителни системи) интензивно поддържане и т.н.
    - Предложени са и мерки за опазване на зелените площи, защитените територии и защитените зони.
    - Реновиране на съществуващото улично озеленяване и предвиждане на ново такова по улиците по които няма, създаване на нови пространства за спорт и отдих на открито (спортни площадки, външен фитнес и др.)
    - Създаване на нови детски площадки отговарящи на европейските норми и на действащата нормативна система и нови насаждения с декоративна дървесна и храстова растителност, създаване на повече зелени зони с представителен характер – цветни партери, водни площи и др. декоративни елементи на зелената система.

2.5.2. Животински свят

Релефното разнообразие и богатите водни ресурси, както и наличието на язовир са създали благоприятни условия за наличието на разнообразни животински видове.

Част от територията на Община Върбица попада в защитена зона „Котленска планина” за опазване на дивите птици от Натура 2000, и включва землищата на селата: Божурово, Бяла река, Виница, Иваново, Коневево, Крайгорци, Кьолмен, Ловец, Маломир, Менгишево, Нова Бяла река, Станянци, Староселка, Сушина, Тушовица, Чернооково и гр. Върбица. На територията са установени 182 вида птици, от които 51 са включени в Червената книга на България /1985/. От срещаните се видове 81 са от европейско природно значение/2004/. Като световно застрашени са включени 10 вида, а като застрашени в Европа са 71 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 65 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. Котленска планина е място от световно значение за гнезденето на „ливадният дърдавец” и едно от най-значимите места в страната от значение за европейския съюз за опазване на видове, гнездящи в голяма численост – „черен щъркел”, „осояд”, „орел змияр”, „малък

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

креслив орел”, „Скален орел”, „малък орел”, „сокол скитник”, „лещарка”, „полубеловрата мухоловка”, „среден пъстър кълвач” и др.

През територията на общината преминава най- западната част на черноморския прелетен път Via Pontika. Тук се образува типично място с тесен фронт на миграция, където ежегодно по време на есенна миграция преминават над 3000 грабливи птици. Най-многобройни от тях са осояда, обикновения мишелов, вечерната ветрушка и блатарите. П по време на миграция е установен и сивия жерав. През есенно – зимния период язовир Тича поддържа значителни количества водолюбиви птици, включително червеногушия гмуркач, големия корморан, зеленоглавата патица и др.

От бозайниците най- срещани са: широкоух прилеп, европейски вълк, видра, дългокрил прилеп, дългоух нощник, остроух нощник, дългопръст нощник, трицветен нощник, голям нощник, средиземноморски подковонос, южен подковонос, голям подковонос, малък подковнос, подковонос на Мехели, лалугер, пъстър пор и др.

От земноводните: жълтокоремна бумка, ивичест смок, пепелянка, обикновена блатна костенурка, шипобедрена костенурка, шипоопашата костенурка, голям гребенест тритон и др.

При реализация на устройствените решения, предложени в ОУП по принцип се увеличава застроената площ в обхвата на общинската територия, както и в други такива случаи, което ще доведе до известно увеличаване на обитаващите населени места и други застроени площи най-вече на отделните видове птици, докато индивидите на избягващите селищната среда животински видове ще се изтеглят извън засегнатите площи.

В застроените терени ще протече процес на увеличаване количествата на индивидите на видовете, които нормално се размножават в населени места – най-вече на т. нар. завършени (пълни) и развити синурбанисти – домашно врабче, селска лястовица, полудив гълъб, гугутка, бял щъркел, (от пълните синурбанисти) и полско врабче, градска лястовица, кадънка (щиглец, кардарина), зеленика, обикновен скорец, голям синигер, син синигер, сива врана, сврака, чавка, обикновена кукумявка и др. (от развитите синурбанисти), като индивиди на една част от тези видове ще бъдат привлечени от новия сграден фонд, а друга част – от внесената при озеленяването на застроените площи.

В крайна сметка, като цяло върху територията на общината, фауната ще претърпи известна промяна от сегашното си състояние към по-селитебен (селищен) тип, но само в количествено отношение, т. е. с известно и то пропорционално на големината на обхванатите площи увеличение на количеството на селитебния фаунистичен компонент като цяло, което е съпътстващо в такива случаи и непредотвратимо като явление.

По отношение на ЗЗ, от направения подробен анализ в ДОСВ се вижда, че реализацията на предвижданията на ОУП не засяга в негативен план приоритетните видове птици и др. представители на животинския свят.

След приключване на строителството предвидено за някои от устройствените територии и след извършването на съответните озеленителни мероприятия, вкл. покрай съществуващите пътища, ще се подобрят местата за гнездене и съответно има вероятност да се увеличи броят на гнездящите двойки на видовете, понасящи човешко присъствие и гнездящи в дървесната и храстова растителност. Следователно не се очаква значително

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

негативно въздействие върху потенциалните местообитания на видовете птици и др. животински видове като хранителна база и места за почивка по време на сезонни миграции и зимувания. При птиците фрагментацията на местообитанията не е в такава степен силно изразена, както при бавно подвижните животни като влечуги, земноводни и пълзящи безгръбначни, също някои бозайници (без прилепи), защото птиците използват за придвижване и въздушното пространство. Предвид това значителен негативен ефект на фрагментацията върху популациите на опазваните видове птици не се очаква.

Сегашното състояние на видовете птици в дадения район не се очаква да се повлияе в негативен план, защото ще бъде засегната сравнително малка площ от общата площ на защитените зони, като не се засягат природни местообитания на видовете, предмет на защита и не се очаква значително негативно въздействие при спазване на предвидените в проекта мерки.

Сериозна заплаха за биоразнообразието на Община Върбица представляват пожарите, неконтролираното събиране на ядливи гъби и билки, браконьерството и изсичането на горите за огрев. За подобряване състоянието на околната среда и съхраняване на природните дадености е необходимо да се прилагат инициативи за повишаване екологичната култура на населението.

Възможни потенциални въздействия върху растителните и животински видове на територията на община Върбица предмет на опазване в защитените зони, по Приложение 2 и 3 по ЗБР:

Предложени са общи мерки, отнасящи се към нормативно изисквания се превантивен контрол.

Предложени са и конкретни мерки, предвидени за включване в окончателния проект на ОУПО, целящи намаляване и предотвратяване на неблагоприятните въздействия върху биоразнообразието и елементите на защитените зони.

Предложенията са и смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ОУП на община Върбица върху защитените зони от Националната екологична мрежа и определяне на степента на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки са представени в т. 6 на ДОСВ.

Въздействие върху природните местообитания, растителни и животински видове по Приложение 2 и 3 на ЗБР в обхвата на община Върбица, които могат да бъдат засегнати от новите проектни устройствени предвиждания на ОУПО: Оценката на степента на въздействие на Общия устройствен план на Община Върбица върху предмета и целите на опазване на защитените зони се базира на сравнителния анализ на съществуващото биологично разнообразие на територията на общината и предвидените цели на опазване в защитените зони

Степента на тези въздействия е оценена подробно за всеки от видовете, предмет на опазване в защитените зони в Доклада за Оценка на степента на въздействие на ОУП на Община Върбица върху 33 Редакция 2.

2.5.3. Защитени територии

Защитените територии/ЗТ се обявяват с цел опазването на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи.

Защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи.

В Писмо с изх. № 3121/10.05.2014 г. от РИОСВ - Шумен относно Преценяване на необходимостта от екологична оценка за *Общ устройствен план на община Върбица* се посочват *Защитените зони* и *Защитените територии*, попадащи в териториалния обхват на ОУП на община Върбица.

- Поддържан резерват „Моминград” (Заповед № 375/15.10.1999 г. на МОСВ);

- Защитена местност/ЗМ „Червен божур” (Заповед № РД-311/30.05.2006 г. на МОСВ

Поддържан резерват “Моминград” - Обявен със Заповед № 375/15.10.1999г. на МОСВ. Защитената територия, обявена със Заповед № 665/03.05.1960г. за природен резерват е прекатегоризирана, съгласно ЗЗТ в поддържан резерват със Заповед на МОСВ № РД-375/15.10.1999г. Поддържаният резерват/ПР “Моминград” е обявен за защитена територия с цел опазване и поддържане на вековна 150 годишна елитна букова гора. Територията на поддържания резерват е с площ 6.6 ha и се намира във Върбишкия дял на Източна Стара планина с надморска височина 800 м. в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Върбица” - гр.Върбица, землище на гр. Върбица, община Върбица. В подраста на елитната букова гора се срещат единично представени видове габър и явор. В защитената територия животинският свят е представен предимно от видове – обект на лов.

ПР “Моминград” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление. На територията на поддържания резерват са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Върбица” 6,6 ха ДГТ на ТП ДГС „Върбица” – гр. Върбица

Защитена местност/ЗМ „Червен божур” - обявена със Заповед № РД-311/30.05.2006г. на МОСВ с цел опазване на растителните съобщества, с преобладаващо представителство и висока плътност на вида „червен божур”, основен обект на защита, образуващо характерно растително съобщество с други видове фигуриращи в приложенията на Закона за биологичното разнообразие и Закона за лечебните растения. Намира се в землището на гр. Върбица, община Върбица. Естественото находище заема площ от 12,0525 ha в ДГФ на

СИДП ТП „ДГС Върбица” и граници с ПР “Моминград”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Върбица”, под контрола на РИОСВ-Шумен

В ОУП на Община Върбица Предварителен проект не се предвиждат устройствени решения в границите на ЗТ .

2.5.4. Защитени зони по Натура 2000

Съгласно Закона за биологичното разнообразие *защитените зони/ЗЗ* са по Директива за опазване на дивите птици и Директива за опазване на местообитанията:

По Директива за опазване на дивите птици 79/409/ЕИО

- **ЗЗ „Котленска планина” с код BG0002029** за опазване на дивите птици, приета с РМС №112/02.03.2007г. и Заповед №РД-910/11.12.2008г.;изменена със Заповед №РД-72/28.01.2013 г. в границите ѝ попадат площи от землищата на територията на Община Върбица : гр. Върбица, Иваново, Конево, Крайгорци, Кьолмен, Ловец, Маломир Менгишево, Нова Бяла река, Станянци, Сушина , Тушовица и Чернооково.

По Директива за опазване на местообитанията 92/43/ЕИО

- **ЗЗ „Котленска планина” с код BG0000117** за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, приета с РМС №661/16.10.2007г.;Обявена със заповед на Министъра на ОСВ N РД -986/10.12.2020 г. в границите ѝ попадат площи от землищата на територията на Община Върбица: гр. Върбица, с. Крайгорци, Божурово и Чернооково.
- **ЗЗ „Преславска планина” с код BG0000421**, за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, приета с РМС №112/02.03.2007г.;Заповед за обявяване РД 293/31.03.2021г. В границите ѝ попадат площи от землищата на територията на Община Върбица: Иваново, Методиево, Сушина , РД 293/31.03.2021г.
- **ЗЗ „Голяма Камчия” с код BG0000501-** за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, с код BG0000501, приета с РМС №122/02.03.2007г.; РД 293/31.03.2021г. В границите ѝ попадат площи от землището на с. Сушина Община Върбица:
- **ЗЗ „Еко коридор Камчия - Емине”** за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, с код BG0000393, приета с РМС №661/16.10.2007г обявена с Заповед №РД 335/31.03.2021г В границите ѝ попадат площи от землището на с. Сушина и с. Тушовица.

В Предварителния Проект ОУП не са предвидени дейности и обекти, които да оказват значимо негативно въздействие върху защитените зони , разположени в землището на община Върбица. В ДОСВ и ЕО са предвидени мерки, за да не се допуска отрицателно въздействия върху ЗЗ.

Териториалните устройствени решения в Предварителния проект на ОУП на Община Върбица не са свързани с негативни въздействия върху предмета и целите на опазване на ЗЗ на територията общината, а са съвместими с тях.

Описание на ЗЗ и предмета и целите на опазването им е направено подробно в ДОСВ на Предварителния проект на ОУП на Община Върбица редакция 2 , получил положителна оценка от КО РИОСВ Шумен.

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Предложените смекчаващи мерки в ДОСВ са взети предвид в ДЕО на Предварителния проект на ОУП на Община Върбица Редакция 2.

По отношение на изискванията на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

ОУП на Община Върбица попада в обхвата на Чл. 31 на *Закона за биологичното разнообразие* (ДВ 77/2002 г., изм. ДВ 66/2013г.посл.изм.и доп.) и чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)* (ДВ 73/2007 г., изм. ДВ 94/2012 г.посл.изм.и доп.) и подлежи на процедура по оценка за съвместимост.

ОУП на община Върбица е предмет на процедура по задължителна Екологична оценка. Оценката за съвместимостта на ОУПО се извършва чрез процедурата по ЕО по реда на Чл.36 от *Наредбата за ОС*. На основание чл.125 ал.7 от ЗУТ Плановото задание се представя пред КО по околна среда по Чл.4 от *Наредбата за ЕО*. РИОСВ определя необходимата процедура по реда на *ЗООС и ЗБР*.

Изготвен е ДОСВ Редакция 2 като всички устройствени решения в ОУП са съобразени с предмета и целите на ЗЗ.

Въздействието, което Предварителния проект на ОУП на община Върбица може да окаже върху защитените зони, е подробно разгледано и анализирано в Доклада за оценка степента на въздействие, който е неразделно приложение към настоящия Доклад за екологична оценка. Предложени са смекчаващи мерки.

ДОСВ на ОУП на Община Върбица Предварителен проект Редакция 2 отговаря на всички поставени изисквания от КО РИОСВ Шумен.

Процедирана е оценката на съвместимост на ОУП на Община Върбица редакция 2 с предмета и целите на опазване на ЗЗ на територията на общината и е с положително становище на КО РИОСВ Шумен.

Смекчаващите мерки , включени в ДОСВ са взети предвид при изготвянето на ДЕО редакция 2. .

Наличието на богатото биоразнообразие , Защитените територии и Защитени зони на територията на община Върбица са предпоставка и за икономическо развитие на общината:

- Развитие на биологично земеделие и животновъдство и производство на биопродукти. Прилагане на агроекологични и биологични мерки от Програмата за развитие на селските райони.
- Развитие на екотуризъм

Има необходимост от устойчиво използване и опазване на биологичното разнообразие на територията на общината.

При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводи, се отчита

стриктно териториалният обхват на защитените територии и защитените зони.

При определянето на териториалното зонироване в обхвата на защитените територии и защитените зони, в ОУП се изхожда от зонироването им, установено с техните планове за управление и определените ограничения на дейностите. В предварителния проект в защитените зони по Natura 2000 в ОУП са съобразени природоохранителните режими, въведени по реда на Закона за биологичното разнообразие.

Всички устройствени решения в ОУП са съобразени с предмета и целите на ЗЗ.

ДОСВ на ОУП на Община Върбица Предварителен проект отговаря на всички поставени изисквания от КО РИОСВ Шумен и е получил положително становище.

В ДЕО са взети предвид всички смекчаващи мерки предложени в ДОСВ.

2.5.5. Зелени площи. Зелена система

Най-важна роля за градската околна среда, санитарно-хигиенните условия на живеене и свързания с това здравен статус на населението на община Върбица има зелената система. Зелената система включва следните категории зелени площи:

- Обществени паркове и Градини;
- Специализирани паркове и градини;
- Санитарно-защитни озеленяване;
- Транспортно озеленяване;
- Озеленяване за ограничени ползване;

Зелените площи имат следните по-важни социални и екологични функции: рекреационни (задоволяват потребностите биоклиматични – приток на свеж чист въздух от крайградските зони, подобряване на микроклиматичните характеристики на средата; мелиоративни – преразпределение на повърхностния и подземен отток на водите; екологични – предотвратяване миграцията на замърсителите от урбанистичните дейности и транспорта, продуцират кислород, поглъщат част от вредните газове и праха, блокират миграцията на тежките метали (от транспорта и промишлеността) в почвата и околната среда.

Местата за отдих и зелена система включват предимно градинки и паркове в общинския център и кметствата, които са приоритетно оформени пред сградите с обществено предназначение. Средствата в общинските бюджети са крайно недостатъчни за осигуряване на места за отдих.

Зелените площи в централната част на гр. Върбица са покрити главно с цветя, храсти, тревни площи и не големи формации от дървесни видове. Площите в централната част на общинския център са добре поддържани, но средствата за озеленяване в общината са крайно недостатъчни за доброто озеленяване на населените места.

Към категорията специализирани паркове и градини попадат гробищните паркове във населените места.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Зелените структури в санитарно-защитното озеленяване са с основно екологично предназначение – ветрозащитни пояси, озеленени крайречни сервитути, озеленени дерета и оврази, санитарно-защитни пояси, транспортно озеленяване.

Деретата и овразите в голямата си част са обраснали с естествена местна влаголюбива растителност. Санитарно-защитни пояси има на определени места в общината, покрай по главните пътища. Транспортното озеленяване включва зеленината и уличните дървета по протежението на главните и второстепенни улици.

Изводи:

- Зелените площи в общината са слабо поддържани. Средствата за поддържане на зелените площи са недостатъчни.

Устройствени изисквания към зелени системи.

- Необходимо е приемане на общинска наредба за озеленените площи.
- В правилата за прилагане на ОУПО да се заложат предписания за по-нататъшното развитие на общественото озеленяване на населените места.
- В териториите за висококатегорийно обитаване задължително да се прилагат максималните величини на нормативите за озеленяване.
- Към селищни образувания със стопанско предназначение, разположени в близост до територии за обитаване, да се предвиждат необходимите площи със защитни насаждения.
- Да се реализира предлаганото развитие на зелената система, свързано с развитие и увеличаване на зелените зони в предлаганите основни насоки. Да се реализират всички предложени в ДЕО мероприятия, свързани с възстановяване, опазване и поддържане на съществуващата зелена система.

Изводи:

На база анализа на съществуващото състояние на компонентите на околната среда и целите на ОУП са изведени приоритетите за развитие на територията. Анализът на приоритетите на развитие, залегнали в ОУП, от гледна точка на отношението им към околната среда, са поставени в проекта на ОУП на община Върбица.

Реализацията на ОУП оказва категорично положително въздействие върху параметрите на околната среда и здравето на хората в района.

Ще се постигне осигуряване на високо качество на живот за населението в района, предотвратяване на всякакъв здравен риск, повишаване на трудовата заетост, както и развитие към постигане принципите на устойчиво развитие на градската среда по трите компонента – социални, икономически и екологични.

Не се засягат защитени територии по смисъла на ЗЗТ. Предвидените обекти в ОУП са разположени извън границите на защитените територии. Въздействието върху околната среда в района, произтичащо от свързаните с обектите в ОУП дейности, при прилагане на съответните мерки (предимно при строителство), се свежда до минимум (с ниска степен и

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

локален обхват) и респективно без противоречие с приетите режими на опазване в защитените зони и защитените територии.

За периода 2015-2019 г. не са извършвани поддържащи и/или възстановителни дейности в защитените територии, предвид това, че такива не са били необходими.

Сериозна заплаха за биоразнообразието на Община Върбица представляват пожарите, неконтролираното събиране на ядливи гъби и билки, браконьерството и изсичането на горите за огрев. За подобряване състоянието на околната среда и съхраняване на природните дадености е необходимо да се прилагат инициативи за повишаване екологичната култура на населението.

Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от ОУП на Община Върбица, попадащи в обхвата на Приложения № 1 и № 2 към ЗООС или извън тях, както и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС за одобряване/съгласуване и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, за одобряване/съгласуване решението/становището.

За инвестиционните проекти, предвидени в проекта на ОУП- окончателен вариант ще бъдат изготвени прединвестиционни проучвания. След провеждане на изискващите се процедури по ОВОС и ОС, при реализиране на съответното инвестиционно предложение ще бъдат спазвани и изпълнявани заложените в съответните Решения на РИОСВ-Шумен мерки и условия.

2.6. ЛАНДШАФТ

По отношение на структурата на ландшафтите в територията на общината може да се обобщи, че в резултат на многогодишната антропогенизация на района на населените места и корекции на релефа, част от компонентите на околната среда са променени, ограничени или унищожени. Естествените ландшафти са заменени от нови категории ландшафти като: селищни инфраструктури, комуникационни трасета и антропогенни натрупвания.

Характеристиките на ландшафта, с техните физически, културни и естетико-емоционални измерения, участват в характеристиката на ресурсния потенциал на територията, доколкото допринасят за качеството на жизнената среда и за инвестиционната привлекателност. Взаимодействието в течение на времето на територията на общината между природогеографските условия и дадености – климат, релеф, вода, почви, растителност в тяхното естествено развитие и човешката дейност е формирало ландшафти, които в пространствено отношение са средно големи по площ.

Елементите, които конкретно са ги обслужили са: горите, естествените формации, нивите, ливадите, суходолията, деретата, язовирите, влажните зони с еутрофни езера, населените места, селскостопанските съсредоточия и др. Човешката намеса общо взето не е изменила облика на природната среда, поради което ландшафтите могат да бъдат определени преимуществено като слабо променени – естествени ландшафти.

Определящ критерий за състоянието на ландшафтите е устойчивостта им, респ. възможностите им за естествено развитие и възпроизвеждане на ресурси и условия за благоприятна околна среда. Тези им възможности, които са посочени в следващата точка по видове ландшафти, са оценени в преходни разработки, като са използвани такива показатели като вид, възраст и бонитет на насажденията, състояние на съобществата, характер на ползване на земеделските земи, състояние на водите и др.

Видове ландшафти

Съвременната ландшафтна структура на района се формира въз основа на фактори, обособени в две в две основни групи – природни и антропогенни.

Съществена роля при определянето на ландшафта играят природните компоненти релеф, хидрогеографска мрежа, растителност и наличието на антропогенните компоненти на средата (визуална близост до определено населено място, техническа инфраструктура, зони за обществено обслужване и пр.). Антропогенните фактори оказват влияние върху характера на ландшафта не само със степента на намеса, участие и въздействие, но и с определянето на водещите функции на територията.

Природни ландшафти са формирани под влияние на природните фактори и не попадат под въздействие на човешката дейност. Устойчивостта на тяхната структура се определя от процесите на саморазвитие и саморегулиране.

Най-съществено значение за облика на общината имат горските ландшафти с елемент за отдих.

Антропогенни ландшафти са резултат от човешката дейност, която променя в различна степен някои от природните компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. Към антропогенните ландшафти се отнасят по - голяма част от съвременните ландшафти на земята. Те са обект на рационално използване на природните ресурси и опазването на природата. Обхващат различно променени от стопанската, строителната и културната дейност на човека природни условия и имат нарушени взаимоотношения и взаимовлияния със съществуващия растителен и животински свят. Устойчивостта на екосистемите за селскостопанския ландшафт зависи от вида на отглежданите култури, използваните препарати за борба с вредителите, количеството на внасяните торове, развитието на ерозионните процеси и др.

Културни ландшафти – най - силно изменени от човешката намеса – отразяват култура на жителите и отношението им към природата

В зависимост от степента на човешка намеса и настъпилите изменения:

Естествени и слабо изменени

- ландшафти на естествени гори и голи скали; ландшафти на изкуствени гори;
- ландшафти на горско-храстова растителност;

- аквален ландшафт (водни течения и водни площи);

Средно изменени ландшафти

агроландшафти - пасища и ливади; смесени площи с естествена и аграрна растителност; трайни насаждения;

Силноизменени ландшафти

- ландшафт на нарушени терени (депа за отпадъци, кариери и др);
- урбанизиран ландшафт (населени места и други урбанизирани територии);
- ландшафт с приоритет на за транспорт и инфраструктура;
- ландшафти, характерни за местата за отдиха.

В зависимост от преобладаващата функция на територията – ландшафтите се диференцират в няколко групи – урбанизирани, аграрни,, промишлени, рекреационни, крайпътни, и др.

Тук попадат и земеделските ландшафти. Промените произтичащи от развитието на урбанизираните процеси са свързани с отнемането на земеделски терени за развитието на селищата и съпътстващите ги функционални зони. Останалите земеделски земи, които са елемент от крайградските зони, са подложени на увеличаващо се натоварване за краткотраен отдих с цел да се увеличат доходите от слабопродуктивните земи.

Затруднено е диференцирането на ландшафтите, особено в равнинните територии поради това, че големи площи отдавна са усвоени и в известна степен изменени от човека – възникват често пъти деградирани природно - техногенни ландшафти и поради липса на количествени на данни.

Всеки ландшафтен район се отличава от съседните райони по локалните особености на скалния субстрат, мезорелефа, хоризонтална и вертикална ландшафтна структура. От геоекологична гледна точка е наложително отчитането на антропогенния фактор. Антропогенните дейности предизвикват изменения в микроклимата и в локалния климат. Максимално засегнати от човека природни геокомпоненти са животински и растителен свят, почвите и водите.

Вътрешната структура и функционирането на ландшафтите се обуславя от особеностите и динамиката на всички природни компоненти на околната среда от техногенното и антропогенното въздействие върху нея.

Повечето от локалните ландшафти са твърде обширни.

Част от територията е заета от агроландшафтите, които се характеризират с прекъснатост на биологичния кръговрат на веществата и задължително допълнително енергетично субсидиране (чрез торене, напояване, обработка на почвите и пр.). Много често агроландшафтите представляват площи, периодично емитиращи замърсители на околната среда като нитрати, хербициди и пр.

Селищните територии и съществуващите пътища са с най-висока степен на антропогенна трансформация. Те заедно с агробиоценозите обуславят различните степени на хеморобност

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

на съответните участъци от локалните ландшафти. Около всяко селище като постоянен комплексен източник на замърсяване са формирани трайни зони с антропогенно и техногенно замърсена подземна вода, които са изтеглени по посока на нейното движение. Освен това всяко селище, разположено по бреговете на преминаващите през локалните ландшафти реки представлява постоянно действащ източник на замърсяване с променлива интензивност. То влошава качествата на речната вода на по-малко или по-голямо разстояние по течението надолу в зависимост от самопречистващите възможности на реката.

Отделните компоненти на ландшафта – геоложка основа, почви, води, животинския свят, растителността, защитени територии са подробно разработени в съответните точки.

Структурата на ландшафтите е тясно свързана с неговата динамика (повтарящи се, обратими, предимно ритмични промени, които не водят до изменение на ландшафта, т.е. извършват се в рамките на неговата съвременна структура. Функционирането на ландшафтите е подчинено на съвкупността на физико - химични, химични и биологични процеси.

Причините за трансформацията на ландшафтите могат да бъдат не само външни (обща изменения на макроклимата, тектонски движения и др.), но и вътрешни. Ландшафтите непрекъснато еволюират и при устойчиви условия поради непрекъсващите взаимодействия на компонентите (т.е. при функционирането на ландшафта), т.е. ландшафтите се саморазвиват.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания.

В ОУП на общината се изисква и са взети предвид при изготвяне на предварителният проект на ОУП на Община Върбица :

- последователно прилагане на ландшафтноустройствен подход, насочен към опазване, при необходимост на определени места;
- възстановяване на общите ландшафтни характеристики на територията и особено на емблематичните им елементи при реализацията на трайна физическа намеса. Спазването на това изискване предполага допълнителни проучвания;
- включване в плана на внимателно проучени трасета на бъдещите транспортни и инфраструктурни комуникации, (линии ВН, ветрогенератори и др.), които в най - малка степен нарушават околната среда и ландшафтите ѝ характеристики, като пътищата бъдат провеждани по правило по границите между различни ландшафтни типове;
- прилагане в плана на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контекст със селскостопанските площи;
- при реализирането на мерките за рекултивация на нарушените терени и определяне на бъдещото им предназначение следва да се отчита принадлежността на тези терени към съответните типове ландшафт и възстановяването им да се използва за тяхното стабилизиране.

2.7. КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Културно наследство

В община Върбица общият брой на всички обекти на недвижимите културни ценности (КЦ) е 125, ситуирани в 15 от общо 16 населени места, което е предпоставка за развитие на туризма в общината. Това обуславя изключително богато наличие на недвижими културни ценности, като най-голям е броят на селищата (48), следван от некрополи (30), надгробни могили (22) и селищни могили. Обектите по местоположение са както следва:

- В гр. Върбица – 4 крепости, 5 надгробни могили, 6 некропола, 1 римски път, 9 селища;
- В с. Божурово -3 надгробни могили, 2 селища и 1 селищна могила;
- В с. Бяла река – 1 крепост, 1 римски път, 3 селища и 1 селищна могила;
- В с. Иваново – 2 селища, 1 селищна могила;
- В с. Конево -1 селище;
- В с. Кълмен 1 надгробна могила, 2 некропола, 3 селища;
- В с. Ловец – 1 могилен некропол, 1 некропол, 7 селища, 2 селищни могили;
- В с. Маломир 1 могила, 1 могилен некропол, 1 некропол, 2 селища и 2 селищни могили;
- В с. Менгишево -7 надгробни могили, 3 селища, 1 селищна могила;
- В с. Методиево – 1 крепост, 1 надгробна могила, 4 селища, 1 селищна могила, 1 църква;
- В с. Нова Бяла река – 13 некропола;
- В с. Станяци - 4 некропола;
- В с. Сушина – 1 некропол, 4 селища;
- В с. Чернооково – 1 крепост, 2 некропола и 2 селища.

По степен на значимост недвижимите културни ценности в Община Върбица са:

- Недвижимите културни ценности с национално значение 51 , от които 50 от категория „А“ и 1 от категория „Б“
- Недвижимите културни ценности с местно значение 54 , от които 11 от категория „А“ и 43 от категория „Б“, както и 7 обекта за сведение(категория „В“)

По отношение на собствеността в общината преобладаваща е частната собственост върху недвижими културни ценности (36%), следвана от общинска частна(18,4%) и държавна частна (21%)

В община Върбица има 9 читалища и 7 библиотеки, както и 21 религиозни обекта, като преобладаващи са джамиите (18 броя), а освен тях има и 4 църкви

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Центрове на духовния живот на местното население са и многобройните религиозни храмове в общината. Към 2020 г. запазените и действащи молитвени храмове в общината са:

В гр. Върбица : Църква „Св.Димитър “-построена 1842 г., Молитвен дом в процес на изграждане, Джамя построена 1900 г. в Трошка махала ; *В с. Крайгорци* : Джамя построена 1800 г.*В с. Чернооково* : Джамя построена 1900 г.; *В с. Божурово* : Джамя построена 1800г *В с. Станянци*: Джамя построена 1880 г.; *В с. Тушовица* Джамя построена 1900 г.; *В с. Бяла река* : Църква построена през 1700 г. и Джамя построена 1800 г.; *В с. Нова Бяла река* Джамя построена 1800 г.*В с. Маломир* : Джамя построена 1800 г. *В с. Менгишево* : Джамя построена 1800 г. *В с. Конево* : Джамя построена 1750 г. *В с. Ловец*:Църква-построена 1800 г. и Джамя построена 1800 г. *В с. Сушина* Джамя построена преди 1800 г. *В с. Иваново*:Църква построена преди 1924 г.и Джамя построена преди 1800 г. *В с. Методиево* : Джамя построена 1800 г. по-голяма част от джамийте и църквите се нуждаят от ремонт и обновяване.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания.

Община Върбица е утвърдила културната си принадлежност. Задачата на ОУПО в тази насока е запазване и доразвиване на съществуващото състояние на системата, разкриване и оценка на потенциала на структурите и компонентите на КН върху параметрите за устойчиво развитие на териториите и взаимовръзката с останалите функционални системи.

При прилагане на ОУПО Върбица е необходимо създаване на План програма за опазване и оценка на обектите на културно-историческото наследство, като елементи на цялостни териториални и функционални системи, поставящи изисквания и ограничения по отношение устройствената, строителна и друга човешка намеса в средата, към която принадлежат или която съставляват.

Следва да се осигурят условия за физическото опазване на паметниците и тяхната среда, за промотиране и социализация на познавателните, възпитателните, мемориалните, емоционално-естетическите им качества, за реализация на стопанския им потенциал, като обект на туристически интерес и посещения.

За целта плановите предвиждания следва да се съобразят със спецификата на обектите на наследството:

- според пространствената им структура и териториален обхват
- според научната и културна област, към която се отнасят и принадлежността им към определен исторически период
- според културно-историческата им стойност

В плана следва да се отразят устройствените аспекти и режимите за опазване на паметниците и на охранителните им зони, вкл. изричните предписания по отношение опазването, ако такива бъдат издадени от компетентния държавен орган по законоустановения ред.

При липса на изпреварващо изрично решение за това, на база посочената по-горе актуализирана информация (декларационни списъци, регистър), планът трябва да установи основанията за разработване на специфични правила и нормативи по чл.13, ал.2 и 6 от ЗУТ.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

ОУПО може да предприше по-подробни изисквания към последващите нива на устройственото планиране, свързани с опазването и социализацията на паметниците на културата в населените места или в новопредвидени за урбанизация територии, и / или за създаване на други документи (програми, местни наредби и пр.), представляващи необходим инструментариум в комплексния процес на опазването на наследството.

Специфичните правила и нормативи касаещи защитените територии следва да бъдат изготвени в съобразно действащата нормативна уредба и режимите за опазване на недвижимите културни ценности заложи в нея.

Предложения за развитие на културата и туризма в община Върбица

- Използване и развитие на вече изградените културни и исторически институции и паметници- читалища и др
- Допълнителни проучвателни дейности на обектите, свързани с античната история на областта.
- Създаване на музей, представящ цялостната история на общината.
- Организация на фестивал- музикален или исторически.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Основен носител на културната дейност в общината са читалищата и развитата многофункционална дейност в тях (музеи, библиотеки и културна дейност). Те разполагат с голям капацитет от седящи места и тонове в библиотеките си на глава от населението. Съществува опасност от влошаване условията на сградния фонд и възпрепятстване дейността на читалищата или ограничаване на тяхната дейност поради намаляване на населението, ползващо се от дейността им

Проблеми, характеризиращи като цяло недвижимото културно наследство на територията на общината са:

- ниска степен на проученост и документиране на недвижимото културно наследство;
- ниска степен на социализация, или липса на социализация на по - голяма част от обектите на наследството;
- липса на актуализиран статут и териториално и обектно насочени норми и режими за опазване на голяма част от недвижимите културни ценности;
- липса на достатъчно конкретни намерения в приетите вече документи на местната власт, по отношение социализацията на обектите на наследството. Не е създаден План за опазване и управление на НКЦ.
- ниска или липса на популяризация на обектите сред населението и туристите;
- липса на единна информационна система за НКЦ;
- липса на информираност на обитателите /собствениците на НКЦ за изискванията за опазването им, ниска мотивация на управлението на общината и липса на управленски механизми за финансиране на дейности за експониране и експлоатация и адаптация на обектите;

Общината разполага с множество религиозни обекти и параклиси, но без обвързаност

между тях.

Необходимо е обособяване на културно-исторически средища и обвързването им с туристопотока. Р

Развитието на вече създадените културни и исторически институции може да изиграе ключова роля в развитието на общината като туристическа дестинация.

Община Върбица предвижда създаване, реновиране на туристическата инфраструктура, което ще направи съществуващите исторически паметници по-достъпни за широката общественост.

Друга стъпка за развитието на общината в културна насока би могла да бъде организирането на фестивал- музикален или исторически.

2.8. Отпадъци

На територията на община Върбица се генерират предимно битови отпадъци, производствени неопасни отпадъци и строителни отпадъци. Генерираните опасни отпадъци са в много ограничени количества: батерии, лекарства, луминисцентни лампи, акумулаторни батерии и др.

В района се генерират сезонно и биоразградими отпадъци от окосена трева и др.листна маса.

В община Върбица е изградена добре функционираща система за сметосъбиране и сметоизвозване. В системата е обхванато 100% от населението на общината.

Община Върбица е сред около половината общини в страната с добри практики и е в съответствие с нормативните изисквания още от 2008 г. относно управление на отпадъците.

Битови отпадъци- Основният поток отпадък е смесеният битов отпадък с код 20.03.01. „отпадъците от домакинствата” и „подобни на отпадъците от домакинствата” (това са отпадъците, образувани от домакинствата, и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство), съгласно ЗУО). *Формиране:* Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората в състав и количество, които са във функционална зависимост от: развитието и организацията на стопанската дейност, демографските особености на района и от природните условия, в които се осъществява човешкия живот, мястото на образуване; стандарта на живот на населението и култура му, степен на благоустроеност на населените места; начин на отопление и др. През зимния период голям дял от отпадъците е сгурия. (повече домакинства в общината се отопляват с твърдо гориво, при което изгарят и голяма част от образуваните през деня битови отпадъци). След направени проучвания за генерираните битови отпадъци в малките населени места, съставът на тези отпадъци се отличава от средния състав на битовите отпадъци в по-големите населени места. В тези отпадъци почти липсват хранителни продукти, тъй като те се използват за храна на домашните животни. Нисък е процентът на хартията и пластмасата. Висок е процентът на неорганичните вещества – 50%, формирането на които се дължи основно на почистването на домовете и дворовете. Основните източници на *ТБО са:* домакинствата;промишлените предприятия;туристически обекти, търговски и обслужващи обекти. *Събиране, извозване,*

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

депонирани и друго третиране на отпадъците: процесите са в пряка зависимост от развитието и организацията на стопанската дейност, демографските особености на района и от природните условия, в които се осъществява човешкият живот.

Събирането на битовите отпадъци в община Върбица се извършва от звено „Чистота” към общината. В общината функционира добре изградена система за сметосъбиране, чрез разполагане на контейнери и съдове за смет във всички населени места. Съдовете се подменят и допълват ежегодно. Контейнери са разположени в 15 села и в гр. Върбица.

Община Върбица е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците - регион Омуртаг. В *сдружението* участват още общините: *Омуртаг, Котел и Антоново*. Смесените битови отпадъци от територията на общината се транспортират и депонират на Регионално депо за неопасни отпадъци/РДНО – град Омуртаг. Старото общинско депо за отпадъци до кв. Трошка е затворено и е извършена техническа и биологична рекултивация по проект, финансиран от ПУДООС. На територията на община Върбица към момента няма изградена претоварна станция за отпадъци, но има одобрен проект за инсталация за предварително третиране /сепариране/ с претоварна станция в землището на с. Менгишево. Чрез предварителното третиране ще се достигнат целите за рециклиране на отпадъчни материали от хартия, картон, пластмаса и метал, заложи в ЗУО.

Количества депонирани смесени битови отпадъци от община Върбица

2017 г. -1092,64 т/год. 2018 г. -1195,58 т/год. 2019 г. -1191,84 т/год. /Източник: Община Върбица/.

Количествата депонирани смесени битови отпадъци от територията на община Върбица нарастват през последните три години средно с около 100 тона или с 9%. Количествата генерирани отпадъци в община Върбица за 2018 г. са средно 115 кг/жител/година, което е няколко пъти по-малко спрямо средното количество генерирани отпадъци за област Шумен – 304 кг/жител/година, за Североизточен район – 423 кг и за страната – 408 кг/ж./год.¹⁴ За 2019 г. количеството генерирани отпадъци в община Върбица е 114 кг/ж./год.

На територията на гр. Върбица и селата Бяла река и Тушовица от 2018 г. е въведена система за *разделно събиране на отпадъци от опаковки*, за която е сключен договор с „Екопак България“ АД. Разположени са сини, жълти и зелени контейнери тип „Иглу“ с обем 1500 л., - гр. Върбица – 10 сини, 10 жълти, 10 зелени контейнера:

-с. Бяла река – 4 сини, 4 жълти, 4 зелени контейнера;

- с. Тушовица – 2 сини, 2 жълти, 2 зелени контейнера

Разделно са събрани следните количества отпадъци

-2018 г. – 6,32 тона отпадъци от хартия, картон, пластмаса и стъкло;-

-2019 г. – 5,21 тона отпадъци от хартия, картон, пластмаса и стъкло

Таблица 2.8-1: Морфологичен състав на смесените битови отпадъци към 2019 г.

Вид отпадък	Относителен дял в %
1. Хранителни отпадъци	8,94
2. Хартия	8,82

¹⁴ НСИ все още не е публикувал официални данни за битовите отпадъци и нормата на натрупване за 2019 г.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен

3. Картон	5,81
4. Пластмаса	17,76
5. Текстил	5,61
6. Гума	1,72
7. Кожа	2,79
8. Градински отпадъци	16,54
9. Дървесни отпадъци	0,46
10. Стъкло	6,73
11. Метали	7,66
12. Инертни по-големи от 4 см	2,87
13. Ситна фракция по-малки от 4 см. (сгурия, пепел, инертни отпадъци, пръст, пясък и други)	9,58
14. Опасни домакински отпадъци	1,32
15. Други	3,39
Контролна сума	100%

Източник: Доклад от извършено през 2019 г. четириезонно проучване по проект на ПУДООС „Определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци в България“

Община Върбица има сключени договори с „Екобултех“ АД за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/ и с „Екобулбатери“ АД за негодните за употреба батерии и акумулатори.

Строителни отпадъци -На територията на община Върбица все още няма изградена инфраструктура за третиране на отпадъци от строителство и разрушаване. Генерираните количества строителни отпадъци се транспортират на общинското депо или все още се изхвърлят нерегламентирано. Количеството на строителните отпадъци, които се генерират на територията на общината не е голямо, генерират се предимно при реконструкция и ремонт на сгради. Строителните отпадъци не се извозват организирано, което води до липса на В частност поминъка на населението на общината определя вида отпадъци и източниците на **отпадъци от растителен и животински произход**. Този тип замърсители имат временен характер и не оказват дълготрайно влияние върху екологичната обстановка в общината. Въпреки това е необходимо изграждане на площадки за сепариране и компостиране на отпадъците.

Все още не е изградена и система за разделно събиране на **зелените и биоразградими отпадъци**. Необходимо е да бъде осигурена инфраструктура за разделно събиране на растителни и биоразградими отпадъци при източника на образуване, в т.ч. домакинства, търговски и административни обекти и заведения за обществени хранене.

Община Върбица извършва предварителни проучвания за изграждане на „Площадка за компостиране на биоразградими отпадъци от зелени площи, паркове и градини“, както и „Площадка за временно съхранение на строителни отпадъци“ в изпълнение разпоредбите на чл.19, ал.3, от „Закона за управление на отпадъците“.

На територията на община Върбица продължава да е актуален проблемът с периодичното образуване на нерегламентирани сметища и замърсени площи от неконтролирано изхвърляне на битови, градински и животински отпадъци, наблюдавани предимно в периферията на населените места и речните долини. Общината предприема необходимите мерки и всички

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

нерегламентирани сметища се ликвидират и почистват своевременно. През 2019 г. година са почиствени 29 бр. незаконни сметища, в 16 населени места на общината и прилежащите територии на гр.Върбица с наета и собствена техника с приблизителна площ 37 дка. Поставени са предупредителни табели за забрана нерегламентираното изхвърляне на отпадъци на определени места.

Към настоящия момент промишлените отпадъци не са обособени в отделна група, съответно не се събират и третират отделно от ТБО.

Генерираните отпадъци от промишлените предприятия (производствени неопасни отпадъци) на територията на общината (малки шивашки и дървопреработващи предприятия) се събират и извозват на РДНО със собствен или нает транспорт.

За компонентите **хартия/ картон и метали** има функционираща система за събиране, обработване и търгуване на тези материали. Въпреки, че основната част идва от търговските предприятия, част от материалите идват също така и от домакинствата. Високите цени на тези материали понастоящем поддържат голямо количеството на рециклирани материали.

Опасни отпадъци Незначителен е дялът на *опасните отпадъци*, тъй като няма промишлени предприятия, които да генерират значителни количества опасни отпадъци. (генерират се в минимални количества предимно от бита: батерии, лекарства, луминисцентни лампи, акумулаторни батерии и др.

На територията на общината със заповед на Кмета на Върбица излезлите от употреба луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак се събират на определените места в кметствата по населени места, като ежеседмично се извозват на определеното място в двора на бившето БКС за временно съхранение.

Излезлите от употреба моторни превозни средства се извозват след проверка от служители на ОА Върбица на площадката в бившето БКС за временно съхранение до предаването им в центровете за разкомплектоване.

Отработените масла от моторни превозни средства се сменят само в лицензираните автосервизи, където същите се съхраняват до предаването им за вторична обработка.

Съхранение на негодни за употреба препарати за разстителна защита/ПРЗ

Негодните за употреба препарати за разстителна защита/ПРЗ се съхраняват в Б-Б кубове в с. Конево, стопанисвани от Община Върбица. Спазени са всички условия за съхранение, съгласно действащото законодателство. Извършва се контрол от РИОСВ Шумен При направените проверки 2020 г. не са установени нарушения.

Съгласуване на терени, като място за изграждане на трупни ями за загробване на *принудително убити животни*, заболели от болестта Африканска чума по свинете.

Във връзка с план за овладяване разпространението на болестта Африканска чума по свинете на територията на област Шумен, Кметът на Община Върбица е предприел необходимите действия за *превантивно определяне на местата за загробване на умрели/принудително убити животни* на територията на Община Върбица. Предложен е имот в землището на с. Иваново Община Върбица Започната е процедура по одобряване на имота с искане за

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

съгласуване и даване на становище от Басейнова дирекция “Черноморски район” (БДЧР) Варна и Регионалната инспекция по околна среда и води (РИОСВ) Шумен.

Изпратено е писмо от Община Върбица в изх. № 24-00149 от 02.04.2020 г. в БДЧР Варна вх. № 04-01-568/А₁160 от 02.04.2020 г. с искане за съдействие за превантивно определяне на местата за загробване на умъртвени животни по предложеният поземлен имот на територията на община Върбица: ПИ 32113.33.3 с площ F – 7191 кв.м. в землището на с. Иваново. Община Върбица. Област Шумен. Собственост – общинска частна собственост, вид земеделска, НТП – нива. Получено е становище от БДЧР Варна с изх. № 04-01-568/А₁164 от 03.04.2020 г. относно предполагаемата годност на посоченият имот за погребване на трупове на умрели животни, съгласно компетентността на БДЧР Варна, относно изискванията на ЗВ и Наредба № 22 за избор на терен за загробване на умрели животни. За посоченият имот е направен подробен анализ и оценка от експертите в БДЧР Варна във връзка с предложението за реализация на трупни ями за загробване на умъртвени животни на територията на Община Върбица. Задължението на БДЧР по отношение на прилагането на изискванията на Наредба №22 се състои в участие на експерти като членове на комисията по чл. 2, ал. 3 от Наредбата и даване на компетентно становище.

БДЧР – Варна не е компетентен орган по прилагане на ЗУО, вкл. по отношение на условията и изискванията към площадките за съхраняване или третиране, разполагане на съоръженията за третиране на отпадъци, поради което може да се произнесе със становище по прилагане на Наредба № 22 само по отношение на определяне на местоположение при обезвреждане по реда на чл.2 ал.2 т.2, а именно - използване на трупни ями. БДЧР –не е компетентен орган за произнасяне, по отношение обезвреждането на странични животински продукти чрез директно изгаряне. Функционалните компетентности на БДЧР се отнасят за определяне пригодността на имотите за обезвреждане на животински продукти чрез използване на трупни ями по смисъла на Наредба № 22, като дава становище, съобразено със забраните и ограниченията, разписани в Закона за водите (ЗВ), мерките в утвърдените План за управление на речните басейни 2016 - 2021 г. в Черноморски район (ПУРБ 2016 - 2021 г.), План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление 2016 - 2021 г. (ПУРН 2016 – 2021 г.) и Наредба № 22. Необходимо е да се прилагат и заложените в ПУРБ 2016 - 2021 г. мерки за постигане на целите за опазване на околната среда, с които следва да бъдат съобразени предвидените дейности по отношение на реализацията на ями за загробване на мъртви животни.

ПИ 32113.33.3 с. Иваново. Община Върбица. Област Шумен е с площ F – 7191 кв.м. Вид собственост - Общинска частна, вид територия - Земеделска, нива НТП - Доре, не попада в граници на санитарно-охранителни зони. Становището на БДЧР Плевен е че имотът **е подходящ** за реализация на трупна яма.

- ПИ попада в повърхностно водно тяло /ПВТ BG2KA900R035 “р. Драгановска от извор до вливане в яз.“Тича“, определено в лошо екологично състояние и добро химично състояние.
- Имотът попада в разкритата част на долнокреден водоносен хоризонт, подземно

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

водно тяло/Подз.ВТ с код BG2G000K1NB038”Пукнатинни води в Предбалкан-Валанж-Хотривант-Конево”, определено в добро количествено и химично състояние.

- В радиус от 1 км. Не попадат водоземни съоръжения, използвани за питейно-битово водоснабдяване или добив на минерална вода с издадено разрешително от БДЧР и учредена СОЗ.
- ПИ не попада в СОЗ около водоизточници за ПБВ или добив на минерални води:
- Подземното водно тяло е определено като зона за защита на питейните води , съгласно чл.119а, ал1, т.1 от ЗВ с код BG2DGW000K1NB038
- Попада в зона чувствителна на биогенни елементи.“чувствителна зона“съгласно чл.119 а, ал.1, т.3 от ЗВ.
- Не попада в ЗЗ по Натура 2000 и ЗТ.
- Имотът не граничи с воден обект-публична държавна собственост;
- Имотът не попада в определен район със значителен потенциален риск от наводнение.ПУРН 2016-2021 г.

БДЧР счита че ПИ 32113.33.3 с. Иваново. Община Върбица.Област Шумен може да бъде подходящ за терен за обезвреждане на странични животински продукти и на продукти, получени от тях и на специфично рисковни материали, извън обектите, регистрирани в РВМС, при спазване на условията посочени в писмо № 04-01-568/А1164 от 03.04.2020 г на БДЧР и е необходимо за реализация на трупна яма да се спази процедурата и изпълнят всички условия в опосоченото писмо .

Необходимо е да продължи съгласувателната процедура и да се изпълнят всички условия на действащото законодателство (представяне на резултати от извършено предварително хидрогеоложко проучване в имота, с ятков проучвателен содаж, геодезично заснемане и т.н.)

Следва да отговаря на изискванията на чл.5,ал.4 от Наредба №22от 10.02.2006 г.и на следните допълнителни условия:

(1) *При използването на трупна яма е необходимо да се спазват следните изисквания:*

1. не се допуска замърсяването на атмосферния въздух, почвата, подземните н/или повърхностните води;
2. дъното на изкопа се покрива с 2-3 см негасена вар;
3. след поставяне на продуктите и материалите по чл, 1. ал. 1 в изкопа те се напръскват е подходящо дезинфекционно средство, разрешено от Министерството на здравеопазването, и се покриват е 2-3 см пласт от негасена вар;
4. след напълване на трупната яма повърхността ѝ се покрива с най-малко 50 см пръст.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

(2) Трупната яма е необходимо да отговаря на следните изисквания:

- Да е осигурена с надеждна хидроизолация на дъното и стените на ямата, която не позволява изтичане на течности извън стените на трупната яма;

1. повърхността ѝ е покрита с бетонна плоча с отвор, покрит плътно със заключващ се метален капак;

2. мястото да е обозначено с табела с надпис "Трупна яма". трупната яма може да бъде използвана за обезвреждане на животински продукти.

Окончателното определяне на терен за изграждане на трупна яма следва да бъде извършено след провеждане на процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), респективно за преценка на необходимостта от ОВОС.

След направата на трупната яма със съответната хидроизолация, да бъде уведомена БДЧР и да се осигури представител за контрол на изпълнението.

Дейности, свързани с управление на отпадъците, генерирани на територията на Община Върбица

Управлението на отпадъците в Община Върбица се извършва съгласно **Общинската програма за управление на отпадъците.**

Програмите за управление на отпадъците на територията на общините, са неразделна част от общинските програми за околната среда и се разработват и приемат за период, съответстващ на периода на действие на Националния план за управление на отпадъците. През 2015 г е разработена и приета **Програма за управление на отпадъците /ПУО за периода 2015-2020 г** приета с Решение №ШУ-07-ЕО/2015 г. на РИОСВ- Шумен, документ, служещ за ефективно управление на отпадъците на територията на Община Върбица. До 2020-2021 г. действа **Програмата за управление на отпадъците на територията на общините за периода 2015-2020 г.** Следващия период на действие на програмите е 2021-2027 г., като е изготвена актуализирана програма съгласно чл. 52, ал. 10 от Закона за управление на отпадъците т.е. **Програмата за управление на отпадъците на Община Върбица 2021-2027 г. с постановено Решение №ПУ- 19-ЕО/2021г. на РИОСВ гр. Шумен.** Очаква се изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на община Върбица за следващия период до 2027г. да окаже съществен принос за ефективно използване на ресурсите и намаляване на вредните въздействия на отпадъците върху околната среда в община Върбица Изпълнението ѝ се очаква да допринесе както за подобряване на управлението на отпадъците на територията на общината, така и за изпълнение на националните цели и политики в областта на отпадъците. Община Върбица е с опит в управление на отпадъците , като изпълнява стриктно съществуващата **Програма за управление на отпадъците .**

Досега действащата Програма за управление на отпадъците в Община Върбица е съобразена с йерархията при управление на отпадъците, съгласно изискванията на Европейският съюз/ЕС, а именно: Предотвратяване, Подготовка за повторна употреба , Рециклиране, Друго оползотворяване и Депониране. Приетата **Програма за управление на отпадъците/ПУО - 2021-2027 документ, служещ за ефективно управление на отпадъците на територията на**

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Община Върбица отговаря на всички изисквания на действащото законодателство, което ще гарантира опазването на околната среда в района и здравето на населението.

Правилното въвеждане, прилагане и правоприлагане на законодателството на ЕС в областта на отпадъците са сред основните приоритети на политиката на ЕС в областта на околната среда. Изпълнява се една от основните цели за стимулиране на предотвратяването на образуване на отпадъци и рециклирането като част от йерархията на отпадъците.

ПУО е разработена на основание чл. 79 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и чл. 52 от Закона за управление на отпадъците /ЗУО/. Изготвена е във връзка с изтичане на настоящ программен период и има за цел да обхване и приложи променената нормативна уредба в областта на управление на отпадъците.

Програмата за управление на отпадъците е неразделна част от Общинската програма за опазване на околната среда

В ПУО са определени мерките за изграждане на интегрирана система за управление на отпадъците, която да е като елемент на интегрирана регионална система за управление на отпадъците в региона. Чрез тази система се предвижда да се намалят въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци, увеличаване отговорностите на замърсителите и стимулиране на инвестициите в областта на управление на отпадъците.

Общинската програма за управление на отпадъците включва в обхвата си отпадъците, попадащи в приложното поле на ЗУО: Битови отпадъци /БО/, Опасни отпадъци /ОО/, Строителни отпадъци /СО/ и Производствени отпадъци /ПО/.

Към момента са приети и включени в действие новите документи за следващия программен период: Програма за управление на отпадъците 2021г-2027 г. и План за интегрирано развитие на община Върбица за периода 2021-2027 г./ПИРО- проект - част от системата на документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие, регламентирани със Закона за регионалното развитие (ЗРР - ДВ, бр.21/13.03.2020 г.).

Съществуващата практика в Община Върбица, както и във всички Общини в Република България е обезвреждане на отпадъците чрез **депонирание**.

Регионалната система дава възможност за регулярно и прецизно определяне на количествата и състава на различните потоци отпадъци, прогнозиране и планиране на бъдещото развитие за управлението на отпадъците, осъществяване на професионален мониторинг и контрол на съоръженията и закритите общински депа.

Генерираните отпадъци на територията на Община Върбица са основно неопасни отпадъци. Смесени са неопасни отпадъци от домакинствата, производствени отпадъци от фирмите, извършващи производствена дейност, растителни отпадъци от домакинствата, от поддръжка на зелените площи, парковете, градините, строителни отпадъци от ремонтна и строителна дейност.

В община Върбица е въведено организирано сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъците във всички населени места и е обхванато 100% от населението. На територията на Общината няма площадки за разделно събиране на отпадъците, няма претоварни и сепариращи станции за отпадъците преди предаването им за крайна преработка. От местата на генериране

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

отпадъците се транспортират до депото. Събраните отпадъци се извозват до депо в гр. Омуртаг.

Всички генерирани битови отпадъци в населените места на територията на общината се третират чрез депониране в РЦКОТБО/Регионален център за контролирано обезвреждане на твърди битови отпадъци - Омуртаг в м. Балабан, община Омуртаг, Смесените битови отпадъци от територията на общината се транспортират и депонират на Регионално депо за неопасни отпадъци РДНО /РЦКОТБО / – град Омуртаг.

Към регионално депо Омуртаг са включени населените места на общините Омуртаг, Върбица и Антоново от района на РИОСВ Шумен и Котел спадащ към териториалния обхват на РИОСВ-Бургас. Община Върбица е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците - регион Омуртаг. В сдружението участват още общините: Омуртаг, Котел и Антоново.

На депото се измерват на електронна везна отпадъците по видове и се води отчет за постъпилите количества. Оператор на дейността от 2014 г. е „Лисец“ ЕООД гр.Омуртаг, след проведена процедура по ЗОП. С въвеждане на регионална система за управление на отпадъците се налага преосмисляне на общинската политика и хармонизирането ѝ с регионалната. Регионалната система осигурява съоръжение за депониране на неопасни отпадъци, съоръжения за компостиране на биоразградими отпадъци, за кондициониране на разделно събрани отпадъци, за рециклиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, за временно съхранение на опасни отпадъци от домакинствата и за хомогенизирани отпадъци.

Депониране Регионалното депо се използва предимно от Общините Омуртаг, Котел и Върбица, които транспортират и депонират неопасни битови отпадъци. На регионалното депо се депонират и производствени отпадъци с характер на битови, както и отпадъци от строителство и събаряне, вкл. почва, камъни и изкопани земни маси, посочени по код и наименование в *Условие 11.2.5.* от Комплексното разрешително № 302-НО/2008 г.

През 2008 г. от ПУДООС е финансиран проект „Усъвършенстване на събиране и транспортиране на битови отпадъци от всички населени места в община Върбица“. Доставени са 528 броя контейнери тип „Бобър“ и два броя сметосъбиращи автомобили – закрити с надстройка „Рото прес“ - 10 м³, които работят ежедневно на 1 смяна и обслужват районите ежедневно по отделен маршрут веднъж на две седмици. Разстоянията от районите до регионалното депо гр. Омуртаг в една посока е както следва: I район от гр. Върбица до гр. Омуртаг – 35 км. II район от с. Методиево до гр. Омуртаг – 49 км. III район от с. Тушевица до гр. Омуртаг – 60 км.

През 2020 г. са извършени проверки на всички 15 общини в обхвата на РИОСВ Шумен, по отношение спазване изискванията на чл. 52 от ЗУО. Кметовете на общините са информирали общинските съвети, за изпълнението на програмите през предходната календарна година. При извършените проверки, са представени съответните протоколи от Решенията на общинските съвети, с които се приемат представените отчети по изпълнение на програмите за управление на отпадъците на територията на съответната община.

Старото общинско депо за отпадъци до кв.Трошка е затворено и е извършена техническа и биологична рекултивация по проект, финансиран от ПУДООС.

На територията на община Върбица към момента няма изградена претоварна станция за

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

отпадъци. Предвидена е такава и има одобрен проект за инсталация за предварително третиране /сепариране/ с претоварна станция в землището на с.Менгишево. Чрез предварителното третиране ще се достигнат целите за рециклиране на отпадъчни материали от хартия, картон, пластмаса и метал, заложиени в ЗУО.

Събирането на битовите отпадъци в община Върбица се извършва от звено „Чистота” към общината. В общината функционира добре изградена система за сметосъбиране, чрез разполагане на контейнери и съдове за смет във всички населени места. Съдовете се подменят и допълват ежегодно. Общо разположените контейнери в общината (15 села + гр.Върбица) са контейнери тип „Мева”, контейнери тип „Бобър” , а за сметосъбиращата техника се използват камиони за обслужване на съдовете по определен график.

На територията на гр. Върбица и селата Бяла река и Тушовица от 2018 г. е въведена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, за която е сключен договор с „Екопак България“ АД. Разположени са сини, жълти и зелени контейнери тип „Иглу“ с обем 1500 л., Разделно са събрани следните количества отпадъци: 2018 г. – 6,32 т. отпадъци от хартия, картон, пластмаса и стъкло; 2019 г. – 5,21 т. отпадъци от хартия, картон, пластмаса и стъкло Община Върбица има сключени договори с „Екобултех“ АД за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/ и с „Екобулбатери“ АД за негодните за употреба батерии и акумулатори.

Дейностите по събирането и извозването на контейнерите с отпадъци се извършват от общинско звено .

Разработен е проект за претоварна станция със сепарираща инсталация в с. Менгишево, но е отказано финансиране от МОСВ.

На територията на община Върбица са ликвидирани всички нерегламентирани сметища, а новообразуваните периодично се почистват от Общината. През 2015г. са ликвидирани и почистени 37 бр. криминални места на нерегламентирано изхвърлени отпадъци на територията на общината с наета и собствена техника, като общата площ е 28,300 дка.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

На територията на община Върбица продължава да е актуален проблемът с периодичното образуване на нерегламентирани сметища и замърсени площи от неконтролирано изхвърляне на битови, градински и животински отпадъци. Общината предприема необходимите мерки и всички нерегламентирани сметища се ликвидират и почистват своевременно.

За по-нататъшното решаване на проблемите на транспортирането и третирането на различните видове отпадъци, генерирани на територията на общината, към ОУПО се адресират следните устройствени изисквания, които са взети предвид при изготвянето на ОУПО Върбица Предварителен проект:

- Да се предложат подходящи локализации за депониране на селскостопански отпадъци и сгурия от домакинствата с индивидуално отопление на твърди горива;
- Предвижданията да са съобразени с актуалните стойности на обемите отпадъци, на база предоставена от общинската администрация информация.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Поставени са национални цели за намаляване количеството депонирани отпадъци, които следва да се изпълнят от Общините, както следва:

- Цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници.

- Цели за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци

- Целта на въведените срокове е постепенно увеличаване на рециклирането и оползотворяването на отпадъците, с което да се сведе до минимум депонирането им, оказващо редица вредни въздействия както върху околната среда така и здравето на хората.

В Програмата за околна среда приоритети, свързани с ефективното управление на отпадъците са с основна цел опазване на околната среда

- Изграждане на инфраструктура, позволяваща постигане на целите за рециклиране на отпадъчните материали в битовите отпадъци и разделно събиране на приоритетните потоци отпадъци - биоотпадъци, строителни отпадъци, специфични потоци отпадъци.

- Биологична рекултивация и мониторинг на закритото общинско депо.

- Внедряване на система за разделно събиране, рециклиране и повторна употреба на отпадъци.

В Предварителния Проект на ОУП на Община Върбица са взети предвид всички поставени изисквания за да се сведе до минимум негативното въздействие на фактор отпадъци върху околната среда. В ЕО са предвидени мерки за да не се допускат отрицателни въздействия.

2.9. ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

Основната цел на контролната дейност на експертите от направление „Опасни химични вещества” към РИОСВ - Шумен е да ограничава и предотвратява риска за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани, като опасни по смисъла на екологичното законодателство, които се съхраняват, произвеждат и употребяват, за да се гарантира недопускане на екологичен риск за околната среда и здравен риск за работещите на обектите и населението в района.

Контролът на всички опасни химични вещества се осъществява на база общоприетото европейско законодателство, което е транспонирано в българското. В основата на прилагането в Европейския съюз на съвременното законодателство в областта на химичните вещества в полза на здравето на човека и околната среда е Европейската агенция по химикали (ЕСНА). Нейната цел е повишаване качеството на живот, като гарантира безопасна употреба на химикалите в Европа. Чрез законодателството на Европейския съюз в областта на химичните вещества агенцията разполага с обширна база данни, която съдържа информация относно химичните вещества, използвани в Европа. С по – доброто идентифициране на опасностите от химикалите, би могло допълнително да се понижат рисковете и да се допринесе за безопасната им употреба.

На територията на Община Върбица не са регистрирани производства на опасни химични вещества. Няма предприятия, инсталации и обекти с нисък или висок рисков потенциал.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

В ОУП плана не се очакват дейности, свързани с опасни вещества, но при развитие в района, територията ще бъде управлявана, за да не се допускат ситуации, водещи и до риск от замърсяване на околната среда.

Съгласно изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, относно извършване на контролната дейност с цел установяване на съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH) и по-специално за необходимост и наличие на предварителни регистрации на вещества се извършват проверки на пунктове за изваряване на етерични масла. Обхванатите от контрол на РИОСВ Шумен са и обекти на територията на Община Върбица: в с.Менгишево, "Биогенезис Енди"ЕООД, гр.Върбица, "РКЛ"ООД, с.Бял Бряг. При проверките (2019 г) е установено, че не е извършвано нарушение на чл.27 от Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, не се е установило нарушаване на ограниченията относно биоразградимостта на ПАВ и на детергенти съдържащи ПАВ, както и за нарушаване на ограниченията за употреба на фосфати и други фосфорни съединения в потребителски перилни детергенти.

На територията на Община Върбица не са регистрирани предприятия с дейности с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС.

В Предварителния проект на ОУП на община Върбица не са предвидени зони за дейности с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС, но при развитие в района, територията ще бъде управлявана, за да не се допускат ситуации, водещи и до риск от замърсяване на околната среда.

2.10. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ - ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ. ШУМ

Шум

Община Върбица включва 16 населени места – общинския център гр. Върбица и 15 села.

Основните източници на шум на територията на общината са типичните източници, характерни за съвременните населени места – транспортните потоци на автомобилния транспорт, промишлени предприятия и различни локални обекти (работилници, бензиностанции, паркинги, търговски и спортни обекти, и други).

Автомобилен транспорт- Автомобилният транспорт, разпределен по пътната мрежа в общината, е основен източник на шум на територията ѝ. Пътната мрежа се състои от участъци от републикански пътища I–7 и III–7304, и общински пътища. В програмата за преброяване на движението по пътищата от РПМ, извършвано на всеки пет години, е включен път I–7. Шумовата характеристика на транспортния поток (еквивалентно ниво на шума L_{eq} , dBA) по път I–7 е определена за 2015 г., по изчислителната методика, регламентирана в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, МЗ, МОСВ, 2006 г. и Методика за определяне нивото на автотранспортния шум при проектиране на пътища, ГУП, 1995 г. Изчисленията са извършени въз основа на данни от последното профилно преброяване на транспортното движение през 2010 г. и съответни прогнозни коефициенти, предоставени от АПИ. Получените резултати са представени в Таблица 1. В таблицата са дадени и стойностите на динамичните параметри на транспортния поток – интензивност N,

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

МПС/ч и структура р, % (относителен дял на тежкотоварните МПС и автобусите в общия поток). Шумовата характеристика е определена за стандартно разстояние 7,5 м от оста на близката лента за движение, настилка асфалтобетон, надлъжен наклон на пътното платно до 5 % и допустимата за пътища от този клас скорост на движение. Посочен е и използваният ПП и неговото местоположение.

Таблица 2.10 -1

Път № ПП	N, МПС/ч		р, %		Leq, dBA	
	ден	нощ	ден	нощ	ден	нощ
I-7 Д 458, км 149+925	109	12	9,5	12,2	66,5	57,6

За път III-7304 не се извършва преброяване на транспортните средства. За пътища от III клас, при по-слабо натоварване, шумовите характеристики на транспортните потоци са в границите 60 – 65 dBA, на разстояние 7,5 м от оста на близката лента за движение. Път I-7 минава през гр. Върбица и селата Конево и Иваново, а път III-7304 – през селата Нова Бяла река, Бяла река и Тушовица. В тези населени места най-силно засегнати от транспортния шум са жилищните терени, разположени непосредствено до пътното трасе. На територията на общината няма обходни пътища на населени места.

Граничните стойности на нивата на шума, за различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях, са регламентирани в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението, МЗ, МОСВ, 2006 г. и са дадени в Таблица № 2.10-2.

Таблица № 2.10-2

Територии и устройствени зони в урбанизирани територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шума dB(A)		
	ден	вечер	нощ
Жилищни зони и територии	55	50	45
Централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

За прилежащите до път I-7 жилищни терени на населени места, превишенията на хигиенните норми са около 6 – 7 dBA, за дневен и нощен период. За път III-7304, очакваните

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

превишения на хигиенните норми са до 5 dBA, за двата периода. За прилежащи до пътищата от РПМ промишлени терени, нивата на транспортния шум са под хигиенната норма.

За транспортното натоварване на общинските пътища на територията на общината няма данни.

За пътища от IV и V клас, еквивалентните нива на шума от транспортните потоци са под 55 dBA за деня и под 45 dBA – за нощта.

В общината има добра комуникационна обвързаност на населените места, но като цяло, пътищата на територията ѝ не са в добро техническо състояние.

По данни от ОПУ гр. Шумен, около 50 % от първокласната пътна мрежа е с лошо състояние на пътната настилка, а останалата част – в средно добро състояние.

От третокласната пътна мрежа, около 80 % е в лошо състояние и едва 10 % – в средно добро състояние.

Състоянието на пътната настилка влияе съществено върху шумовата емисия от транспортния поток в околната среда.

Град Върбица не е включен в системата на МЗ за наблюдение на шумовия режим в избрани градове в страната и понастоящем, от РЗИ Шумен не се провеждат измервания на нивото на шума на територията на град Върбица.

Промишленост - Община Върбица е типична полупланинска селска община. С най-голямо значение за развитието на икономиката на територията ѝ са отраслите: дърводобив, дървообработване, шивашка промишленост, хранително-вкусова промишленост, селско стопанство и търговия. Предприятията на преработващата промишленост са представени от малки цехове и работилници. Машините, използвани в дървопреработването (абрихт, банциг, шраймус и други) излъчват шум с високи нива – между 80 и 100 – 110 dBA. Няма данни за въздействие с наднормен шум върху жилищни територии на населените места, от страна на действащи промишлени обекти.

Селското стопанство на територията на общината е представено от растениевъдство (отглеждане на зърнено фуражни и технически култури, и трайни насаждения) и животновъдство (с по-големи ферми в селата Иваново, Станянци и Нова Бяла река). Селскостопанският отрасъл не е свързан със съществени, постоянно действащи източници на шум в околната среда

Отдых, туризъм, спорт - Община Върбица разполага с много добри условия за различни видове туризъм (културно-исторически, балнеоложки, спортно-риболовен), които на този етап не са достатъчно развити. Съществуващите зони за отдых (при яз. Тича и курортен комплекс „Върбишки проход“) са с лошо поддържана и слабо функционираща материална база. Туристическият сектор на местно ниво е с незначителен принос в структурата на туризма в областта.

Вибрации - Понастоящем, на територията на община Върбица няма източници на вибрации в околната среда.

Радиологичен мониторинг Програмата на Регионална Лаборатория - Шумен не включва радиологичен мониторинг на околната среда.

2.11. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

За настоящото състояние на материалните активи няма достатъчно общодостъпни данни, но може да се отбележи, че важен проблем е техническата инфраструктура, която се нуждае от ремонт. (в т.ч. ВиК мрежи и съоръжения и възстановяване на пътната инфраструктура, системи за предотвратяване на бедствия и др.). Предстои още много работа за постигане на европейските стандарти за равнищата на материалните активи.

Липсват средства за поддръжка и развитие на културната инфраструктура. Същото се отнася за дълготрайните материални активи с екологично предназначение, като съоръжения и оборудване, необходими за опазване и възстановяване на околната среда и оборудване за наблюдение и контрол.

Материалните активи, имащи пряко отношение към околната среда като ВиК инфраструктурата на територията на община Върбица се нуждаят от реконструкция и модернизация. Необходимо е да се реализира ПСОВ на гр. Върбица. В общината се прилагат мерки за решаване на горните проблеми, но е необходимо време и най-вече финансови средства за преодоляването им.

2.12. ЗДРАВНО ХИГИЕННИ АСПЕКТИ

Община Върбица включва 16 населени места – общинския център гр. Върбица и 15 села. Прогнозата за населението в областта при хипотеза за конвергентност, дори и при хипотеза за относително ускоряване на демографското развитие е негативна, т.е. очаква се намаляване на населението, но в много ниска степен за разлика от други общини в страната.

В съответните оценки на въздействие върху отделните компоненти и фактори на околната среда в ДЕО са разгледани и отделните рискови фактори за населението, свързани с околната среда, като атмосферен въздух, води, почви отпадъци, вредни физични фактори и опасни вещества.

Територията на Община Върбица се отличава с чиста природна среда (няма промишлени емисии на замърсен въздух, образуване на замърсени отпадъчни води, генериране на производствени отпадъци, завишен производствен шум и т.н.).

Според представената информация, на територията на община Върбица няма обекти с издадени комплексни разрешителни, както и промишлени източници с дейности, създаващи риск от наднормени нива на вредни емисии и шум в околната среда. Въпреки това хаотичното застрояване води до съседство на несъвместими дейности – например строителство, хотелиерство и дървопреработване и др. дейности в някои населени места., което провокира постоянни жалби за шум и замърсяване на въздуха.

Основните причини за завишени стойности на шумовите нива на пътищата са: липсата на защитни “зелени екрани”; лошокачествена настилка; остарелия автомобилен парк;

В жилищните и вилни зони, районите за отдих, за възстановяване и други на територията на общината няма рискове в акустично отношение.

По отношение на рисковите фактори, свързани с работната среда при извършване на строителни работи, нивото на трудовите злополуки е един от най-важните показатели за

условията на труд и на дейностите за осигуряване на здраве и безопасност при работа. Местоположението на обектите, подлежащи на здравна защита, като училища, спортни обекти и др., е представено в Опорния план на общината.

Следва да се отбележи, че на територията на община Върбица няма изградени предприятия и/или съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал, съгласно критериите на Приложение №3 от *Закона за опазване на околната среда*. Няма влезли в сила решения по ОВОС или Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с които е одобрено местоположението и са потвърдени безопасните разстояния за предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

Предвидените решения и мерки в ОУП на община Върбица са с основна цел осигуряване на високо качество на околна и жизнена среда на населението в района на общината.

Заустването на непречистени отпадъчни води във водните обекти създава предпоставка за здравен риск за населението в района. С реализацията на обектите, предвидени в инвестиционната програма на ВиК „Шумен“ ЕООД (ВиК системи и съоръжения), ще се предотврати създаването на ситуации за възникване на здравен риск в околната и работна среда. Реализацията на инвестиционната програма ще допринесе за решаване на редица екологични проблеми на Община Върбица, които към момента са предпоставка за създаване условия за здравен риск за населението в района:

2.13. РИСКОВЕ ОТ ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ.

За област Шумен е изготвен План за защита при бедствия и аварии в съответствие с:

- Чл. 9, ал.8 от *Закона за защита при бедствия*;
- Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на съвета от 23 октомври 2007 г., относно оценката и управлението на риска от наводнения.
- Процедура за действие при нелегален трафик и незаконно преместване на ядрен материал и/или радиоактивни вещества на Агенцията за ядрено регулиране;
- Процедура за аварийно реагиране при разкриване на незаконен пренос на радиоактивни вещества в зоните на граничните контролно – пропускателни пунктове на Република България на Агенцията за ядрено регулиране;

Планът за защита при бедствия в област Шумен е неразделна част от Националния план за защита при бедствия. Прави се периодично актуализация на плана.

В Предварителния проект на ОУП на Община Върбица проектантския екип е направил подробен анализ и оценка на съществуващите документи, свързани с План за защита при бедствия и аварии.

Община Върбица е изготвила План за защита при бедствия, който е необходимо да се актуализира периодично

Целта на плана е да се създаде оптимална организация за своевременно прогнозиране характера и последствията от възникнали стихийни бедствия, други често повтарящи се производствени аварии и успешно осъществяване на локализационни, защитни, спасителни и ликвидационни мероприятия във възникналите огнища на поражения (заразяване).

Основни задачи на плана са:

- прогнозиране на възможните бедствия на територията на община Върбица;
- създаване на необходимата организация за действие при бедствия, аварии и катастрофи на територията на областта;
- създаване на резерв от сили, средства и материали за своевременна реакция при възникване на кризисна ситуация;
- подобряване на организацията и взаимодействието между държавните и общинските органи и ведомства при преодоляване на последствията от бедствия, аварии и катастрофи;
- подготовка на ръководния състав от щаба за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб при възникване на бедствия;
- създаване на организация за прогнозиране и ранно предупреждение на населението в застрашените от бедствие райони;
- извършване на превантивни дейности на рисковите и уязвими участъци от критичната инфраструктура.

Анализ на възможните бедствия на територията на ИП и прогноза за последиците от тях

Най-характерни бедствия, които могат да се очакват на територията на община Върбица са земетресения, свлачища, високи температури, продължителни суши, пожари в горски територии и пожари в земеделски земи, градушки, наводнения, снегонавявания, обледявания, Животинска епидемия, човешка епидемия, производствени аварии, аварии в автотранспорта, разливи на опасни вещества, завишен радиационен фон вследствие на авария в АЕЦ Козлодуй, прекъсване на доставките на основните стоки.

Земетресения

Съгласно „Наредба № РД-02-20-2/27/01.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони“ и картата на сътресяемостта за периоди 1000 г към тази наредба територията на община Върбица попада в сеизмичен район от VII сеизмична степен и проектирането на сгради, съоръжения комуникации и други обекти следва да се оразмерява със сеизмичен коефициент $K_s = 0,10$.

Проектите на сградите и съоръженията ще са съобразени с изискванията, свързани с степента на сеизмичност на района. При така създадената обстановка в случай на земетресение, може да се очакват средни и слаби разрушения на част от сградния фонд, прекъсване на електрозахранването и водоснабдяването на населените места, нарушаване на транспортните и съобщителните връзки и съоръжения и др. Възможно е да се създаде сложна санитарно епидемиологична, пътнотранспортна и морално психологическа обстановка.

Наводнения

При обилни продължителни валежи и при интензивно топене на снеговете по поречията на реките могат да възникнат наводнения. Рискът от наводнения се управлява от Басейновите Дирекции на Черноморски район в съответствие с Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН), период 2016-2021 г.

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

От наводнение най-сложна обстановка (наводнени площи, населени места, разрушени мостове, нарушаване на енергийните и съобщителните комуникации), ще се създаде в низините по поречието на реките и под язовирите.

ПУРН предвижда смекчаващи мерки за предотвратяване и намаляване на риска от наводнения

Наводненията са най-вероятни през пролетта, когато се топят снеговете. На територията на общината са разположени 14 бр. язовири в т.ч. 2 бр от тях са потенциално опасни. Застрашено е населението, попадащо в заливните зони на язовирите и по поречията на малките реки и дерета с голям водосборен район. Направен е сценарий на наводнение на речно наводнение при обилни валежи и снеготопене по поречието на р. Герила дере при с. Методиево и дере с. Тушовица.

Пожари- Най-вероятно е възникването им в горите в летния сезон, в определени производства и складове, както и в сгради предимно в зимния сезон. При строг контрол и ефективно управление вероятността за създаване на условия за възникване и разпространение на пожари могат да се сведат до минимум.

При авария в промишлени обекти и в автотранспорта - най-сложна обстановка може да възникне за населението живеещо в непосредствена близост до бензиностанциите, газостанциите и по маршрутите за движение на транспортни средства превозващи химически и силно токсични вещества по маршрутите за движение

При *снегонавявания и обледявания* предимно през месеците декември – януари голяма част от общините на областта могат да се окажат без електрозахранване и водоснабдяване, с нарушени транспортни и свързочни комуникации и произтичащите от това последствия. Уязвими са малките населени места в планински по-трудно достъпни райони.

Управление на риска

Община Върбица е необходимо да актуализира периодично План за защита при бедствия на Община Върбица като в част „Управление на риска“, като ползва добрата европейска практика и методиката на научно-познавателната структура на Европейската Комисия. Тази част не е включена като изискване в ЗУТ, Наредба 8 и останалите поднормативни документи, нито е включена в предварителното задание за възлагане на ОУПО. Предвид добрата практика

Община Върбица е направила оценка на риска от възможните потенциални бедствия, аварии и други негативни явления, включително хуманитарни кризи, както и съответен план за противодействие и превенция на риска.

2.14. ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА.

Текущо състояние на компонентите на околната среда и тяхното развитие без прилагането на плана

Таблица 2.14-1

Компоненти	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
Атмосф. въздух	Статични фактори - Степен на урбанизация- - Урбанизацията на населените територии ще продължи при оптимистичен вариант	- Ще доведе до сравнително слабо влошаване естественото проветря-ване

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен

	<p>застрояването ще се извършва при стриктно спазване изискванията на Наредба №7 на ЗУТ по отношение на етажност, плътност, интензивност на застрояване и % на зелените площи. Това ще доведе до сравнително слабо влошаване естественото проветряване на застрояваните територии и слабо повишаване задържането на замърсители в междусградните пространства.</p> <p>При песимистични вариант ще се достигне до нарушение на строителните норми по отношение на етажност и плътност на застрояване и намаляване на зелените площи за сметка на застрояването.</p> <p>- Релеф- фактор, който не търпи изменения.</p> <p>- Пътна и улична мрежа - ще се ремонтира, рехабилитира и доразвива на база на общински краткосрочни планове и програми, без цялостна концепция за развитие в средно и дългосрочен план. Фоновите концентрации на прах в атмосферата ще са повишени във връзка с транспортното натоварване и недоброто състояние на пътните настилки</p> <p>Квазистатични фактори - Няма да има съществена промяна в структурата на промишлеността и на оборудването. Липсата на обща концепция за средносрочна и дългосрочна перспектива за развитието на промишлеността в община Върбица.</p> <p>Зелена система- хаотично безпланово застрояване без да се създадат условия за създаване на зелена система и озеленяване на урбанизираните площи .</p> <p>Автомобилен парк - ще продължи да нараства, пътищата ще са в недобро състояние, без обходни пътища, без достатъчно паркоместа. Нерегламентирани сметища</p> <p>Динамични фактори - Климатични и метеорологични условия.</p> <p>Производствена дейност.- не би следвало да се очаква, че ще имат значителен темп на нарастване.</p> <p>Трафик на МПС - макар и с бавни темпове, ще нараства .ще се увеличава и замърсяването на атмосферния въздух с прах и парникови газове</p>	<p>на застрояваните територии и слабо повишаване задържането на замърсители в междусградните пространства.</p> <p>И в двата случая обаче ще липсва обща концепция за средносрочна и дългосрочна перспектива за урбанизация в община Върбица</p> <p>- Не търпи изменения.</p> <p>- Увеличаване на съдържанието на прах в приземния слой, поради разрушаването на пътните настилки и недоизграденост на пътищата. Проблеми от липса на достатъчно паркинги, особено във върхови сезонни натоварвания, условия за транспортни инциденти.</p> <p>- Ще се запази нивото на замърсяване на атмосферния въздух в района на промишлените предприятия. Няма оптимално да се обслужва туризма.</p> <p>- Създаване на условия за увеличаване замърсяването на въздуха, не само в летен сезон, но и през зимния сезон, когато въздухът ще се замърсява и от отпадъчните газове на битовите горивни уредби.</p> <p>- Емисиите на прах и разпространението на неприятни миризми.</p> <p>- Няма да претърпят никаква промяна (освен промените, които настъпват следствие на глобалното затопляне)</p> <p>- Нивото на замърсяване от дейността на промишлените предприятия в общината ще остане сравнително ниско.</p> <p>- Ще се увеличава и замърсяването на атмосферния въздух с прах и парникови газове от работата на</p>
--	--	--

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

	<p>от работата на двигателите с вътрешно горене.</p> <p>Изгаряне на твърдо гориво в битови горивни инсталации.</p> <p>- Очакваните промени във факторите, предпоставящи замърсяването на въздуха, разсейването на замърсителите и самопречистването му ще бъдат слаби и чистотата на атмосферния въздух до голяма степен ще се запази.</p>	<p>двигателите с вътрешно горене.</p> <p>- Ще продължи изгарянето на твърди горива (дърва) в битовите горивни уредби.</p> <p>- Чистотата на въздуха в района ще остане висока. Замърсяването на атм. въздух ще бъде слабо.</p>
Почви, земи и земеползване	<p>Почвите са повлияни от климатичните условия и антропогенна дейност. Наличие на ерозирани терени.</p> <p>Не се очаква планирано развитие на стопански отрасли</p>	<p>Увеличаване на пустеещите земи;</p> <p>Засилване на ерозията;</p> <p>Неконтролируема промяна на предназначението на земята предимно за строителство;</p> <p>Засилване на браконьерство и пожари;</p> <p>Незаконна урбанизация</p> <p>Стопански отрасъл - без развитие (задоволяване на собствени нужди);</p>
Води	<p>Антропогенните въздействия върху количественото и качествено състояние на водите, произтичат от:</p> <p>- Недостатъчна изграденост на водопроводната мрежа, голяма част от нея е с изтекъл експлоатационен срок, висока аварийност и високи загуби на вода. Ще продължи загубата на природен ресурс от големите загуби във водопроводната мрежа;</p> <p>- състоянието на водоземането: големи загуби на питейна вода преди достигане до потребителите; използване на питейна вода за напояване и пр.</p> <p>- Изграждане на канализационна мрежа на гр. Върбица с ГПСОВ с механично, биологично и трето стъпало за азот и фосфор</p> <p>- Заустване на непречистени отпадъчни води в приемниците (отпадъчните води от селата в Общината без канализации и ПСОВ).</p> <p>- Съществуване на нерегламентирани сметища</p>	<p>Ще продължи загубата на природен ресурс от големите загуби във водопроводната мрежа.</p> <p>Няма да се доставя достатъчно количество вода с добри качества.</p> <p>Ще продължи дискомфорта на населението, обитаващо района без канализация и създаване на условия за здравен и екологичен риск.</p> <p>Ще продължи заустване на замърсени води във водните тела.</p> <p>Влошаване качеството на повърхностни и подземни води поради течове и заустване на непречистени отпадъчни води във повърхностни водни обекти.</p> <p>Замърсяване на почви, води и създаване на условия за екологичен и здравен риск за населението в района</p> <p>Няма да се реализира подобряване на водните тела.</p>
Земни недра	<p>В границите на ОУП няма действащи обекти за експлоатация на подземните богатства</p>	<p>Не се очаква развитие</p>
Минерално разнообразие	<p>ОУП не е свързан с действащи обекти за експлоатация на подземните богатства</p>	<p>Не се очаква развитие</p>
Биологично разнообразие	<p>Комплексният анализ на съвременното състояние на растителността и на</p>	<p>Липса на режими и параметри за устройство, изискващи голям процент</p>

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

(растит.свят животински свят)	местообитания на територията на община Върбица дава възможност да се прогнозира насоките на тяхното изменение в резултат на естествено протичащите сукцесии в екосистемите и при различни форми на антропогенно въздействие, без прилагането на измененията на ОУП.	на зелена площ и минимална плътност на застрояване
Природни обекти	Общите въздействия върху защитените зони са свързани с паша, косене, лов и риболов, изхвърляне на битови отпадъци, текуща урбанизация, въздействия свързани с отдиха и туризма и др.	Задълбочаване на негативните прояви от страна на нелоялни посетители и инвеститори.
Ландшафт	Наличие на естествени форми на релефа с богати морфоложки форми и образувания; наличие на защитени природни ландшафти	Основният тип ландшафт остава непроменен; Стихийно урбанизиране на територии в природни и защитени ландшафти. Увеличаване дела на урбанизираните зони и преуплатняване с частични градоустройствени решения с неподходяща висока етажност. Унищожаване на части от природните ландшафти;
Отпадъци	Наличие на нерегламентирани сметища поради лоша организация на събиране и извозване на генерираните отпадъци.	Тенденция към влошаване.
Опасни вещества	Няма в момента наличие на дейности, свързани с опасни вещества	При неприлагане на плана не се очаква развитие в района, но няма да бъде и управлявана територията, което може да доведе и до риск от замърсяване.
Културно историч. наследство	Наличие на голям брой недвижими културни ценности от различни исторически периоди, като преобладават археологическите. Голяма част от НКЦ са със статут на национално значение.	Унищожаване на културните и исторически ценности, в резултат на влияние на природните фактори на средата и безконтролно поведение на групи хора.
Здравен статус и риск на население	Здравеопазване в Общината	Задълбочаване на негативните условията и нездравословен начин на живот, лоши трудови и битови условия. Конфликт между насищане с леглова база, свръх натовареност в сезона и недостатъчно развито здравеопазване и хранителни заведения
Природни рискови фактори	Наводнения в долината на реките и деретата, пожари и др. Липса на програма и мерки за почистване на речните корита, недопускане на неконтролирано натрупване на отпадъци по бреговете и др.	Повишен риск от наводнения в долината на реките и деретата, пожари и др. Затруднение при възстановяване на щетите.

Без прилагане на ОУП на Община Върбица ще се задълбочат негативните прояви и въздействие върху отделните компоненти на околната среда, ще бъдат засегнати интересите на общината, собствениците на имоти, секторни правителствени организации, граждански сдружения, неправителствени организации, обществеността на общината и съседните общини.

Без прилагане на плана ще се запази съществуващата антропогенна намеса.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Без прилагане на ОУП, развитието на общината ще бъде чрез планиране и строителство на парче, с ползване на стари планове и ПУП, които не се обединяват в единна концепция спрямо променените икономически и социални условия. Не би могло да се постигне устойчивост в развитието на общината, без интегриране на икономическите и бизнес интереси, при побряване на социалните условия на живот, и при съхраняване на природна среда и културно историческо наследство.

Ще останат нерешени проблемите свързани с:

- Устройство на зони и функционалното им предназначение със специфични правила и норми, без възможни разширения, при запазване на специфичния облик и традиции, при съхраняване на природния ресурс.
- Ефективно обществено обсъждане за преодоляване конфликтите на интереси, съобразяване с международни тенденции и изисквания към съхраняване на защитените зони и устойчиво развитие на региона.
- Устройство на части на територии и зони, без съобразяване с екологосъобразен подход в планирането, без интегрирано и цялостно инженерно обезпечаване.
- Развитие на туристически рекреационни бази без цялостна концепция и специфични туристически продукти, както и координирани единни информационни центрове.
- Съхраняване на ландшафт, панорамни алеи и места за широк обществен достъп.
- Транспортната инфраструктура, паркиране, респективно - замърсяване на атм. въздух;
- Инженерната и техническа инфраструктура – ел.захранване, респективно замърсяване на атм.въздух; в бъдеще частично газифициране на района на общината,
- Повърхностни води – На територията на община Върбица ще продължава частично заустването на непречистени отпадъчни води от населените места и курортните обекти във водоприемниците, което води до влошаване качествата на водите и здравен риск за населението – опасност от разпространение на стомашно - чревни заболявания.
- Водоснабдяване- Осигуряването на вода за населението и икономиката на страната е основен национален приоритет. Общината има добре развита водопроводна мрежа, но със своите проблеми: амортизирани тръбопроводи, които се нуждаят от подмяна; големи загуби във водопроводната мрежа.
- Канализация – Необходимо е доизграждане на канализационната мрежа на гр. Върбица и селата в общината.
- Проблеми, свързани със стихийната урбанизация
- Проблеми, свързани с качество на живот на жителите в общината; нисък стандарт на средата за обитаване и отдих във вътрешността.
- Проблеми, свързани със запазване на културното и историческо наследство;
- Проблеми, свързани с опазване на защитените територии, с биоразнообразието и запазване на местообитанията;

- Проблеми, свързани със зоните за спорт и екологичен туризъм и всички подходящи форми на алтернативен туризъм.
- Проблеми, свързани с възможността за удължаване на туристическия сезон и целогодишна ползване на легловата база.
- Проблеми в синхронизация между приети стратегии, програми и планове и проекти, касаещи територията и развитието на общината.
- Без прилагане на ОУП ще се забави икономическото развитие на общината, ще се пропуснат ползи за финансиране и допълнителни инвестиции, както и усвояване на средства от Европейския съюз, респективно – подобряване условия на труд, повишаване качеството на живот, здравословният начин на живот, запазване интересите на развитие на общината, респективно осигуряване на приятна околна среда, запазване на богатата природа на основата на устойчиво управление на околната среда.

3. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО МОГАТ ЗНАЧИТЕЛНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПЛАНА

В Проекта на ОУП на Община Върбица на този етап не е дадена конкретна информация за инвестиционните намерения, които се очаква да бъдат реализирани в бъдеще в предвижданията на устройствени територии и зони. На този етап на планиране може да се направят само предположения за всяка една част от тези територии и зони и потенциалната възможност за евентуално значително засягане от проектите в бъдеще. За да се насочи вниманието към най-уязвимите територии, които следва да бъдат взети под внимание при бъдещите оценки се представя кратък обзор за основните групи от тези територии.

Необходимо е преди изпълнението на подобни проекти да се проведат конкретни оценки на въздействието върху околната среда и оценки за съвместимостта там където е необходимо.

3.1. Защитени зони от Натура 2000

В териториалния обхват на община Върбица попадат части от следните *защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000* по смисъла на *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)*:

По Директива за опазване на дивите птици 79/409/ЕИО

- 33 „Котленска планина” за опазване на дивите птици, с код BG0002029, приета с РМС №112/02.03.2007г. и Заповед №РД-910/11.12.2008г.;

По Директива за опазване на местообитанията 92/43/ЕИО

- 33 „Котленска планина” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, с код BG0000117, приета с РМС №661/16.10.2007г.;

- ЗЗ „Преславска планина” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, с код BG0000421, приета с РМС №112/02.03.2007г.;
- ЗЗ „Голяма Камчия” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, с код BG0000501, приета с РМС №122/02.03.2007г.;
- ЗЗ „Еко коридор Камчия - Емине” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, с код BG0000393, приета с РМС №661/16.10.2007г

В Предварителния Проект ОУП не са предвидени дейности и обекти, които да оказват значимо негативно въздействие върху защитените територии, разположени в землището на община Върбица. В ДОСВ и ЕО са предвидени мерки, за да не се допуска отрицателно въздействия върху ЗЗ.

Въздействието, което Предварителния проект на ОУП на община Върбица може да окаже върху защитените зони, е подробно анализирано в ДОСВ неразделно приложение към настоящия доклад за екологична оценка с положителна оценка от КО

3.2. Територии с национален защитен статут

В териториалния обхват на община Върбица попадат следните защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ):

- Поддържан резерват „Моминград” (Заповед № 375/15.10.1999 г. на МОСВ);
- Защитена местност „Червен божур” (Заповед № РД-311/30.05.2006 г. на МОСВ)

3.3. Територии, обявени за извличане на вода, предназначена за човешка консумация

Във връзка с реализиране на дейностите по заложените в ОУП устройствени условия за реконструкция и разширение на съществуващите водопроводни системи, с оглед намаляване до минимум загубата на питейни води, за изграждане и/или доизграждане на канализационни мрежи, за жилищно, промишлено, транспортно и друго строителство, за въвеждането на режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от *Закона за устройство на територията* и др., територии и зони, които има вероятност да бъдат значително засегнати ще са:

Територии, обявени за извличане на вода, предназначена за човешка консумация:

В изпълнение на изискванията от Директива 2000/60/ЕС и Директива 98/83/ЕС за качеството на водите, предназначени за консумация от човека, транспортирани в Закона за водите:

- всички подземните водни тела, части от които попадат на територията на община Върбица, описани по-горе в раздел 2.3.2, са определени като зони за защита на водите, от които се извлича вода за консумация от човека със средно денонощен дебит над 10 m³ или служат за водоснабдяване на повече от 50 човека, съгласно чл. 7, т. 1 на Директива 2000/60ЕС и чл. 119а, ал. 1, т. 1 от Закона за водите;
- учредени и предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони около водоземните съоръжения от подедни води за питейно-битово водоснабдяване,

посочени по-горе в табл. 2.3.2.2, в които нормативно са въведени ограничения и забрани за опазването им, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 и ал. 5 от Закона за водите.

Необходимо е осъществяване на процедури за получаване на разрешителни за водовземане по изискванията в Наредба № 1/2007 г за проучване, ползване и опазване на подземните води и за учредяване на СОЗ за всички водоизточници съгласно изискванията понастоящем в Наредба № 3/16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване, и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, впоследствие в Наредба за зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води по Чл. 135, ал. 1, т. 6 от Закона за водите, изготвянето на която е предстоящо.

3.4. Водни тела, предназначени за активен отдих, включително места, определени за къпане

Водно тяло яз. Тича – Водите се използват за водоснабдяване на населени места и не са определени за къпане

3.5. Зони, определени за опазване на стопански ценни водни организми.

На територията на община Върбица няма определени зони за защита на водите с цел опазване на икономически значими водни видове.

3.6. Зони с води, чувствителни към биогенни елементи, включително уязвими зони

Целта на чувствителните зони е опазване на повърхностните води от увеличаващото се съдържание на хранителни вещества от замърсените отпадъчните води от населените места и обекти, които генерират замърсени отпадъчни води със завишено съдържание на биогенни елементи (предприятия на хранително-вкусовата промишленост, ферми и др). Водосборните области на определените чувствителни райони трябва да отговарят на изискването за допълнително пречистване на градски отпадъчни води (пречиствателно стъпало за отделяне на азота и фосфора) за населени места с повече от 10 000 еквивалентни жители (ЕЖ). Следва да се отбележи, че на територията на община Върбица няма населени места с повече от 10 000 еквивалентни жители.(гр.Върбица е с население 4525 ж.)

Уязвимите зони са определени и за защита на подземните води от замърсяване с хранителни вещества от селскостопански източници. В Заповед № РД-660/28.08.2019 г на министъра на околната среда и водите са определени уязвимите зони с изисквания към животновъдите и растениевъдите. Със Заповедта са определени водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници, както и за уязвими зони, в които водите са замърсени с нитрати от земеделски източници. В географския обхват на община Върбица има определени уязвими зони. Територията на община Върбица е определена като уязвима зона за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници до надморска

височна 300 m. Всички предвиждани дейности следва да се съобразяват с изискванията в Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници, утвърдена със Заповед № 237/17.03.2020 г на министъра на околната среда и водите и Заповед № 09-222/27.02.2020 г на министъра на земеделието и храните.

3.7. Зони със завишени нива на замърсяване на повърхностните води

Потенциални източници на замърсяване на водите в Община Върбица

- Населените места в Община Върбица са без изградени съвременни канализационни системи. Използването на септични ями и попивни кладенци са потенциални източници на замърсяване на води, почви и възникване на здравен риск за населението в района.
- Малки участъци със ограничено замърсяване на повърхностни води при нерегламентирано натрупване на торови маси, битово отпадъци и др.;

При реализация на инвестиционните предложения, свързани с прилагането на мерките на ОУП изграждането на съвременни ВиК системи и съоръжения ще бъдат позитивно засегнати повърхностните води, почвите в района и най-вече предотвратяване на здравен риск за населението.

Изграждането на ВиК мрежи ще се извършва предимно в урбанизираните територии, Площадките за ПСОВ са минимални и въздействието е незначително по отношение на негативни въздействия при строителството им и значителен позитивен ефект при експлоатацията им.

3.8. Зони за защита на водите на територията на община Върбица

Във водните тела има определени **зони за защита на водите** по чл. 119а, ал. 1, т.5 от Закона за водите (ЗВ), като територията на Общината попада в зони за защита на водите, включени в Раздел 3, т. 5.1 от ПУРБ на ЧР. Това са всъщност водите попадащи в следните защитени зони по Натура 2000:

Таблица № 3-1 Зони за защита на водите на територията на община Върбица

Зони за защита на водите	за на Вид на зоната	В община Върбица попада (код) / не попада в зона за защита
чл.119а, ал. 1,	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела	Не попада

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

т. 1 от 3В	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Подземните водни тела определени като зони за защита на питейните води, съгласно чл.119а, ал1, т.1 са BG2DGW000J3K1040, BG2DGW00000K2033, BG2DGW000K1hb039, BG2DGW000K1hb038 и BG2DGW00000Pg028.
чл.119а, ал. 1, т. 2 от 3В	Зона за отдих и водни спортове	Не попада
чл.119а, ал. 1, т. 3 от 3В	Чувствителна зона Нитратно уязвима зона	Попада попада
чл.119а, ал. 1, т. 4 от 3В	Зона за стопански ценни видове риби	Не попада
чл.119а, ал. 1, т.5 от 3В	Защитени територии	Не попада: ПР „Моминград” и ЗМ „Червен божур”
	Зона за местообитания	Попада 33BG0000117 „Котленска планина”;33BG0000421„Преславска планина” 33BG0000501“Голяма Камчия“, 33 BG0000393 „Еко коридор Камчия - Емине”
	Зона за птици	не попада: 33 BG0002029 „Котленска планина”

По-подробна характеристика на околната среда за тези зони е дадена в разделите отнасящи се до биологичното разнообразие. На територията на община Върбица няма други определени зони за защита на повърхностните води

3.9. Земи, почви и земеползване

Устройствените решения на ОУП засягат цялата територия на Община Върбица , но приоритетно е засегната територията, която се предвижда за промяна предназначението на земята (земя за допълнителна урбанизация, за изграждане на участъци от пътна инфраструктура, техническа инфраструктура , В иК инфраструктура, площи за отпадъци и др.)

4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ

Основните екологични проблеми са разгледани във връзка с предложенията направени в Проекта на ОУП на Община Върбица и потенциалните им въздействия върху компонентите и факторите на околната среда

Екологичните условия в община Върбица се формират от взаимодействието и взаимното влияние на определени природни и антропогенни фактори.

Община Върбица се характеризира с добро качество на околната среда, което се определя от липсата на големи промишлени замърсители и на благоприятни климатични условия.

В настоящата глава от ДЕО ще бъдат разгледани съществуващите екологични проблеми в района по компоненти и фактори на околната среда, като ще бъде направена прогноза за евентуалното им развитие без прилагането на плана.

Основните антропогенни фактори, които оказват влияние върху качествата на околната среда (влияят върху състоянието на атмосферния въздух, водите и почвите) на района са: транспорта, промишлеността и бита.

Екологичните условия в община Върбица се формират от взаимодействието и взаимното влияние на определени природни и антропогенни фактори.

4.1. Атмосферен въздух

Атмосферният въздух в района на територията на община Върбица е незамърсен с добро качество, под пределно допустимите концентрации на вредни вещества.

Като отделна локална зона със завишени концентрации на вредни вещества в приземния атмосферен слой, особено на азотен диоксид на територията на община Върбица, може да бъде окачен **единствено** сервитута на пътищата.

През отоплителния период може да се очакват завишени концентрации на прах, азотни и серни оксиди от битовото отопление в населените места.

Екологичните условия в община Върбица се формират от взаимодействието и взаимното влияние на определени природни и антропогенни фактори.

По отношение на атмосферния въздух няма идентифицирани екологични проблеми, имащи отношение към стопанските дейности, селскостопанската инфраструктура, зоните за туристическа и рекреативна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване, поради фактът, че решенията в ОУПО не предвиждат и дейности, които да доведат до увеличаване на емисиите от промишлени източници.

4.2. Земни недра

Съществуващите екологични проблеми произтичат от обстоятелството, че земните недра са подложени както на естествени, така и на антропогенни въздействия, включващи механично нарушаване на приповърхностния слой от физико-геоложки процеси и явления (ерозия, свлачища, срутища и др.), изкопни и насипни работи за жилищна, комунална, транспортна и друга строителна дейност, замърсяване с отпадъчни води от септични ями и попивни кладенци, с нефтопродукти и други опасни вещества при пътно-транспортни произшествия и др.

Територии за добив на подземни богатства: Понастоящем в община Върбица не се осъществява добив на подземни богатства и няма определени концесионни площи в съответствие с изискванията в Закона за подземните богатства.

Локални територии, поразени от гравитационни процеси: На територията на община Върбица са идентифицирани две свлачища.

4.3. Води

4.3.1. Повърхностни води

Включването на урбанизирани територии в обхват на ОУП на Община Върбица ще доведе до значителни въздействия върху компонент „води”, ако не се изпълнят предложените решения и мерки за свеждане до минимум негативните въздействия върху компонент „води” (изграждане на съвременна ВиК структура в т.ч. решение на проблема с отпадъчните води). Необходимо е изграждане на канализационна система и ПСОВ в гр. Върбица и канализации и в останалите населени места, които се предлага да се включат в ПСОВ Върбица или да се реализират за тях локални пречиствателни съоръжения.

- Повърхностните води в района са застрашени от влошаване на състоянието на екологичните им параметри, замърсяване на речните води от битово - фекални отпадъчни и производствено замърсени отпадъчни води, които се заустват без пречистване, нерегламентирано натрупване на отпадъци, торови маси и др., което създава условия за здравен риск за обитатели, туристи, гости и населението в района.
- Липсата на изградена канализационна мрежа на населените места в общината влошава екологичната обстановка. Някои сгради имат септични ями, не изпълняващи до голяма степен предназначението си, което води до преливане и недопустими течове по улиците на населените места и директно в речните корита и дерета. По-голямата част от населението в общината използва попивни ями. Всички посочени решения за третиране на отпадъчните води са предпоставка за екологичен и здравен риск.
- Други констатирани нарушения по отношение на водите са изземването на речна баластра от речната тераса на река Камчия в района на село Менгишево.
- Други масови нарушения са замърсяването на речните русла и деретата от изхвърляни нерегламентирано основно битови отпадъци. При наличие на високи води и приливни вълни при обилни валежи, изхвърляните отпадъци по бреговете на деретата и водните обекти се отнасят и замърсяват водите.

В община Върбица няма изградени мрежи и системи за отпадъчни води дори в общинския център. Поради това реките “Елешница”, ”Тича” и ”Герила” са с трайни замърсявания и са замърсител и на водите в язовир “Тича”.

- Освен това и част от водопроводната мрежа е стара и загубите на питейна вода са завишени.
- При разработването на Проект за ОУП са взети предвид приоритетите от Плана за развитие на Община Върбица, Инвестиционната програма на Регионалния план за развитие на ВиК Шумен ЕООД :
  - Рехабилитация на водопроводната мрежа(подмяна на тръбопроводи и др) за да се намалят загубите. Поетапна подмяна на водопроводната мрежа за населените места; Свеждане загубите на питейна вода до рационалния минимум. Спестяване на ценен природен ресурс. Провеждане на стриктен режим за дезинфекция и системен контрол за качествата на питейните води

за недопускане влошаване качествата на водите, предназначени за пиене.

- Канализационна система и ПСОВ - необходимо е поетапно изграждане на канализация в населените места в Общината; Реализация на ПСОВ. Подобряване екологичното състояние на повърхностните водни обекти. Предотвратяване на здравен риск за население, гости и посетители и риск за водната екосистема.
- Разработване на Програма за управление на водите, която периодично да се актуализира; Провеждане на периодични изследвания за съдържание на азотни съединения, фосфорни съединения и др. в повърхностните и подземни води;
- Осигуряване устойчиво развитие на екосистемата, опазване на биоразнообразието в района и ЗЗ.

Конкретни проекти и дейности свързани с водите (водовземане, ползване на повърхностни водни обекти, заустване на отпадъчни води), по същество проектът на ОУП не включва, а регламентира устройствени зони, в които впоследствие да могат да бъдат реализирани евентуални инвестиционни предложения.

За съществуващи екологични проблеми са заложили съответни мерки в Програма от мерки за повърхностните и подземни води и зоните за защита на водите представени в Приложение на ИЧР (2016-2021 г.). Мерките за защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ са описани по-долу в т. 4.5, а останалите са посочени по водни тела, като за всички тях е необходимо залесяване на водосбора с подходящи местни видове:

ОУП регламентира устройствени зони, в които впоследствие да могат да бъдат реализирани евентуални инвестиционни предложения, а не включва конкретни проекти и дейности, свързани с повърхностни води (водовземане, ползване на повърхностни водни обекти, заустване на отпадъчни води),

Необходимо е при проектирането и изграждането на конкретните инвестиционни предложения, свързани с решаване на екологични проблеми отнасящи се до компонент води да бъдат предвидени и изпълнени адекватни мерки свързани с опазването на водите, за да не се влошават техните количествени и качествени показатели, както и да се подпомогне решаването на изложените по-горе проблеми.

4.3.2. Подземни води

Във връзка с реализиране на дейностите по заложените в ОУП устройствени условия за реконструкция и разширение на съществуващите водопроводни системи, с оглед намаляване до минимум загубата на питейни води, за изграждане и/или доизграждане на канализационни мрежи, за жилищно, промишлено, транспортно и друго строителство, за въвеждането на режим на превантивна устройствена защита по чл.10, ал. 3 от Закона за устройство на територията и пр., територии и зони, които има вероятност да бъдат значително засегнати ще са:

- Територии, обявени за извличане на вода, предназначена за човешка консумация

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- Води, които са замърсени или застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвими зони

Съществуващите екологични проблеми произтичат от обстоятелството, че приповърхностният слой на подземните водни тела не е защитен от антропогенни въздействия, които влияят върху количественото и химичното им състояние. Основни сред тях са: липса на канализация в населените места и пречистване на отпадъчните замърсени води

- *Точкови източници на замърсяване:* - Зауствания на битови отпадъчни води без пречистване ; на отпадъчни води от производствени цехове и др. Липса на канализация в населените места и пречистване на отпадъчните замърсени води

- *Дифузни източници на замърсяване:* -- Селско стопанство (обработваема земя, трайни насаждения, пасища, комплекси от раздробени земеделски земи, естествени тревни площи); Нерегламентирано натрупване на отпадъци и торови маси.

Населени места без изградена канализация и използване на попивни и изгребни ями

Оценката на натиска върху подземните водни тела от дифузни източници е изчислена като сумарната засегната площ спрямо общата разкрита площ на водното тяло. Когато сумата на повлияната площ от дифузни източници превишава 75 % от разкритата площ на съответното подземно водно тяло се счита, че идентифицирания натиск е значим.

Най-висок процент от видовете дифузни източници на замърсяване на ПВТ в териториалния обхват на ЧР е зает от селското стопанство.

Анализът показва, че в териториалния обхват на община Върбица няма определен като значим натиск от дифузни източници на замърсяване (сумата на повлияната площ от дифузни източници да превишава 75 % от разкритата площ на ПВТ).

■ *Натиск от водоземане:* Като значим натиск от водоземане за подземните води е определено всяко черпене или група черпения в определен район, при който експлоатационният индекс (съотношение между общото черпене от ПВТ/част от ПВТ и разполагаемите ресурси) е над 40 %. На територията на община Върбица няма подземни водни тела със значим натиск на водоземане.

В Плана за развитие на Община Върбица са предвидени необходимите мерки, които са взети предвид и при разработването на Проекта за ОУП на Община Върбица.

В ОУП не е отбелязано засягане на териториите около яз. Тича, особено на пояси I и II на СОЗ, от предвидените зони за рекреация и за вилно строителство около брега на язовира. **Това не се допуска за СОЗ, особено в зона I и II.** Необходимо е спазване на всички изисквания и условия за териториите, попадащи в пояси I, II и III на СОЗ на яз. Тича.

При изготвяне на проекта за ОУП на Община Върбица се има предвид санитарно-охранителната зона /СОЗ/ - всички предвидени мероприятия и дейности, предвидени за дадените територии по плана да отговарят на условията, изискванията и забраните, дадени в Заповед № РД-850/22.12.2015г. на Министъра на околната среда и водите за охраняване на СОЗ около яз.Тича. с цел опазване на питейните води на яз. Тича. По отношение на отпадъчните води и заустването им Община Върбица попада в трета охранителна зона.

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

Таблица № 4-1 План за действие във връзка с реализация на ОУП на Община Върбица – компонент „води“

№	Действия	Отговорен за изпълнението	Срок	Очакван ефект
1.	Подмяна на амортизирана водопроводна мрежа и съоръженията към нея и доизграждане на вътрешната водопроводна мрежа на населените места в Общината в т.ч. в краткосрочна програма	Община Върбица	В зависимост от осигуряване на финансиране.	Намаляване на загубите във водопреносната мрежа Осигуряване на питейна вода за населението с добри качества.
2.	Изграждане на канализационна система и ПСОВ в гр. Върбица с цел отпускане на финансиране по европейски програми за население над 2000 екв.ж..	Община Върбица РГП „ВиК Шумен“ЕООД	В зависимост от осигуряване на финансиране.	Намаляване на замърсяването на почви, повърхностни и подземни води и предотвратяване на здравен риск за населението в района.
3.	Изграждане на канализационна система в селата: Тушовица, Бяла река и Ловец и довеждащ колектор до ПСОВ в гр. Върбица –(I Алтернатива на РГП „ВиК Шумен“ЕООД).	Община Върбица РГП „ВиК Шумен“ЕООД	В зависимост от осигуряване на финансиране.	предотвратяване на здравен риск за населението в района.
4.	Периодично наблюдение на качеството на питейните води и прилагане на конкретни мерки за подобряване на състоянието им	Община Върбица, ВиК-Шумен РЗИ	Ежемесечно	Намаляване на риска от снабдяване на населението със замърсена вода

4.4. Земи и почви

За перспективното развитие на община Върбица, основен стратегически ресурс са горите и земеделските земи. Те представляват сериозен потенциал за включване в икономиката на общината.

Усилията на общината е необходимо да се насочат към ефективно използване на териториалните ресурси – земеделски земи, както и на тези в горския фонд.

Необходимо е да се развият биологичното земеделие и биологичното животновъдство и да се произвеждат био продукти.

Това изисква спазване на редица условия за опазване на околната среда свързано с опазване на почви и водни ресурси, развитие на дейностите, свързани с напояване и т.н.

Община Върбица притежава потенциал за развитие и на природен /екотуризм/, селски туризъм, ловен и риболовен туризъм. На територията на общината се намира Курортен комплекс „Върбишки проход“, като понастоящем голяма част от материалната база на комплекса не функционира /към момента функционира само хижа „Върбишки проход“/. При язовир „Тича“ също е изградена зона за отдих, чието състояние на материално-техническата база също не е добро. На територията на някои села от общината /Ловец, Сушина, Иваново/

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

са изградени и функционират къщи за гости. Проблем за възстановяване на обектите за да покриват съвремените изисквания е финансирането.

На територията на община Върбица се намира поддържан резерват „Моминград“. Изграждането на екопътека до резервата, може да се разглежда като благоприятна предпоставка за бъдещото развитие на природния /еко- и пешеходен/ туризъм на територията на общината.

Предварителният проект на Общ устройствен план на Община Върбица е да насочи развитието на общината като туристическа и рекреационна дестинация на страната като използва природните дадености на района и развитие на селското стопанство в т.ч. производство на биопродукти и обработката им в предприятия на хранително вкусовата промишленост за производство на био продукти.

В това отношение община Върбица при разработване на ОУП е взела под внимание всички характерни условия на ландшафта на района, главно релеф, хидроморфоложки особености и рекреационни възможности. В основата на разработката стоят настъпилите социално-икономически промени, в които действат нови различни фактори за развитието на града и неговите околности, включително земите и почвите.

От гледна точка опазване на обработваемите земи и почвите по-голямо внимание трябва да се отдели на строителството на новите обекти в границите на населените места и прилежащите територии с обновена или изградена инфраструктура, където съществува възможност за замърсяването им или по-скоро - унищожаването им.

Подобряването на съществуващата инфраструктура и обогатяването ѝ с нови пътни отсечки, ще използва земите и почвите като природен и невъзвратим природно-икономически ресурс, но нарушенията от това строителство, според авторите на ОУП, ще бъдат сравнително малки.

Предвидени са ограничения по населени места за смяната предназначението на обработваемите земи, съгласно нормативните документи.

Целите на въздействие върху земите ясно проличават от предвидените режими на земеползване, както и дейности касаещи земите и почвите, където са поставени точни ограничения или решения, ако това е необходимо или наложително, особено изразено в условия на ново строителство, разширяване на границите на населените места, нарушени терени, рекултивация, транспортната мрежа, безопасно съхранение на растително-защитни препарати и т.н. Посочени са и точните площи, които ще са необходими за реализиране на предвидените дейности. В тази връзка е съставен план за действие за осъществяване на ОУП на община Върбица и прилежащите му земи с набелязани мерки за изпълнение.

Таблица № 4 -2 План за действие във връзка с осъществяване на ОУП на община Върбица и прилежащите му земи компонент „почви“

№	Действия	Отговорен за изпълнението	Срок	Очакван ефект
1.	Приемане на Общинска стратегия за устойчиво ползване на земята	Община Върбица,		Опазване на земеделския и горския фонд, стимулиране на екологично земеделие, въз-

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

№	Действия	Отговорен за изпълнението	Срок	Очакван ефект
				становяване на напоителни канали и системи
3.	Рекултивация и залесяване на почистените от отпадъци нерегламентирани сметища	Община Върбица		Възстановяване на замърсени с битови отпадъци земи
4.	Включване в лесоустройствените планове на лесничействата в Общината на мероприятия за залесяване на ерозирали склонове	Община Върбица, лесничейства		Укрепване на повърхностния почвен слой на ерозираните терени
5.	Извършване периодично пробонабиране и анализ на замърсяването на плодородния почвен слой на замърсените с тежки метали земи в сервитута на основните пътни артерии	Община Върбица, РИОСВ, ИАОС	ежегодно	Мониторинг на състоянието на замърсените земи
6.	Непрекъснат контрол върху качеството на селскостопанската продукция, предлагана на пазарите в града	Община Върбица	постоянен	Намаляване здравния риск за населението
7.	Изработване на проект за рекултивация на нарушени терени, вследствие добив на инертни материали в миналото	Община Върбица		Готовност за извършване на рекултивация
8.	Безопасно съхранение на стари и негодни за употреба препарати за растителна защита	Община Върбица	постоянен	Безопасно съхранение до пълното унищожаване
9.	Контрол по нерегламентираното палене на стърнища	Община Върбица, РЗПАБ	постоянен	Ограничаване на риска от намаляване на почвеното плодородие
10.	Реализиране на Общинска стратегия за устойчиво ползване на земята	Община Върбица, МЗП		Устойчиво земеползване
11.	Залесяване на ерозирали склонове на деретата	Община Върбица, лесничейства	Съгласно лесоустр. план	Укрепване на повърхностния почвен слой на ерозираните терени
12.	Извършване периодично пробонабиране и анализ на замърсяването на плодородния почвен слой на замърсените почви	Община Върбица, РИОСВ, ИАОС	ежегодно	Мониторинг на състоянието на замърсените земи
13.	Непрекъснат контрол върху качеството на селскостопанската продукция, предлагана на пазарите	Община Върбица	постоянен	Намаляване здравния риск за населението
14.	Непрекъснат контрол върху изпълнението на поетите от концесионерите ангажименти за рекултивация на ползваните от тях кариери за инертни материали	Община Върбица, РИОСВ	постоянен	Възстановени земи, нарушени вследствие добива на инертни материали
15.	Реализация на проект за рекултивация на нарушени терени, вследствие добив на инертни материали в миналото	Община Върбица		Възстановени почви

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

№	Действия	Отговорен за изпълнението	Срок	Очакван ефект
17.	Сертифициране на селскостопанските земи като екологично чисти	Община Върбица Земеделски производители		Производство на екологично чиста селскостопанска продукция

4.5. Биоразнообразие. Защитени територии и Защитени зони

Съществуващи екологични проблеми

Като цяло, усилената урбанизация и презастрояване, интензификацията на транспорта, замърсяването на вътрешните водни басейни и нови територии с промишлени и битови отпадъци и др. са мощни отрицателни фактори, които влияят на изобилното и самобитно биологично разнообразие в България и респективно в района на община Върбица.

Презастрояването или развитието на туристическа и друга инфраструктура в почувствителните райони (в т.ч защитени територии, обекти от Natura 2000, редки и уязвими местообитания и екосистеми като влажни местности, участъци по коритата на реки, гори и др.) става по-сериозен проблем през последните години.

Шосейният транспорт е общ екологичен проблем и отрицателното му влияние върху околната среда конкретно засяга биологичното разнообразие, ако не се прилагат предвидените мерки.

Замърсяването на въздуха, особено в по-големите населени места в резултат на интензивното движение на автомобили води до влошаване на средата за живот, оттам до ограничаване на биологичното разнообразие и дори до изчезване на синантропни видове птици и бозайници. Отлагането на замърсители на въздуха е продължаващ проблем за здравето състояние на горите и местата на растителните общности. Потенциални са и възможностите за нарушаване на здравословния баланс на организми или екосистеми пряко или чрез подкисляване на почвите. Взаимодействието на отложените замърсители на въздуха с листната маса може да промени и хранителния статус на дърветата и да засили податливостта им на болестотворни гъбички или насекоми-вредители.

Направената е оценка на състоянието на атмосферния въздух за района на община Върбица в т. 4.1. обобщеният извод е че при спазване на предложените мерки не се очакват значими негативни въздействия и след реализация на устройствените решения в ОУПО Върбица атмосферния въздух ще остане с добра чистота

ОУП не засяга терени, включени в намиращите се в района защитени територии и е значително отдалечен от тях.

Проблем за защитените зони са незаконните сечи и честото несъобразяване с лесоустройствените планове от страна на концесионерите на горите и частни стопани. Дървесината се използва основно за отопление, което също е предпоставка за масови незаконни сечи, предимно от по-бедните групи от населението. Традиционните горскостопански практики, както и прокарването на временни извозни пътища създават екологични проблеми.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Общият брой на видовете, които са чужди за България, нараства постоянно от 1900 г. насам. Най-уязвимите местообитания предвид навлизането и натурализирането на чужди растителни видове са тези, създадени от човека, последвани от местообитанията в речните долини.

Безконтролното изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми на изходите на населените места, около пътните артерии и замърсяването на зелените площи също е значителен проблем. Това пряко влошава местообитанията, унищожжава ценни растителни видове и влияе пряко и косвено на разнообразието на фауната.

Поради неправилно транспортиране, депониране изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми на изходите на населените места, около пътните артерии се създават сериозни предпоставки за замърсяване и еутрофикация на водните местообитания в разположените на територията на общината защитени зони, навлизане на рудерални видове и промяна на тревни местообитания..

Горските пожари, особено в слабо населените райони, където липсва човешки ресурс за справянето им са голям проблем за флората и фауната, тъй като те променят всички условия на околната среда, в т.ч. унищожават растителни и животински видове, много от които са редки и ценни, частично или изцяло унищожават слоя от чернозем, създават предпоставки за проникване и развитие на гъбични и други вредни организми, което води до нарушаване на стабилността на екосистемите.

ОУП и последващата реализация на инвестиционните намерения биха могли да окажат следните потенциални отрицателни въздействия върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в защитени зони, ако не се прилагат съответно предложените мерки:

- пряко разрушаване на природните местообитания, предмет на опазване;
- разрушаване местообитанията на видове, предмет на опазване;
- безпокойство на видове, предмет на опазване в защитените зони.

В ДОСВ на Предварителен проект на ОУПО Върбица подробно са описани местообитанията и видовете, предмет на опазване в защитените зони, както и отношението на оценявания ОУП към тях и предлагане на смекчаващи мерки за свеждане до минимум на потенциалните отрицателни въздействия, които да гарантират условия на съвместимост на ОУП с предмета и целите на опазване на Защитените зони.

Изводи: Община Върбица се характеризира с липса на засилени урбанизационни процеси и сравнително малкият брой промишлени предприятия, което допринася да не се констатират значителни екологични проблеми, свързани с опазването на биоразнообразието и функционирането на защитените територии и защитените зони от мрежата Натура 2000, водещи до нарушаване на целостта и структурата им, както и увреждане на предмета на опазването им.

В ДОСВ (Приложение 1 към настоящия доклад) са разгледани и оценени всички възможни въздействия на ОУП на Община Върбица - предварителен проект върху 33 по Натура 2000

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

и са предложени мерки, които да се вземат предвид в Окончателния проект на ОУП на Община Върбица за да бъдат спазени всички изисквания на действащото законодателство.

Таблица № 4-2 План за действие във връзка с осъществяване на ОУП на Община Върбица - компонент „биоразнообразие”. Зелени площи.

№	Действия	Отговорен за изпълнение	Срок	Очакван ефект
1.	Поддържане на регистъра на зелените площи, паркове и градини на територията на Общината.	Община Върбица	постоянен	Наличие на подробна информация за състоянието на зелената система
2.	Поддържане и изграждане на зелени площи	Община Върбица	постоянен	Изградена съвременна зелена система в Общината
3.	Разработване на система за мониторинг на състоянието на биоразнообразието в териториите извън тези, които са обект на изключителна държавна собственост	Община Върбица, НПО	постоянен	Възможност за реализиране на мерки за опазване
4.	Реализиране на мерки по опазване на защитените вековни дървета на територията на Общината.	Община Върбица	постоянен	Опазване от унищожаване или увреждане
5.	Поддържане на кадастър на лечебните растения, осигуряващ данни за местоположението, границите, размерите, собственост на находищата, количествените запаси и степен на ползване на ресурсите им.	Община Върбица, СУ - София	постоянен	Възможност за контрол на експлоатацията на находищата
6.	Проучване и картиране на находищата и местообитанията на редки и защитени видове растения и животни на територията на Общината.	Община Върбица,		Съхраняване на местообитанията и поставяне на видовете под режим на защита, съгл. ЗБР
7.	Залесяване на горски площи на територията на Общината	Община Върбица, лесничейства	постоянен	Увеличаване на горските насаждения
8.	Моделиране на слогово озеленяване над улиците с цел увеличаване с над 50 % на зелената маса – короните на дърветата.	Община Върбица,	постоянен	Намаляване замърсяването на въздуха и шумовото натоварване
9.	Реализация на проекти за изграждане на екопътеки и др. инфраструктура на екологичния туризъм.	Община Върбица,		Развитие на екотуризма като алтернатива на промишлеността
10	Мерки за предотвратяване на горски пожари, забрана за палене на стърнища и гори: - информационни кампании; - общинска екополиция.	Община Върбица, лесничейства РИОСВ	постоянен	Намаляване на щетите от пожари
11	Информационни кампании за опазване на биоразнообразието и зелените площи.	Община Върбица,	постоянен	По-висока информираност на населението

4.6. Ландшафт

Състоянието на съвременните ландшафти се оценява като относително стабилно, като не се прогнозира промени в структурите на ландшафтите и функционирането на отделните групи ландшафти от реализацията на ОУП за Община Върбица.

Въпреки че по принцип материализиране на урбанизацията се очаква да има трайно отрицателни екологически и ландшафтни последици, проектното решение предлага балансирано разпределение и ефикасни мерки за ограничаване, преодоляване и свеждане до минимум негативните въздействия. Основа на влиянието на Проекта на ОУПО Върбица и устройственото зонироване на територията в разширен обхват е и върху ландшафтната характеристика. Ландшафтен синтез на основните природни компоненти климат, геоложки строеж, релеф, води, почви, растителен и животински свят, защитени територии, шум . културно историческото наследство се разглежда като ключов елемент и ресурс в цялостната ландшафтна картина, посочват се обекти, които в съчетание с уникалните природни дадености могат да допринесат значително за устойчивото развитие на общината и района.

Промени в характера на ландшафта след реализиране на Проекта на ОУП и устройствено зонироване на територията в разширен обхват се очаква да настъпят в присъединените към населените места територии, но проектантите на проекта на ОУПО Върбица са се стремили да запазят тяхното ландшафтно предназначение, като ги обединява с една цялостна урбанизирана структура.

4.7. Културно историческо наследство

Вероятните бъдещи въздействия върху културно - историческото наследство биха могли да бъдат от човешка дейност – бъдещи строително - монтажни дейности, както и при селскостопанска и рекултивационна дейност. Очакваното въздействие би могло да се прояви в следните насоки:

- Въздействие върху недвижими културни ценности – единични или групови паметници на културата от местно или национално значение при евентуални некомпетентни намеси при консервационно-реставрационни работи
- Въздействие върху недвижимите и движими културни ценности чрез неконтролируема нова строителна дейност без спазване на законовите ограничения за строителство в среда на паметници на културата
- Въздействие върху недвижими културни ценности чрез неподходяща и безперспективна социализация и експлоатация на културния ресурс
- Въздействие върху археологически паметници на културата при неконтролирани строителни, селскостопански и рекултивационни дейности

В ОУПО са взети предвид всички изисквания за опазване и социализиране на културно-историческото наследство, като не са предвидени дейности и обекти, които да оказват негативно въздействие върху разположените в община Върбица недвижими културни ценности. С правилното прилагане на дейностите, охранителните зони и режимите на опазване, заложените в плана ще се предотвратят отрицателните фактори и въздействия върху обектите на културно-историческото наследство.

4.8. Отпадъци

Общината е предприела мерки за осигуряване на добро управление на отпадъците за спазване до максимална степен действащото екологично законодателство за недопускане на значими отрицателни въздействия върху околната среда и населението на Община

Върбица

Проблем е разделното събиране на масово разпространени отпадъци, отпадъци от опаковки, био отпадъци и др. в района на общината, но общината е предприела действия, свързани с предложение на площадки за временното им съхранение.

При реализация на ОУП на Община Върбица и респективно на предложените устройствени решения се очакват значителни въздействия на фактор „отпадъци“ върху околната среда, ако не се предприемат необходимите мерки за контрол и ефективно управление за спазване изискванията на действащото законодателство.

Включването на урбанизирани територии в обхват на ОУП на Общината, реконструкция и разширение на съществуващите водопроводни системи и съоръжения, изграждане на канализационни системи и ПСОВ, може да се очакват значителни въздействия при генериране на завишено количество предимно на строителни отпадъци, ако не се изпълнят предложените решения и мерки за свеждане до минимум негативните им въздействия

При реализация на ново строителство на инфраструктурни обекти, жилищни сгради и др се очаква образуване на строителни отпадъци и на земни маси - изкопни маси от пръст, камъни и др. при изпълнението на изкопите за отделни сгради, пътни съоръжения, водопроводи, канализационни колектори, помпени станция и др. съоръжения.

Необходимо е да се определят места, посочени от Община Върбица за депонирането им или използването им за корегирание на нарушени терени. Не се очакват особено големи количества излишни земни маси, но същите ще се извозват на депо, определено от кмета на общината, или ще се ползват след предварително съгласуване с общинските власти и РИОСВ-Шумен за засипване на сметища, или заравняване на земни понижения и неравности в района.

Необходимо е при ново строителство на пътища, В и К системи и съоръженията към тях в.т.ч. и пречиствателни съоръжения за отпадъчните води, и др. да се спазват редица мерки свързани с ефективното управление на отпадъците за недопускане негативни въздействия върху околната среда.

Извършването на дейностите по събиране, транспортиране и временно съхраняване на тези изкопни маси ще бъде съобразено със ЗУО и съответните нормативни актове.

Всички генерирани други отпадъци да се третират по определена програма (дървесни материали, стъкло, пластмаси, черни и цветни метали, опаковки и др.) са посочени като възможни отпадъци, генериращи се на всяка строителна площадка за изграждане на обекти от рода на сгради, шахти, тръбопроводи, подземна електромрежа и др., да се събират разделно и временно съхраняват на определени за целта площадки в границите на дадения обект. Дейностите по предаването и приемането на строителните отпадъци да се извършват само въз основа на подписан писмен договор с лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл.35 от ЗУО за съответната дейност и площадка за отпадъци със съответния код съгласно наредбата по чл.3 за класификация на отпадъците, като транспортирането им задължително ще става по определена транспортна схема. Инвеститорът и съответният изпълнител на всеки строителен обект да се съобразяват с разпоредбите на ЗУО и Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

рециклирани строителни материали, касаещи изискванията за постигане на националната цел за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци.

В Програмата за околна среда са определени приоритети, свързани с ефективното управление на отпадъците с основна цел опазване на околната среда:

- Изграждане на инфраструктура, позволяваща постигане на целите за рециклиране на отпадъчните материали в битовите отпадъци и разделно събиране на приоритетните потоци отпадъци - биоотпадъци, строителни отпадъци, специфични потоци отпадъци.
- Биологична рекултивация и мониторинг на закритото общинско депо.
- Подобряване на системата за разделно събиране на отпадъци и внедряване на рециклиране и повторна употреба на отпадъци.

В Предварителния Проект на ОУП на Община Върбица са взети предвид всички поставени изисквания, за да се сведе до минимум негативното въздействие на фактор отпадъци върху околната среда. В ЕО са предвидени мерки за да не се допускат значими отрицателни въздействия.

4.9. Вредни физични фактори . Шум

Развитието на транспортната инфраструктура ще доведе до влошаване на акустичната среда на териториите с нормиран шумов режим в близост до пътищата, най- вече от РПМ, ако не се прилагат предложените мерки.

Нарастващият трафик на МПС, неудачни градоустройствени решения и техническо изпълнение на строителството без предвидена шумозащита на населението.

С прилагането на ОУП, новите промишлени обекти и др. стават източници на шум за съседните територии, поради което е задължително при изграждането им да се отчита очакваното шумово въздействие върху зони с нормиран шумов режим.

Натоварването на средата с електромагнитни лъчения е най - слабо разработеният засега екологичен проблем. Необходимо е по - подробна и актуална информация за поддържане на списъка на предавателите, ел.подстанциите, високо волтовите електропроводи, местоположението, мощност и др., които в следващите подробни фази на планиране да намерят отражението им.

В Плана за развитие на Община Върбица са предвидени необходимите мерки, които са взети предвид и при разработването на Проекта за ОУП на Община Върбица

Таблица № 4-3 План за действие във връзка с осъществяване на ОУП на Община Върбица - фактор „нейонизиращи лъчения”- Шум

№	Действия	Отговорен за изпълнението	Срок	Прогноза за необходими ресурси	Очакван ефект
1	2	3	4	5	6
1.	Поддържане регистър на т.н. “малки обекти” – източници на шум и	Община Върбица	постоянен	-	Възможност за контрол над точковите източници

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

	контрол над дейността им.	РЗИ			
2.	Прилагане на транспортна схема с въвеждане на ограничения на места с идентифицирани високи нива на шума.	Община Върбица		-	Намаляване на шумовото натоварване в най-тежките зони
3.	Построяване на велоалеи и пешеходни зони за създаване на алтернатива на придвижването с автомобили.	Община Върбица		Община	Намаляване на трафика на автомобили за сметка на придвижването пеша или с велосипед
4.	Залесяване с по-голяма гъстота на дървесните видове на транспортни артерии с високо шумово натоварване.	Община Върбица	постоянен	Община	Намаляване на шумовото натоварване, пречистване на замърсен въздух
5.	Подмяна на автобусния парк на градския и междуградския транспорт за достигане критериите на "Евро3" и „Евро 4“.	Община Върбица собственици на транспортни средства		Община , собственици на превозни средства	Намаляване на шумовото натоварване, намаляване на емисиите

Таблица № 4-4 План за действие във връзка с осъществяване на ОУП на Община Върбица - фактор „радиационен фон и нейонизиращи лъчения“

№	Действия	Отговорен за изпълнението	Срок	Прогноза за необходими ресурси	Очакван ефект
1	2	3	4	5	6
1.	Поддържане на регистър на излъчвателите на ЕМП на територията на Общината.	Община Върбица	постоянен	-	Възможност за контрол
2.	Контрол по отношение спазването на определените с Наредба №9/14.03.1991 г. хигиенно-защитни зони около източника на ЕМП.	Община Върбица, РИОСВ, ИАОС	постоянен	МОСВ	Ограничаване на здравния риск за населението
3.	Информирание на гражданите за радиационния фон на територията на Общината.	Община Върбица ГЗ	постоянен	-	Адекватни мерки при превишаване на допустимите нива

4.10. Население и човешко здраве

Основните проблеми на демографското развитие на района определят негативния прираст в последните години в страната, въпреки че в община Върбица е с много ниски размери В ОУП и ДЕО към него се предвиждат мерки за подобряване качеството на жизнената среда и предотвратяване създаването на всички условия за здравен риск на територията на Община Върбица (липсата на канализация в населените места и използването на септични и изгребни ями от населението и др). Предвиждат се и мерки за икономическо развитие на общината, което ще увеличи средствата за живот на населението чрез създаване на нови работни места и е една от предпоставките за постигане на намаляване в по-малка степен прирастта на населението.

Екологичните условия в община Върбица се формират от взаимодействието и взаимното влияние на определени природни и антропогенни фактори.

В настоящата глава от ДЕО са разгледани съществуващите екологични проблеми в района по компоненти и фактори на околната среда, като е направена прогноза за евентуалното им развитие без прилагането на плана.

4.11. ДРУГИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ

Няма изразени други екологични проблеми в района.

При спазване на изискванията за устройство на територията не се очакват екологични проблеми в защитени територии и зони.

С прилагане на ОУП ще има ползи от допълнителни инвестиции, подобряване условия на труд, повишаване качеството на живот, здравословен начин на живот, респективно осигуряване на приятна околна среда, запазване на богатата природа на основата на устойчиво управление на околната среда.

5. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА И НАЧИНЪТ ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА

ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА

Във връзка с приемането на България като пълноправен член на Европейския съюз от 01.01.2007г., и хармонизиране на българското законодателство с това на ЕС, основни източници даващи целите по опазването на околната среда са Европейските Директиви, Ръководства и Указания, които са ползвани и съобразени при изготвянето на настоящия Доклад за ЕО. Актуални в момента са т.нар. *Integrated Environmental strategies* (Интегрирани стратегии по околна среда), които се разработват и изпълняват в много държави.

Основните цели, които преследват тези стратегически програми са:

- Използване на съвременни методи за анализ и оценка на качеството на околната среда и здравния статус на населението;
- Предоставяне на информация за състоянието на околната среда;
- Извършване на строителни експертизи и цялостен анализ на енергетиката и околната среда;
- Стимулиране изпълнението на мерки по превантивна охрана на околната среда.

5.1. Цели на национално равнище, имащи отношение към Плана. Отражение на тези цели и всички екологични съображения при изготвянето на Плана

Таблица 5.1-1 Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвянето на ОУП на Община Върбица и източника на национално равнище, в които са посочени целите

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

№	Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Източник, в който са посочени целите
1	Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за населението, промишлеността и обслужването на туризма	Национална стратегия за околна среда до 2018г. (НСОС). Национална стратегия за регионално развитие 2012- 2022г. Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Р. България до 2037г.
2	Достигане и поддържане на високо качество на околната среда в населените места . Осигуряване на ефективно управление на околната среда	Национална стратегия за околна среда до 2018г. (НСОС). Национална стратегия за устойчиво развитие –2007г.до 2020г.
3	Опазване на природното наследство и поддържане на богато биологично разнообразие	
4	Интегриране на екологичната политика в политиките за развитие на икономическите сектори и регионите	
5	Осигуряване на ефективно управление на околната среда	
6	Изпълнение на ангажиментите на България за разрешаване на глобалните екологични проблеми	
7	Повишаване качеството на живот чрез конкурентна икономика и привлекателна околна среда	Областна стратегия за развитие на Област Шумен в периода 2014-2020г.Регионален план за развитие на СЗР за планиране 2014-2020г.Национална стратегия за устойчиво развитие –2007г.до 2020г. Национална програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.
8	Ограничаване на деградацията на земите и борба с опустиняването за запазване и развитие капацитета на екосистемите, за постигане на чиста, безопасна и привлекателна околна среда, икономическа стабилност и подобро качество на живот	Национална програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в България в периода 2007-2013 г (актуализация за програмен период 2014 – 2020 г)
9	Увеличаване на залесената площ, подобряване състоянието на горите и устойчиво стопанисване.	Национална стратегия „Устойчиво развитие на горския сектор в Република България” 2013-2020 г. Национална програма за развитие на селските райони 2014-2020г.
10	Опазване, възстановяване и устойчиво управление на биологичното разнообразие в страната за създаване на оптимални условия, среда и перспективи за живот на хората. Спиране на загубата на биологично разнообразие в България до 2010 г.	Национален план за опазване на биологичното разнообразие за периода 2005-2010г. Стратегически план за развитие на биоразнообразието 2011-2020г и целите от Аичи за биоразнообразието
11	Опазване здравето на гражданите чрез осигуряване на здравословна жизнена среда.	Закон за здравето. Национална здравна стратегия 2014 – 2020 г.

С прилагането на ОУП ще се постигне хармонично единство на урбанизираната структура със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфичните социално-икономически условия.

Спазвайки изискванията на Българското законодателство, Конвенции и Директивите, по които България е страна ще се постигне ограничаване и намаляване на негативното въздействие върху околната среда при реализация на ОУП за Община Върбица.

5.2. Цели по опазване на околната среда на международно ниво, взети под внимание при изготвянето на ОУП на Община Върбица

Основните цели за опазване на околната среда на международно ниво включват тези, посочени в ключови стратегии, програми и планове на ЕС, като за основен стратегически документ се приема Стратегия "Европа 2020".

Изпълнението на стратегия Европа е свързан със стремежа за постигане на интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж.

Интелигентен растеж означава постигане на по-добри резултати в ЕС в областта на: образованието, научни изследвания/иновации (създаване на нови продукти/услуги, които водят до растеж и работни места и съдействат за решаване на социалните проблеми); дигитално общество .

Приобщаващ растеж означава: Подобряване равнищата на заетост в Европа , Съдействие на хората от всички възрастови групи да предвидят и да се приспособят към промените чрез инвестиции в умения и обучение; Модернизиране на пазарите на труда и социалните системи; Осигуряване облагите от растежа да достигнат до всички части на ЕС.

Устойчив растеж означава: Развитие на по-конкурентна икономика с ниска въглеродна интензивност, в която ресурсите се използват по ефективен и устойчив начин; Опазване на околната среда, намаляване на емисиите и недопускане на загуба на биоразнообразие; Използване на водещото положение на Европа в разработването на нови екосъобразни технологии и производствени методи; Въвеждане на ефективни интелигентни електроразпределителни мрежи; Използване на мрежи в европейски мащаб за осигуряване на нашите предприятия на допълнително конкурентно предимство (особено на дребните производители); Подобряване на условията за дейността, особено за малките и средните предприятия; Подпомагане на потребителите да правят напълно осведомен избор.

Стратегия „Европа 2020“ има 5 водещи цели за периода до 2020 г., както следва:

1. Заетост - работни места за 75% от хората на възраст между 20 и 64 г.;
2. Научни изследвания и иновации - инвестиране на 3% от БВП на ЕС (отчитайки и публичния, и частния сектор) в научни изследвания и иновации;
3. Изменение на климата и устойчивост на енергетиката - намаляване на емисиите на парникови газове с 20% спрямо 1990 г., добиване на 20% от енергията от възобновяеми енергийни източници (индивидуалната цел за България е 16%); увеличаване на енергийната ефективност с 20%;

4. Образование - намаляване на броя деца, отпадащи от училище без да завършат, с 10%; поне 40% от населението на възраст 30-34 г. следва да има висше образование;
5. Борба с бедността и социалното изключване - намаляване с най-малко 20 млн. на броя хора, изложени на риск от бедност и социално изключване;

Тези 5 цели на равнище ЕС в т.ч. и България се адаптират и превръщат в национални цели за всяка държава-членка в съответствие с конкретното състояние и обстоятелствата в нея.

Предвижданията на ОУПО Върбица са насочени основно към социално-икономическото развитие, създаване на условия за реализация на инвестиционни инициативи, отговарящи на целите и приоритетите на регионалното развитие, както и доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложи в предходни устройствени планове за територията на общината.

5.3. Цели за опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана дефинирани на база концепцията на Възложителя

Целите, които поставя ОУП, дефинирани на база концепцията на Възложителя при отчитане екологичните особености на района са:

1. Създаване на възможности за Реализиране на инвестиции, свързани с повишаване качеството на живот чрез конкурентна икономика и привлекателна околна среда
2. Възможно най - рационално ползване на площите на отредените имоти
3. Опазване на съседните терени предвид високата им екологична ценност
4. Спазване на заложените параметри на застрояване
5. Разработване и изпълнение на ландшафтно-устройствени проекти около засегнатите територии и около жилищните зони със цел приобщаването им към околния ландшафт.
6. Ограничаване до минимум на емисиите на вредни вещества в атмосферата.
7. Интеграция и развитие на системата на недвижимото културно и природно наследство при взаимодействие с другите функционални подсистеми в прогнозния период.
8. По отношение намаляване на шумовото натоварване в урбанизирани територии е взето в предвид: развитие на общинската зелена система; доиграждане и осъвременяване (реконструкция, рехабилитация) на транспортната инфраструктура; развитие на екологично чисти производства (преработка на селскостопанска продукция, извличане на фармацевтни продукти, билки и др.);

Целите са дефинирани и на база целите на съотносимите на плана с други планове, стратегии и програми.

6. ВЪЗМОЖНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ ПО ЧЛ. 4 И 5 НА ЗООС, КУЛТУРНО - ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ

I Оценка на въздействията на ОУП на Община Върбица върху компонентите и факторите на околната среда, културно-историческото наследство и здравно хигиенните аспекти.

6.1. КЛИМАТ И АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Климат - очаквани промени

Промени на климата са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби както в Северното, така и в Южното полукълбо. Те се отразяват най - вече на режима на температурата на въздуха и на валежите, както и на промяната на сезоните. В последните десетилетия обща е тенденцията в повишение на глобалната температура на въздуха, увеличаване на изпарението и намаляване количеството на валежите, особено зимните и увеличаване на екстремните събития каквито са наводненията, високите температури и свързаните с тях пожари и други.

Промени в климата не могат да настъпят от приложението на ОУП на община Върбица в един кратък период от време. Те са резултат на продължителни процеси, отдалечени във времето и пространството. Това е и една от причините, поради която Световната метеорологична организация определя годините, спрямо които могат да се правят сравнителни анализи и оценки за климата на даден район ¹⁵.

Град Върбица е засегнат от всички ефекти, характерни за климата в урбанизирана територия, един от които е т. нар. топлинен остров, който се създава над урбанизирани територии. Именно поради тази причина всяко проектно предложение, насочено към увеличаване на зелените площи и коридори е благоприятно за климатичните условия в населените места. Промените, които могат да настъпят от последните предложения в ОУП на Община Върбица, могат да засегнат микроклимата на отделни части от града и околностите.

Положително въздействие ще има при промените в комуникационно-транспортната система на общината:

- Усъвършенстване на междуселищните пътни връзки
- Предвиждане на нови обслужващи пътни отсечки,
- Резервиране на територия за изграждане на обходни пътища за изнасяне на увеличения автомобилен трафик извън населени места

Минимални положителни въздействия могат да се очакват в онези части, в които чрез промяна на комуникационните връзки се постига опазване целостта на озеленените пространства.

¹⁵ Световната Метеорологична Организация (СМО) е дефинирала климатичната норма като средната стойност на даден климатичен елемент за фиксиран базисен период от 30 години. Приетите засега базисни периоди са 1901-1930г., 1931-1960г., 1961-1990г

Атмосферен въздух – оценка на въздействието

Предвижданията на ОУПО Върбица по отношение на устройството и локацията на производствените и стопанските дейности, селскостопанската инфраструктура, зоните за туристическа и рекреативна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване не водят до влошаване качествата на атмосферния въздух.

Част от решенията в ОУПО предвиждат, обаче, дейности, които ще доведат до увеличаване на емисиите от организирани промишлени източници както и емисии от неорганизиран източници – паркинги и площи за нови депа за битови и строителни отпадъци.

По време на строителство би могло да се очаква временно и локално отрицателно въздействие върху доброто качество на атмосферния въздух в населените места вследствие наднормени или близки до наднормените количества вредни емисии единствено, в зависимост от сроковете за реализация и динамиката на строителните работи, дори при използване на съвременна строителна техника и методи на строителство. Количеството на тези емисии ще зависи от прилаганите организационни мерки.

Експозицията на газопрехови емисии ще влошава качествата на атмосферния въздух (КАВ) през целия период на строителния процес. От ефективността на мерките зависи обхвата на разпространението на емисиите. При неефективни мерки е възможно негативното въздействие от строителните дейности да се отрази на КАВ и извън обсега на строителните площадки.

По време на реализацията на ОУПО идентифицираните въздействията са:

- битов сектор – **постоянно въздействие с ниска степен** – използват се основно твърди горива - дърва и въглища.
- автомобилен транспорт - **постоянно въздействие със средна степен**, поради увеличаване на автомобилния поток, както и трафикът през активния туристическия сезон и през почивните и празнични дни, вследствие на увеличена пропускливост на рехабилитирана или ново построена транспортна инфраструктура.
- трансграничен пренос на замърсители - климатичните условия не предполагат трансграничен пренос на замърсители.

Територията на общината притежава голям естествен потенциал и условия за естествено самопочистване, а в климатично отношение осигурява високи рекреационни качества на приземния слой въздух.

Визията за развитие на община Върбица е: „Привлекателен за живот и работа екологично чист район с икономически растеж и заетост, развити селско, горско стопанство и туризъм, основани на ефективно използване на ресурсите, осигуряваща качествено образование, здравни и социални услуги на своите граждани“.

Основната цел за развитието на общината е: „Устойчиво местно развитие, подобряване на техническата инфраструктура, преодоляване на демографската криза и бедността, основани на потенциала и ресурсите на общината за постигане на общ икономически напредък и подобро качество на живот с високи равнища на заетост“.

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

В таблицата долу са описани очакваните потенциалните въздействия от реализация на Общински план за развитие на община Върбица 2014-2020г., който е интегриран в решенията по ОУП община Върбица по отношение на атмосферния въздух.

Таблица № 6.1-1 Очаквани потенциалните въздействия от реализация на Общински план за развитие на община Върбица 2014-2020г., който е интегриран в решенията по ОУП община Върбица по отношение на атмосферния въздух.

Цел / Приоритет / Стратегическа цел / Мярка	Въздействие върху въздуха и климатичните фактори
<p><u>Цел 1:</u> Развитие на местната икономика, чрез ефективно използване на ресурсите и привличане на инвестиции в селското, горското стопанство, туризма и съпътстващи дейности и услуги за намаляване на безработицата и повишаване на доходите.</p>	
<p><u>Приоритет 1:</u> Икономическо съживяване и развитие на района, насърчаване на предприемачеството и инвестициите с приоритети селско, горско стопанство и туризъм</p>	
<p><u>Специфична цел 1.1</u> - Насърчаване на предприемачеството и инвестициите.</p> <p><u>Мярка 1.1.1</u> - Стимулиране на местното предприемачество - създаване на нови и разрастване на съществуващите предприятия в промишлеността, търговията, услугите и туризма.</p> <p><u>Мярка 1.1.3</u> - Стимулиране на сътрудничеството и партньорството.</p>	<p><i>Описание на въздействието:</i> Всички дейности, които водят до създаване на нови изпускателни устройства, производствени вентилации на отпадъчни газове или паркинги за автомобилния транспорт ще предизвика замърсяване в атмосферния въздух с газове и прахови емисии. Оценка на въздействието: Дългосрочно, постоянно, локално, отрицателно.</p> <p><i>Описание на въздействието:</i> Ако партньорствата и сътрудничеството обхваща решаване на общи проблеми на общината чрез идентифициране и изпълнение на проекти за намаляване на замърсяването на въздуха и недопускане на климатични промени в сътрудничество със съседните общини (или трансгранично партньорство), това ще спомогне за опазването на чистотата на атмосферния въздух и климатичния потенциал на региона. Оценка на въздействието: дълготрайно, постоянно, положително.</p>
<p><u>Специфична цел 1.2</u> - Развитие на селското и горското стопанство.</p> <p><u>Мярка 1.2.1</u> - Разнообразяване на земеделските култури.</p> <p><u>Мярка 1.2.2</u> - Развитие на животновъдството.</p>	<p><i>Описание на въздействието:</i> Всички дейности, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - земеделие – ще генерира емисии от органични съединения и прах, изпускани от земеделските култури и почвата, както и емисии от естествено или изкуствено наторяване, изгаряне на стърнища, - животновъдство – ще генерира емисии на органични съединения и прах от животните в процесите на чревната ферментация и от управлението на тор. <p><i>Оценка на въздействието:</i> Замърсяването на атмосферния въздух ще е дълготрайно, постоянно, локално и отрицателно.</p>
<p><u>Специфична цел 1.3</u> - Насърчаване развитието на интегриран туризъм, чрез опазване, популяризиране и развитие на културното наследство и природното богатство.</p> <p><u>Мярка 1.3.2</u> - Подобряване на туристическата база, информационно и кадрово обезпечаване на туризма.</p> <p><u>Мярка 1.3.3</u> - Развитие на природни, културни и исторически атракции.</p>	<p><i>Описание на въздействието:</i> Всички дейности свързани със строителство или ремонт на обществено-достъпни зони за туризъм и природни, културни и исторически атракции, както и свързаните с тях туристически услуги и пътни обекти ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от дейността на строителната техника. Оценка на въздействието: Краткосрочно, локално, отрицателно.</p> <p><i>Описание на въздействието:</i> Всички дейности, които водят до създаване на нови производствени вентилации на отпадъчни газове и усилен туристически трафик и паркинги ще предизвика замърсяване в атмосферния въздух с газове и прахови емисии. Оценка на въздействието: Дългосрочно, постоянно, локално, отрицателно.</p>
<p><u>ЦЕЛ 2:</u> Балансирано териториално развитие, чрез комплексно подобряване състоянието на техническата и</p>	

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

социална инфраструктура и жизнената среда, съхраняване и опазване на природното богатство и културно-историческо наследство.	
Приоритет 2: Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура и опазване на околната среда	
<p><u>Специфична цел 2.1</u> - Доизграждане и модернизиране на техническата инфраструктура и подобряване качествата на средата.</p> <p><u>Мярка 2.1.1</u> до <u>Мярка 2.1.3</u> и</p> <p><u>Мярка 2.1.8</u> – създаване на велоалея</p> <p><u>Мярка 2.1.6</u> - <u>Повишаване на енергийната ефективност и ВЕИ</u></p>	<p><i>Описание на въздействието:</i> Всички дейности свързани със строителство, рехабилитация и ремонти на републиканската пътна мрежа, общински пътища и улични мрежи и техническата инфраструктура (водоснабдителна и канализационна), благоустрояване и обновяване на населените места ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от дейността на използваната техника. <i>Оценка на въздействието:</i> Краткосрочно, локално, отрицателно.</p> <p>Насърчаване на използването на велосипеден транспорт води до намаляване на емисиите от транспортните средства в урбанизираните населени, което е предпоставка за доброто качество на атмосферния въздух в общината.</p> <p><i>Описание на въздействието:</i> Повишаването на енергийната ефективност ще се доведе до намаляване на потреблението на енергия, а от там, косвено и до намаляване на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата, което ще се отрази положително на качеството на атмосферния въздух (КАВ). <i>Оценка на въздействието:</i> Вторично, продължително, положително.</p>
<p><u>Специфична цел 2.2</u> - Опазване на околната среда и пълноценно използване на природните ресурси.</p> <p><u>Мярка 2.2.1</u> - Укрепване и поддържане на изградената мрежа от защитени територии.</p> <p><u>Мярка 2.2.2</u> - Подобряване на управлението на отпадъците.</p>	<p><i>Описание на въздействието:</i> Всички дейности свързани със строителство ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от дейността на строителната техника. <i>Оценка на въздействието:</i> Краткосрочно, локално, отрицателно.</p> <p><i>Описание на въздействието:</i> Всички дейности свързани с граждански инициативи за опазване на природата, както и подобряване на управлението на отпадъците (ограничаване и оползотворяване на отпадъците – изграждане на компостиращи инсталации за биоразградими и зелени отпадъци) ще намали емисиите на парникови газове. <i>Оценка на въздействието:</i> Дългосрочно, постоянно, положително.</p>
ЦЕЛ 3: Повишаване и развитие на човешките ресурси, подобряване качеството и стандарта на живот, насърчаване на образованието и социалното включване.	
Приоритет 3: Подобряване качеството на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района. - <i>по отношение на атм. въздух не се очаква въздействие</i>	
Приоритет 4: Подобряване на качеството и достъпа до административни, здравни, образователни, социални и културни услуги.	
<p><u>Специфична цел 4.1</u> - Подобряване на административните услуги и повишаване на институционалния капацитет.</p>	<i>по отношение на атм. въздух - Не се очаква въздействие</i>
<p><u>Специфична цел 4.2</u> - Осигуряване на качествено образование.</p> <p><u>Мярка 4.2.2</u> - Обновяване на материалната и техническа база на образователните институции.</p>	<p><i>Описание на въздействието:</i> Всички дейности свързани със строителство, рехабилитация и ремонти на образователната инфраструктура (благоустрояване на двор и нови спортни площадки) ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от дейността на използваната техника. <i>Оценка на въздействието:</i> Краткосрочно, локално, отрицателно. Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на образователната инфраструктура ще доведе до намаляване на потреблението на енергия, а от там, косвено и до намаляване на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата, което ще се отрази положително на качеството на атмосферния</p>

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

	въздух (КАВ). <u>Оценка на въздействието:</u> Вторично, продължително, положително.
<u>Специфична цел 4.3</u> - Повишаване достъпа до устойчиви и качествени здравни услуги.	<u>по отношение на атм.въздух</u> Не се очаква въздействие
<u>Специфична цел 4.4</u> - Разширяване обхвата и вида на социалните услуги. <u>Мярка 4.4.1</u> - Изграждане и обновяване на обекти на социалната инфраструктура.	<u>Описание на въздействието:</u> Всички дейности свързани с изграждане на център за настаняване от семеен тип, дом за стари хора и изграждане и оборудване на защитено жилище ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от дейността на използваната техника. <u>Оценка на въздействието:</u> Краткосрочно, локално, отрицателно.
<u>Специфична цел 4.5</u> - Развитие на културата, спорта и младежките дейности. <u>Мярка 4.5.2</u> - Обновяване, ремонт и оборудване на културни институции. <u>Мярка 4.5.4</u> - Ремонт, модернизация и изграждане на спортна инфраструктура.	<u>Описание на въздействието:</u> Всички дейности свързани със строителство и ремонт и обновяване на културни институции и спортна инфраструктура ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от дейността на използваната техника. <u>Оценка на въздействието:</u> Краткосрочно, локално, отрицателно. <u>Описание на въздействието:</u> Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на културните институции ще се доведе до намаляване на потреблението на енергия, а от там, косвено и до намаляване на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата, което ще се отрази положително на качеството на атмосферния въздух (КАВ). <u>Оценка на въздействието:</u> Вторично, продължително, положително.

Кумулативни въздействия -

Кумулативният ефект върху качеството на атмосферния въздух от наслагване на вредни емисии, отделяни от МПС на регулярния автотранспорт и туристическите потоци се очаква да бъде с много ниска степен на въздействие.

6.2.ЗЕМНИ НЕДРА

Въздействие върху земните недра по време на евентуално бъдещо строителство ще бъде аналогично на осъщественото в застроената урбанизирана територия на гр. Върбица и селища в общината, пътната, водоснабдителната, канализационната мрежа и пр. То ще се изрази главно в изкопни и насипни работи за изграждане на жилища, обслужващи съоръжения, техническа, транспортна, водоснабдителна, канализационна и социална инфраструктура и пр.

Механичното нарушаване на геоложката среда ще бъде отрицателно, пряко, постоянно, дълготрайно и необратимо, но обективно неизбежно. По обхват се ограничава в обсега на третираната в ОУП територия. Оценява се като незначително, тъй като ще засяга само малка част от приповърхностната зона на земните недра, която впоследствие частично се възстановява.

По време на реализацията на ОУП отрицателно механично въздействие върху земните недра е възможно и вследствие на ерозионни и свлачищни процеси и явления. Проявата им може да бъде резултат както на естествени климатични фактори (температура, валежи, морска абразия), така и на техногенно въздействие. Ако се допуска това въздействие ще бъде отрицателно, пряко, дълготрайно и необратимо, с ниска до висока степен.

Освен от механично нарушаване геоложката среда потенциално е застрашена и от качествени изменения, произтичащи от замърсяването ѝ със строителни, битови и други

отпадъци, отпадъчни води от попивни ями, разливи на нефтени продукти от строителните машини, моторните превозни средства и пр. Ако бъдат допуснати, тези изменения обикновено са дълготрайни, тъй като въздействието им продължава и след отстраняване на източниците на замърсяване. Предмет на добра технологична дисциплина е недопускането на подобни нарушения.

Въздействие върху земните недра се очаква в механично нарушаване вследствие на изкопни и насипни работи и евентуално замърсяване със строителни, битови и други отпадъци, отпадъчни води от септични ями и попивни кладенци, разливи на нефтени продукти от строителните машини, моторните превозни средства и пр. на приповърхностния слой на геоложката среда в: Устройствови жилищни зони, производствени зони, рекреационни зони - при изграждане на нови жилища, обслужващи съоръжения, производствена, транспортна, водоснабдителна, канализационна и социална инфраструктура и др.;

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

В Предварителният проект на ОУП са взети предвид устройствените изисквания и се предвиждат мерки за свеждане до минимум на негативните въздействия върху околната среда

От качествата на земната основа и очертаните проблемни зони произтичат следните изисквания към ОУП на общината, които са взети предвид при изготвяне на предварителния проект:

- стриктно съобразяване на зонирването на територията и определянето на общите устройствени и застроителни правила и нормативи по прилагането на плана със спецификата на инженерно-геоложките условия на отделните части на територията и недопускане/минимизиране на риска от активизиране на съществуващи и предизвикване на нови свлачища;
- включване в Правилата за прилагане на плана на предписания, както за необходимите укрепителни мероприятия (публична инвестиция), така и за изпълнение на изпреварващи локални проучвания и прилагане на съответни инженерни решения за осигуряване на конкретни строежи от инвеститорите;
- развитието на техническата и пътна инфраструктура, да бъде предвидено по начин, който не нарушава екологичните и функционалните характеристики и сигурността в прилежащите урбанизирани територии и да съхранява в максимална степен качествата на естествения ландшафт, респ. да предвижда мерки за възстановяването му;

6.3. Води

6.3.1. Подземни води

В гр. Върбица и селищата в общината до настоящия момент е осъществено жилищно, транспортно, комунално-битово и друго строителство, както и водовземане от подземни води. Тази строителна дейност, земеделската дейност, животновъдството, функционирането на остарялата и амортизирана до голяма степен водопроводна мрежа, водовземането и пр., са оказвали незначително негативно въздействие върху химичния състав и количественото състояние на подземни води, поради което описаните подземни водни тела, части от които попадат на територията на община Върбица, в ПУПБ 206-2021 г са определени в добро количествено и добро химично състояние.. През 2020 г в подземно водно тяло с код BG2G000K1hb038 е установено наднормено съдържание в четири пункта.

При бъдещата строителна дейност по изграждане на предвиджаните в ОУП жилищни сгради, обслужващи съоръжения, транспортна, техническа и социална инфраструктура и пр., от земеделската дейност и животновъдството е потенциално възможно аналогично на реализираното въздействие върху подземните води, а именно:

- инфилтриране на замърсени отпадъчни води от съществуващи изгребни и попивни ями и замърсяването с битови и други отпадъци. *То ще бъде отрицателно, пряко, временно и обратимо* с ограничен териториален обхват в обсега на населените места и на изкопите и насипите за ново строителство;
- отнемане на разполагаеми ресурси от подземни водни тела при експлоатацията на съществуващите водоземни съоръжения. *Това въздействие ще бъде постоянно, дълготрайно и обратимо* при евентуално прекъсване на водоземането. По обхват се ограничава в обсега на създаваната зона на влияние от водоземните съоръжения;
- намаляване на инфилтрацията на замърсени води вследствие на евентуално изграждане на канализационни и водопроводни мрежи и пречиствателни станции за отпадъчни води. *Това въздействие ще бъде положително, пряко, постоянно и необратимо, с териториален обхват в обсега на селищата в общината.*

Посочените отрицателни въздействия се оценяват като незначителни, поради обстоятелството, че водоземането се осъществява в рамките на разполагаемите ресурси на подземни водни тела и в съответствие с изискванията за опазване на химичното им състояние на подземните води.

6.3.2. Повърхностни води

Замърсяване на повърхностните води:

- 1 Проблеми от точкови източници на замърсяване на водите са директни зауствания на отпадъчни води във водни обекти;
- 2 Проблеми от дифузни източници на замърсяване са замърсявания от населени места без канализация и ПСОВ, промишлени зони без канализация, ферми без третиране на отпадъчните води и др.;
- 3 Проблеми в следствие на хидроморфологични изменения, т.е проблеми, възникнали в резултат на водочерпения за питейно - битови, промишлени, селскостопански, хидроенергийни и др. цели. Проблеми от регулиране на оттока;
- 4 Проблеми от морфологични изменения. Прекъсването на естествената дължина на реките, физически изменения на коритото, развитие на инфраструктурата (пътища, мостове), инженерни дейности, земекопни работи;
- 5 Задължително спазване на поставените условия и изисквания за упражняваните дейности в СОЗ, пояс I, II и III на яз.Тича за питейно водоснабдяване, заложен в Заповед № РД-850/22.12.2015 г. на Министъра на околната среда и водите за охраняване на СОЗ около яз.Тича, с цел опазване на питейните води на яз. Тича;
- 6 Спазване на мерките, заложен в Плана за Управление на Речните Басейни на БДЧР, за периода 2016 г.- 2021г., отнасящи се за Община Върбица.

Речни течения, дерета и язовири

Повърхностните води на реките и язовирите на територията на общината се оценяват като приемливо чисти.

Изводи и изисквания към ОУПО

Общината разполага със сравнително ограничени по количество, но със запазено добро качество повърхностни води.

От тази оценка следва с изискване към ОУПО да осигури устройствени условия за опазването и правилното използване на водните течения и другите водни площи, предвид екологичното, стопанското и рекреационното им значение, както и ценни елементи на ландшафта.

Необходимо е също така с Правилата за прилагане на плана да се изисква от последващи подробни планове за територии, включващи или прилежащи на водни течения и площи, осигуряване на безпрепятствен достъп до бреговете им.

В специализирана схема към ОУПО да се проучат урбанистичните условия за провеждане и изграждане на съвременна напоителна система за територията на общината.

Урбанистичните мерки да не нарушават екологичното равновесие в защитените зони, а да спомогнат реализирането на предписаните ограничения и режими за възстановяване и опазване на хабитатите и видовете предмет на опазване.

Всички устройствени проектни решения са съгласувани и с приетите мерки в ДОСВ редакция 2 на ОУПО Върбица.

Със инструментариума на ОУПО да се предвидят необходимите корекции на съществуващите проблемни дерета на територията на общината

Актуалните нужди на населението и стопанските дейности на територията на община Върбица са осигурени с необходимата им по количество и качество питейна вода от местни водоизточници. Ценна питейна вода в момента се използва за поливане на културите, отглеждани в дворовете, което трябва да се прекрати с наредба на ВиК оператора и общината и се следи за изпълнението ѝ.

Населените места (и останалите урбанизирани територии) не са канализирани. Широко се използват попивни ями. Непречистените отпадъчни води от стопанските дейности се отвеждат в прилежащите на обектите дерета. Има случаи, в които качеството им не отговаря на нормативните изисквания, но качеството на водите в деретата засега не се наблюдава. Качеството на останалите повърхностни води – реки/ суходолия и язовири, се оценява като приемливо.

Очертаните по-горе изводи и проблеми са основание за следните устройствени изисквания към ОУП на общината:

- разкриване на възможности за осигуряване на допълнителни количества питейна вода, за предпочитане от местни водоизточници
- в Правилата за прилагане на ОУПО да се предпише изискване към последващите ПУП за предвиждане на локални съоръжения за пречистване на отпадните води на стопанските обекти.

В Предварителният проект на ОУП са взети предвид устройствените изисквания на дейностите, свързани с опазване на околната среда

Предвиждат се мерки за свеждане до минимум на негативните въздействия върху околната среда респективно върху компонент "води"

Обобщение

Заустването на непречистени отпадъчни води от населените места, от животновъдни

ферми, от предприятия на хранително вкусовата промишленост и др е основната причина за замърсяването на водите във водните обекти на територията на общината. Основните екологични инфраструктури за опазване качеството на водите - канализация и пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ), са неадекватни както спрямо нуждите (на населението, бизнеса и туризма), така и спрямо изискванията на европейското и национално законодателство. Загубите във водоподаването, вследствие използването на остарялата водопроводна система води до отрицателно въздействие върху водния ресурс, необходим при нарастване на нуждите на общината при прогнозираното бързо развитие на туризма в района.

Въздействия на ниво устройствено планиране.

- *Устройствени жилищни зони* – Очаква се въздействието върху водите в жилищните зони да бъде отрицателно във връзка със строителни дейности по конкретните обекти и формирането на нови източници на отпадъчни води. *Същевременно се очаква дългосрочно положително въздействие от изграждането на канализация и пречистване на отпадъчните води в населените места. (С приоритет е изграждане на канализация и ПСОВ на гр. Върбица)*
- *Рекреационни зони* - Очаква се въздействието върху водите в рекреационните зони да бъде отрицателно във връзка със строителни дейности по конкретните обекти и формирането на нови източници на замърсени отпадъчни води, но в случай на изграждане на локални пречиствателни съоръжения въздействието може да се сведе до нормативно изискваното. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината.
- *Предимно производствени зони*- Очаква се въздействието върху водите в производствените зони да бъде отрицателно във връзка със строителството и експлоатацията на конкретните обекти и формирането на нови източници на отпадъчни води. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината. При спазване на действащото законодателство негативните въздействия могат да се минимизират и сведат до показатели, които се изискват.
- *Земеделие* – Очаква се въздействие върху водите при извършване на земеделски дейности да бъде отрицателно. При спазване на добрите земеделски практики и в частност добрите практики за напояване, не се очаква негативно въздействие върху качествения и количествен състав на повърхностните и подземните води .

6.4. Почви. ЗЕМИ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ

Балансът на различните териториите на Община Върбица, залегнали в Общия устройствен план дават ясна представа за възможните очаквани въздействия върху земите, почвите и земеползването, когато ОУП стане факт.

Териториалната структура на община Върбица според вида на територията се дели на:

- Урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);
- Територии на транспорта
- Земеделски територии;

- Горски територии;
- Територии, заети от води и водни обекти;
- Защитени територии;
- Нарушени територии за възстановяване.
- На територията на общината са въведени два режима:
  - Земеделски и горски територии със забрана смяна на предназначението (ЗЗзаб) – забранява се промяната на настоящото предназначение на териториите;
  - Земеделски територии с допустима смяна на предназначението (ЗЗтп) – допуска се смяна на предназначението според решение на ОбС, ОЕСУТ и компетентни органи.

В община Върбица най-голяма част от площта е заета от горски територии (57.82%), следвано от обработваеми земеделски земи (20.01%), необработваеми земеделски земи (11.97%), водни площи (5.20%), жилищни територии (2.16%) и обработваеми земеделски земи -трайни насаждения (1.65%). .Нарушените територии в Община Върбица са малко, горския фонд остава непроменен, както и териториите за паметниците за култура, защитените територии. В приложение е даден подробен опис на недвижимите културни ценности, на обектите на водопроводната мрежа. В ОУП е приложен също и списък по населени места за развитието на урбанизираните територии. Предвиждания на ОУПО Върбица за разширяване на строителните граници на населените места обхващат основно непосредствено прилежащите земеделски територии до населените места, които са подходящи за застрояване, или вече са с променено предназначение, но са разпръснати. Рискови от гледна точка на замърсяването на почвите са частите от общинските територии в близост до нерегламентирани сметища с неконтролирано натрупване на битови, строителни отпадъци, торови маси и др.

Нарушени територии Подробна инвентаризация не е правена. Като такива следва да се третират всички нерегламентирани сметища, които са сериозен проблем за всяка община. Има ги около почти всички села като някои от тях са разположени върху зелени площи или на открити равни места със свободен достъп на хора и животни (замърсяването на земеделски земи, каквито има около почти всички села). Някои от тях са разположени върху зелени площи или на открити равни места със свободен достъп на хора и животни и са риск за околната среда и здравето на хората в района/. Към тях трябва да се отнесат и изоставените кариери за инертни материали.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Като цяло почвите на територията на общината не са замърсени и не са променили почвеното си плодородие. Няма и подробна инвентаризация на нарушените терени.

Въз основа на горните изводи и констатации към разработването на ОУП на общината се формулират следните изисквания, които са взети предвид при изготвянето на Предварителният проект на ОУП на Община Върбица:

- планът да се основе на актуализирана инвентаризация на нарушените терени, предоставена от компетентните органи, като съответно се допълни и опорният план;
- предвиждане на рекултивация на установените нарушени терени и направа на предложения за бъдещото им функционално използване;

Обобщение на оценка на въздействие на ОУП върху земи и почви

Устройствени жилищни зони , Рекреационни зони и Предимно производствени зони. Очакват се отрицателни въздействия от всички дейности, свързани със строителство върху почви с ненарушени профил и продуктивни възможности. Въздействията се изразяват в нарушаване и/или унищожаване на почвения профил в обхвата на строителната площадка и възможност за замърсяване на околни площи със строителни материали, прах и др., но при спазване на предложените мерки и условия отрицателните въздействия могат да се сведат до минимум и да удовлетворят всички законови изисквания.

Зони за озеленяване – Очакват се положителни въздействия вследствие от възстановяване на растителната покривка и намаляване на деградацията на почвата чрез ограничаване на процесите на ерозия. Рекултивирането на нарушени терени също е с подчертано положителен ефект.

6.5.БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

6.5.1. Биологично разнообразие

Въздействията върху околната среда са оценени на ниво устройствено планиране и индикативни цели

Прогноза и оценка на въздействието върху флората - Въздействията от прилагането на проекта за ОУПО Върбица върху растителната покривка ще бъдат свързани с нарушение на площта на растителните съобщества и техните популации на територията на новопредвидените устройствени зони;

С реализирането на ИП в новопредвидените устройствени зони пряко и дълготрайно ще бъде унищожена основно широко разпространена характерна за целия район растителност, главно треви и храсти, като отстранената дървесна растителност ще бъде в незначителни количества.

С предвиденото озеленяване загубите на покрити с дървесна растителност терени до известна степен ще бъдат компенсирани от предвиденото озеленяване.

Ще бъдат засегнати основно терени в които растителната покривка периодично бива отстранявана преди засяване на земеделските земи, а в необработваемите земи широко разпространени тревни видове и храсти. Ще бъдат засегнати тревни съобщества с преобладаващи видове едногодишна ливадина

Не се засягат находища на редки, включени в Червената книга на България и Приложение № 3 на ЗБР растителни видове.

Прогноза и оценка на въздействието върху фауната;

Очакванията са въздействията от строителството в населените места и прилежащите на тях площи в които предвижданията по ОУП допускат смяна на статута на земята за производствени и друг вид дейности, както и от експлоатацията на сградите и съоръженията в площите за производствена дейност, да са незначителни. В резултат на това да бъдат засегнати само широко разпространени животински видове, с големи възпроизводствени възможности, без това да доведе до промени в численостите на популациите им. Тъй като новопредвидените устройствени зони са в обхвата на урбанизирани територии и прилежащи към тях площи, терени покрай пътища, селскостопански дворове и ферми със статут на

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

селскостопански земи ще бъдат засегнати местообитания само на определен брой дребни бозайници и влечуги, а присъствието на по-едри бозайници и птици в тях е по-скоро случайно. Съставът и числеността на обитаващите територията на населените места в община Върбица и прилежащите на тях площи животински видове, ще останат непроменени, поради приспособимостта им за живот в урбанизирана среда.

При набелязване на превантивни мерки за недопускане на аварийни ситуации по време на строителството и преки въздействия по време на експлоатацията на бъдещите производства върху представители на дивата флора и фауна очакваните въздействия от реализирането могат да бъдат сведени до незначителни, като прилагането му ще засегне само широкоразпространени растителни и животински видове, които не подлежат на опазване от страна на българското природозащитно законодателство. Тъй като планът се отнася за урбанизирани територии и прилежащи на тях земеделски земи няма да се стига до вмешателство по време на размножителния период на по-голямата част от представителите на дивата фауна.

С прилагането на плана застрояването на свободните имоти, реставрацията и преустройството на съществуващите стари сгради ще се извърши без да се засягат площи с консервационна стойност, а само такива които са обект на човешка дейност поради което очакваните въздействия от прилагането на плана върху фауната на територията на община Върбица могат да бъдат класифицирани като незначителни, периодични и с дългосрочен в границите на периода на действие на ОУП характер и обратими в случаите с допустима рекултивация.

Прогноза и оценка на въздействието върху Защитените територии и Защитени зони по Натура 2000

Защитени територии/ЗТ

Устройствените решения в ОУПО Върбица не засягат границите на ЗТ и при спазване на всички предложени мерки не се очаква негативно въздействие върху ЗТ и биоразнообразието в тях.

Защитени зони по Натура 2000

Имайки предвид стратегическите цели и определените мерки Проектът за Общ Устройствен План в Община Върбица няма да окаже негативно въздействие върху предмета и целите на опазване на Защитените зони.

В ДОСВ са предложени смекчаващи мерки, които са взети предвид в ОУПО Върбица-Предварителен проект и в ДЕО към него за да се гарантира съвместимостта на ОУПО Върбица с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

Въз основа на направените изводи и констатации към разработването на ОУП на общината се формулират изисквания, които са взети предвид при изготвяне на Предварителният проект на ОУП на Община Върбица . Предложени са и необходимите мерки за свеждане до минимум негативните въздействия на предвидените дейности в ОУП за да бъдат спазени всички изисквания на действащото законодателство за опазване на биоразнообразието в района, и устройствените решения да са съвместими с предмета и целите на ЗЗ.

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

Изхождайки от направените в ДЕО изводи и проблеми, към ОУП на общината се адресират следните изисквания и насоки, които трябва да се вземат предвид при правилата за прилагане на ОУПО Върбица:

- при определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводни, да се отчита стриктно териториалният обхват, респ. границите на защитените територии и зони, в т.ч. трите пояса в обхвата на вододайните зони;
- да се проучи необходимостта и съгласува с компетентните органи по опазване на околната среда евнтуалното определяне на буферни зони на защитените територии;
- за защитени зони по Натура 2000 да бъдат съобразени природоохранителните режими, въведени по реда на Закона за биологичното разнообразие. ОУПО да се съподчини на ограничителните и забранителни режими.
- в проектоплана да се обоснове допустимата устройствена/урбанистична/строителна намеса, респ. прилагането и чрез устройственото планиране на последващото ниво, при съобразяване с изискванията за запазване на местообитанията и популациите;
- плановете превиждания да бъдат съобразени и с правилата и нормативите за устройство, ползване, застрояване и опазване на зоните на териториалноустройствена защита, въведени с ЗУТ;
- с оглед по-нататъшното развитие на общественото озеленяване на населените места, в Правилата за прилагане на ОУПО да се зложат следните предписания: в урбанизираните територии за обитаване, туризъм и отдих и особено в териториите за висококатегорийно обитаване задължително да се прилагат максималните величини на нормативните за озеленяване в УПИ и да се осигурява двустранно улично озеленяване по новопроектираните улици; към селищни образувания със стопанско предназначение, разположени в близост до територии за обитаване, да се предвиждат необходимите площи със защитни насаждения.

Обобщени изводи за въздействие на ОУПО Върбица върху биоразнообразието, ЗТ и ЗЗ по Натура 2000 на територията на Община Върбица

Като цяло предвижданията в ОУПО ще допринесат за намаляване и спиране загубата на биологично разнообразие, чрез изпълнение на дейности за устойчиво управление, както следва:

- С изпълнението и прилагането на ОУПО ще бъде съхранено съществуващото състояние на площите, представляващи местообитания за защитени, важни или чувствителни видове на флората и фауната, напр. за размножаване, гнездене, събиране на храна, зимуване, миграция и др.
- Чрез регламентиране на територията, ОУПО Върбица ще спомогне за опазване на естествените природни ландшафти, живописни местности, планински и горски местности и влажни зони.
- Стратегически, ОУПО няма да окаже допълнително отрицателно въздействие върху представители на флората и фауната, при които вече са налице процеси на разрушаване на естествените връзки в екосистемите.

- С прилагането на ОУПО Върбица няма да повлияе и промени целостта на защитените зони от Националната екологична мрежа. Предвидените дейности не са в противоречие с целите на опазване на защитените зони.
- С прилагането на ОУПО Върбица няма да предизвика фрагментация на засегнатите защитени зони. Няма да бъде предизвикана фрагментация на природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет на опазване в защитените зони. След изпълнение на плана, елементите, характеризиращи структурата на защитените зони, ще останат непроменени.
- В перспектива, заложените в ОУПО нови промени определят рамката на бъдещи проекти и инвестиционни предложения, които биха могли да имат отрицателни въздействия върху растителния и животински свят. Основно, тези въздействия могат да бъдат свързани с интродуцирането на неместни и инвазивни видове, но при строг контрол и ефективно управление на територията т.е. при спазване на действащото законодателство, негативните въздействия могат да се сведат до минимум т.е. до нормативно изискваните.

6.6. ЛАНДШАФТ

По отношение на структурата на ландшафтите в територията на общината може да се обобщи, че в резултат на многогодишната антропогенизация на района, част от компонентите на околната среда са променени, ограничени или унищожени.

Естествените ландшафти са заменени от нови категории ландшафти като: селищни инфраструктури, комуникационни трасета и антропогенни натрупвания.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания.

В ОУП на общината се изисква и са взети предвид изискванията при изготвяне на Предварителния проект на ОУП:

- последователно прилагане на ландшафтноустройствен подход, насочен към опазване, при необходимост на определени места – и възстановяване на общите ландшафтни характеристики на територията и особено на емблематичните им елементи при реализацията на трайна физическа намеса. Спазването на това изискване предполага допълнителни проучвания за проверка и потвърждение на предварително идентифицираните осем типа ландшафти;
- внимателно проучване на възможните варианти за провеждане на бъдещите транспортни и инфраструктурни комуникации ,(линии ВН, ветрогенератори и др.) и включване в плана на онези от тях, които в най - малка степен нарушават околната среда и ландшафтните ѝ характеристики, като пътищата бъдат провеждани по правило по границите между различни ландшафтни типове;
- специално внимание, вкл. и чрез предписания в Правилата за прилагане на плана, на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контраст със селскостопанските площи;
- при реализирането на мерките за рекултивация на нарушените терени и определяне на бъдещото им предназначение да се отчита принадлежността на тези терени към съответните типове ландшафт и възстановяването им за да се използва за стабилизирането им .

6.7. КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Вероятните бъдещи въздействия върху културно-историческото наследство биха могли да бъдат от човешка дейност – бъдещи строително-монтажни дейности, както и при селскостопанска дейност. Очакваното въздействие би могло да се прояви в следните насоки:

- Въздействие върху недвижими културни ценности – единични или групови паметници на културата от местно или национално значение при евентуални некомпетентни намеси при консервационно-реставрационни работи
- Въздействие върху недвижимите и движими културни ценности чрез неконтролируема нова строителна дейност без спазване на законовите ограничения за строителство в среда на паметници на културата
- Въздействие върху недвижими културни ценности чрез неподходяща и безперспективна социализация и експлоатация на културния ресурс
- Въздействие върху археологически паметници на културата при неконтролирани строителни и селскостопански дейности

Очакваните негативни въздействия върху културно-историческото наследство ще бъдат предотвратени чрез прилагане на ОУП на Община Върбица и осъществяване на концепцията за опазване на КИИ, заложен в него. Общият устройствен план оценява обектите на културно-историческото наследство, като елементи на цялостни териториални и функционални системи, поставящи изисквания и ограничения по отношение устройствената, строителна и друга човешка намеса в средата, към която принадлежат или която съставляват. ОУП осигурява условия за физическото опазване на паметниците и тяхната среда, за промотиране и социализация на познавателните, възпитателните, мемориалните, емоционално-естетическите им качества, за реализация на стопанския им потенциал, като обект на туристически интерес и посещения чрез заложените в плана Правила и Нормативи за прилагане на ОУП, изработени на основание чл.104 ал.2 от ЗУТ и са неразделна част от ОУП както следва:

Чл.16 (1) Терени с обекти на културно-историческото наследство се устройват съобразно изискванията и определените от НИОНКЦ режими за опазване на недвижимите културни ценности.

(2) В частите извън урбанизираните територии на община Върбица, за които са установени данни за наличие на недвижими културни ценности, се установява режим на превантивна устройствена защита. За тях се изготвят специализирани подробни устройствени планове, придружени от специфични правила и нормативи, с които се предвиждат устройствени мерки за запазване на фактическото им ползване, без да се влошават техните качества. След декларирането им или след предоставянето на статут на недвижима културна ценност по реда на Закона за културното наследство, допустимите дейности и ограниченията при стопанисването, ползването и застрояването на тези територии се определят с режима за опазване и с планове за опазване и управление на недвижимите културни ценности, приети съгласно изискванията на Закона за културното наследство.

Чл. 17 (1) В терените с обекти на недвижимите археологически културни ценности (НАКЦ) се разрешава:

- а) археологическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на НАКЦ;
- б) строителство, свързано с охрана, проучване, експониране и социализиране на обекта;

(2) Обектите на ниско и подземно застрояване се съгласуват с МК;

(3) При възникване на инвестиционна инициатива предварително трябва да бъдат извършени пълни археологически проучвания в границите на имота. При наличие на археологически структури се назначава комисия от Министъра на културата, която определя статут и специфични правила за опазване културната ценност;

Чл.18 (1) В охранителната зона на НАКЦ се разрешава ниско застрояване, като инвестиционните проекти за обектите на ниско и подземно строителство се съгласуват с МК;

(2) За устройството и опазването на териториите на селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове - всички искания за намеси в недвижимите културни ценности се съгласуват по реда на ЗКН.

(3) На територията на НАКЦ се разрешава:

1. археологическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на НАКЦ;

2. промяна на предназначението на земята, проектиране и строителство, свързано с охрана, проучване, експониране и социализиране на обекта.

Чл. 19 Инвестиционните проекти в охранителната зона на НАКЦ се съгласуват с МК.

Заклучение: При прилагането на ОУП и заложените в него мерки с Правила и Нормативи за опазване на Културно-историческото наследство не се очаква негативно въздействие върху КИИ в района, обхванат от ОУП-а.

6.8. ОТПАДЪЦИ

Поставените изисквания са взети предвид при изготвяне на Предварителния проект на ОУП

При прилагането на ОУП и заложените в него и в ДЕО мерки за управление на отпадъците не се очаква негативно въздействие върху околната среда в района на ОУП на Община Върбица.

Устройствени жилищни зони, вкл. смесени и централни При предвиждани строителни дейности се очакват краткосрочни (в процеса на строителството), временни и незначителни отрицателни въздействия върху околната среда. Не се очаква кумулативно въздействие. При строг контрол и ефективно управление въздействията могат да бъдат сведени до необходимите параметри, изисквани от действащото законодателство.

При експлоатацията на изградените съоръжения/сгради се очаква генериране на отпадъци от ползвателите. Въздействията върху околната среда ще бъдат дългосрочни, постоянни, незначителни и отрицателни. Не се очаква кумулативно въздействие.

Зони за озеленяване - генерират се биоотпадъци при експлоатация, но при ефективно управление за събирането им не се очаква значимо негативно въздействие.

Рекреационни зони, вкл. зони за вилен отдих и почивка При предвиждани строителни дейности се очакват краткосрочни (в процеса на строителството), временни и незначителни отрицателни въздействия върху околната среда. Не се очаква кумулативно въздействие.

При експлоатацията на изградените съоръжения/сгради, басейни и др. се очаква генериране на отпадъци от ползвателите. Въздействията върху околната среда ще бъдат дългосрочни, постоянни, незначителни и отрицателни. Не се очаква кумулативно въздействие.

Предимно производствени зони- При предвиждани строителни дейности се очакват краткосрочни (в процеса на строителството), временни и незначителни отрицателни

въздействия върху околната среда. Възможно е кумулативно въздействие при изпълнение на няколко ИП.

При експлоатацията на изградените съоръжения/сгради се очаква генериране на отпадъци от ползвателите и извършваната производствена дейност. Въздействията върху околната среда ще бъдат дългосрочни, постоянни, незначителни/значителни и отрицателни. Възможно е кумулативно въздействие при експлоатация на няколко ИП.

6.9. ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

Не се очаква негативно въздействие при реализацията на ОУП. В ОУП не се предвижда разполагане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи и обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС. След като ОУП на Община Върбица вече е одобрен при всички бъдещи инвестиционни предложения на територията на Община. Върбица.

В бъдеще при предлагане на ИП за изграждане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал; в обхвата на гл.7, раздел I на ЗООС, следва да се стартира нова процедура на изменение на ОУП, в която да се предвидят зони за безопасни разстояния по смисъла на чл. 104. ал. .2. т, 3 от ЗООС т.е. ще се спазят всички нормативни изисквания на действащото законодателство.

6.10. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ – ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ

Шум Върху изменението на шумовия режим на територията на общината влияние оказват:

Изменения на параметрите на селищната среда (начин на използване на териториалния ресурс, плътност и вид на застрояване и други);

- Измененията в схемата на пътната мрежа и организацията на движение (поява на нови пътища, промяна в параметрите на транспортните потоци, промяна в габаритите и пътните настилки при рехабилитация и реконструкция на пътни участъци и други);
- Поява на нови локални източници на шум (промишлени обекти, спортни комплекси, паркинги и други).

ОУП на община Върбица е изготвен в съответствие с основните приоритети, залегнали в Общинския план за развитие, Националната стратегия за регионално развитие 2002 г. – 2022 г. и Националната стратегия за околна среда.

Устройство на територията ОУП на община Върбица дава цялостна концепция за развитие на общинската територия, въз основа на обстоен преглед на съществуващите територии с различно предназначение (обитаване, отдих, производствена дейност) и обосновка на нуждите от включване на нови такива, в границите на населените места. Разработката включва землищата на всички населени места в общината като се предвижда разширяване на строителните им граници с формиране на жилищни и производствени зони върху прилежащи земеделски територии и терени с вече променено предназначение.

При разработване на ПУП на нови жилищни зони, разположени в близост до съществени източници на шум (интензивни транспортни потоци, промишлени обекти и други), да се отчита фактор „шум“ с цел – постигане на хигиенните норми за този вид територии, чрез: максимално отдалечаване на линията на застрояване от източника на шум, подходящо разполагане и ориентация на сградите, екраниране на разпространението на шума към обектите на въздействие и други.

Приоритети в икономическото развитие на община Върбица са традиционните отрасли – лека промишленост, горско и селско стопанство, с привличане на външни инвеститори,

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

внедряване на иновации в местната икономика, екологична насоченост на селското стопанство. Предвижда се развитие и използване на възобновяеми енергийни източници.

При обособяване на нови терени за производствено – складова дейност е необходимо да се спазват нормативните изисквания по отношение на шума, на разположени в близост територии с нормиран шумов режим.

ОУП предвижда нова визия за развитие на направлението отдиш и туризъм, предвид много добрите дадености и възможности на територията на общината. В землището на гр. Върбица, освен обособяване на жилищни и производствени зони, се формира и зона за отдиш – селищно образувание на база на съществуващия курортен комплекс, по протежение на Върбишки проход, южно от града. Предвижда се изграждане на екопътека до резерват „Моминград“, което е благоприятна предпоставка за бъдещото развитие на природния (еко- и пешеходен) туризъм. Наличието на разнообразни водни ресурси на територията на общината създава много добри условия за развитие на балнеоложки и спортно–риболовен туризъм.

При разработване на ПУП на обекти за отдиш и рекреация (особено чувствителни по отношение на шумово въздействие), трябва да се обръща внимание, освен на външните, и на собствените (вътрешни) източници на шум – спортни площадки, развлекателни атракционни, паркинги, заведения с озвучителни уредби и други, за да се гарантира благоприятна акустична среда на териториите им.

Транспортна инфраструктура Автомобилен транспорт В община Върбица се запазват изградените пътни връзки. Единственото ново пътно трасе е предвидената в ОУП тангента около с. Нова бяла река, с цел – осигуряване на достъп до производствената зона и прилежащите територии, и отклоняване на трафика извън населеното място. Реализирането на обходен път за извеждане на транзитното движение е много благоприятно по отношение на шумовия режим в населеното място.

Основен източник на шум в околната среда и за в бъдеще остават транспортните потоци по главните пътни артерии от РПМ, минаващи през територията на общината.

В Таблица 6.10-1 са дадени очакваните еквивалентни нива на шума и параметрите на транспортните потоци по основните пътища, за прогнозната 2030 г., въз основа на данни, предоставени от АПИ. Изчисленията са извършени по цитираните методики. Сравняването на резултатите за шумовите характеристики на транспортните потоци по разглеждания път, за 2015 г. и 2030 г. показва очаквано нарастване на нивото L_{eq} с около 2 dBA, за дневен и нощен период. Очакваното нарастване на шумовата емисия на транспортния поток по пътя води до увеличаване на съответните превишения на хигиенните норми за шум в местата на въздействие. Влошаването на шумовия режим се дължи на нарастването на интензивността на движение.

Таблица 6.10-1

Път № ПП	N, МПС/ч		p, %		L_{eq} , dBA	
	Ден	нощ	ден	Нощ	ден	Нощ
I-7 Д 458, км 149+925	172	19	8,8	11,5	68,4	59,5

Развитието и усъвършенстването на републиканската транспортна инфраструктура на територията на общината е свързано с реализиране на проект за рехабилитация на първокласната пътна мрежа. Според Националната стратегия за регионално развитие 2002 г. – 2022 г., път I-7 е предвиден за изграждане като автомагистрала, или скоростен път.

Вибрации ОУП на община Върбица не създава предпоставки за поява на източници на вибрации в околната среда.

Радиоактивност – няма изследване от РИОСВ Шумен за територията на община Върбица. Извършва се наблюдение от общината, включена мярка в План при бедствия и аварии. Не са регистрирани завишения.

6.11. ЗДРАВНО ХИГИЕННИ АСПЕКТИ

Устройствените решения на ОУП на Община Върбица са с основна цел осигуряване на комплексно устойчиво развитие на общината за постигане високо качество на околна среда за територията на общината и високо качество на жизнена среда за населението. Осигуряване на мерки за недопускане създаване на условия за възникване на екологичен риск и здравен риск за населението в района.

- *Устройствени жилищни зони* - Предвижданията на ОУП са съобразени с местоположението на обектите, подлежащи на здравна защита и не се очаква да повишат здравния риск за населението и да повлияят отрицателно на човешкото здраве.
- *Зони за озеленяване* – Очакват се дългосрочни положителни въздействия вследствие осигуряване на здравословна среда
- *Рекреационни зони* - При изграждането на елементите на рекреационните зони се очакват временни локални отрицателни въздействия в периода на строителство, но като цяло ефектът от осигуряване на възможности за рекреация ще е дългосрочен и положителен. Осигуряват се и всички мерки за безопасност при експлоатация на новите съоръжения, което е главна задача на новите туристически обекти.
- *Предимно производствени зони*- В зависимост от типа на ИП, които ще се осъществяват в тези зони може да се повиши здравния риск. При спазване на нормите за опазване на околната среда и човешкото здраве въздействията не би следвало да имат трайни негативни последици.

Въздействията при реализация на ОУПО Върбица са подчертано позитивни.

6.12. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Реализацията на ОУП е с подчертано позитивен ефект върху материалните активи на общината, вследствие изпълнението на всички направени предложения в устройствените решения.

II Оценка на въздействията на ОУП на Община Върбица с оглед екологичните аспекти

В ДЕО от отделните експерти е направен анализ и оценка на потенциалното въздействие върху околната среда на индикативните цели, заложили в заданието за изготвяне на ОУП на община Върбица с оглед на екологичните аспекти, които имат отношение към тях.

Индикативна цел 1: Създаване на планова основа за дългосрочно устойчиво развитие на територията на община Върбица с всички населени места и землищата им за срок от 20

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

години, свързване с изпълнение на поставените цели в Областната стратегия за развитие на област Шумен (2014-2020 г.) и Общинския план за развитие на община Върбица (2014-2020 г.) за срок от 20 години както и целите поставени в Националната стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022 г.), Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г и др. Засягат се всички компоненти и фактори на околната среда. Въздействието върху разглежданите аспекти на околната среда и човешкото здраве се очаква да бъде положително съобразно основополагащата идея за устойчивост при така заложените цели, които задават плановата концепция за ОУП.

Индикативна цел 2: ОУП да осигури възможност за създаване на добри условия за обитаване и труд на населението. Засягат се всички компоненти и фактори на околната среда като резултатното общо въздействие е положително. Създаването на по-добри условия за обитаване и труд на населението е с изразен социално-икономически аспект с изцяло значително позитивно въздействие. Добрите условия за обитаване предполагат добро качество на околната среда, което може да бъде постигнато с постигането на баланс между икономическите, социалните и екологичните аспекти при постигане на добро планиране в ОУП.

Индикативна цел 3: Да осигури равнопоставеност на физически и юридически лица при реализиране на инвестиционните им инициативи, засягащи тяхната собственост при гарантиране на правата им и при спазване предвиденията на ОУПО; няма отношение конкретно към опазване на околната, но е свързана с икономическото развитие на общината и косвено засяга населението и бизнеса. Осигуряването на равнопоставеност няма отношение към компонентите на околната среда и е по-скоро свързано със социалните измерения на националната политика, което засяга населението на общината.

Да определи границите и местоположението на устройствените зони, както и да конкретизира допустимите и забранени дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването на терените в различните зони;

Индикативна цел 4: Да определи границите и местоположението на устройствените зони, както и да конкретизира допустимите и забранени дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването на терените в различните зони; засягат се всички екологични аспекти.

Регламентирането на устройствените зони и ограниченията в тях има принципно положителен ефект, тъй като определя режимите за тяхното ползване и съответно дава възможност за контрол и съответни мерки и на ниво цел въздействието се определя като положително, но конкретните въздействия от така планираните граници и местоположение на устройствените зони са допълнително разгледани в оценките по компоненти по-долу.

Да определи насоките за териториалното развитие на урбанизираните територии и екологичното им съвместяване със земеделските, горските и защитените територии с оглед постигане на оптимална териториална структура;

Индикативна цел 5: ОУП да определи насоките за териториалното развитие на урбанизираните територии и екологичното им съвместяване със защитените територии, защитените зони, както и с горските територии и земеделските земи за постигане на оптимална териториална структура; Засягат се всички компоненти и фактори на околната среда респективно всички екологични аспекти . Целта за определяне на насоките за

териториално развитие има положителен ефект, но конкретно изразените в предлаганото устройствено планиране и тяхното екологично съвместяване със земеделските, горските и защитените зони са допълнително разгледани в оценките по компонентите на отделните експерти.

Индикативна цел 6: Да се предвидят мерки и осигури възможности за възстановяване на нарушените територии (рекултивация на сметища и др. площи) и да се определи последващото им предназначение; ОУП да предвиди мерки и осигури възможности за възстановяване на нарушените територии и да определи последващото им предназначение. Възстановяването на нарушените територии има положителен ефект, както и по същество определянето на тяхното последващо предназначение. Ефектите от конкретно определеното с ОУП последващо предназначение обаче са нещо различно и се разглеждат допълнително в оценките по компоненти на околната среда.

Индикативна цел 7: Да осигури възможност за подходящо развитие на техническата инфраструктура и обвързването и с националната инфраструктура; Осигуряване на възможността за подходящо развитие на техническата инфраструктура и обвързването и с националната инфраструктура; Засягат се всички компоненти и фактори на околната среда. Общата оценка с лимитиращо въздействие върху осигуряване на по-високо качество на жизнената среда е с положителен ефект. Очаква се постигането на положителен социален ефект, включително увеличаване на материалните активи, но и отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда, свързано с дългосрочно отнемане на земи и нарушаване на почвената покривка, както и с временно генериране на отпадъци (за периода на строителството) и възможно влошаване на качеството на водите и въздуха, но при изпълнение на взетите мерки негативните въздействия могат да бъдат сведени до нормативно изискваните.

Индикативна цел 8: Да предвиди необходимите трасета и терени и осигури спазване на сервитутните зони за провеждане на съоръженията на техническата инфраструктура; Аналогично на предходната оценка, очакваните въздействия са както положителни, свързана с осигуряване на качествена жизнена среда за населението като се осигуряват съвременни съоръжения на техническата инфраструктура, така и отрицателни, като резултантната оценка е негативна при изграждането на съоръженията, но при спазване на всички изисквания на действащото законодателство могат да се спазят всички изисквани нормативни параметри.

Индикативна цел 9: Да отрази всички защитени зони и защитени територии и да посочи всички наложени спрямо тях ограничителни условия за ползване, като същевременно гарантира опазването на биологичното разнообразие; Екологичен аспект- биоразнообразие; Въздействието от тази цел е безспорно положително, тъй като отразяването на границите на защитените зони и съобразяването на ОУП с ограничителните условия е предпоставка за опазването на биологичното разнообразие.

Индикативна цел 10: Да отрази съществуващи кариери, като за същите се укажат необходимите хигиенно-защитни зони и изисквания за начин на ползване и стопанисване, гарантиращ максимална защита и ползване на прилежащите им терени съгласно предвижданията на ОУПО; Екологични аспекти, свързани с въздействието върху Почви, Води, Ландшафт, Въздух, Отпадъци, Население, човешко здраве. Положително въздействие,

което ще даде възможност за контрол на ползването и ще има дългосрочен, постоянен, пряк и косвен ефект за подобряване на състоянието на околната среда и човешкото здраве.

Индикативна цел 11: Да представи цялостна стратегия за опазване на културното наследство, която да бъде неразделна част от политиката за развитие на селищните и извънселищни територии на Общината; Представянето на стратегия за опазване на културното наследство само по себе си няма въздействия върху оценяваните екологични аспекти, но съдържанието на тази стратегия се очаква да има резултатни положителни въздействия за опазване на КИИ на общината и косвен принос към развитие на туризма. Тези въздействия се разглеждат допълнително спрямо конкретните предвиждания на устройственото планиране

Индикативна цел 12: Да представи концепция за развитие на туризма и отдиха при балансирано и устойчиво използване на селищните и извънселищни територии, при умело използване на природните и антропогенни ресурси; Представянето на концепция само по себе си няма въздействия, но съдържанието на тази концепция се очаква да се отрази на всички оценявани аспекти и респективно косвен позитивен ефект върху развитие на туризма. Съответните въздействия се разглеждат допълнително спрямо конкретните предвиждания на устройственото планиране.

Индикативна цел 13: В ОУП да се обвържат съществуващите и предвидени терени за озеленяване в единна зелена система; Очаква се положително пряко дългосрочно въздействие върху околната среда с разширяването на зелените системи. Подобряват се условията на селищната среда, вкл. микроклимата, създава се екологична насоченост към устройството на ландшафта, осигуряват се условия за поддържане на биологичното разнообразие и здравословна среда за населението. Очаква се положителен ефект върху атмосферен въздух и климат, биологично разнообразие, ландшафт, население и човешко здраве

Индикативна цел 14: С ОУПО да се обследва съществуващото състояние на териториите с устройствен режим за обществено обслужване и се реструктурират според създадите се потребности; Засягат се материалните активи на общината и респективно населението. На ниво цел не е възможно да се направи конкретна оценка на екологично въздействие, тъй като не е ясно как ще се реструктурират териториите с устройствен режим на обществено обслужване. Ето защо съответните въздействия се разглеждат допълнително спрямо конкретните предвиждания на устройственото планиране, но като обща оценка за въздействие върху материалните активи на общината ефектът е позитивен

Индикативна цел 15 : Да се изготви комуникационно-транспортен план за елементите на транспортната инфраструктура, като неразделна част от ОУПО;

Само по себе си изготвянето на комуникационно-транспортен план няма въздействие върху оценяваните аспекти, но съдържанието на този план подлежи на оценка спрямо съответните компоненти на околната среда и населението/човешкото здраве.

Индикативна цел 16: Необходимо е към целите на ОУП на Община Върбица да бъде включено съобразяване на насоките на териториалното развитие с риска от наводнения на територията на общината, което е взето предвид при устройствените решения. В този район са регистрирани исторически наводнения, а и направеното моделиране също показва, че са възможни наводнения и в бъдеще.

III Оценка на въздействията на ОУП на Община Върбица с оглед трансгранично въздействие.

Територията на общината не е разположена близо до границата, а освен това и ОУПО Върбица не предвижда развитие и дейности, които да окажат въздействие в съседната държава, а и естеството и мащабът на ОУП на община Върбица не могат да окажат трансгранично въздействие.

При изготвянето на настоящия Общ устройствен план и при оценката на степента му на въздействие върху околната среда, описана подробно в т.б е направен извода, че при тази обосновка не съществуват основания, на базата на които да се твърди, че при реализация на ОУП на Община Върбица ще бъдат нанесени непоправими щети на околната среда в този район на страната, а напротив като цяло въздействието е с положителен ефект за околната среда в района и за осигуряване на по-добра жизнената среда за населението в Общината.

7. МЕРКИ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ -ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Общото състояние на околната среда на територията на община Върбица е основание при разработване на ОУП на общината да се акцентира върху превантивните мерки за опазване на околната среда. Мерки с такъв характер са:

- недопускане на разрастване на урбанизираните територии за сметка на ценни земеделски земи;
- изключване възможността за замърсяване над допустимото на повърхностните и подземните води с непречистени отпадатни води;
- териториална организация на озеленените площи (естествени и култивирани) с оглед изпълнение на излоацияонни и защитни функции;
- приоритетно развитие и използване на възобновяеми енергийни източници.

Разгледани и оценени са предвидените мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най - пълно компенсиране на неблагоприятните последици при прилагане на плана. Посочени са и нови мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най -пълно компенсиране на неблагоприятните последици при прилагане на плановете, от експертите, разработващи екологичната оценка.

Препоръките се отнасят за следващите етапи на планиране – ПУП, където има одобрен ПУП/ може да има или не ЕО/или инвестиционен проект.

Мерките са като превантивна мярка и препоръка и имат пожелателен характер.

Съгласно чл. 107 ЗУТ - “С ОУП на град с неговото землище или селищно образование с национално значение се определят:

1. Обща структура на територията с преобладаващо предназначение на структурните и части: местоположение и граници, жилищни, складови, територии за паркове и градини, за спорт и забавления, територии за културно историческо и вилно строителство, територии за мрежи и съоръжения на техническа инфраструктура, територии за природозащита, нарушени територии за възстановяване, земеделски, горски, с друго или смесено предназначение и др.”
2. Общ режим на устройство на всяка от териториите със съответните правила и нормативи
3. изисквания към естетико композиционно изграждане на територията
4. Терени с публична държавна и с публично общинска собственост
5. Изисквания за устройство на достъпна за цялото население среда, вкл за хората с увреждания

Конкретното предназначение на поземлените имоти се определя с подробните устройствени планове /ПУП/. Те по принцип са следващ етап на планиране след ОУП

Чл 8 от ЗУТ.

Разрешение за строеж се издава въз основа на одобрен технически или работен инвестиционен проект, когато такъв се изисква. Разрешение за строеж на обекти в защитени територии на културно историческо наследство се издава след съгласуване с Националния институт за паметници на културата.

Чл 133 от ЗУТ “В процеса на изработване на на ПУП, инвестиционното проектиране за нови строежи в поземлени имоти може да се разрешава въз основа на ПУП, който е извадка от изработване проект за ПУП. Тава става с разрешение от кмета и се съгласува с проектанта на ПУП”

Предложени са мерки, които да се отразят в окончателния вариант на плана и чрез които се цели свеждане до минимум на отрицателното въздействие върху компонентите на околната среда и върху здравето на хората. Мерките ще бъдат представени в табличен вид.

Направеният анализ и оценка на състоянието на околната среда на територията на община Върбица е основание при разработване на ОУП на общината да се акцентира върху предложението на мерки за опазване на околната среда.

I.7 Предвидени мерки за опазване на околната среда по компоненти и фактори

В ДЕО след подробен анализ и оценка на текущото състояние на околната среда и определяне на въздействието на устройствените решения в Предварителния проект на ОУП на Община Върбица се предлагат мерки по отделни компоненти и фактори на околната среда за да се гарантира опазването ѝ и респективно спазване на всички изисквания на действащото екологично законодателство, хармонизирано с европейското.

Предлаганите мерки са мотивирани и се посочат очакваните резултати от прилагането им за

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

всеки компонент и фактор на околната среда, културното наследство и здравно-хигиенните условия на околната среда.

✓ Атмосферен въздух

- Контрол на замърсители на атмосферен въздух на строителните площадки и в най-близко разположените жилищни територии по време на строителството на инфраструктурни обеки, производствени сгради, ВиК системи и съоръжения и др.
- Одобряване за реализация на производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух след преценка по ЕО или ОВОС и провеждане на строг контрол за изпълнение на предложените мерки за опазване на атм. въздух.
- Поддържане на пътните настилки и откритите площи в населените места чисти от прах през сухите месеци, оросяване при възможност на строителните площадки
- Намаляване на вредните емисии във атмосферния въздух, чрез ползване на слънчеви батерии, съоръжения с ветрогенератори и др. ,
- Намаляване на вредните емисии във атмосферния въздух през зимния сезон със саниране на сгради (повишаване на енергийната ефективност в административни сгради, производствени помещения, жилищни сгради и др.) използване на горива с по - добри показатели , свързани с генериране на вредни емисии в атмосферния въздух.
- Да се използват съвременни строителни и транспортни машини и съоръжения с ниско ниво на емисии на вредни вещества в изгорелите газове.
- Повишаване етапно на зелените площи и поддържането им в добро състояние.

✓ Земни недра

За предотвратяване, намаляване и отстраняване на неблагоприятни последици върху земните недра следва да се предвидят следните мерки:

- качествено изпълнение на строителните работи и рекултивация на нарушени терени след приключване на строителните работи и привеждането им в естетичен вид;
- екологосъобразно събиране и третиране на битовите и строителните отпадъци;
- активизиране на борбата с ерозионните процеси, почистване и укрепване на речни корита;
- стриктно спазване на техническите изисквания на Наредба 12/03.07.2001 г за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони и на Норми за проектиране на плоско фундиране, в това число и за фундиране в структурно неустойчиви льосови почви;

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица Област Шумен

- при извънредни ситуации (земетресения, замърсяване при аварийно разливане на нефтопродукти и други опасни вещества и материали) да се предприемат действия за намаляване и ликвидиране на отрицателните последици, регламентирани в действащите законови и нормативни документи и да се сигнализира незабавно службите, пряко ангажирани в борбата с бедствия и аварии.

✓ Води

Необходимо е да се прилагат всички устройствени мерки предвидени в ОПР на община Върбица 2014-2020 г., ПИРО 2021-2027 г. РП на ВиК Шумен и др. планове и програми, свързани с развитие на ВиК инфраструктурата, способстващи намаляване и компенсиране на негативното въздействие върху водите (подземни и повърхностни):

- изграждане на нови и реконструкция на водоснабдителни мрежи;
- подобряване техническото състояние на водопроводни системи; намаляване на загубите. подобряване на водоснабдяването и качеството на питейните води;
- изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води.

За изпълнението на тези мерки се предвижда да се направи допълнителна преценка и приоритизация на нуждите, като се съобрази избора на решения с разработените нови технологии, приспособени за малки населени места и с по-ниска цена.

В „План за управление на речните басейни в Черноморски район за 2016-2021 г.“ са предвидени мерки за опазване на водите, които са взети предвид при изработване на Предварителния проект на ОУП и ДЕО към него.

- При осъществяване на инвестиционните проекти, произтичащи от ОУП на община Върбица и които са планирани като мерки за изпълнение в ПУРБ на ЧР да се прилагат мерки, съгласно Становище на ЕО/2016г. на проекта на ПУРБ 2016-2021 г на ЧРБУ.
- всички дейности, произтичащи от предвижданията в ОУП, следва да се съобразяват с изискванията в „Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници“, утвърдена със Заповед № 237/17.03.2020 г на министъра на земеделието и храните и Заповед № 09-222/27.02.2020 г на министъра на околната среда и водите. при осъществяване на инвестиционните проекти, произтичащи от ОУП на община Върбица и които са планирани като мерки за изпълнение в ПУРН на ЧР да се прилагат мерки, съгласно Становище на ЕО /2016 г. на проекта на ПУРН към ПУРН 2016-2021 г в ЧРБУ.
- Съгласно т. 7 от становището на БДЧР от 2016 г., в проекта на ОУП на Община Върбица за периода 2021-2027 г. да се разпишат и имат предвид изискванията, забраните и ограниченията, регламентирани в Закона за водите/ЗВ включително:
- Съгласно чл. 58, ал.1 и 2 от ЗВ, за извършване на дейности по почистване и поддържане на деретата на територията на общината е необходимо да се представи информация в БДЧР.

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

- Съгласно чл. 7, ал. 1 от ЗВ, основен принцип при отношенията, свързани със собствеността върху водните обекти е упражняването на собственост без да се допуска нарушаване на целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система.
- Забраните на чл.134 от ЗВ за разполагане на животновъдни ферми, жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките и принадлежащите земи на водохранилищата, както и складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци; засаждането на трайни насаждения с плитка коренова система.
- Изискванията на чл. 143, ал. 1 от ЗВ, съгласно които за защита от вредното въздействие на водите не се допускат дейности с които се нарушава естественото състояние и проводимостта на речните легла, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици и използването им като депа за земни и скални маси;
- Забраните на чл. 146 от ЗВ за застрояване в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения;
- При извършване на дейности, граничещи с води и водни обекти - публична държавна собственост е необходимо да се определят граници, в съответствие с чл. 155. ал. 1, т. 1 от ЗВ;
- Изискванията на чл. 44 и чл. 46 от ЗВ, в случай на водоземане и/или ползване на воден обект, включително чл.46, ал.4 по отношение на заустването на битовите отпадъчни води;
- По отношение на отпадъчните води, на основание чл. 46, ал. 4, т. 2 от ЗВ, не се изисква разрешително за ползване на воден обект за обекти, формиращи битово-фекални отпадъчни води в границите на населените места и селищните образувания без изградена канализационна система, за тези обекти се прилагат разпоредбите на ЗУТ. Предвид това в конкретния случай само за битово-фекалните води е допустимо събиране във водоплътни изгребни ями или заустване и пречистване в съоръжения за пречистване на образуванияте, в имотите, отпадъчни води. Водоплътните изгребни ями и съоръженията за пречистване на образуванияте в имотите отпадъчни води следва да отговарят на санитарно-хигиенните и екологичните изисквания, както и на техническите изисквания, определени в Наредбата на Министъра на регионалното развитие и благоустройството за проектиране, изграждане и експлоатация на сградни водопроводни и канализационни инсталации, с оглед недопускане отвеждането на замърсители в подземните води.
- Изискванията на чл. 198 от ЗВ, че предоставянето на ВиК услуги на потребителите се извършва единствено от ВиК оператор по реда на ЗВ и ЗУТ;
- Изискванията на чл. 125 от ЗВ, че включването на нови количества отпадъчни води, следва да се съобрази с капацитета и ефективността на съществуващата канализационна система;
- При липса на канализационна система, предвид чл. 132 от ЗВ, лицата от стопанска дейност на които се формират отпадъчни води, са длъжни да изградят пречиствателни съоръжения в съответствие с изискванията за заустване във воден обект.
- Съгласно чл. 16, параграф 6, второ тире от Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета (приложима съгласно §143 от ПЗР на ЗИД на Закона за водите, обн. в ДВ брой 65/2006 г.) в срок до края на 2020 г., следваше да се осигури пълното преустановяване на заустванията, емисиите и изпусканията на всички приоритетно опасни вещества, посочени в

Приложение №1 па Наредбата за стандарт и за качество на околната среда за приоритетните вещества и някои други замърсители (ДВ, бр.97 от 11.12.2015 г.).

В окончателният проект на ОУПО Върбица да се вземе предвид наличната информация Действащите План за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021г.) за Черноморски район и План за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021г.) с наличните информация и анализи са публикувани на интернет страницата на БДЧР: www.bsbd.org и могат да послужат при изготвяне на окончателния ОУП на Община Върбица за периода 2021-2027 г. "Водоснабдяване и канализация - Шумен" ООД.

-Изпълнение на мярка НУ_11 от ПУРБ 2016-2021 г. „Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“ с действие: „Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.)“.

✓ **Земни и почви**

- Терените за разширение и изграждане на нови обекти да не засягат земеделски земи от висока категория. Да се вземат предвид възможностите за развитие на транспортната и техническата инфраструктура. Да се предвиди изолационно озеленяване.
- Новопредвидените урбанизирани територии, предназначени за производствени и складови дейности, да се съобразят с вече настъпилите промени на предназначението на земеделски земи. Да се сведе до минимум заемането на земеделски земи висока категория.
- Осигуряването на разделно събиране на биоотпадъците е стъпка напред за опазване на околната среда, последващото им третиране им на регионален принцип, както и домашно компостиране е много положителна мярка, при която отпадъкът се превръща в продукт за повишаване на почвеното плодородие.
- Подобряване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и предаването им за рециклиране ще предотврати замърсяването на редица площи с неразложими и устойчиви замърсители.
- Осигуряването на площадка за разделното събиране на строителните отпадъци, в т. ч. земни маси, почва, камъни и др., за събирането и съхранението им на територията на общината е предпоставка за избягване формирането на нерегламентирани депа, които често замърсяват обработваеми земи поради недобросъвестното отношение на строителни фирми.
- Да се предложи пространствена организация на селскостопанската инфраструктура.
- Да се отразят съществуващите стопански бази и евентуалното им бъдещо разширение. Да се обоснове възможността за възникване на преработвателни предприятия на селскостопанска продукция в удобна връзка със земеделски и животновъдни инфраструктурни обекти.
- Правилникът за прилагане на плана да изисква изграждане на локални пречиствателни съоръжения за отпадъчни води за животновъдните обекти, обектите

за преработка на животновъдна продукция и други с подобна необходимост.

- Хумусният пласт отделен при строителството да се депонира отделно и да се използва по предназначение.
- Оформяне на алеи и вътрешни пътища за транспортни средства, като се ограничат с видими бордюри. Повишаване на зелените площи в Общината. Всички технологично свободни пространствата трябва да се оформят като зелени площи с подходяща растителност, съгласно изготвените проекти за паркоустройство на терените
- Необходимо е да се възстановят всички съседни площи, евентуално нарушени от строителството, както и временните площадки в рамките на отредения терен
- Опазване на почвата от замърсяване с нефтопродукти при аварии с транспортна техника, като се отстранява замърсената почва. При аварийни локални разливи да се отстраняват замърсените почви и да се третират като опасен отпадък - да се предават на лицензирана фирма за обезвреждане или да се ремедира на място

✓ Биологично разнообразие. Защитени територии и защитени зони.

- При предвижданията на бъдещи ПУП-ПЗ и реализирането на инвестиционни предложения, е необходимо прецизиране на видовия състав и недопускане деградирането на местните естествени екосистеми. Залесителните и озеленителни мероприятия да се извършват изключително с автохтонни дървесни и храстови видове.
- При реализиране на конкретни планове и инвестиционни предложения да не се допуска пряко отрицателно въздействие и нарушаване на биокоридорни връзки за местната фауна.
- При изграждане на нови елементи на напоителната система и водовземни съоръжения да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждане на крайречната флора и фауна.
- При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводи, да се отчита стриктно териториалния обхват на защитените територии и зони.
- Необходимо е разработването на програми за залесяване на горските територии, пострадали от бедствия и пожари. Нужно е балансирано използване на горите по начин, който няма да бъде за сметка на устойчивото развитие на туризма. Важно е да не се допуска масово изсичане на гори, което ще доведе до екологични проблеми, да се увеличи площта на горите с рекреационна цел и да се предвидят нови залесителни мероприятия.

Ландшафт

- При устройствените решения максимално да се запазва съществуващия ландшафт

на територията на общината.

- Изработването на ландшафтно устройствен план на общината.
- На бъдещите площадки за производствени и складови дейности да се предвиди подходящо озеленяване.

Културно историческо наследство

- По време на строителството на отделните обекти да се спазват заложените в ОУП мерки за опазване на културното наследство. Да се засили акцента върху опазването на недвижимите културни ценности и спазването на чл. 160, ал. 2 във връзка с чл. 72 от Закона за културното наследство, според които, когато при извършване на строителни и благоустройствени или селскостопански дейности, при търсене, проучване и добив на подземни богатства и при други дейности, свързани с въздействие върху земната повърхност, земната основа, земните недра и под вода, се открият структури и находки, които имат признаци на културни ценности, дейността се спира незабавно и компетентните органи дават незабавно съответни указания за аварийно-временно укрепване или проучване и определят срок за изпълнението им.
- Да се спазят изискванията на чл. 83 ал. 1 и 2; чл.93 ал. 1; чл. 94, чл.97 от ЗКН за опазване, идентифициране и съхранение на културните ценности, както и чл. 158 ал.1 за предаване на движимите археологически ценности в РИМ. и чл. 160 ал.1 и 2 от ЗКН, съответно чл. 72 и 73 – при откриване на структури и находки, които имат признаци на културни ценности, строителните дейности се спират.
- Да се спазват специализираните устройствени режими, както и зонирването, заложи в ОУП във връзка със социализирането и опазването на КИН.
- Да се проучат всички възможности за започване на процедура от Община Върбица по отчуждаване на земята на двата археологически обекта от категория „А” - Многослойно селище при гр. Върбица и Селищна могила в местността „Банята” с. Иваново, на които се провеждат редовни археологически разкопки и са от съществено научно значение за проучванията на най-старата история на региона. Промяната на собствеността от частна в общинска би улеснила както теренните проучвания, така и кандидатстването по проекти за развитие на местния туризъм.

✓ Отпадъци

При реализиране на на ОУП на Община Върбица да се изпълняват следните мерки:

- Създаване на възможности за увеличаване на ефективността на системата сметосъбиране и сметоизвозване, както и такива за предотвратяване образуването на нерегламентирани /криминални / сметища.
- Да се изпълняват всички мерки по изпълнение на законодателството по отношение на масоворазпространените отпадъци и осигуряване на подходящи места за тяхното събиране и съхраняване с цел последващо предаване на оторизирани за целта лица.
- Осигуряване на разделно събиране на биоотпадъци, като отпадъци с количествено преимущество за община Върбица. Обезпечаване на системата ; Разглеждане на възможности за отреждане на площадка за събиране и съхраняване на

биоотпадъците. Възможности за последващо третиране на биоотпадъците на регионален принцип. Домашно компостиране

- Подобряване на система за разделно събиране на отпадъците от опаковки. осигуряване на повече подходящи места за тяхното събиране и съхраняване. за по-добро екологосъобразно управление на отпадъците на територията на общината, намаляване разходите за депониране на смесените битови отпадъци и т.н.
- Осигуряване на разделно събиране на строителните отпадъци в т.ч. на земни маси, почва, камъни и др. като се разгледат възможностите за отреждане на площадка за събиране и съхранение на територията на общината или възможности за транспортиране до РДНО Омуртаг.
- Необходимо е Кметът на общината да предприеме мерки, относно останалите масоворазпространени отпадъци и в изпълнение на Наредбите за ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, като организира изпълнението на задълженията си за сключване на договори с: Организации по оползотворяване на ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС; лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, относно ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС или др. лица, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, третиране, рециклиране/или оползотворяване на отпадъци на територията на общината.

✓ Опасни вещества

Към момента на територията на общината няма наличие на предприятия за производство на опасни вещества и предприятия с висок или нисък рисков потенциал. Необходимо е обаче стриктно спазване на всички инструкции за работа с опасни вещества и смеси.

В ОУП не са предвидени предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС.

✓ Вредни физични фактори. Шум

- При обособяване на терени за различна производствено-складова дейност да се вземат под внимание изискванията по отношение на шума в разположените в близост територии с нормиран шумов режим (предимно жилищни зони на гр. Върбица);
- При разработване на ПУП за обекти за отдих и рекреация (особено чувствителни по отношение на шумовото въздействие) да се отчетат външните и собствените източници на шум (атракционни, спортни обекти, заведения с озвучителни уредби и др);
- При необходимост да се извършат контролни измервания на нивото на шума, излъчван от различни източници на шум в местата на въздействие. Измерванията да се извършат от акредитирана лаборатория. При необходимост да се разработят и приложат мерки за шумозащита

**Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица
Област Шумен**

- Спазване на изискванията на действащото законодателство за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда при ситуиране на открити паркинги с над 50 паркоместа.
- Оформяне на буферна зелена, шумозащитна ивица от подходящи растителни видове около основните пътища, тангиращи местата за рекреация. Алейно озеленяване на пътищата.
- При строителство да се използва съвременна строителна и транспортна техника и осигуряване на добра организация на строителната дейност. Да се спазва стриктно работното време за извършване на работи с наднормен шум .

✓ Електромагнитни лъчения

- Необходимо е по - подробна и актуална информация за поддържане на списъка на предавателите, ел.подстанциите, високо волтовите електропроводи, местоположението, мощност и др., които в следващите, подробни фази на планиране да намерят отражението им.

В следващата обобщена таблица Таблица I 7-1 са представени Мерки за подобряване на екологичните параметри при реализиране на плана за отделните компоненти и фактори на околната среда и човешкото здраве.

Таблица I 7-1 Мерки за подобряване на екологичните параметри при реализиране на плана за отделните компоненти и фактори на околната среда

Компоненти и фактори на околната среда	Мярка	Очаквани резултати	Фаза
Атмосферен Въздух	<p>Разработване и внедряване на проекти, свързани с повишаване на енергийната ефективност чрез саниране на сгради и производството и доставката на топлина в рамките на отоплителните инсталации на отделните сгради.</p> <p>Одобряване за реализация на производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух след преценка по ЕО или ОВОС.</p> <p>Поддържане на пътните настилки и откритите площи в населените места чисти от прах през сухите месеци.</p> <p>Своевременно извършване на ремонтни работи и поддържане в техническа изправност на настилките на уличната мрежа в населените места с подмяна на паважните настилки.</p> <p>Изграждане на велоалеи в обектите на отдих и туризъм</p> <p>Контрол на замърсители на атмосферен въздух и в най близко разположените жилищни територии по време на строителството на инфраструктурни проекти; Оросяване на работните площи;</p> <p>Използване на модерна мобилна техника</p>	Опазване от замърсяване на атмосферния въздух	При прилагането на ОУПО
Земни недра	Екологосъобразно събиране и третиране на битовите и строителните отпадъци	Опазване от замърсяване и негативно механично въздействие на земните недра	При прилагането на ОУПО
	Стриктно спазване на техническите изисквания на Наредба 12/03.07.2001 г за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони и на Норми за проектиране на плоско фундиране	Опазване от деформации на предвижданите нови сгради и съоръжения	При прилагането на ОУПО и последващо проектиране
	При извънредни ситуации (земетресения, замърсяване при аварийно разливане на нефтопродукти и други опасни вещества и материали) да се предприемат действия за намаляване и ликвидиране на отрицателните последици, регламентирани в действащите законови и нормативни документи и да се сигнализират незабавно службите, пряко ангажирани в борбата с бедствия и аварии.	Опазване от замърсяване на земните недра	При прилагането на ОУПО
Подземни води	Да се узакони водовземаването от всички съоръжения за добив на подземни води, чрез осъществяване на процедури за водовземање, както и за учредяване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване в съответствие с изискванията в Закона за водите и наредбите към него	Запазване на доброто количествено и химичното състояние на	При прилагането на ОУПО и последващо проектиране

		подземните води	
	Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения, произтичащи от устройствените мерки в ПУП, да следват регламентирани в чл. 118а на ЗВ забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, вкл. депонирането на приоритетни вещества и други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и др., при които има контакт с подземни води	Опазване от замърсяване на подземните води	При прилагането на ОУПО и последващо проектиране
	Да се спазват забраните и ограниченията в охранителните пояси на учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони, съгласно изискванията в Наредба № 3/16.10.2000 г. на МОСВ, МРРБ и МЗ (ДВ, бр-88/2000 г)	Опазване от замърсяване на подземните води	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
	Да се опазват водоизточниците и съоръженията в предстоящите за учредяване санитарно-охранителни зони около водоизточниците за питейно битово водоснабдяване от подземни води и на минерални води	Опазване от замърсяване на водоизточниците от подземните води	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
	Всички дейности, произтичащи от предвижданията в ОУП, следва да се съобразяват с изискванията в Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници, утвърдена със Заповед № 237/17.03.2020 г на министъра на земеделието и храните и Заповед № 09-222/27.02.2020 г на министъра на околната среда и водите.	Опазване от замърсяване на подземните води Опазване на природния ресурс.	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
Повърхностни води	<ul style="list-style-type: none"> - Приоритетно да се рехабилитира водопроводната система за да се предотвратят загубите на питейна вода. - Изграждане на канализационна мрежа на гр. Върбица за ползване от цялото население с ГПСОВ с механично, биологично и трето стъпало за редукция на азот и фосфор. - Правото за ползване на повърхностни водни обекти за заустване на пречистените отпадъчни води да се преведе в съответствие с разпоредбите на Закона за водите и съответните подзаконовни нормативни актове, за издаване на Разрешително за заустване на отпадъчните води – БДЧР. - За новите устройствени зони да се осигури приоритетно изграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи и съоръжения за пречистване на отпадъчните води - Преди въвеждане в експлоатация на ПСОВ, да се изготви технологична инструкция за експлоатация на ПСОВ, План за собствен мониторинг и План при аварийни ситуации. - По време на експлоатация да се подържат в техническа и експлоатационна изправност водоснабдителната система, канализационната система и пречиствателните съоръжения за отпадъчни води. - Третиране на отпадъчните води до необходимите изисквания на действащото законодателство. - Осигуряване ефективен контрол и управление на водите. 	Опазване от замърсяване на повърхностните води Опазване на природния ресурс	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП

Екологична оценка на Общ устройствен план на община Върбица

	Да се спазват забраните и ограниченията в Заповед № РД-850/22.12.2015 г на Министъра на околната среда и водите за определената СОЗ около язовир Тича.		
Почви	<p><i>в период на строителство.</i></p> <p>Хумусният пласт отделен при строителството, трябва да се депонира отделно и да се използва по предназначение. Оформяне на алеи и вътрешни пътища за транспортни средства, като се ограничат с видими бордюри.</p> <p>Мерки за недопускане на течове на нефтопродукти и замърсяване на почвата от аварийни ситуации. При аварийни локални разливи да се отстраняват замърсените почви и да се третират като опасен отпадък - да се предават на лицензирана фирма за обезвреждане.</p> <p>Предотвратяване замърсеността на почвата с отпадъци при неправилното им временно съхранение.</p> <p>Необходимо е да се възстановят всички съседни площи, евентуално нарушени от строителството, както и временните площадки в рамките на отредения терен.</p> <p>Всички технологично свободни пространствата трябва да се оформят като зелени площи с подходяща растителност, съгласно изготвените проекти за паркоустройство на терена.</p> <p><i>- в период на експлоатация</i></p> <p>Ограничено ползване при доказана необходимост на торове и хербициди.</p> <p>Опазване на почвата от замърсяване с нефтопродукти при аварии с транспортна техника, като се отстранява замърсената почва. Предотвратяване замърсеността на почвата с отпадъци при неправилното им временно съхранение.</p>	Опазване от замърсяване на почвите. Запазване на почвения ресурс	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
Биоразнообразие	<p>Важно място в структурата на ОУП заемат и зелените площи с ограничено ползване и специално предназначение. Нормативите за площта на обществените озеленени площи за широко и специфично ползване, са определени в Наредба № 7 /22.12.2003 год. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.</p> <p>Запазване на високостъблената растителност и зелени площи</p> <p>Спазване на всички условия, свързани с опазване на ЗТ и ЗЗ за да се осигури съвместимост на приетите в ОУП решения с предмета и целите на опазване на ЗЗ.</p>	Опазване на биоразнообразието. Опазване на ЗТ и ЗЗ.	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
	<p>Преди започване на строителните дейности на отделните обекти в новопроектираните устройствени зони на ОУП да се извършва обход и при наличие на дребни и бавноподвижни видове от фауната, същите да бъдат ефективно прогонени или преместени на подходящи хабитати във възможно най-голяма близост до предишните ѝм местообитания в съответствие с издадено специално разрешение за целта съгласно подзаконовите разпоредби на ЗБР, вкл. преместване на защитени видове растения</p>	Опазване на фауната	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
	Строителните дейности, по възможност, да започнат в самото начало на календарната пролет извън	Опазване на фауната	При прилагането на

	размножителния период /март-май/, когато гнездовата орнитофауна /постоянните и далечни мигранти/ не е започнала гнездова дейност, а същевременно прекарващите в неактивно състояние неблагоприятния есенно-зимен период видове вече са се активизирали и ще могат да се съобразят с работещата на терена строителна техника.		ОУПО и следващи ПУП
	Всички теренни дейности при строителството по възможност да се осъществяват само в светлата част на денонощието.	Опазване на фауната	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
	По време на строителните дейности на отделните обекти в новопроектираните устройствени зони на ОУП да не бъдат засягани пряко по какъвто и да било начин терените, оставащи извън определените им граници, като се съблюдава в тях да не навлиза безразборно и строителна техника. За целта да се маркират с трайни знаци и табели външните регулационни граници на тези територии и зони		
	По време на строителните дейности в новопроектираните устройствени зони в обхвата на ОУП да не бъдат засягани по какъвто и да било начин терените, оставащи извън определените им граници. Да се маркират маршрутите за подходите към строителните петна на терена и външните граници на тези територии и зони с трайни знаци и табели.		При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
	Информирание на населението и посетителите на община Върбица за целите и предмета на опазване на ЗЗ BG0000117 „Котленска планина”, ЗЗ BG0002029 „Котленска планина”, ЗЗ BG0000421 „Преславска планина”, ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия” и ЗЗ BG0000393 „Екокоридор Камчия и Емине” по Директивата за местообитанията, като за целта на местата с голяма обществена и туристическа посещаемост се поставят табла с описание на територията и видовете предмет на опазване в защитените зони.	Опазване на ЗТ и ЗЗ	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
Ландшафт	Изработването на ландшафтно устройствен и паркоустройствен план.	Опазване на съществуващия ландшафт. Позитивно въздействие върху ландшафта	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП
	Към отделните планове или проекти, които по – нататък ще се изготвят за отделните устройствени зони и територии на ОУП да бъде разработена и реализирана проектна част „Озеленяване”, като бъде заложено да се извърши цялостна техническа и биологична рекултивация на нарушените площи само с представители на характерните за тази част на страната или геоботаническият район дървесни и храстови видове, съвместно със специалист по флората и ландшафтен архитект, като същото важи включително и по отношение на озеленяването покрай пътната инфраструктура. Общинската управа да съблюдава изпълнението на заложените изисквания и параметри в проектите при мероприятията по озеленяването и при неспазването им да налага санкции		

<p>Културно-историческо наследство</p>	<p>По време на строителството на отделните обекти да се спазват заложените в ОУП мерки за опазване на културното наследство чрез Правила и Нормативи за прилагане на ОУП, които са неразделна част от него. Да се спазват режимите на охраняване на НКЦ в зависимост от категорията им, както и съответните охранителни зони. Всички инвестиционни проекти, които попадат в охранителни зони на НКЦ да се съгласуват с НИНКН съгласно чл. 84 от ЗКН Да се спазят изискванията на чл. 83 ал. 1 и 2; чл.93 ал. 1; чл. 94, чл.97 от ЗКН за опазване, идентифициране и съхранение на културните ценности, както и чл. 158 ал.1 за предаване на движимите археологически ценности в РИМ. и чл. 160 ал.1 и 2 от ЗКН, съответно чл. 72 и 73 – при откриване на структури и находки, които имат признаци на културни ценности, строителните дейности се спират</p>	<p>Опазване на КИН</p>	<p>При прилагането на ОУПО и следващи ПУП</p>
<p>Отпадъци</p>	<p>Спазване изискванията на нормативната уредба за управление на отпадъците. - Прилагане на актуализираната Програма за управление на отпадъците - Изготвяне на Програма за управление на утайките от ПСОВ – Върбица и ЛПСОВ на населените места- бъдеща реализация. Осигуряване ефективен контрол и управление на отпадъците. - осигуряване на ефективно разделно събиране и обезвреждане на отпадъците - Закриване на всички нерегламентирани сметища. Да се пристъпи към определяне на места за депониране на строителните отпадъци по време на строителството Да се спазват стриктно разпоредбите на ЗУО и подзаконовите нормативни актове за неговото прилагане. На нарушителите да се налагат съответните санкции.</p>	<p>Опазване на околната среда. Минимизиране на отрицателното въздействие на фактор „отпадъци“ . Създаване на околна и жизнена среда с добро качество</p>	<p>При прилагането на ОУПО и следващи ПУП Предложение на мерки при изграждане и експлоатация на ИП, взети предвид в устройствените зони на ОУП.</p>
<p>Вредни физични фактори: Шум, вибрации, ел.магнитни лъчения</p>	<p>Шум- <i>В период на строителство. на отделните обекти, включени в ОУП.</i> - Да се спазва стриктно работното време. Да се използва съвременна строителна и транспортна техника и осигуряване на добра организация на строителната дейност. - <i>В период на експлоатация</i> Съблюдават изискванията на Наредба №6 от 26.06.2006 относно показателите за шум в околната среда. - <i>По време на експлоатация на отделните обекти, включени в ОУП.</i> -спазване на изискванията за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда при ситуиране на открити паркинги с над 50 паркоместа . - оформяне на буферна зелена, шумозащитна ивица от подходящи растителни видове около основните пътища, тангиращи до жилищни сгради - алейно озеленяване на пътищата. - Изготвяне на комуникационно транспортен план към ПУП / съгл чл 51 от наредба 7/ Вибрации - По време на експлоатация – няма източници на вибрации в околната среда. Ел. магнитни лъчения- Необходимо е по - подробна и актуална информация за поддържане на списъка на предавателите, ел.подстанциите, високо волтовите електропроводи, местоположението, мощност и др., които в</p>	<p>Опазване на околната среда и здравето на хората. Минимизиране на отрицателното въздействие на фактор „Вредни физични фактори“ в т.ч. шум“. Създаване на околна и жизнена среда с добро качество</p>	<p>При прилагането на ОУПО и следващи ПУП. Предложение на мерки при изграждане и експлоатация на ИП, взети предвид в устройствените зони на ОУП</p>

	следващите, подробни фази на планиране да намерят отражението им.		
Опасни вещества	Стриктно спазване на всички инструкции за работа с опасни вещества. Строг контрол и управление	Опазване на околната среда и здравето на населението и работещите на обектите в които се използват опасни вещества.	Предложение на мерки при изграждане и експлоатация на ИП, взети предвид в устройствените зони на ОУП.
Природни рискови фактори	<ul style="list-style-type: none"> - Функционалното зонироване е съобразено с новите норми за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони. - За намаляване на сеизмичния риск чрез устройствени решения е препоръчително обновяване на амортизирания сграден фонд. - Необходимо отделните инвестиционни предложения и намерения да се съобразят с функционалното предназначение на зоната). - Необходимо е да се предвидят системи за аварийни ситуации и бързо действие при възникване на пожар и наводнения 		
Здравословни условия на селищната среда	<ul style="list-style-type: none"> - Организация на строителните дейности и въвеждане на етапен план за реализация - Осигуряване на добра проветряемост на селищата чрез улично озеленяване и велоалеи - чрез регулационно отреждане - Регулационно отреждане на местата за паркиране с означаване на капацитета - Използване на ВЕИ за отопление, осветление, прилагане на мерки за енергийна ефективност - Прилагане на административно контролни мерки - Провеждане на контрол и мониторинг при застрояване, благоустройство и опазване на природните дадености. 	Създаване на условия за постигане на високо качество на околна среда и жизнена среда за населението в общината	При прилагането на ОУПО и следващи ПУП Предложение на мерки при изграждане и експлоатация на ИП, взети предвид в устройствените зони на ОУП
Специфични устройствени показатели	<ul style="list-style-type: none"> - Спазване на специфичните правила и норми за прилагане на ОУП - Ангажиране на съответните органи за контрол - Използване на Специфично енергоспестяващо приглушено осветление със цел осигуряване комфорт и на животинския свят в района. <p>Да се осигури регулационно изолационна ивица за озеленяване</p>		При прилагането на ОУПО и следващи ПУП

II. 7 Предвидени мерки за опазване на околната среда за отразяване в окончателния проект на ОУП на Община Върбица и мерки за изпълнение при прилагането на ОУП.

Предлаганите мерки предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на ОУПО на Община Върбица върху околната среда са представени като:

II. 7.1 мерки за отразяване в окончателния проект на ОУПО на Община Върбица - Предвидените Мерки за опазване на околната среда, които да се отразят в окончателния проект на ОУПО на Община Върбица, са представени в Таблица **II. 7.1.**

II. 7.2 мерки за изпълнение при прилагането на ОУПО на Община Върбица Предвидените Мерки за опазване на околната среда, които да се прилагат при изпълнение на ОУПО на Община Върбица, са представени в Таблица **II. 7.2.**

Предлаганите мерки са мотивирани и се посочат очакваните резултати от прилагането им за всеки компонент и фактор на околната среда, културното наследство и здравно-хигиенните условия на околната среда.

II. 7.1 Мерки за отразяване в окончателния проект на ОУПО Върбица

Предвидените Мерки за опазване на околната среда, които да се отразят в окончателния проект на ОУПО на Община Върбица, са представени в Таблица **II. 7.1.**

Не са идентифицирани мерки по всички компоненти и фактори на околната среда, които да се отразят в окончателния проект на ОУПО Върбица, тъй като те са взети предвид още при изготвянето на предварителния проект и целят свеждане до минимум на потенциално отрицателно въздействие на ОУП върху компонентите и факторите на околната среда

Таблица II. 7.1. Мерки за опазване на околната среда, предвидено да се отразят в окончателния проект на ОУПО Върбица

№	Компоненти/фактори на околната среда	Мерки за отразяване в окончателния Общ устройствен план на Община Върбица	Резултати от прилагането на мерките
1	Атмосферен въздух	Не се предвиждат допълнителни мерки, които да се отразят в окончателния проект на ОУП.	
2.	Земни недра	Не се предвиждат допълнителни мерки, които да се отразят в окончателния проект на ОУП.	

№	Компоненти/фактори на околната среда	Мерки за отразяване в окончателния Общ устройствен план на Община Върбица	Резултати от прилагането на мерките
3	Води Повърхностни води Подземни води	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да се ревизира обяснителната записка към ОУПО Върбица, в т. ч. съществуващото състояние и прогнозите за развитие, като се отрази актуалната информация от настоящия ДЕО, точка 2.1.3. Води. 2. На опорния план на общината да бъдат отразени водовземните съоръжения от подземни води и учредените по Наредба № 3/16.10.2000 г и по преди действала нормативна уредба санитарно-охранителни зони на водовземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване. 3. В окончателния проект на ОУП на Община Върбица за периода да се разпишат и имат предвид изискванията, забраните и ограниченията, регламентирани в Закона за водите. 	Реално представяне на съществуващото състояние на водите (повърхностни и подземни води), основа за ефективното им управление и за недопускане наднорменото им замърсяване, както и бъдеща реализация на проектни решения, осигуряващи осигуряване на достатъчно вода с добри качества за населението, промишлеността и селското стопанство.
4	Земи и почви	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да се ревизира ОУП по отношение на урбанизираните територии и при възможност да се намалят площите, предложени за промяна на предназначението им. 	Опазване на ресурса – обработваеми земи Опазване на земите.
5	Биоразнообразие	<ol style="list-style-type: none"> 1. Преди реализиране на всяко бъдещо, отделно инвестиционно предложение (в съответствие с устройствената схема на ОУПО), да се преминава процедура по реда на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР). Инвестиционни предложения, планове, програми или проекти, за които се изисква оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитените зони, по реда на ЗБР, да се одобряват само след произнасяне със съответния административен акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване на препоръките от извършените оценки, както и с условията на съответния административен акт. 	Превантивен контрол за опазване на биологичното разнообразие, защитените територии и зони
6	Отпадъци	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да се ревизира обяснителната записка към ОУПО Върбица, в т. ч. съществуващото състояние и прогнозите за развитие, като се отрази актуалната информация от точка 2.1.8 Отпадъци от настоящия ДЕО. 	Представяне на актуалното съществуващо състояние на управление на отпадъците е база за технологични решения и придвиждане на мерки, осигуряващи опазване на околната среда.
7	Културно-историческо наследство	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да се предвиди инструментариум, който без да ограничава развитието, да съответства на цялостната стратегия за опазване на културния ландшафт, съхраняването на основните му структуроопределящи характеристики като: съотношение между селищни пространства и исторически формирала се селищна мрежа; структуриращата роля на природните елементи и подчиняване на 	Зонирането и режимите отнасящите се до културното наследство (в Правилата и нормативите за устройство и изграждане на територията, като част от правилата за прилагане на ОУПО) ще отразят интеграционните процеси и ще нормират

№	Компоненти/фактори на околната среда	Мерки за отразяване в окончателния Общ устройствен план на Община Върбица	Резултати от прилагането на мерките
		устройствената структура.	естетико-композиционните характеристики и допълнителните специфични екологични изисквания.

Таблица II. 7.2. Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия от осъществяването на ОУП на Община Върбица

№	Компоненти/фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
1	Атмосферен въздух	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Разработване и внедряване на проекти, свързани с повишаване на енергийната ефективност чрез саниране на сгради и производството и доставката на топлина в рамките на отоплителните инсталации на отделните сгради.	Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух чрез намаляване емисиите от битово отопление
		2. Одобряване за реализация на производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух след преценка по ЕО или ОВОС.	Завишен контрол над фирми, с източници на емисии на вредни вещества
		<u>Мерки за намаляване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Поддържане на пътните настилки и откритите площи в населените места чисти от прах през сухите месеци.	Намаляване на неорганизираните емисии от транспорта и възможността за вторичен унос на прах.
		2. Своевременно извършване на ремонтни работи и поддържане в техническа изправност на настилките на уличната мрежа в населените места с подмяна на паважните настилки.	
		3. Изграждане на велоалеи в обектите на отход и туризъм	Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух
		4. Контрол на замърсители на атмосферен въздух и в най-близко разположените жилищни територии по време на строителството на инфраструктурни проекти.	
5. Оросяване на работните площи.			

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		6. Използване на модерна мобилна техника с ниско ниво на емисии на вредни вещества в изгорелите газове.	
2	Земни недра	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Стриктно спазване на техническите изисквания на Наредба 12/03.07.2001 г за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони и на Норми за проектиране на плоско фундиране, в това число и за фундиране в структурно неустойчиви льосови почви	Устойчивост на геоложката среда, която да осигурява стабилност и сигурност на сградите, съоръженията и инфраструктурата, като по този начин се осигурява безопасност за хората и се запазва живота и здравето им.
		2. Забрана за пряко отвеждане на отпадъчни води в земните недра и подземните води	
		<u>Мерки за намаляване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Качествено изпълнение на строителните работи и възстановяване на терена около построените сгради и съоръжения	Устойчивост на геоложката среда, която да осигурява стабилност и сигурност на сградите, съоръженията и инфраструктурата, като по този начин се осигурява безопасност за хората и се запазва живота и здравето им
		2. Съобразяване на проектите за обектите с резултатите, изводите и препоръките в докладите за инженерно-геоложките и хидрогеоложките проучвания и с изискванията на законовите и нормативните документи;	
		3. Изготвяне на стабилитетни прогнози за устойчивостта на откосите на евентуални дълбоки изкопи.	
4. При проектиране на сгради и съоръжения да се спазват всички изисквания на Наредба № РД-02-20-2/27.01.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони			
3	Повърхностни и подземни води	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения, произтичащи от устройствените мерки в ПУП, да се съобразява с регламентираните в чл. 118а на Закона за водите забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води, други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на	Опазване на повърхностните и подземните води от замърсяване. Опазване на водния ресурс.

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките	
		материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води.		
		2. Да се изпълняват мерките съгласно ПУРБ 2016-2021 на БДЧР Варна към раздел „Програма от мерки за постигане целите на опазване на околната среда” за община Върбица. Да се изпълняват и мерките предложени в ПУРБ 2022-2027 на БДЧР след приемане на плана и ЕО към него.		
		3. По време на експлоатация да се подържат в техническа и експлоатационна изправност водоснабдителната система, канализационната система и пречиствателните съоръжения; .	Недопускане нарушаване на екологичния минимум на речния отток след точките на водовземане, както и влошаване на количествените характеристики на подземните водни тела.	
		4. Да се превежда в съответствие с разпоредбите на ЗВ правото за ползване на повърхностни водни обекти за заустване на пречистените отпадъчни води като се издава Разрешително за заустване на отпадъчните води от БДЧР; Съобразяване на режима на санитарно-охранителните зони около водоизточниците при подробното устройствено планиране (ПУП) и проектиране		
		5. Поетапно ликвидиране на точкови и дифузни източници на замърсяване на водите. Реализация на канализация и пречистване на отпадъчните води в населените места, производствени обекти и животновъдни ферми.		
		6. Да се осъществява строг контрол върху разрешените добивни дейности на инертни материали /наноси/ от реките и недопускане увреждане речните дъна и параметрите на съществуващите.		
		7. Да се изпълняват предвидените Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най - пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици при изпълнението на ПУРН.		
		<u>Мерки за намаляване на отрицателните въздействия</u>		
		1. Да се узакони водовземането от всички съоръжения за добив на подземни води, чрез осъществяване на процедури за водовземане, както и за учредяването на СОЗ около водоизточниците за питейно битово водоснабдяване, съгласно Наредба 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, утвърждаване и експлоатация на		Недопускане нарушаване на екологичния минимум на речния отток след точките на водовземане, както и влошаване на количествените характеристики на

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		<p>санитарно-охранителните зони около източниците и съоръженията за питейни-битово водоснабдяване;</p> <p>2. Планът за собствен мониторинг на подземните води от всяко водовземно съоръжение да се изготви в съответствие с изискванията на чл.70 от Наредба 1 /11.04.2011 г. за мониторинг на водите и се съгласува с БДЧР- Варна;</p> <p>3. По график да се извършва диагностика и при необходимост рехабилитация на цялата водопроводна система и цялата канализационна мрежа и съоръженията (бъдеща реализация) към тях за да се предотвратят загубите на питейна вода и замърсяването на почви, подземни и повърхностни води</p> <p>4. Третиране на отпадъчните води до необходимите изисквания на действащото законодателство. Преди въвеждане в експлоатация на ПСОВ на населените места и на ЛПСОВ на отделни обекти да се изготви и и представи в РИОСВ технологична инструкция за експлоатация, План за собствен мониторинг и План при аварийни ситуации.</p> <p>5. Осигуряване ефективен контрол и управление на водите</p> <p>6. Да се изпълняват предвидените конкретни мерки на територията на РИОСВ, отнасящи се и за територията на община Върбица сред които са: забрана на голи сечи; залесяване с подходящи дървесни видове; контролирано временно наводняване; въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи и др.</p> <p>7. Да се изпълняват и предвидените в ПУРН Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най - пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия при изпълнението на ИП .</p> <p>8. Всички дейности, произтичащи от предвижданията в ОУП, следва да се съобразяват с изискванията в „Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници“, утвърдена със Заповед № 09-222/27.02.2020 г на министъра на земеделието и храните и Заповед № 237/17.03.2020 г на министъра на околната среда и водите и „Програмата за мониторинг на нитратите в подземните води.</p>	<p>подземните водни тела.</p> <p>Ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници</p>

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
4	Земи и почви	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Предотвратяване замърсяването на почвата с отпадъци при неправилното им временно съхранение	Опазване на почвите, растителността, водните ресурси и земите от замърсяване и от физическо унищожаване и запечатване
		2. Необходимо е да се възстановят всички съседни площи, евентуално нарушени от строителството, както и временните площадки в рамките на отредения терен.	Поддържане на продуктивния потенциал на земните ресурси (почвени, водни, растителни и животински)
		3. Необходимо е всички технологично свободни пространства да се оформят като зелени площи с подходяща растителност, съгласно изготвени проекти за паркоустройство на даден определен терен.	Поддържане и увеличаване на екосистемните услуги от различните видове територии (урбанизирани, земеделски, горски)
		4. Мерки за недопускане на течове на нефтопродукти и замърсяване на почвата от аварийни ситуации. При аварийни локални разливи да се отстраняват замърсените почви и да се третира като опасен отпадък - да се предават на лицензирана фирма за обезвреждане.	Целесъобразно и своевременно оползотворяване на изкопаните земни маси.
		5. Необходимо е хумусният пласт, отделен при строителството да се депонира отделно и да се използва по предназначение за рекултивация на нарушените терени.	Създаване на по-здравословна среда чрез произвеждане на продукти от екологично земеделие и животновъдство
		6. Оформяне на алеи и вътрешни пътища за транспортни средства, като се ограничат с видими бордюри.	
		<u>Мерки за намаляване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Недопускане разрастването на урбанизираните територии за сметка на ценни земеделски земи;	Ограничаване на почвените деградационните процеси
2. Териториална организация на озеленените площи (естествени и култивирани) с оглед изпълнение на изолационни и защитни функции;			
3. Увеличаване дела на биологичното земеделие и животновъдство.			
4. Ограничено ползване при доказана необходимост на торове и хербициди.			
5. Включване на залесителните мероприятия от ЛУП на ДГС като приоритет на Общината за борба с ерозията.			

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
5	Биоразнообразие ЗТ и ЗЗ	<u>Мерки за ограничаване степента на отрицателните въздействия</u>	
		1. При предвижданията на бъдещи ПУП-ПЗ и реализирането на инвестиционни предложения, е необходимо прецизиране на видовия състав и недопускане деградирането на местните естествени екосистеми. Залесителните и озеленителни мероприятия да се извършват изключително с автохтонни дървесни и храстови видове.	Редуциране на вероятността за разпространението на чужди, рудерални/синантропни и инвазивни растителни видове в общината и трансформацията на природни местообитания/ местообитания на видове.
		2. При реализиране на конкретни планове и инвестиционни предложения да не се допуска пряко отрицателно въздействие и нарушаване на биокоридорни връзки за местната фауна.	Опазване на биологичното разнообразие и неговите елементи.
		3. При изграждане на нови елементи на напоителната система и водоземни съоръжения да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждане на крайречната флора и фауна	Осигурява спазване на всички условия, свързани с опазване на ЗТ и ЗЗ и съвместимост на приетите в ОУП решения с предмета и целите на опазване на ЗЗ.
		4. При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводи, да се отчита стриктно териториалния обхват на защитените територии и зони	Намалява вероятността за загуба на индивиди от консервационно значими видове и видовете, предмет на опазване в ЗЗ.
6	Ландшафт	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. При устройствените решения максимално да се запазва съществуващия ландшафт на територията на общината. 2. Изработването на ландшафтно устройствен и паркоустройствен план на общината. 3. На бъдещите площадки за производствени и складови дейности да се предвиди подходящо озеленяване. 4. Благоустройство и ландшафтно устройство на паметниците на културата и включването им като туристически дестинации; 5. Постепенно увеличаване делът на туризма като културна и икономически важна дейност от дела на икономиката на Общината	Намаляване на негативното визуално въздействие
7	Културно	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
	историческо наследство	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да се спазват специализираните устройствени режими, както и зонирването, заложен в ОУП във връзка със социализирането и опазването на КИН. 2. По време на строителството на отделните обекти да се спазват заложените в ОУП мерки за опазване на КИН. 3. Да се спазят изискванията на чл. 83 ал. 1 и 2; чл.93 ал. 1; чл. 94, чл.97 от ЗКН за опазване, идентифициране и съхранение на културните ценности, както и чл. 158 ал.1 за предаване на движимите археологически ценности в РИМ. и чл. 160 ал.1 и 2 от ЗКН, съответно чл. 72 и 73 – при откриване на структури и находки, които имат признаци на културни ценности, строителните дейности се спират. 	По-ефективно опазване и устойчиво развитие на културното наследство.
8	Отпадъци	<p><u>Мерки за намаляване на отрицателните въздействия</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Синхронизиране на управлението на отпадъците на общинско ниво със стратегическите цели на национално ниво. Актуализиране на документи и дейности, свързани с управление на отпадъците съобразно целите на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г. 2. Разработване на програми и регионални мерки за насърчаване, развитие и финансово подпомагане на дейности, свързани с интегрираното управление на отпадъците. Реализиране на различни по вид бизнес дейности на смесено общинско-частно ниво, на частен бизнес и особено на джойнвенчер с водещи европейски и международни институции в областта на третирането на отпадъците. 3. Повишаване на административния капацитет на общината за дейностите с управление на отпадъците. 4. Създаване на електронни таблици за дейностите с отпадъците. 5. Подобряване на система за разделно събиране на отпадъците от бита: на хартиени, пластмасови и стъклени отпадъци; на опасни отпадъци и на биоотпадъци. 6. Изграждане и поддържане на площадка за събиране и третиране на МРО (ОЧЦМ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА, отпадъци от опаковки и др. 7. Изграждане на специализирана площадка за събиране и подготовка за 	<p>Осигуряване компетентно и ефективно управление на отпадъците в общината</p> <p>Бърз достъп до данни. Подобряване на управлението на отпадъците и постигане на целите на НПУДО.</p> <p>Ефективно добро управление на отпадъците , осигуряване опазването на околната среда и чистотата на градската среда и средата на другите населени места</p>

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		<p>оползотворяването на строителните отпадъци на терен (общинска собственост. Дейностите на площадката могат да обхващат и рециклиране, подготовка за повторна употреба и/или подготовка за обезвреждане на строителни отпадъци, с цел намаляване количеството на депонираните строителни отпадъци и за постигане на целите по чл. 32 от Закона за управление на отпадъците.</p> <p>8. Осигуряване на достатъчен брой съдове за сметосъбиране и на нова сметоизвозваща техника;</p> <p>9. Създаване на оптимална система за организиране на сметоизвозването.</p>	
		<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Да не се допуска образуване на нови незаконни сметища на територията на общината	Ефективно добро управление на отпадъците, осигуряване опазването на околната среда и чистотата на градската среда и средата на другите населени места
		2. Осигуряване на достатъчно кошчета за отпадъци в откритите публични пространства, около обществени обекти, терените за движение и транспорт, за спорт и отдих	
		3. Редовно инспектиране на територията на общината за изпълнение на всички дейности по управление на отпадъците.	
9	Опасни вещества	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		Стриктно спазване на всички инструкции за работа с опасни вещества. Строг контрол и управление В ОУП не са предвидени предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС	Ограничаване на въздействието от опасните вещества в околната среда и опазване на човешкото здраве.
10	Вредни физични фактори	<u>Мерки за намаляване на отрицателните въздействия</u>	
	Шум	1 Да се използва съвременна строителна и транспортна техника и осигуряване на добра организация на строителната дейност.	Ограничаване на нивата на излъчвания шум в околната среда на населени места. Намаляване на шумовото натоварване в жилищните зони на гр. Върбица и др. населени места
		2 Да се спазва стриктно работното време за извършване на работи с наднормен шум	
		<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		<p>1 При обособяване на терени за различна производствено-складова дейност да се вземат под внимание изискванията по отношение на шума в разположените в близост територии с нормиран шумов режим .</p> <p>2 При разработване на ПУП за обекти за отдих и рекреация (особено чувствителни по отношение на шумовото въздействие) да се отчитат външните и собствените източници на шум (атракционни, спортни обекти, заведения с озвучителни уредби и др);</p> <p>3 При необходимост да се извършат контролни измервания на нивото на шума, излъчван от различни източници на шум в местата на въздействие. Измерванията да се извършат от акредитирана лаборатория. При необходимост да се разработят и приложат мерки за шумозащита</p> <p>4 Спазване на изискванията на действащото законодателство за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда при ситуиране на открити паркинги с над 50 паркоместа.</p> <p>5 Оформяне на буферна зелена, шумозащитна ивица от подходящи растителни видове около основните пътища, тангиращи местата за рекреация,</p> <p>6 Алейно озеленяване на пътищата.</p>	Ограничаване на въздействието от електромагнитните полета излъчвания в околната среда и опазване на човешкото здраве.
11	Вредни физични фактори Ел. магнитни лъчения-	<p><u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u></p> <p>Необходимо е по - подробна и актуална информация за поддържане на списъка на предавателите, ел.подстанциите, високо волтовите електропроводи, местоположението, мощност и др., които в следващите, подробни фази на планиране да намерят отражението им.</p>	
12	Здравно хигиенни	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
	аспекти на околната среда	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разработване на мероприятия за повишаване екологичното образование, култура и съзнание на гражданите, по-лесен достъп до информация относно състоянието на околната среда и активно участие на обществеността и бизнеса в процесите по опазване на околната среда. 2. Запознаване на представители на регионалните и местни власти с ключовите аспекти на европейското законодателство по околна среда 	Подобряване на жизнената среда за населението и намаляване на заболяемостта и смъртността/
		<u>Мерки за намаляване на отрицателните въздействия</u>	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Поддържане на достатъчно терени за движение и транспорт, за спорт и отдих. 2. Технологично обновяване и привличане на инвестиции (наши и чужди) в опазването, възстановяването и възпроизводството на околната среда. Разработка и реализиране на проекти и ноу-хау на наши и чужди програми, финансирани от ЕС и български екофондове. 3. Поддържане на достатъчно терени за движение и транспорт, за спорт и отдих. 4. Постоянно подобряване на системата за управление на битовите и др. отпадъци. 	Подобряване на жизнената среда за населението и намаляване на заболяемостта и смъртността/
13	Природни рискови фактори	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Спазване на нормите, свързани със сеизмичността на територията при проектиране и строителство. 2. Да се предвидят системи за аварийни ситуации и бързо действие при възникване на пожар и наводнения. 3. Изготвяне на Програми за ефективно и бързо отстраняване на щетите от наводнения, пожар и др. 	Намаляване на риска за населението от последици, вследствие земетресения и наводнения.
14	Природни ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реализация на всички мерки, свързани с опазване на водните ресурси в Община Върбица. 2. Да не се допуска преразход на инертни материали, вода, горива и др. спомагателни материали, свързани със строителството. 3. Да се води строг контрол за недопускане на незаконни сечи, за ползване на дървен материал при строителство на отделни обекти. 	Опазване на природните ресурси

8. МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ

Разглеждаме само две алтернативи:

- нулева алтернатива – без прилагане на ОУП на Община Върбица; и
- одобряване на действие съгласно нов ОУП на Община Върбица.

Нулева алтернатива.

Без изготвяне на ОУП общината няма да има цялостна концепция за развитие, отчитаща промените в икономическата обстановка, в обществения живот и социалната структура на населението, реализираните и изготвени проекти за реструктуриране на отделните имоти.

Не се дава възможност за инвестиционни инициативи. Започва планиране на парче, чрез ПУП. Има възможност за усвояване на земеделски земи за строителни цели.

Няма да се осигури устойчивото развитие на Общината, провеждане на противоерозионни мероприятия и залесяване и подобряване качеството на околната и жизнената среда за населението.

Проектът на Общ Устройствен План в Община Върбица определя :

- Общата структура на територията, предмет на плана и преобладаващото предназначение на съставните и структурни части - местоположение и границите на териториите за населени места и селищни преобразования; За населените места проучване на възможностите за разширяване на строителните граници с цел задоволяване на жилищни, курортни, обществени и производствено - експлоатационни нужди, което да се обоснови с проекта.
- Земеделските територии, горските територии, териториите за природозащита нарушените територии за възстановяване териториите със специално, друго или смесено предназначение
- Териториите за рекултивация на нарушените терени, за възстановяване териториите със специално предназначение;
- Границите и начина на ландшафтно устройство на териториите около паметниците на културата. За опазване на културното - историческо наследство да се предвидят и обособят територии за достъп, обслужване и съхранение и специални мерки и нормативи за устройство и защита, координирани с НИПК.
- Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на Общината и връзките им с териториите на съседните Общини и инфраструктурни мрежи съоръжения и обекти от национално значение.
- Нанасяне на границите на зони с особена териториално устройствена защита,
- Териториите с публично държавна и с публично общинска собственост и режима на тяхното устройство .
- Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия (наводнения, срутвания, ерозия) и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита.
- Териториите за активно прилагане на ландшафтно устройствени мероприятия и естетическо оформяне.

- Предвиждане на територии за съхраняване и преработване на отпадъци и площадки за временно съхранение на излезли от употреба МПС и др., като не се допуска нерегламентирано натрупване на отпадъци на територията на общината.
- Разширение и/или ремонт на пътищата, като се нанесат новопроектираните промени.

При направеният анализ нулевата алтернатива е отхвърлена.

9. ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, СПИСЪК НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ И ПРОГНОЗА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

При извършването на екологичната оценка се спазват всички изисквания на нормативната уредба, свързана с прилагането на екологичното законодателство.

Настоящата екологична оценка се разработва в съответствие със Закона за опазване на околната среда, Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и Директива 2001/42/ЕС на Европейския за оценка на въздействието върху околната среда на планове и програми.

Използват се методите, посочени в “Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България”, София 2002 г. (<http://www.moew.government.bg>, ключова тема “Превантивна дейност”).

9.1. МЕТОДИКИ ЗА АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

Разработването на екологичната оценка е в съответствие с подхода и методологията, описани в Ръководството за екологична оценка на планове и програми в България от 2002г., изготвено по проект „Практическо приложение на екологичната оценка на планове и програми в България” – МАТО/BG/9/1 и Указанията за разработване на Доклад за стратегическа екологична оценка, публикувани на интернет страницата на Европейската Комисия.

Методите на работа включват събиране и обработване на данни; изследване на литературни и нормативни източници, документен анализ, сравнителни многофакторни анализи и оценки по компоненти и дефиниране на проблеми, изводи, препоръки и мерки за редуциране и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните въздействия върху околната среда.

Изводите, мерките и препоръките са формулирани, като е осъществяван постоянен обмен на данни между възложителя, екипа по ЕО, проектантския екип, компетентните органи и засегнатата общественост.

Извършват се при необходимост и посещения на определени обекти от експертите по ЕО по отделните компоненти на околната среда и на факторите, които ѝ въздействат.

Разработването на Доклада за ЕО на ОУП на община Върбица е направено при спазване на следните принципи:

1. Интегриране на разработването на екологичната оценка с процеса на планиране – изготвянето на Доклада за ЕО е направено едновременно с разработване на ОУП от проектантския екип, при което е постигната целта за интегриране на проблемите на околната среда в плана.
2. Диалог на най - ранен етап – Диалогът между планиращите органи и експертите по екологична оценка е извършван чрез периодично провеждани консултации между възложителя, проектантския екип и експертите, разработващи Доклада за ЕО. По този начин

е постигнато максимално отчитане на екологичните аспекти на околната среда при проектирането.

3. Отговорност – Възложителят е провел необходимите консултации с компетентните органи – РИОСВ, относно съвместяването на постигане на целите на плана с постигане на екологичните цели на международно, национално, регионално и локално ниво.

4. Воля за вземане на решение – Докладът за ЕО се предоставя на общественото обсъждане на Предварителния проект на ОУП на Община Върбица и е неразделна част от него. По този начин се постига прозрачност на процеса на вземане на решение за плана с отчитане на препоръките на Доклада.

5. Информираност – При разработване на Доклада са провеждани редовни консултации между:

5.1. Община Върбица, компетентния орган РИОСВ Шумен, други специализирани ведомства – правителствени и неправителствени организации, засегнатата общественост;

5.2. Община Върбица, проектантите на ОУП и експертите по ЕО.

6. Гъвкавост на процедурата на екологичната оценка спрямо планирането

7. Демократичност – с интегрирането на обществеността в процеса на екологична оценка, се постига необходимото условие за демократично вземане на решения и тяхната реализация.

Основен и специфичен подход, използван при изготвянето на ЕО оценка на въздействие върху отделните компоненти на околната среда и върху факторите, които ѝ въздействат. Основните методи за оценка са системно - екологичния анализ и синтез на данни, факти и литература по проблема. Обобщението на данни и заключенията са направени на основата на съществуващите нормативни документи, закони, наредби и правилници.

Освен това е направено:

- посещение на някои обекти от територията на Общината;
- анализ на карти и схеми; анализ на документацията; анализ на научна литература;
- сравнителен анализ на данни и факти с нормативните документи;
- синтезиране на резултатите от анализите и съставяне на експертна оценка.
- Сравнителен анализ на получените и съществуващите данни за обекта .
- Препоръки и мерки, които да предотвратят, намалят или където е възможно да прекратят значителни вредни въздействия върху земите и почвите при осъществяване на инвестиционното предложение;
- Предложение за план за изпълнение на мерките за намаляване на въздействието върху околната среда.
- При изработване на оценката са използвани стандартни методи на полеви изследвания, прилагани за определяне на видовия състав при висшите растения и гръбначните животни.
- Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, хармонизираното българско природозащитно законодателство и на всички международни конвенции, по които Р. България е страна. Използвана е богата литература, Уеб страници и публикации от НПО, като източници на информация за региона и защитените зони, списък на които прилагаме към разработката

Методики за оценка

Методики за оценка на Атмосферен въздух

Методите на оценка по компонент „атмосферен въздух“ включват събиране и обработване на данни; изследване на литературни и нормативни източници, документен анализ, сравнителни многофакторни анализи и оценки за редуциране и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните въздействия и препоръки и мерки.

Климатичните особености на община Върбица са направени на база налична информация от текущите годишни метеорологични таблици в Интернет, данни от метеостанциите на НИМХ, БАН, метеорологични справочници, „Климатичен справочник за НР България“ и експертна оценка.

За описание на качеството на атмосферния въздух (КАВ) е използван и Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2020 година на РИОСВ – Враца, който представя в синтезиран вид информация за околната среда и се изготвя съгласно изискванията на чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и водите.

За описание на всички емисии, включително и транспортните са използвани главно Технически насоки за изготвяне на националните инвентаризации на емисиите - EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019, разработена в подкрепа на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP) и директивата на ЕС за националните тавани за емисии (Directive 2001/81/EC – NEC Directive). Тя осигурява експертно ръководство за това как да се направи инвентаризация на емисиите, изпускани в атмосферния въздух. Изданието 2019 замества всички предишни версии. За емисиите на парникови газове са използвани също и 2006 IPCC Насоки за Национална инвентаризация на парниковите газове.

Използвани методики

1. Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии (EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook) 2019.
2. 2006 IPCC Насоки за Национална инвентаризация на парниковите газове (2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories), том 4, Emissions from Livestock and Manure Management.

Методики за оценка на Земи и почви

Основните методи за оценка на земите и почвите са системен анализ и синтез на данни, факти и литература по проблема. Обобщението на данни и заключенията са направени на основата на съществуващите нормативни документи, закони, наредби и правилници.

Правилник за прилагане на закона за опазване на земеделските земи (обн. ДВ бр. 84 от 4 октомври 1996, изм. и доп. ДВ. бр. 79 от 3.10.2017 г.).

Освен това е направено:

- анализ на картни материали и схеми;
- анализ на документацията;
- анализ на научна литература;
- сравнителен анализ на с нормативните документи;
- синтезиране на резултатите от анализите и съставяне на експертна оценка.

Сравнителен анализ на нарушенията и замърсяването от осъществяване на ОУП по отношение на въздействието им върху околната среда

- Оценка на въздействието върху земите и почвите от осъществяване на ОУП и на тази основа - предложения за промени в проекта и приемането му;
- Препоръки и мерки, които да предотвратят, намалят или където е възможно да прекратят значителни вредни въздействия върху върху земите и почвите при осъществяване на ОУП на Община Върбица;
- Предложение за план за изпълнение на мерките за намаляване на въздействието върху земите и почвите

Методики за оценка на Подземни води

Подход за оценка на химичното състояние на подземните води

Методики за оценка на Ландшафт

Метод за оценка на ландшафта. Анализ на състоянието на ландшафта. Анализ и оценка на замърсителите. Специфика на различните елементи на ландшафта в процеса на възстановяването им. Изменения на функционалните, пространствените, социално-икономическите и естетически качества на ландшафта под въздействието на строителството и експлоатацията на обекта. Ландшафтно-екологичен подход.

Методики за оценка на Шум

Изчислителна методика за определяне на шумовата характеристика на транспортния поток, регламентирана в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението, МЗ, МОСВ, 2006 г.

Методика за определяне нивото на автотранспортния шум при проектиране на пътища, ГУП,

Методики за оценка на Здравно-хигиенни аспекти

Метод на индиректна експозиция – прогнозиране неблагоприятните здравни ефекти във връзка с природата, интензитета и експозицията на вредностите от околната среда.

Методики за оценка на отпадъците

1. Методични указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, 2015, МОСВ.

2. Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, 2012, МОСВ.

Методики за оценка биоразнообразие

1. Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕЕС.
2. Ръководство за определяне на местообитания от Европейска значимост в България. WWF – Световен фонд за дивата природа, Зелени Балкани, Министерство на околната среда и водите.
3. Интегриране на въпросите на биологичното разнообразие в процеса на екологичната оценка – наръчник за органите по околна среда и експертите по екологична оценка.
4. Определяне на благоприятен природозащитен статус на 13 вида прилепи Петров Б. 2007г.
5. Правилник за условията и реда за управлението, възлагането на дейностите по поддържане и възстановяване, възлагането на туристически дейности, охраната и контрола в горите, земите и водните площи в защитените територии - изключителна държавна собственост (обн. ДВ бр.49/14.06.2005 г.).

Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, хармонизираното българско природозащитно законодателство и на всички международни конвенции, по които Р. България е страна. Използвана е богатата литература, Уеб страници и публикации от НПО, като източници на информация за региона и защитените зони, списък на които прилагаме към разработката.

Предложени са:

Препоръки и мерки, които да предотвратят, намалят или където е възможно да прекратят значителни вредни въздействия върху земите и почвите при осъществяване на инвестиционното предложение;

Проект за План за изпълнение на мерките за намаляване на въздействието върху околната среда.

9.2. Източници на информация

1. Инвентаризация, анализ и оценка на наличната информация, свързана с текущото състояние на околната среда и стратегий и планове за развитие на Община Върбица
2. Проект на Общ устройствен на Община Върбица Област Шумен - фаза Предварителен проект.
3. Планово задание за изготвяне на ОУП на Община Върбица и Становище на КО РИОСВ Шумен.
4. ДОСВ на ОУП на Община Върбица Област Шумен – Редакция 1 и Редакция 2
5. Задание за Екологична оценка на Общ устройствен план (ОУП) за Община Върбица фаза Предварителен проект 2018 г.
6. Специализирани литературни източници, цитирани в точка 9.3
7. Огледи на терени засегнати от устройствени решения на ОУП на Община Върбица .

В ДОСВ на база проучвания са предложени необходимите мерки за свеждане до минимум негативните въздействия и постигане на съвместимостта им с предмета и целите на ЗЗ. При определяне на съответните зони и устройствени решения

9.3. Законодателство, нормативни документи и др.

Национално законодателство

1. Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми приета с ПМС№ 139 от 24.06.2004, обн. ДВ, бр. 57/2.07.2004г., изм. и доп., ДВ, бр. 3/10.01.2006г.; изм. ДВ. бр.29 от 16.04. 2010 г., изм. ДВ. бр.3 от 11.01. 2011г., изм. бр.94 от 30.11. 2012 г., изм. и доп. ДВ бр. 12/12.02.2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.3/ 5.01, 2018г., попр. ДВ. бр.8/ 23.01.2018г., изм. и доп. ДВ. бр.31/ 12.04.2019г., изм. и доп. ДВ. бр.67/ 23.08.2019г., изм. ДВ. бр.70 от 07.08. 2020г.).
2. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Обн. ДВ. бр.73/ 11.09. 2007 г., посл. изм. ДВ. бр.3/ 11.01. 2011 г., изм. бр.94/ 30.11. 2012 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.3/05.01.2018 г);
3. Ръководство за оценка на планове и проекти значително влияещи върху НАТУРА 2000 места (Assessment of plans and projects significantly affecting NATURA 2000 sites, Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC, EC, November 2000).

4. Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 102/01.12.2020 г.).
5. Закон за устройство на територията в сила от 31.03.2001 г. Обн. ДВ бр. 1/02.01. 2001 г., посл. изм.. ДВ. бр. 92/27.10.2020 г.
6. Закон за чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 45 от 28.05.1996г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 81/15.10.2019 г.);
7. Закон за водите (Обн., ДВ, бр. 67 /27.07.1999 г., посл. изм. и доп. бр. 102/01.12.2020 г.)
8. Наредба № 4/20.10.2000г. за качеството на водите за рибовъдство и развъждане на черупкови организми (Обн. ДВ бр. 88/27.10.2000г.)
9. Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти (ДВ бр. 97/2000)
10. Наредба № 11 /25.02.2002г. за качествата на водите за къпане (Обн. ДВ бр. 25/08.03.2002г., посл. изм. ДВ, бр. 53/10.06.2008 г)
11. Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, (Обн. ДВ бр.63/28.06.2002г., изм. ДВ, бр. 63/28.06.2012 г) съответстваща на Директиви 79/869/ЕЕС и 91/692/ЕЕС Заповед № РД – 272/ 03.05. 2001г. за категоризация на повърхностни води във водни обекти или части от тях.
12. Заповед № РД – 970/ 28.07. 2003г. за определяне на чувствителните зони във водни обекти.
13. Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (Обн. ДВ бр. 30/2001 г., посл. изм. и доп., бр. 102 / 12.12.2014 г.)
14. Наредба № 1/11.04.2011 г за мониторинг на водите (ДВ, бр. 34/29.04.2011 г, посл. изм и доп. ДВ, бр. 20/15.03.2016 г).
15. Наредба № РД-02-20-2/27.01.2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони (ДВ, бр. 13/27.01.20012 г, попр. бр. 17 и 23 от 2012 г)
16. БАН,1987. Норми за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони - 2007
17. Gromkova, N. - Pre-processed Hourly Data Set - The Meteorological Input of Applied Diffusion Models, 1998, *Bulg. Geoph. J.*, v. XXIV, No 3-4.
18. Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., посл. изм. ДВ бр. 98/27.11.2018 г.);
19. География на България, 2002, Географски институт при БАН.
20. Списък на обекти за мониторинг, предложени за включване в НСМБР - видове и типове местообитания (хабитати).
21. БДС 17.4.1.04-88 - Общи изисквания за класификация на почвите според влиянието върху тях на химически замърсяващи вещества.
22. БДС 17.4.3.01-86 - Общи изисквания към методите за определяне на замърсяващите вещества
23. Донов, В., 1993, Горско почвознание". Издателство "Мартилен". София
24. Агенция по почвените ресурси dimitar_zhivkov@abv.bg

25. Койнов, В., Ив. Кабакчиев, К. Бонева, 1998. Атлас на почвите в България". Земиздат. София.
26. План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление 2016-2021 г./ПУРБ в ЧРБУ.
27. План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление 2022-2027 г проект/ ПУРБ в ЧРБУ проект
28. План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление 2016-2021 г./ПУРН в ЧРБУ
29. План за управление на на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление 2016-2021 г. / ПУРН в ЧРБУ
30. Регистър на издадените разрешителни в Басейнова дирекция Черноморски район
31. Регистър на водоземните съоръжения от подземни води за стопански цели в Басейнова дирекция „Черноморски район“
32. Заповед 237/17.03.2020 г на министъра на околната среда и водите и № 09-222/27.02.2020 г на министъра на земеделието, храните и горите за утвърждаване на Програма от мерки за ограничаване и придотвратяване на замърсяването от нитрати от земеделски източници в уязвими зони
33. Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България, ерозията и абразията по Дунавското и Черноморското крайбрежие 2015-2020 г (МРРБ)

Международно законодателство

1. Директива 85/337/ЕЕС, Директива на ЕС за оценка на въздействието върху околната среда от някои обществени и частни проекти, 27 юни 1985 г. (изменена с Директива на ЕС 97/11/ЕС, 3.3.1997 г).
2. Директива на ЕС 2001/42/ЕС, Директива за оценка на въздействието на някои планове и програми върху околната среда, 27 юни 2001 г.
3. Протокол за стратегическа екологична оценка към Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст.
4. Регламент (ЕС) № 750/2013 на Комисията от 7 август 2013 година за изменение на климата
5. Конвенция за биологичното разнообразие
6. Конвенция по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES).
7. Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 година относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях.
8. Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и техните природни местообитания, гр. Берн, 19.09.1979 г. (Бернска конвенция);
9. Директивата на Съвета на Европейската Общност за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (92/43/ЕЕС). от 21.05.1992 .Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. - OJ L 206, 22.7.1992, 7–50.

10. Директива на ЕК, 79/409/ЕЕС от 2 Април 1979 за опазване на дивите птици; по конвенцията за дивите птици.
11. Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 30.11.2009 относно опазването на дивите птици.
12. Регламент № 865/2006 на Комисията от 4 май 2006, установяващ подробни правила за прилагане на Регламент № 338/97 от 9 декември 1996 г. за защита на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях (изм. с Регламент (ЕС) № 791/2012 на Комисията и Регламент за изпълнение (ЕС) № 792/2012 от 23 август 2012).
13. Регламент за прилагане (ЕС) № 578/2013 на Комисията от 17 юни 2013 година за временно преустановяване на въвеждането в Съюза на екземпляри от някои видове от дивата фауна и флора.
14. Решение 77/795/ЕЕС за обмена на информация относно качеството на повърхностните пресни води в ЕС .
15. Директива 98/83/ЕС относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека
16. Директива 75/440/ЕЕС относно изискванията за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно - битови водоснабдяване, изменена от Директиви 79/869/ЕЕС и 91/692/ЕЕС
17. Директива 76/160/ЕЕС относно качеството на водите за къпане: 31976L0160
18. Директива 76/464/ЕЕС за замърсяването на водите с опасни вещества и 7 дъщерни към нея, всички изменени от Директива 91/692/ЕЕС
19. Директива 80/68/ЕЕС за защита на подземните води от замърсяване с опасни вещества, изменена от Директива 91/692/ЕЕС
20. Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници
21. Директива 1999/31/ЕС (допълнена с 2003/33/ЕС) за депата за отпадъци 91/689/ЕЕС (допълнена с 94/31/ЕЕС) контролирано управление на опасни отпадъци
22. Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и Съвета относно управлението на отпадъците (Рамкова директива)
23. Европейска конвенция за ландшафта;
24. Конвенция за опазване на световното културно и природно наследство.
25. Конвенцията за борба с опустиняването на ООН (КБООН).
26. Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 12 март 2001 година относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета.
27. Директива 2009/41/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 6 май 2009 година относно работата с генетично модифицирани микроорганизми в контролирани условия.
28. Директиви 76/464/ЕЕС за опасните вещества и петте ѝ дъщерни директиви, 91/271/ЕЕС);

10. ИНДИКАТОРИ И НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА

- Доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложи в предходни устройствени проекти и планове и други проучвания за територията на общината.
- Пълноценно отчитане външните връзки на общината като стимулатор за развитие. Решаване на инфраструктурни и теренни проблеми в съответствие с целесъобразността им не само на общинско, но и на междуобщинско ниво.
- Формиране на комплекс от устройствени мерки, целящи създаване на условия за преодоляване на съществени диспропорции между отделни части на общинската територия.
- Свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи и земи от горския фонд за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване.
- Създаване на устройствени възможности за използване на природния и културно-историческия ресурси за развитие на отдиха и туризма, при съблюдаване режимите за опазването им.
- Създаване условия за развитието на социалната и техническата инфраструктура.
- По отношение на икономическото развитие на общината при изработването на плана се съблюдават постановките на стратегическите документи по ЗРР, отнасящи се за общинската територия. За стимулиране на публично - частното партньорство в дейностите, осигуряващи социално - икономическото развитие, да се осигурят възможности за целесъобразна реализация на поземления фонд – общинска собственост, съобразна с обществения интерес и при спазване на общите и специфични изисквания и ограничения по отношение земеползването.
- Предвид несъвместимостта на оценките за потребността от урбанизация, произтичаща от естествените демографски процеси, и реалното инвестиционно търсене на терени за обитаване и за стопански дейности, да се разработи и приложи адекватен подход при планиране на земеползването, респ. оразмеряване на системите на техническата и социалната инфраструктура, като се съблюдават и изискванията за устойчивост.
  - На основание чл.20, ал.8 от наредбата за ЕО, при процедиране на ДЕО редакция 1 са предложени мерки по наблюдение и контрол при прилагането на ОУПО от РИОСВ Шумен и приети от Община Шумен, които предлагаме да се вземат предвид и при предложените мерки за наблюдение и контрол в ДЕО редакция 2

Намаляване на неблагоприятното въздействие върху околната среда чрез изброените мерки за наблюдение и контрол и съответните индикатори:

Таблица 10-1 Предложени мерки за наблюдение и контрол при прилагане на плана

№.	Мерки за наблюдение и контрол	Индикатори	Орган, отговорен за изпълнението им
1	АТМ.ВЪЗДУХ		
1.1.	Контрол на замърсителите в атмосферния въздух	Годишни, дневни, максимални пределни норми за качество на	РИОСВ Шумен

№.	Мерки за наблюдение и контрол	Индикатори	Орган, отговорен за изпълнението им
		въздуха. mg/m ³	
1.2	Създаване на база данни за емисии в атмосферния въздух от местни производствени източници.	Брой обхванати производствени предприятия и kg за година	Община Върбица
1.3.	Състояние на настилката на пътна мрежа в общината (републиканска или общинска).	Отношение на km настилката в състояние (лошо, задоволително или добро) към km пътна мрежа в общината в %	Община Върбица
		Дължина на пътища, нуждаещи се от рехабилитация.km	Община Върбица
1.4	Поддържане и почистване на основните пътни артерии	Намаляване емисиите на прах от автомобилния транспорт	Община Върбица
2	Води		
2.1	Подмяна и доизграждане на водопроводната мрежа. Изграждане на Пречиствателни съоръжения за питейни води	% от населението на общината, обслужвано от водопроводна мрежа; Изградена и рехабилитирана водопроводна мрежа в km и отклоненията към нея. % от населението на общината, обслужвано от преч.съоръжения за питейни води.	Община Върбица и ВиК оператор “ВиК Шумен”
2.2	Изграждане на канализационната мрежа в населените места в Общината.	% от населението на общината, обслужвано от канализационна мрежа; Изградена канализационна мрежа и отклонения, km.	Община Върбица и ВиК оператор “ВиК Шумен”
2.3	Пречистване на отпадъчните води. Изграждане на ПСОВ.	% от населението на общината, обслужвано от ПСОВ. Отношение на количеството пречиствани отпадъчни води към общото количество отпадъчни води.	Община Върбица и ВиК оператор
2.4	Контрол на качеството на подземните води за питейно-битово водоснабдяване	Физико-химични показатели по разрешителни за водоземане и Наредба № 9/16.3.001 г за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели – бр. отклонения	РЗИ – Шумен ВиК оператор; БДЧР
2.5	Процедури за получаване на разрешителни за водоземане и за учредяване на санитарно-охранителни зони - СОЗ около водоизточниците за питейно- битово водоснабдяване	Брой получени разрешителни за водоземане и учредени СОЗ по реда на Наредба №3 от 2000г.	Община Върбица “ВиК” Шумен БДЧР Варна;
2.6	Съобразяване на режима на санитарно-охранителните зони около водоизточниците при подробното устройствено планиране и проектиране.	Брой издадени становища и предписания относно СОЗ	Община Върбица БДЧР - Варна

No.	Мерки за наблюдение и контрол	Индикатори	Орган, отговорен за изпълнението им
3	Биоразнообразие.Защитени зони и Защитени територии.		
3.1	Спазване на режимите на защитените територии, определен по реда на Закона за защитените територии ЗЗТ, заповедта за обявяване на конкретната защитена територия и плана на управлението ѝ, ако има такъв или заповед по чл. 45, ал.1 от ЗЗТ, ако има такава.	Одобрени и реализирани планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, допустими спрямо режима на защитените територии; Реализирани планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, недопустими спрямо режима на защитените територии	Община Върбица РИОСВ – Шумен
3.2	Спазване на режимите на дейностите в защитените зони,определени със заповедта по чл. 12, ал. 6 от ЗБР, както и със заповедта по чл. 19, ал. 1 от ЗБР и/или плана за управление, ако има такъв.	Одобрени и реализирани планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, допустими спрямо режима на защитените зони; Реализирани планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, недопустими спрямо режима на защитените зони.	Община; РИОСВ Шумен
4	Земни и почви		
4.1	Рекултивация на нарушени терени	Площ/год	Община Върбица РИОСВ – Шумен
4.2	Спазване на изискването за осигуряване на минимална озеленена площ за различните устройствени зони	Отношение между реалната и нормативно изискващата се озеленена площ за отделните устройствени зони на територията на община Върбица	Община Върбица
5	Отпадъци		
5.1	Разделно събиране на масово разпространени отпадъци (МРО) и биоотпадъци на територията на общината	% от населението на общината, обхванато в разделно събиране на МРО и биоотпадък,	Община Върбица
5.2	Количество депонирани отпадъци /битови, строителни,производствени	т/год	Община Върбица
5.3	Количество рециклирани отпадъци по вид	т/год	Община Върбица
6	Шум		
6.1	Спазване на нормите за шум за отделните територии в рамките на общината.	Установени превишения на нормите за шум, бр./годишно	Община Върбица РЗИ Шумен
7	Опасни вещества		
7.1	Контрол при издаване на разрешения за строеж по реда на ЗУТ на ПВРП/ПНРП и на обекти в близост до тях. за контрол на поставени	Осигуряване безопасността на населението в района	Община Върбица РЗИ Шумен

No.	Мерки за наблюдение и контрол	Индикатори	Орган, отговорен за изпълнението им
	ограничения при устройственото планиране за осигуряване на безопасни разстояния/в бъдеще при евентуално предвиждане на такива обекти.		

- Резултатите от наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда ще се включват в ежегодните доклади за изпълнение на ОУП по реда на чл.127,ал.9 от ЗУТ и на основание чл.30, ал.1 от Наредбата за ЕО да се представят всяка година в РИОСВ Шумен, преди представянето им за приемане от Общински съвет.

11. ТРУДНОСТИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ДЕО

При изготвяне на Проект за ОУП на Община Върбица и ДЕО към него е затруднено събирането на актуална информация и теренни проучвания на територията (територията е обширна, има информация, която не е систематизирана така че да може да се ползва в определения срок).

За описание на сегашното състояние на климата трудно (или почти не могат) да се вземат данни за последните години за климатичните станции на НИМХ, характеризиращи климата за географския район в който попада и община Върбица. Разчита се само на Климатичен справочник на НР България от 1971г. както и на данни от лични архиви на хидрометеорологични бюлетини от експерти по климат и метеорология.

Изискват се постоянни промени в устройствените решения, което води и до промяна в оценките на въздействие върху отделните компоненти и фактори на околната среда

По отношение на компонент „Води“, в процеса на изработване на ОУПО се получава допълнителна информация за състоянието на водните тела, което налага актуализация на разделите. Затруднено беше определянето и на сервитутните граници на язовирите предвид възможности за реализация на инвестиционни предложения.

Процедират се нови ИП, които трябва да се вземат предвид при извършване на оценката и т.н.

Извършват се непрекъснати промени в екологичното законодателство по отношение на изискванията , включени в отделните наредби и т.н.

Въпреки това проектани на ОУПО Върбица и експертите по ЕО, използвайки професионалния си опит, свързан с редица проучвания, преодоляват трудностите и се справят с анализ и оценка на въздействие на ОУП върху компонентите и факторите на околната среда и върху здравето на хората в Община Върбица.

12. СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

Задание за обхвата и съдържанието на ЕО на ОУП на община Върбица е изпратено за становище на: РИОСВ Шумен - компетентен орган за даване на становище за ЕО на ОУП на община Върбица: Басейнова Дирекция Черноморски район, РЗИ Шумен, Агенция пътища , до всички кметства в Община Върбица, РУГи др.

ДОСВ и ДЕО на Предварителен проект на ОУП на Община Върбица редакция 1

Справка за проведените консултации на ДЕО на Предварителен проект на ОУП на Община Върбица редакция 1./дадена в приложение.

ДОСВ на Предварителен проект на ОУП на Община Върбица редакция 2 – положителна оценка на КО РИОСВ Шумен – 2019 г.

След провеждане на консултациите по чл.20 от Наредбата за ЕО на ДЕО на Предварителен проект на ОУП на Община Върбица редакция 2 и общественото обсъждане са взети предвид получените становища и дадени препоръки от КО РИОСВ Шумен и др.заинтересовани от реализацията на ОУПО Върбица институции и общественост /РЗИ Шумен, БДЧР и др. Представена е в приложение № 4 към ДЕО **Справка за проведените консултации по чл.20 и проведеното обществено обсъждане .**

13. СПИСЪК НА ЕКИПА, ИЗГОТВИЛ ДЕО

Настоящият доклад за Екологична оценка на предварителен проект за Общ Устройствен план на община Върбица е изготвен от колектив експерти с професионална квалификация по екологична оценка на въздействие върху компонентите и факторите на околната среда. Експертите са разработили отделните раздели на ДЕО.

Документите, удостоверяващи професионалната квалификация на експертния колектив и декларациите по Чл.16, ал.1 на Наредбата за ЕО са дадени в **Приложение 3.**

№	Име	Експерт по	Разработил раздел от ДЕО и ДОСВ
1	инж. Стела Любенова Иванова	Ръководител екип ДЕО Експерт „ Води“, „Отпадъци“, „Опасни вещества“	1; 2.3.1;2.8; 2.9;2.11;2.13; 2.14,3; 4; 5;6.3;6.8; 6.9;6.12;7, 8,9,10,11,12, 13,14.
2	Еколог Даниела Николова Велева	Р-л ДОСВ Експерт „Биоразнообразие. Защитени територии“, „Защитени зони	2.5; 2.14; 3 ; 4,5;6.5; 7; 9; 14.
3	доц. д-р Нели Громкова Илиева	Експерт „Атмосферен въздух“	2.1;2.14; 4.1; 6.1, 7, 9;10;12;14.
4	инж.Румяна Георгиева Николова	Експерт „ Геоложка среда“ „Подземни води“	2.2;2.14;4.2; 6.2;7;9; 14.
5	инж. Трендафил Костадинов Христов	Експерт „ Геоложка среда“ „Подземни води“	2.3.2;2.14; 3.3; 3.8; 4.3.2;6.3; 7;9;14.
6	Доц. д-р Нели Илиева Гаджалска	Експерт „ Води“	2.3.1;3,4,6,7,9,14.
7	доц. Паунка Младенова Божинова	Експерт „Земи и почви“	2.4; 2.14; 3.9; 4,4;6.4; 7; 9; 14.
8	Арх. Росица Димитрова Михайлова	Експерт „Културно историческо наследство“, „ландшафт“	2.6; 2.7;2.14; 6.6,6.7; 7;9;14.
9	Доц. физик Асенка Левчева Чальова	Експерт „Вредни физични фактори“	2.10; 2.14;3,4, 6.10; 7; 9; 14.
10	Доц. Д-р Антоанета Манолова Манолова	Експерт „Здравно хигиенни аспекти на околната среда“	2.12;2.14; 4.8; 6.11; 7; 9;14.

14. ЗАКЛЮЧЕНИЕ, КОНСТАТАЦИИ И ПРЕПОРЪКИ КЪМ ПЛАНА

Настъпилите социално - икономически промени през годините, с установяване на пазарните отношения и демократизацията на обществото, отдавна са създали нова икономическа и политическа среда, в която действат вече други фактори за развитието и на Община Върбица.

Това налага изработване на нов Общ устройствен план на общината. На заседание на Общинския съвет Върбица е взето решение за изработване на Общ устройствен план /ОУП/ на Община Върбица, който да съответства на променените условия, на актуалната нормативна уредба, на новите тенденции в устройственото развитие и планиране, при което да се съблюдава нов прогнозен срок период на развитие над 20 години.

ОУП е изработен въз основа на Задание за проектиране, изработено съгл. ЗУТ. и направените становища и препоръки на КО и засегнатите от реализацията институции .

Запазва се специфичния облик на Община Върбица.

В заданието за проектиране в съответствие с изискванията на ЗУТ са конкретизирани цели и задачи на Общия устройствен план (ОУП)

Цели и задачи, изпълнени при изготвянето на предварителния проект:

- Създаване на планова основа за дългосрочно, устойчиво устройствено развитие на урбанизираните територии и на териториите извън тях, обвързано с общинския план за развитие;
- Създаване на подходящи условия за обитаване и реализация на дейности за цялостно социално-икономическо развитие;
- Осигуряване възможности за приоритетно развитие в града и крайградската територия на туристическата функция, съответстващо на богатите природни и антропогенни, рекреационни условия и ресурси;
- Осигуряване равнопоставеност на физическите и юридическите лица при реализиране на инвестиционни инициативи, засягащи тяхната поземлена собственост, при гарантиране на правата им;
- Определяне границите на териториите, в зависимост от основното или конкретното им предназначение, както и допустимите и забранените дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването им;
- Определяне териториалното развитие на урбанизираните територии при съвместяване със земеделските, горските и защитените територии с оглед постигане на оптимална териториална структура;
- Създаване възможност за възстановяване на нарушените територии и определяне на последващото им предназначение;
- Определяне разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура и връзките им с териториите на останалите населени места в общината, съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
- Определяне териториите с публична държавна и с публична общинска собственост и режимът на тяхното устройство;
- Определяне териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;

- Определяне териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия за естетическо оформяне;
- Осигуряване устройствена основа и условия за опазването и социализирането на богатото недвижимо културно наследство;
- Определяне правила и нормативи за прилагане на общия устройствен план съобразно местните и регионалните характеристики.

Предложени са препоръки и мерки за намаляване на въздействието и решаване на евентуалните екологични проблеми при реализацията на плана, гарантиращи опазване здравето на хората, околната среда и устойчивото развитие на територията, като при дефинирането им са съобразени и мерките за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на плана върху околната среда.

Целите на актуализирания ОУП са в съответствие с изискванията за постигане на устойчиво развитие, като се търси баланс между икономическите интереси на общината, инвестиционни намерения, стабилизиране на населените места, осигуряване на високо качество на живот и околна среда при съхраняване на уникалните природни дадености и културно наследство.

Не се очаква негативно въздействие върху околната среда вследствие реализацията на ОУП. Докладът за екологична оценка на Общ устройствен план на Община Върбица е изготвен съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда, Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и Задание на Община Върбица.

При реализацията на проекта е необходимо да се изпълнят препоръчаните мерки за свеждане до минимум на негативни въздействия върху околната среда.

Проектът на ОУП на община Върбица с предложените в него решения е със значимо позитивно въздействие относно осигуряването на по-добра жизнена и околна среда в района.

Колективът от експерти, изготвили ДЕО на ОУП на Община Върбица – Предварителен проект, предлагаме на почитаемия Експертен съвет на РИОСВ Шумен да одобри реализацията на Проекта на ОУП и да даде положително становище на доклада за ЕО.